Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 27-28 ● Miercuri 23 iulie 1969 ● 32 pagini ● 1 leu

CONGRESUL PCR X AL ZECELEA

UNANIMĂ ÎNCREDERE ÎN PARTID ȘI CONDUCEREA SA

Unic conducător al națiunii noastre socialiste

Ne mai despart citeva zile de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, eveniment de o deosebită însemnătate în viața întregii noastre societăți. Făurit în focul marilor bătălii de clasă, Partidul Comunist Român s-a identificat din primele clipe ale existenței sale cu cele mai profunde interese ale poporului, în slujba căruia și-a pus întreaga sa capacitate de luptă. Momentul crucial pentru istoria poporului român — 23 August 1944 — este intim legat de activitatea partidului, care, în colaborare cu celelalte forțe politice, a organizat și condus insurecția armată, ce a marcat începutul revoluției populare.

Sub conducerea Partidului Comunist Român s-a realizat visul de veacuri al poporului, al oamenilor muncii — făuritorii istoriei. Poporul, luîndu-și soarta în propriile miini, a devenit liber și stăpîn pe destinele sale, a fost înlăturată orice oprimare socială și națională din societate și desființată pentru totdeauna exploatarea omului de către om. Victoria definitivă a socialismului înseamnă instaurarea domniei poporului muncitor, deținător al puterii politice și economice, asigurarea ridicării necontenite a nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc, dezvoltarea multilaterală a personalității umane. Viitorul de aur și înălțarea țării întrevăzută de poet devin realitate în zilele noastre, în era socialismului, pentru că în fruntea națiunii stă clasa muncitoare, stau comuniștii, cei mai înaintați și devotați fii ai patriei.

Emanație a poporului, partidul comunist este factorul politic fundamental al dezvoltării și progresului economic și social-politic al României socialiste. Poporul s-a convins prin propria sa experiență că partidul comunist este exponentul fidel

Prof. univ. dr. docent
Ioan CETERCHI

(Continuare în pagina 3)

602 SV

Exemplul pe care ne simțim mîndri să-l urmăm

Din Cluj sau Timișoara, din Iași sau București, din Brașov sau Tg. Mureș, studenți români maghiari sau germani aflați în aceste zile în practică în întreprinderile din Tg. Mureș, promoție care-și va face debutul în profesie, ne pregătim cu ardoare și temeinic pentru cincinalul viitor, examenul maturității politice și al responsabilității sociale, mîndri că putem să răspundem atenției și grijii cu care ne înconjoară părintele nostru iubit, Partidul Comunist Român.

Proiectul de Directive pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R., Tezele Comitetului Central, cuvîntările rostite recent de tovarășul Nicolae Ceaușescu sînt noi și elocvente expresii ale încrederii pe care o manifestă conducerea de partid și de stat față de tînăra generație, față de noi studenții și de aceea ne angajăm să ne dăruim întreaga energie, elanul propriu vîrstei noastre, realizării țelurilor mărețe cuprinse în aceste documente politice de o mare importanță pentru destinele poporului nostru, ale României socialiste. Sîntem datori să facem aceasta, cu atît mai mult cu cît partidul, statul nostru socialist, au făcut totul pentru a ne crea strălucite condiții de viață și de studiu, condiții de care n-a avut parte nici o generație pînă la noi.

Promovarea științci la rangul de factor determinant al producției de bunuri, atît materiale cît și spirituale, sporirea rolului acesteia în cadrul forțelor de producție, participarea ei activă la toate formele progresului general al societății, ne obligă moral la eforturi susținute în pregătirea de zi cu zi. Ne vom desăvîrși această pregătire, fără preget, avînd în conducerea de partid și de stat, în persoana conducătorului nostru iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o pildă vie, un exemplu pe care noi ne simțim mîndri să-l urmăm. De aceea, hotărîrea conferințelor județene de partid de a propune realegerea tovarășului

Un grup de studenți în practică la întreprinderile din Tg. Mureș.

(Continuare în pagina 20)

MAGISTRALA VIEȚII NOASTRE

Sînt evenimente, sînt etape în cursul istoriei unui popor, cînd drumul se străvede adînc în timp, **cînd viitorul și trecutul**, vorba poetului, **sînt a filei două fețe.** Un asemenea moment nu poate fi decît unul în urcuș, **de drum în sus.** E tocmai imaginea care, unind într-un același punct ideal **retrospectiva cu perspectiva,** ne relevă în aceste zile de intensă meditație și trăire istorică pozițiile cucerite și în curs de a fi escaladate în ascensiunea poporului nostru către socialism și comunism. Altitudinea grandioasă de care ne mai desparte doar Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, ce înnobilează încă o dată cu aura istoriei acest jubiliar an 25 al erei libertății noastre — ne îndeamnă în mod firesc să scrutăm cu toată luciditatea cotele cucerite în economie, știință, cultură, în modul de a ne gospodări și conduce țara, de a trăi omenește, după cerințele celei mai avansate civilizații. Totodată, avem datoria ca, urmînd aceleași direcții, să ne pregătim temeinic reușita cuceririi coordonatelor noi ale ascensiunii.

Un asemenea act politic și social se și săvîrșește la scara întregului partid, a întregii noastre națiuni prin dezbaterea de dimensiuni necunoscute pînă acum asupra documentelor pregătitoare ale Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român, în ale căror **teze** și **prevederi** sînt înscrise direcțiile și altitudinile de ordin economic, social-politic, cultural ale evoluției societății noastre în viitor. Primit cu un unanim, ardent și aderent entuziasm de către întregul popor, îmbogățit în contururile sale în urma dezbaterilor la care au participat sute și sute de mii de oameni, acest tablou de ansamblu al ascensiunii noastre va căpăta deplina sa configurație în discuția din forumul suprem al partidului — apropiatul congres. Ampla dezbatere care s-a purtat și căreia i s-a integrat printr-un acord deplin și unanim studențimea a dat acestor documente girul întregului popor, a fost o expresie a hotărîrii noastre, a tuturor, de a ne înzeci eforturile pentru desfășurarea cu succes a construcției socialiste în țara noastră, pentru susținerea politicii de colaborare strînsă cu toate țările socialiste, cu celelalte state, indiferent de orînduirea lor socială, pentru instaurarea pe bătrîna și mereu tînăra noastră Terră — leagănul atîtor miracole trecute și recente ale capacităților demiurgice ale omului — a unui climat de înțelegere și pace, propice progresului social.

Tezele și proiectul de Directive și, în perfect consens cu ele, dezbaterile care le-au generat au reliefat cu pregnanță, cum era de așteptat, marile realizări obținute de partidul și poporul nostru de la crucialul Congres al IX-lea, rezultatele activităților multilaterale ale primilor trei ani și jumătate din cincinalul în curs de înfăptuire.

Orientarea consecvent realistă, pătrunsă de grijă și răspundere față de popor, față de cauza socialismului și păcii, pe care a dat-o partidul politicii care stă la baza desăvîrșirii operei în care sîntem cu toții angajați și-a confirmat pe deplin justețea și clarviziunea, subliniind cu argumentele de netăgăduit ale vieții, istorica însemnătate a Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român.

E o fericire pentru partid — spune tovarășul Nicolae Ceaușescu — **pentru poporul român, pentru cauza construcției socialiste din țara noastră faptul că Congresul al IX-lea, Comitetul Central au pășit cu hotărîre pe calea lichidării tendințelor conservatoare, de rigiditate și anchilozare în viața economică, socială și politică".**

Marea putere de penetrație a acestui adevăr în însăși ființa noastră intimă și socială se poate deduce și din implicațiile largi și fundamentale pe care le-a cunoscut imprimarea spiritului Congresului al IX-lea al partidului în toate domeniile de activitate, procesele de perfecționare declanșate avînd drept corolar pe plan social-politic adîncirea democrației socialiste, asigurarea condițiilor necesare pentru exercitarea deplinelor libertăți ale omului și cetățeanului unei societăți care fiind socialistă nu poate fi decît profund umană. Între realitățile pe care se întemeiază acest adevăr, dezvoltarea învățămîntului în acești ani se înscrie la loc de frunte, partidul nostru, conducerea sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu dînd curs zi de zi principiului inestimabil că **socialismul și comunismul nu pot fi decît societatea unei înalte științe și culturi.** Amploarea dezvoltării învățămîntului nostru superior, ca urmare a existenței acestor condiții propice, se reflectă și în numărul de peste 145 000 de studenți cîți învață astăzi în cele 187 de facultăți din 16 centre universitare ale țării, ceea ce înseamnă că numărul studenților față de 1938 a crescut de 5 ori, iar al facultăților de aproape 6 ori. Important este, de asemenea, că această creștere a efectivului universitar este astfel structurată din

Niculae STOIAN

(Continuare în paginile 20—21)

CEAUŞESCU ŞI STUDENŢII

Pe întreg cuprinsul ţării, entuziasmul, mărturiile multiple ale celui mai profund ataşament la politica înţeleaptă a Partidului Comunist Român, a statului nostru socialist, se concretizează în succese neîntrerupte în toate ramurile economiei, în aprobări înflăcărate ale documentelor pregătitoare ale Congresului al X-lea, în cuvinte dintre cele mai calde, îndreptate către partid, către secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Mai unit şi mai puternic decît oricînd, stăpîn pe bunăstarea şi fericirea sa, întreg poporul îşi manifestă, în aceste zile, bucuria legitimă, satisfacţia că, în unanimitate, conferinţele judeţene de partid au susţinut propunerea ca tovarăşul Nicolae Ceauşescu să fie reales în funcţia de secretar general al partidului.

Nenumăratelor mesaje trimise din toate colţurile ţării pe adresa Comitetului Central al P.C.R., a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, li se alătură, în aceste zile, manifestarea unanimă a gîndurilor şi sentimentelor de dragoste fierbinte ale tineretului nostru, ale studenţimii.

Tineretul, poporul nostru întreg îşi manifestă cu îndreptăţire sentimentele de neasemuită dragoste şi devoţiune faţă de partid, faţă de secretarul său general, care, prin munca sa neobosită, prin patriotismul înflăcărat şi devotamentul ferm pentru cauza comunismului, a făcut ţării dovada luminoasă că înaltele funcţii cu care a fost investit sînt în mîini sigure. Sîntem fericiţi că întotdeauna itinerarele sale de lucru, vizitele prin ţară ne-au trecut pragul amfiteatrelor, laboratoarelor, bibliotecilor, taberelor, că în momente solemne sau cotidiene ale vieţii universitare tovarăşul Nicolae Ceauşescu s-a aflat în mijlocul nostru. Ne amintim, cu profundă emoţie, în acest sens cum, la Conferinţa a VII-a a U.A.S.R. la sosirea conducerii de partid şi de stat în frunte cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu, reprezentanţii întregii studenţimi, cu elanul caracteristic vîrstei de aur, au scandat spontan, cu dăruire, minute în şir, cuvinte de neuitat: „Ceauşescu şi studenţii!" Această manifestare cuprinsă de o impresionantă emoţie şi sinceritate, de dăruire totală a constituit încă una din grăitoarele dovezi ale preţuirii unanime de care se bucură tovarăşul Nicolae Ceauşescu în rîndurile tineretului studios, a hotărîrii studenţimii ca, împreună cu poporul întreg, să urmeze neabătut partidul, să înfăptuiască politica sa izvorîtă din cele mai vitale nevoi ale ţării, pentru a urca nestăvilit pe culmile socialismului, ale comunismului.

Faptul că studenţimea ţării, ca de altfel toate categoriile de oameni ai muncii, leagă de numele tovarăşului Nicolae Ceauşescu nădejdile şi încrederea în partid, în conducerea sa, îşi găseşte deplina raţiune în identificarea vieţii şi luptei conducătorului încercat al poporului nostru cu însăşi împlinirea destinelor istorice ale naţiunii noastre. Punînd sub semnul acestui adevăr manifest şi vizionar gîndurile şi sentimentele pe care în aceste zile studenţii le adresează partidului, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, revista noastră nu face decît să exprime cu fidelitate credinţa nestrămutată pe care o nutresc cei peste 145.000 de studenţi ai ţării, dragostea şi recunoştinţa lor fierbinte faţă de partid, angajamentul solemn de a se dărui cu toată abnegaţia, puterea de muncă şi competenţa cauzei înfloririi patriei noastre socialiste.

VIAŢA STUDENŢEASCĂ

Cu mintea, braţele şi inima

Noi, brigada de studenţi de la Academia de studii economice, aflaţi la muncă patriotică pe ogoarele I. A. S. Drăgăneşti—Vlaşca din judeţul Teleorman, ne îndreptăm cu dragoste şi recunoştinţă gîndurile către Partidul Comunist Român, către Comitetul său Central în frunte cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Împreună cu milioanele de cetăţeni, am urmărit cu deosebit interes vizitele de lucru prin ţară făcute în zilele premergătoare congresului de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, precum şi desfăşurarea conferinţelor extraordinare ale organizaţiilor judeţene de partid consacrate dezbaterii documentelor pregătitoare ale Congresului al X-lea şi alegerii delegaţilor la lucrările acestuia. Cu acest prilej, am luat cunoştinţă cu nespusă satisfacţie de adoptarea unanimă, entuziastă a propunerii de realegere la apropiatul Congres a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în înalta funcţie de secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român. În această propunere noi vedem exprimate profundele sentimente de preţuire, stimă şi respect pe care comuniştii, întregul popor le nutresc faţă de activitatea atît de bogată şi neobosită desfăşurată de secretarul general al C. C. al P. C. R., ilustrarea dragostei fierbinţi faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, convingerea nezdruncinată că prezenţa sa în fruntea partidului ca şi a statului nostru chezăşuieşte fermitatea cu care marele detaşament al comuniştilor va sluji şi în viitor interesele fundamentale ale poporului român, interesele generale ale cauzei socialismului şi păcii.

În atmosfera generală de entuziasm care a cuprins masele de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul ţării, ne exprimăm încă o dată, în numele tuturor colegilor noştri, hotărîrea neclintită de a munci şi învăţa fără preget, de a sluji din toată inima, cu mintea şi braţele noastre, cauza propăşirii şi înfloririi patriei, politica înţeleaptă şi clarvăzătoare a Partidului Comunist Român. Munca pe care o desfăşurăm în prezent, alături de ceilalţi făuritori ai recoltelor şi belşugului ţării, ca şi strădania de a fructifica din plin minunatele condiţii ce ni s-au creat pentru studiu prin înzestrarea materială tot mai bună şi perfecţionarea neîncetată a şcolii superioare, constituie partea noastră modestă de contribuţie tinerească, plină de elan şi răspundere patriotică, la eforturile creatoare ale întregului popor, expresia dorinţei noastre de a cinsti şi întîmpina în mod activ marele eveniment al congresului partidului şi cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist. Asigurăm conducerea partidului nostru, pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu personal, că vom munci şi vom învăţa pe mai departe cu neslăbită rîvnă spre a ne dovedi mereu demni de grija, atenţia şi încrederea cu care sîntem înconjuraţi, de condiţiile de studiu şi viaţă ce ne sînt asigurate, pentru a deveni cu adevărat specialişti şi cadre de nădejde ale construcţiei societăţii socialiste, slujitori devotaţi ai partidului şi poporului, ai scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România.

Brigada de studenţi de la A.S.E., aflaţi la muncă patriotică în cadrul I.A.S. Drăgăneşti-Vlaşca

Întruchipare armonioasă a minunatelor calităţi ale poporului român

Iubite tovarăşe CEAUŞESCU,

Colectivul de cercetare ştiinţifică — profesori şi studenţi — organizat de catedra de Sociologie a Universităţii Bucureşti în oraşul şi zona Slatina urmăresc cu deosebită atenţie intensa activitate politică susţinută de Partidul Comunist Român, în vederea desfăşurării celui de-al X-lea Congres al său. Documentele de partid elaborate în ultimul timp reprezintă pentru noi un bogat izvor de învăţăminte, un ghid preţios pentru întreaga noastră activitate. Am reţinut cu mare satisfacţie importanţa pe care conducerea partidului nostru o acordă cercetării ştiinţifice în domeniul sociologiei şi ştiinţelor sociale în genere.

Vrem să vă asigurăm, tovarăşe secretar general, că noi, studenţii, ne vom strădui să răspundem cu fruntea sus îndatoririlor care ne revin ca viitori specialişti sociologi, situaţi ferm pe poziţiile concepţiei marxist-leniniste despre societate. Aici la Slatina, unde unii dintre noi vin acum a treia oară, avem prilejul de a ne întregi pregătirea profesională stabilind un contact direct, de pe poziţiile investigaţiei ştiinţifice, cu procesul viu al desăvîrşirii construcţiei socialiste. Puternica efervescenţă industrială a zonei Slatina, amplul proces de urbanizare care se desfăşoară aici ne-a permis tuturor — profesori şi studenţi — desfăşurarea unor cercetări ştiinţifice complexe, utilizarea unor metode, tehnici şi procedee de investigaţie variate. Vrem să vă spunem că ne bucurăm de condiţii bune de viaţă şi muncă, de sprijinul atent al organelor locale de partid şi de stat. Relaţiile strînse de colegialitate şi prietenie care s-au stabilit între noi, conlucrarea strînsă zi de zi, între profesor şi student, interesul fiecăruia de a pătrunde tot mai adînc în tainele cercetării ştiinţifice constituie factori care ne ajută să depăşim dificultăţile inerente muncii de teren. Întregul colectiv de cercetare este hotărît ca la sfîrşitul stagiului de practică, cu cîteva zile înainte de deschiderea marelui congres, să poată raporta că şi-a îndeplinit aşa cum se cuvine sarcinile care i-au revenit.

Pentru fiecare din noi constituie un exemplu viu principialitatea comunistă, dinamismul şi capacitatea de dăruire pe care le dovediţi şi adînca lor semnificaţie prin întreaga dumneavoastră activitate. Ne îndreptăm gîndurile spre dumneavoastră ca spre un strălucit fiu al ţării, în a cărui personalitate se întruchipează armonios calităţile minunate ale poporului român. Tocmai de aceea ne exprimăm deplin sentimentul de profundă satisfacţie, aprobare şi adeziune, alături de întregul partid şi popor, la hotărîrea Conferinţei organizaţiei municipale de partid Bucureşti de a propune realegerea dumneavoastră în înalta funcţie de secretar general al C.C. al P.C.R., propunere care reflectă dragostea şi preţuirea pe care comuniştii, întreaga noastră naţiune vi le acordă ca revoluţionar călit, militant neobosit pentru nou, pentru prosperitatea societăţii româneşti, conducător marxist-leninist consecvent, patriot şi internaţionalist înflăcărat.

Acum, în preajma congresului, animaţi de un puternic sentiment de ataşament faţă de politica înţeleaptă a partidului nostru, ne adresăm dumneavoastră, întregului Comitet Central, rugîndu-vă să primiţi urările noastre de succes deplin în nobila şi energica activitate pe care o desfăşuraţi.

Sîntem bucuroşi şi nespus de emoţionaţi totodată că vă putem transmite gîndurile şi sentimentele noastre cele mai alese chiar de pe meleagurile de unde a început drumul dv. în viaţă şi care, cu timpul, prin înalta dv. abnegaţie patriotică şi revoluţionară, avea să se contopească cu marele curs al istoriei poporului român.

Hotărîrile pe care le va adopta congresul vor fi pentru noi, ca de altfel pentru întregul nostru popor, un program pe care îl vom urma neabătut în activitatea viitoare, fiind convinşi că în el se va concentra forţa de neînvins a adevărurilor marxism-leninismului.

Prof. H. H. STAHL, lector univ. Natalia DAMIAN, lector univ. Aculin CAZACU, lector univ. Virgil CONSTANTINESCU şi studenţii secţiei de Sociologie a Facultăţii de filozofie din Universitatea Bucureşti, aflaţi în stagiul de practică în oraşul şi zona Slatina

Slatina, 15 iulie 1969

Militanţi activi pentru realizarea obiectivelor politicii partidului

Studenţii aflaţi la odihnă în tabăra de la Pîrîul Rece au luat cunoştinţă cu deosebită satisfacţie de hotărîrea adoptată de conferinţele judeţene de partid de a da mandat delegaţilor la Congres să susţină şi să voteze candidatura tovarăşului Nicolae Ceauşescu pentru înalta funcţie de secretar general al P.C.R.

Sîntem convinşi că această hotărîre exprimă adeziunea unanimă a întregului popor la politica partidului şi statului nostru, unitatea sa moral-politică, încrederea deplină în Comitetul Central al partidului, fiind în acelaşi timp un act de recunoaştere a calităţilor de comunist consecvent şi patriot înflăcărat ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Studenţimea noastră a primit cu deplină adeziune Tezele şi proiectul de Directive pentru Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, în care vede viitorul strălucit al patriei, îndeplinirea propriilor aspiraţii, un cîmp larg de afirmare a iniţiativei sale creatoare.

Ne exprimăm şi cu această ocazie hotărîrea de a ne pregăti, de a ne însuşi temeinic ştiinţa şi cultura, de a ne forma multilateral, devenind militanţi activi în realizarea obiectivelor politicii partidului.

Hotărîrea conferinţelor organizaţiilor judeţene de partid de a propune congresului pentru funcţia de secretar general al partidului candidatura tovarăşului Nicolae Ceauşescu — eminent om politic şi de stat — identificat cu aspiraţiile de veacuri ale naţiunii noastre, iubit şi stimat de întreaga studenţime, de întregul popor ne dă convingerea fermă că se va realiza îndeplinirea cu consecvenţă a liniei politice generale a partidului, aplicarea adevărurilor general valabile ale marxism-leninismului la condiţiile specifice ale ţării noastre, în vederea obţinerii de noi şi însemnate izbînzi în măreaţa operă de construire a socialismului şi comunismului în România.

Studenţii aflaţi în tabăra de odihnă de la Pîrîul Rece

Recunoştinţă fierbinte pentru grija acordată şcolii superioare şi studenţimii

Noi, studenţii din toate centrele universitare ale ţării aflaţi în tabăra de odihnă de la Costineşti, unde ne bucurăm de condiţii excelente de recreere, dorim să ne exprimăm încă o dată adeziunea şi ataşamentul faţă de politica internă şi externă clarvăzătoare, înţeleaptă, promovată de Partidul Comunist Român în frunte cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu, fiu devotat şi iubit al poporului nostru.

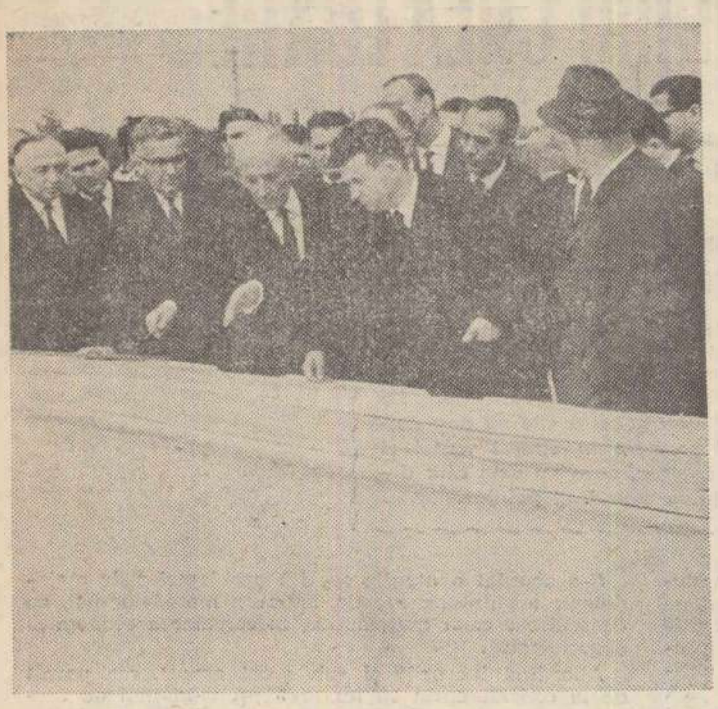
Am studiat ca un deosebit interes şi am dezbătut cu maturitate Tezele şi proiectul de Directive pentru cel de-al X-lea Congres al partidului, documente programatice de înaltă ţinută ştiinţifică, cu un profund caracter realist care prefigurează imaginea impetuoasei dezvoltări a României pe drumul desăvîrşirii construcţiei socialismului. Pentru noi, fii ai poporului român, participanţi activi la viaţa social-politică a ţării, care ne pregătim să purtăm mai departe făclia tradiţiilor ştiinţifice şi culturale ale patriei, aceste documente conturează clar perspectiva activităţii noastre de după absolvire, ne înflăcărează visurile şi elanurile, mobilizînd plenar forţele noastre tinere în înfăptuirea marilor răspunderi şi obligaţii sociale trasate de partid.

In anii care au urmat celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. învăţămîntul românesc s-a situat pe coordonatele generale ale dezvoltării ştiinţei şi culturii, bucurîndu-se de atenţia permanentă din partea partidului şi statului, de măsuri care au determinat perfecţionarea şi modernizarea sa continuă. Mulţumind pentru grija pe care partidul şi statul o poartă şcolii noastre superioare, studenţimii, pentru condiţiile de viaţă şi de studiu ce ne sînt asigurate, susţinem din toată inima propunerea realegerii tovarăşului Nicolae Ceauşescu în funcţia de secretar general al C.C. al P.C.R. Dăm glas convingerii noastre ferme că partidul, avîndu-l în fruntea sa pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, om politic de înaltă competenţă, principialitate şi devotament, va călăuzi destinele patriei noastre pe calea luminoasă spre comunism.

Alăturîndu-ne eforturilor întregului popor, întregului tineret al patriei pentru realizarea progresului continuu al României în toate domeniile vieţii materiale şi spirituale, ne vom consacra energiile şi capacitatea noastră creatoare pentru a fi la înălţimea exigenţelor epocii, sarcinilor măreţe ale desăvîrşirii construcţiei noastre socialiste.

Studenţii aflaţi în tabăra de odihnă de la Costineşti

UNANIMĂ ÎNCREDERE ÎN PARTID ȘI CONDUCEREA SA

Unic conducător al națiunii noastre socialiste

(Urmare din pagina 1)

al intereselor sale vitale și-l consideră drept unic conducător al națiunii socialiste.

Politica partidului comunist este politica statului și întregii țări, iar evenimentele cele mai însemnate ale vieții partidului — și în primul rînd congresele partidului — sînt în același timp momente de largă activizare și participare politică a întregului popor. Acest fapt este elocvent ilustrat în zilele noastre de felul în care muncitorii, țăranii, intelectualii — toți oamenii muncii fără deosebire de naționalitate, întîmpină cel de-al X-lea Congres al partidului. Proiectele de Teze și Directive supuse dezbaterii publice vin să ateste grija profundă a partidului pentru înălțarea patriei, pentru ridicarea României la nivelul țărilor celor mai avansate. Nu este domeniu al vieții sociale, fie că este vorba de economie, fie că ne referim la literatură, artă sau învățămînt, în care să nu se reflecte analiza științifică, marxist-leninistă, pe care partidul o face și pe baza căreia sînt indicate direcțiile dezvoltării viitoare. Spiritul realist, analiza competentă și lucidă, indicatori izvoriți din cîntărirea riguroasă a tuturor factorilor obiectivi și subiectivi sînt caracteristici evidente ale proiectelor prezentate de partid în fața poporului. Că aceste proiecte vor fi realizate stau chezășie înfăptuirile de pînă acum și îndeosebi cele de după Congresul al IX-lea al partidului. Este suficient, cred, să ne referim numai la măsurile luate de partid pentru perfecționarea planificării și conducerii economiei naționale, dezvoltarea învățămîntului și cercetării științifice, lărgirea democrației socialiste, pentru a evoca doar cîteva din aceste realizări.

Participînd la dezbaterea Tezelor și Directivelor, milioanele de oameni ai muncii își afirmă aprobarea față de ele și, totodată, hotărîrea de a lupta și munci pentru traducerea lor în viață. Documentele ce urmează să fie adoptate de forul suprem al partidulului au primit astfel și girul maselor muncitoare, al milioanelor de constructori ai socialismului.

Dragostea, autoritatea și prestigiul de care partidul se bucură sînt confirmate și de entuziasmul și aprobarea unanimă a maselor față de propunerea ca în fruntea partidului, în funcția de înaltă răspundere de secretar general, să fie reales tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminent conducător de partid și de stat, patriot și internaționalist înflăcărat, care și-a dedicat întreaga viață luptei pentru fericirea poporului.

Programul înfloririi și dezvoltării României socialiste ce urmează să fie adoptat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român este cea mai măreață cinstire a jubileului Eliberării patriei, cea mai concretă și elocventă dovadă a hotărîrii poporului nostru de a urma neabătut politica marxist-leninistă a partidului comuniștilor, de edificare a socialismului și comunismului. Sînt fericit că voi avea prilejul să particip ca delegat, la lucrările Congresului al X-lea, unde se vor trasa jaloanele principale ale dezvoltării viitoare a patriei noastre socialiste, ce o vor apropia mai mult de desăvîrșirea construcției socialismului și trecerea la edificarea comunismului.

Rodul muncii noastre înfrățite

În adunările noastre de partid, în care am dezbătut cu toată răspunderea documentele pentru congres, am avut prilejul să constat seriozitatea și acordul unanim al vorbitorilor față de perspectivele pe care Congresul al X-lea le va deschide dezvoltării noastre multilaterale. M-au impresionat trăirea intensă a tuturor participanților la adunări, afirmarea dorinței lor de a fi părtași în continuare la toate succesele ce ne așteaptă. Nu există mai mare satisfacție pentru un dascăl decît constatarea că elevii săi, în cazul nostru studenții, au ajuns la maturitatea politică a cetățeanului de tip nou, a cetățeanului socialismului, convinși că tuturor prefacerilor care ne-au consolidat libertatea și bunăstarea, trebuie să li se răspundă prin dăruirea întregii noastre forțe creatoare, inspiratorului și conducătorului victoriilor de pînă acum, partidului comunist.

Impresionantă, de asemenea, este unitatea tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate, în jurul partidului, unitate care constituie o chezășie de nezdruncinat a dăruirii în timp a monolitului nostru uman. Sînt convins că, așa cum a reliefat recent tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu prilejul întîlnirilor cu oamenii muncii din județele Cluj, Sălaj Maramureș, Bihor, Arad și Argeș, ca și în alte ocazii — toate realizările pe pînă acum pe plan politic, social, economic, cultural și științific, sînt rodul muncii înfrățite a oamenilor muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, al înaltei conștiințe politico-cetățenești care animă activitatea și existența noastră. Tocmai de aceea, în zilele care premerg deschiderii Congresului al X-lea al partidului, îndreptăm toate gîndurile noastre spre Partidul Comunist Român.

Legăm, în mod legitim, idealurile noastre spre mai bine, de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiu devotat al poporului nostru, eminent luptător pentru fericirea maselor muncitoare, pentru libertate și deplină unitate națională, exprimîndu-ne satisfacția că în unanimitate, conferințele județene de partid au sprijinit propunerea ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția de secretar general al partidului. Viața a dovedit, fără putință de tăgadă, că fiind condus de un partid în fruntea căruia se găsește un asemenea luptător intransigent pentru cauza comunismului, poporului nu-i poate lua nimeni ceea ce și-a cucerit, că, în același timp, i se garantează prosperitatea continuă, împlinirea celor mai înalte idealuri.

Conf. univ. Ervin SALLO
Facultatea de fizică
a Universității din Timișoara

Într-un unic șuvoi

Studenți și profesori, alături de oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării au primit cu deosebit interes Tezele și proiectul de Directive pentru cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. În aceste documente programatice de înaltă valoare teoretică și practică, de excepțională însemnătate pentru dezvoltarea României socialiste, milioanele de cetățeni ai patriei — români, maghiari, germani și de alte naționalități — își văd exprimate în chip major propriile lor interese și năzuințe, voința nestrămutată de a înainta cu pași siguri pe drumul indicat de partid — drumul construcției socialiste, al progresului, bunăstării și civilizației.

În atmosfera generală de entuziasm care a cuprins întregul nostru popor, studenții au primit cu nespusă satisfacție și mîndrie patriotică adoptarea în cadrul conferințelor județene de partid a propunerii privind realegerea la congres a tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al C.C. al P.C.R.

Studențimea patriei stimează și apreciază în persoana secretarului general al partidului pe cel mai ales fiu al României socialiste și totodată pe cel mai apropiat prieten al său, care a făcut de atîtea ori dovada atenției, grijii, interesului și încrederii acordate tineretului studios. Ne stăruie în minte nenumărate momente ale prezenței tovarășului Nicolae Ceaușescu în mijlocul studenților, îndemnurile sale părintești, pline de dragoste și solicitudine față de creșterea și pregătirea viitoarelor cadre de specialitate ale construcției socialiste. Aproape că nu există centru universitar al țării care să nu se fi bucurat de deosebita cinste a vizitei secretarului general al partidului, a întîlnirii sale cu studenții.

Ne-a rămas înscrisă adînc în conștiințe cuvîntarea rostită de conducătorul partidului nostru la cea de-a VII-a Conferință a U.A.S.R., aprecierile înalte și îndemnurile mobilizatoare adresate studențimii și organizației sale revoluționare, cu multiple implicații pentru formarea tinerilor studioși ca intelectuali și specialiști temeinic pregătiți, ca cetățeni activi ai patriei, militanți hotărîți pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru triumful socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Avînd în vedere importanța deosebită a pregătirii profesionale a studenților — sector de activitate de care răspund direct în cadrul Comitetului Executiv al U.A.S.R. — îmi exprim încrederea fermă că toți colegii noștri — studenți români, maghiari, germani și de alte naționalități — încadrați în același unic șuvoi creator al poporului, vor răspunde cu strădanii sporite în pregătirea lor politică și profesională grijii și atenției cu care sînt înconjurați de partidul și statul nostru, afirmîndu-se prin toate acțiunile și manifestările lor ca reprezentanți ai unei generații angajate cu toate forțele și entuziasmul său în opera de înălțare a României socialiste pe culmile progresului și civilizației.

Pusztai KALMAN
vicepreședinte al C.E. al U.A.S.R.

Chezășia măreților înfăptuiri

Documentele care vor fi supuse dezbaterii apropiatului Congres al X-lea al partidului constituie jaloanele muncii unui program grandios de dezvoltare multilaterală a țării, pornind de la marile cuceriri obținute în edificarea noii societăți.

Ele dovedesc capacitatea partidului, a Comitetului său Central, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a ne conduce pe drumul unui progres necontenit în toate domeniile, de a ridica patria noastră pe noi culmi de civilizație și fericire.

O parte integrantă din acest program îl constituie și dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, cerință și consecință ale progresului economic și social al țării, ale ridicării nivelului cultural al întregii populații.

Documentele pun de aceea sarcini importante în fața cadrelor didactice și ale studenților, care trebuie să răspundă pe deplin încrederii și grijii pe care partidul le-o acordă.

Țara noastră are un tineret dotat și capabil de muncă, dornic să se afirme și care trebuie pregătit pentru viață, pentru a-și pune în valoare energia și capacitatea creatoare, în folosul patriei, al cauzei socialismului și comunismului.

Privim cu drag la dezvoltarea țării noastre și constatăm cu satisfacție și mîndrie patriotică că România și-a cîștigat un prestigiu internațional, că acțiunile și inițiativele sale au ecou, se bucură astăzi de încredere. Știm bine că în elaborarea politicii partidului și statului nostru, în rezultatele obținute, în creșterea prestigiului nostru în lume un rol însemnat l-au avut activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, competența, înalta răspundere și dăruirea patriotică cu care și-a exercitat funcția supremă ce i-a fost încredințată de comuniști, de întregul popor. Munca sa plină de abnegație, fidelitatea față de interesele poporului român, înaltele sale calități politice și prestigiul internațional pe care și l-a cîștigat ca om de partid și de stat ne dau încrederea că prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu pe mai departe în fruntea partidului este o chezășie a marilor înfăptuiri prevăzute în Documentele pregătitoare ale Congresului al X-lea al P.C.R. De aceea, alături de toți oamenii muncii, de întregul popor român, susțin din suflet hotărîrea Conferinței de partid a municipiului București și a celorlalte conferințe ale organizațiilor județene de partid de a propune Congresului realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al C.C. al P.C.R., pentru a călăuzi destinele patriei noastre pe calea luminoasă a dezvoltării socialiste și a păcii.

Conf. univ. Gheorghe BĂNĂȚEANU
prorector al Institutului de petrol, gaze și geologie

DOCUMENTELE PREGĂTITOARE ALE CONGRESULUI – CHINTESENȚE ȘI PREMISE ALE DEZVOLTĂRII GÎNDIRII CREATOARE

Apariția documentelor pregătitoare ale Congresului al X-lea al P.C.R. a fost primită cu un mare interes de către toți cetățenii patriei. Atît presa, cît și dezbaterile publice din uzine și instituții, iar recent conferințele județene de partid s-au dedicat acțiunii de a discuta, analiza și prelua, sub cele mai variate și pasionante forme de manifestare a gîndirii, noul și bogatul conținut al recentelor documente, indicațiile lor prețioase pentru destinele țării.

Amploarea acestor dezbateri, diversitatea lor semnifică, dintr-odată, importanța vitală a ideilor conținute, forța teoretică — am spune vizionară și mobilizatoare — a spiritului creator în care ele au fost concepute. Nenumăratele scrisori venite la redacție, colocviile ținute în facultăți, o seamă de sesiuni organizate în institutele de învățămînt superior pentru aprofundarea TEZELOR, ne-au determinat să dăm o expresie publicistică acestui larg interes, ecou impresionant al virtuților teoretice de la care s-a pornit la elaborarea lor și spre care ele invită într-un strălucit spirit marxist-leninist.

Inițiativa noastră de a găzdui în paginile revistei o „micro-sesiune" întrunește deopotrivă participarea unor prestigioase cadre didactice cît și a unor studenți din diferite centre universitare. Ea dovedește că studențimea noastră știe să dea răspunsuri temeinice și prompte în cadrul vastei și permanentei sesiuni actuale, care nu este alta decît sesiunea unei depline maturități politice.

Un nou impuls pentru activitatea teoretică și gîndirea social-politică

de prof. univ. Miron CONSTANTINESCU

Comandamentele care stau în fața studiului științelor sociale în învățămîntul superior se integrează amplelor preocupări ale patidului nostru pentru dezvoltarea activității ideologice în general și, în mod deosebit, pentru intensificarea muncii teoretice în domeniul științelor sociale. Cu deosebită claritate și forță de convingere se formulează exigențele partidului față de activitatea pe tărîmul științelor sociale în Tezele Comitetului Central pentru Congresul al X-lea: **„Pe măsură ce problemele construcției socialiste devin tot mai complexe, se impune dezvoltarea activității de investigare științifică a noilor procese sociale, a căilor de soluționare a diferitelor probleme economice, sociale, politice, ideologice ale mersului nostru înainte. Științele sociale și umaniste trebuie să contribuie în acest sens, în tot mai mare măsură, la analiza și elucidarea diferitelor aspecte ale vieții sociale actuale, la conturarea liniilor de perspectivă ale societății noastre, ale evoluției întregii opere de edificare socialistă a țării".**

Sîntem chemați să formăm, în lumina concepției despre lume a partidului, pe viitorii specialiști, cadrele capabile să rezolve cu maximă competență sarcinile încredințate de societate și de partid, să ne aducem contribuția la investigarea fenomenelor sociale, să dăm lucrări care să ofere o temeinică analiză a proceselor și fenomenelor noi.

Avem astăzi condiții deosebit de propice pentru dezvoltarea cercetării, un climat spiritual favorabil creației lansării ideilor, ipotezelor afirmării autenticelor valori. Puternicul impuls dat activității teoretice și gîndirii social-politice din țara noastră de către Congresul al IX-lea al partidului a stimulat și stimulează abordarea creatoare și frontală a realității, integrarea militantă, din perspectiva unei gîndiri marxiste de o largă respirație, în circuitul de idei contemporane, reevaluarea din aceeași perspectivă a moștenirii noastre culturale.

Profundele prefaceri pe care le cunoaște omenirea în zilele noastre, epocalele cuceriri ale științei și tehnicii sporesc considerabil răspunderea și rolul disciplinelor sociale. **„Mai mult ca oricînd,** arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, **omenirea are nevoie de gîndire creatoare, de oameni care să judece, să reflecteze, să-și exprime părerea despre noile procese sociale".**

Intensificarea și extinderea dezbaterilor ideologice, confruntarea liberă a opiniilor, schimbul de păreri, reprezintă singura cale de clarificare a problemelor, de susținere a pozițiilor și ideilor avansate, de reliefare a adevărului, de elaborare a soluțiilor.

Cunoașterea adevărului nu reprezintă un scop în sine. Nu întreprindem cercetarea de dragul cercetării, pentru simpla delectare a spiritului. Societatea în care trăim și ne desfășurăm activitatea este o construcție conștientă, dirijată și condusă de partidul comunist în conformitate cu cerințele obiective. În cadrul acestui proces, cercetării sociale îi revine înalta răspundere de a contribui la investigarea noilor procese sociale, a căilor de soluționare a problemelor economice, sociale, politice, ideologice ale mersului nostru înainte.

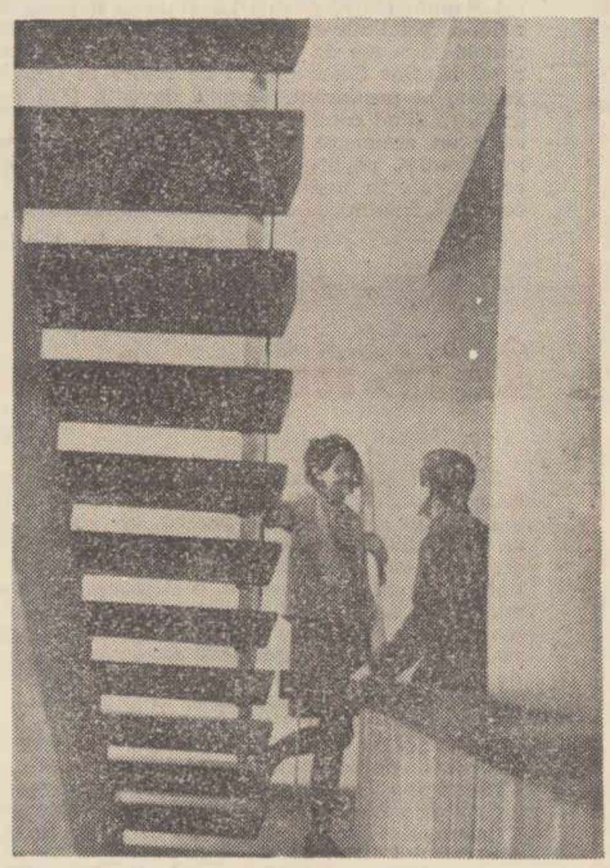
În ultimul timp, în cinstea Congresului al X-lea al partidului și aniversării unui sfert de veac de la eliberarea patriei, în universități, institute politehnice și tehnice și alte unități de învățămînt s-au desfășurat reuniuni științifice cu un bogat conținut tematic. **În cadrul acestor sesiuni, catedrele de științe sociale au desfășurat o activitate mai amplă, prezentînd numeroase comunicări.**

Concomitent, s-au desfășurat cu bune rezultate simpozioane speciale de științe sociale, precum simpozionul de cibernetică economică și simpozionul de sociologie.

Corespunzător cu sarcinile mari ce se ridică în fața noastră, documentele de partid prevăd îmbunătățirea activității de cercetare în domeniul științelor sociale, a îndrumării de partid a acestui domeniu, asigurînd legătura sa mai strînsă cu realitatea socială, cu cerințele dezvoltării societății și ale progresului științific actual.

Un loc aparte a ocupat în acest context, atît prin amploarea cît și prin semnificația ei politică, sesiunea științifică recentă, organizată de minister, sesiune ce a reluat tradiții universitare care și-au probat utilitatea. Prin scopul propus, sesiunile științifice precedente au vroit să fie un bilanț al realizărilor obținute în munca de cercetare pe tărîmul atît de complex al științelor sociale. Același scop și l-a propus și această sesiune, cu deosebirea însă că ea s-a desfășurat într-un moment istoric a cărui însemnătate majoră pentru destinele patriei noastre a fost multilateral exprimată în Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea al partidului și proiectul de Directive.

Spiritul democratic în care se dezbat documentele, propunerile constructive emise în baza analizei profunde a Tezelor și proiectului de Directive atestă

adeziunea unanimă, înaltul simțămînt patriotic de care sînt animați cetățenii României socialiste, aflați în pragul sărbătoririi celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist.

Am dorit, de aceea, ca sesiunea aceasta, la care au participat filozofi, economiști, sociologi, reprezentanți ai științei istorice și ai dreptului, să reprezinte contribuția noastră modestă la marea dezbatere în care este angajat întregul nostru popor, la intensificarea efervescenței activității creatoare menite să grăbească înaintarea spre viitorul comunist al patriei.

Programul sesiunii a reflectat **o considerabilă lărgire a ariei de investigare.** S-au prezentat comunicări asupra rolului conducător al partidului în viața socială, în politica de industrializare a țării, în perfecționarea și dezvoltarea agriculturii socialiste; s-au discutat studii asupra dezvoltării economice, asupra dinamicii și structurii sociale a României, probleme privind națiunea, statul, dezvoltarea democrației socialiste; comunicări consacrate examinării concrete a unor importante procese în plină desfășurare în țara noastră, probleme ale revoluției și construcției socialiste.

Un loc însemnat l-a ocupat în programul sesiunii **problematica filozofică:** raportul dintre filozofie și cuceririle contemporane ale științei, problematica omului, dialectica condițiilor obiective și a factorului subiectiv, importante probleme de filozofia culturii, raportul dintre artă și civilizația contemporană, umanismul socialist, examinarea critică a unor concepții și orientări contemporane.

S-a acordat o atenție sporită problemelor de metodologie a științelor sociale, aplicării metodelor noi, cu deosebire a celor matematice, în cercetarea economică și sociologică.

Abordînd lucrurile și sub acest aspect, am pornit de la considerentul că înnoirea problematicii de cercetare atrage după sine o înnoire și a procedeelor și metodelor de lucru, iar acestea, la rîndul lor, contribuie la fertilizarea și ridicarea la un nivel superior a rezultatelor cercetării.

Întruniți la această sesiune științifică, în care au fost supuse dezbaterii unele din rezultatele muncii noastre de cercetare, ne-am angajat să sporim eforturile pentru a transpune în viață și îndeplini cu succes sarcinile încredințate de partid în domeniul cercetării economice, filozofice, sociologice, istorice, **de a lega mai strîns investigarea teoretică de realitatea socială, de cerințele dezvoltării societății și ale progresului științific actual.**

Ea a reprezentat, totodată, omagiul adus de noi Congresului al X-lea al partidului și aniversării unui pătrar de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist, o mărturie a năzuinței noastre unanime de a întîmpina aceste două importante evenimente cu un bilanț cît mai bogat.

Capacitatea de analiză și sinteză

Superioritatea sistemului teoretic marxist constă în caracterul său deschis, în posibilitatea organică de a asimila viața în diversitatea sa concretă, atît pe coordonata spațială cît și pe cea temporală. Istoria mișcării ideilor ne relevă modul strălucit în care această caracteristică fundamentală a determinat viabilitatea practică și teoretică a marxismului de-a lungul deceniilor, faptul că acesta a fost întotdeauna capabil să recepteze rezultatele cele mai noi ale praxisului social și ale dezvoltării științei. Mai mult decît oricare alte sisteme teoretice, **marxismul se îmbogățește prin rezultatele practicii și gîndirii revoluționare ale diferitelor partide comuniste și muncitorești în condițiile concrete ale diferitelor țări și ale diferitelor etape istorice.** Ca student clujean, care a avut ocazia să asculte strălucitul discurs al tovarășului Nicolae Ceaușescu din august 1968 la Cluj, nu pot omite una din ideile relevate cu o deosebită insistență: marxismul nu poate fi monopolul nimănui, nimeni nu se poate declara drept posesor al adevărului absolut și în această privință nimeni nu poate spune: „Le marxisme c'est moi". Etapa contemporană a gîndirii marxiste nu este rezultatul activității unui singur partid, ci a tuturor partidelor comuniste și muncitorești, acționînd în condițiile concret istorice ale fiecărei țări.

O dată delimitat acest context general teoretic putem afirma că Tezele constituie una din contribuțiile despre care vorbeam mai sus (și printre cele mai semnificative), contribuția unui partid comunist la constituirea etapei contemporane a gîndirii marxiste, la fortificarea acestui sistem teoretic. Le conferă această calitate tocmai caracterul lor de generalizare a experienței construcției socialiste din țara noastră. Legitățile generale ale societății și naturii acționează numai în manifestări particulare și în acest sens orice analiză științifică a unui mod concret-istoric de construcție a socialismului este o contribuție la cunoașterea acestor legități. **Ideile creatoare de o importanță fundamentală conținute în Teze sînt rezultatul unei duble analize concret-istorice: analiza modului specific de construcție a socialismului în țara noastră și analiza întregii societăți contemporane, cu toate implicațiile ei. Aceste două aspecte, unul spațial, ținînd de o anumită țară cu condițiile sale geografice și istorice, și unul temporal, ținînd de o anumită etapă istorică în dezvoltarea societății umane, se împletesc într-o unitate dialectică.** Cîteva exemple sînt elocvente:

O idee de bază a **Tezelor** relevă că națiunea constituie în prezent un puternic factor de cultură și civilizație, cadrul istoric care dă posibilități uriașe pentru desfășurarea activității umane creatoare de bunuri umane și spirituale. Întîlnim aici o generalizare a experienței construcției socialiste din țara noastră, precum și rezultatul unei lucide analize a societății contemporane, în care se cunoaște o puternică afirmare economică și politică a națiunilor, un deosebit avînt al luptei țărilor recent eliberate pentru independență națională.

La loc de frunte, prin importanța care i se acordă, se situează ideea rolului crescînd al științei în construcția economică și social-politică de la noi. **Tezele** cuprind indicații prețioase referitoare la dezvoltarea științei ca forță de producție, considerînd ca principiu de bază al construcției economice, al cercetării științifice și în general al activității în orice domeniu al vieții sociale, luarea în considerare a celor mai noi rezultate ale științei și tehnicii contemporane. Această viziune este rodul unei experiențe istorice și al unei cunoașteri profunde a societății contemporane. Experiența construcției socialiste din România a arătat că neglijarea dogmatică a rezultatelor științei moderne, respingerea în bloc a unor realizări din societățile contemporane avansate, independent de regimul lor politic, în activitatea economică nu pot decît să dăuneze scopului luptei comuniștilor: asigurarea celor mai bune condiții materiale și spirituale pentru toți membrii societății. Însăși analiza societății contemporane arată rolul tot mai crescînd al științei ca forță de producție, importanța uriașă pe care o are aplicarea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii în procesul de producție.

Analiza științifică a societății românești contemporane, generalizarea experienței noastre istorice conferă **Tezelor** o semnificație mai largă, filozofică. Conform unui adevăr al învățăturii marxiste, trecerea de la orînduirile bazate pe exploatare la orînduirea socialistă este, așa cum afirma Karl Marx, un salt din preistorie în istorie, înțelegîndu-se prin istorie activitatea umană conștientă, întemeiată pe cunoașterea legităților sociale. Astfel, orînduirea socialistă este un imperiu al libertății, adică un imperiu al necesității înțelese. **Tezele** fac o analiză științifică a societății noastre socialiste și deci ele constituie o cunoaștere a manifestărilor concret-istorice ale legalităților generale.

De aceea, elaborarea **Tezelor**, document teoretic care conține premisele fundamentale ale activității viitoare desfășurate de întreaga societate românească, este unul din modurile de manifestare ale rolului conducător pe care și-l asumă și este investit de către întregul popor partidul în etapa actuală.

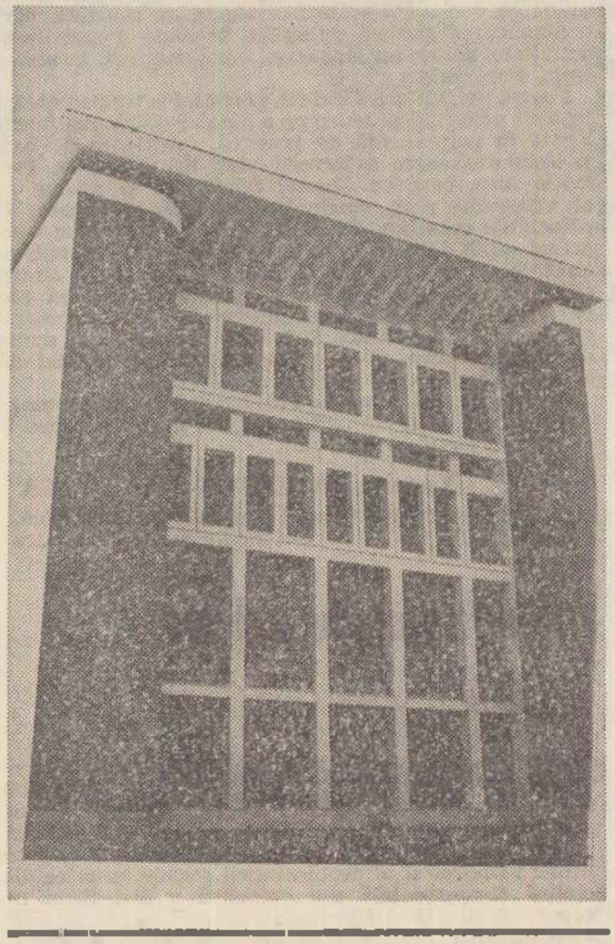
Ion CRISTOIU
student, anul IV al Facultății de istorie-filozofie, Cluj

Confruntarea — premisă a spiritului novator în gîndire

În contextul epocii contemporane, cînd în întreaga lume au loc fenomene și procese de o complexitate pe care istoria nu a mai întîlnit-o, problema vieții spirituale nu poate fi înțeleasă decît în cadrul unei neîntrerupte confruntări de idei. Se vorbește, și desigur pe drept cuvînt, de prezența unei adevărate expansiuni a culturii. Faptul, inedit prin resorturile lui intime, nu poate decît să trezească interes, dar, în același timp, să angajeze. Să angajeze, prin însăși forța lucrurilor, la o analiză atentă a ideilor și concepțiilor elaborate pretutindeni, să discearnă valorile de nonvalori, să preia critic tot ceea ce este științific și să combată elementele neautentice, potrivnice umanismului. Categoric, într-o asemenea operă, nu doar de anvergură ci și de importanță decisivă pentru înseși destinele vieții spirituale, rolul esențial îi revine filozofiei marxiste. Așadar, ea trebuie să fie **confruntare**. O confruntare atît **internă**, în propria sa ființă, pe baza creșterii gradului de complexitate pe care îl dezvăluie realitățile construirii socialismului, cît și **externă**, în dialogul cu gîndirea de pretutindeni. La acest capitol de o deosebită importanță, **Tezele** elaborate de Comitetul Central subliniază necesitatea ca filozofia noastră să fie prezentă la adevăratele dimensiuni ale capacității sale **„afirmînd principiile materialismului dialectic și istoric — în marile confruntări de idei ale lumii de azi“**. Cercetarea filozofică, relevă **Tezele**, nu este un **scop în sine**, ci, în cadrul inevitabilei confruntări a filozofiei marxiste cu sine însăși și cu toate curentele de gîndire contemporane, ea trebuie să fie un **mijloc eficient** de analiză autentică, reală, constructivă. Pentru ca filozofia marxistă să-și îndeplinească plenar acest țel suprem îi sînt absolut indispensabile, în procesul raportării consecvente la practica social-istorică, rigoarea teoretică și exigența ideologică. Ea cere, prin înseși condițiile societății noastre, **„dialogul, confruntarea liberă a părerilor, în spirit științific — singura cale de clarificare a problemelor, de reliefare a adevărului, de afirmare a pozițiilor și ideilor avansate“**. Dialogul, confruntarea liberă a ideilor constituie, așa cum subliniază **Tezele**, premisa fundamentală pentru dezvoltarea creatoare a gîndirii, pentru afirmarea în teorie a spiritului novator. În rolul conducător al Partidului Comunist Român în etapa desăvîrșirii construirii socialismului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat întemeierea unui principiu esențial, arătînd că **„cei ce lucrează în domeniul economiei politice, filozofiei, sociologiei nu trebuie să se mulțumească numai cu repetarea unor adevăruri generale, bine cunoscute tuturor, ei trebuie să desfășoare o muncă laborioasă pentru elucidarea fenomenelor nou apărute în viața socială, să dezvolte schimbul de opinii pe fundamentul solid al ideologiei partidului, al învățăturii materialist-dialectice“**. Este de remarcat faptul că acest adevăr de principiu, fundamental, se află reluat de **Teze** și el apare ca o **sinteză** rezultată din emanația spiritului științific și creator al tuturor documentelor de partid apărute pînă acum, ca o chintesență a politicii partidului în domeniul culturii.

Marxismul este deci filozofia care nu cunoaște teama confruntării critice cu sine și cu celelalte curente de gîndire, este unica filozofie care, în calitatea ei de știință, pune problema confruntării în mod deschis. Desigur, în cadrul acestei confruntări, un aspect esențial îl constituie **criteriile** de apreciere și soluționare a întrebărilor care frămîntă epoca. Problema criteriilor, în fond, este problema-cheie. Indicațiile substanțiale oferite în acest sens de **Teze** exprimă un alt fapt foarte semnificativ, acela că gîndirea filozofică din țara noastră are avantajul de a fi orientată științific de către partid în direcția legăturii cu practica. Funcția filozofiei marxiste de **îndreptar** în cadrul întregii culturi spirituale a societății socialiste are darul să confere fiecărei conștiințe însăși cerința **vitală** de a fi filozofică în esența ei. Numai în acest sens, numai ca veritabilă **comuniune** între toate compartimentele culturii socialiste în ceea ce reprezintă **certitudine filozofică** totalitatea conștiințelor, se poate desigur vorbi de faptul că filozofia, ca unitate de idei și convingeri, înseamnă „coloana vertebrală“ a ființei spirituale a unei națiuni. Prin cerința **aprofundării** în spirit creator a filozofiei marxiste, **Tezele** dau acestui adevăr o nouă dimensiune, faptul că esența acestei filozofii, prin însăși **logica ei internă**, implică deziderattul major ca **ideile filozofice** să fie totodată și **convingeri filozofice**. În unitatea dialectică a acestor două elemente, care se presupun reciproc, rezidă de altfel, însăși puterea de penetrație a filozofiei marxiste în mase. O penetrație care înseamnă **receptare vie**. Iar această receptare vie nu poate fi realizată decît printr-o neîncetată confruntare deschisă, liberă și principială, purtată în spirit critic și constructiv în planul tensiunii ideilor filozofice. O confruntare largă, de maximă amploare, laborioasă și fecundă, care, angrenînd totalitatea potențelor creatoare, aprofundată îndelung, cu pasiune, să devină treptat, dar sigur, o autentică **practică a filozofiei**.

Filozofia marxistă, așa cum demonstrează realitatea, este **axul de lumină** al tuturor confruntărilor contemporaneității. Marxismul, atît sub aspect teoretic cît

și practic, este nucleul filozofic al secolului XX. Nu există astăzi, cum constata Roger Garaudy, nici un curent de gîndire care să nu se raporteze la marxism, fie pentru a-l apăra, fie pentru a-l combate. Căci, cum arată același autor, **„Marx și opera sa polarizează azi speranța sau mînia tuturor“**, deoarece **„pentru toți oamenii, pentru toate clasele, pentru toate popoarele, gîndirea lui Marx exprimă azi, mai mult sau mai puțin limpede, cu dragoste sau cu mînie, o problemă, o pasiune, o luptă“**. Gîndirii marxiste îi este străin **neutralismul filozofic**. Ea este o confruntare cu realitățile și cu ideile de pretutindeni, **o confruntare** cu **istoria însăși**. Marxismul înseamnă gîndire vie, confruntare neîncetată cu realitatea, cu istoria. De aceea, el este un continuu **transfer de sarcini**, o neîntreruptă **preluare** a sarcinilor rezolvate de clasici pentru istoria epocii lor, de către gînditorii marxiști de astăzi, care să le dezvolte creator pentru istoria lumii contemporane, cu specificul noilor ei realități și probleme. Acest lucru presupune schimbul liber de opinii între toate partidele țărilor socialiste, între toate partidele comuniste și muncitorești din lume, între toți gînditorii marxiști de pretutindeni. Și, de asemenea, presupune aplicarea adevărurilor general valabile la condiții concret istorice, specifice. Presupune deci faptul că nimeni nu poate afirma că el reprezintă marxismul, că deține la modul abstract cheia soluționării tuturor problemelor pe care le ridică viața, practica, istoria. Filozofia marxistă, ca neîncetat transfer de sarcini, implică spirit creator. Promovarea gîndirii creatoare, a originalității în gîndire, a spiritului novator în teorie cere rigoare științifică, cere deci din partea cercetătorului luciditatea conștiinței angajate valoric în sensul istoriei, al socialismului. Unitatea indisolubilă dintre **politic** și **filozofic**, relevată **în Teze**, pune grăitor în lumină faptul că filozofia noastră este orientată consecvent și cu cel mai înalt spirit al răspunderii de către partid. Promovînd principiul schimbului de opinii, care este condiția însăși a dezvoltării creatoare a marxismului în spiritul purității gîndirii clasicilor, partidul nostru, se arată în **Teze**, **„va acorda și în viitor toată atenția creșterii combativității ideologice împotriva concepțiilor retrograde idealiste, mistice, a curentelor de idei neștiințifice care vin în contradicție cu progresul neîntrerupt al cunoașterii umane, promovării active a concepției marxist-leniniste, a idealurilor comuniste“**. Acest fapt, care reprezintă o preocupare intrinsecă a activității partidului, constituie însăși certitudinea garanției că filozofia noastră, prin afirmarea activă în marile confruntări de idei ale lumii de azi, se va dezvolta creator, pătrunsă de originalitate și spirit novator, fundamentînd întreaga activitate spirituală în numele acelor valori care dau omului un sens pe măsura vieții pe care o trăiește, conștient de sensul determinării istorice, omului care, militînd activ pentru umanism, optează pentru bine, pentru frumos, pentru adevăr, pentru uman.

Vasile CONSTANTINESCU
student în anul V al Facultății de istorie-filozofie — Iași

Spirit rector al conducerii științifice a societății

În contextul istoric în care, în ansamblul factorilor care concură la construirea socialismului, rolul factorului subiectiv crește în condițiile în care sarcinile obiectivelor economice, politice, sociale, culturale devin tot mai complexe, partidul și guvernul nostru, toți comuniștii, întregul popor consideră prefacerile proiectate și înfăptuite în indisolubila lor legătură cu posibilitățile de manifestare a democrației socialiste, a cadrului tot mai larg care să permită tuturor categoriilor de făuritori ai socialismului să-și exprime gîndurile, să-și interiorizeze idealurile sociale ca pe propriile lor idealuri. Democrația socialistă a fost și este un corolar al unui proces care cîștigă noi și istorice trepte pe scara progresului, a civilizației. Apărînd ca efect concomitent al prefacerilor economice și sociale, culturale și științifice obținute sub egida forului colectiv al comuniștilor, democrația socialistă oferă la rîndu-i noi valențe în edificarea de ansamblu a noii orînduiri.

După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — secretarul general al partidului nostru — în cuvîntarea la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești: **„Esența democrației socialiste constă în aceea că poporul, devenit stăpîn pe puterea politică și pe mijloacele de producție, trebuie să participe nemijlocit la întreaga activitate de conducere a vieții economice sociale. În acest sens, urmărim asigurarea cadrului organizatoric și crearea climatului favorabil, pentru ca oamenii muncii să-și poată spune deschis cuvîntul asupra tuturor problemelor, să poată critica, fără nici un fel de îngrădire sau reprimare, orice neajunsuri și să-și manifeste din plin inițiativa, să facă propuneri privind îmbunătățirea întregii activități de construcție socialistă“**. Și tot cu același prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu preciza: **„Faptul că din rîndurile oamenilor muncii se ridică critici la adresa unor fenomene negative, sau unor greșeli săvîrșite în diferite domenii ale societății, nu pune sub semnul întrebării sistemul social socialist, ci constituie o expresie a dorinței maselor muncitoare ca asemenea fenomene să fie înlăturate, ceea ce corespunde preocupărilor partidului pentru perfecționarea formelor și metodelor sale de conducere a societății“**.

În contrast izbitor cu acele pretenții prezente în unele lucrări ale politologilor nemarxiști contemporani, care susțin că principial masele nu pot fi atrase la elaborarea deciziilor majore ale politicii, la orientarea de perspectivă într-un sector sau altul, cu opiniile de-a dreptul insinuante, după care masele nici nu ar nutri vreun interes în acest sens, că ele s-ar complace într-o stare de lume amorfă, indiferentă, constatăm că prin toate formele sale sistemul democratic de la noi din țară presupune intervenția competentă a maselor la hotărîrea destinelor țării.

În sprijinul acestei orientări, în viitor se prevede o mai largă și mai bine gîndită instituționalizare a formelor de exprimare a democrației, a opiniei publice. Cum se arăta în documente, se preconizează **„perfecționarea cadrului instituțional în care cetățenii să-și poată exprima liber și nestingherit opinia asupra modului în care se gospodăresc treburile țării, să poată critica neajunsurile ce apar în activitatea organelor de partid, de stat și obștești, și să facă propuneri pentru remedierea acestora, participînd cu toată energia și priceperea la înlăturarea lor, la progresul societății“**.

În fond, toate aceste măsuri, toate aceste căutări de inexprimabilă importanță, principială și metodologică, atestă strădania partidului și statului nostru de a statornici o politică tot mai realistă, mai științifică, fidelă realităților și năzuințelor noastre.

De altfel, exprimîndu-ne în termeni politologici, am putea, cu riscul unei oarecare schematizări, sintetiza consecințele de ordin metodologic și poate nu numai de ordin metodologic, ce decurg din ansamblul de măsuri cuprins în documentele Congresului al X-lea, astfel: **delimitarea mai exactă a responsabilităților și competențelor diferitelor foruri și organe statale și nestatale; statornicia unor sisteme de luare a deciziilor și a modalităților concrete de înfăptuire; delimitarea unei anumite ierarhizări a deciziilor; crearea cadrului instituțional, a modalităților oportune și eficace de consultare a specialiștilor.**

Or, toate acestea sînt dovezi evidente ale unei conduceri cît mai științifice a mecanismului social, complex și plin de inedit, care este societatea socialistă. Exigențele dirijării lucide a întregii partituri a simfoniei socialismului fac de-a dreptul imposibilă reușita fără o profundă cunoaștere și stăpînire a principiilor ce explică dezvoltarea societății în toate articulațiile sale. Astăzi se vorbește tot mai mult, și pe drept cuvînt, de o **știință a politicii**, de o **artă în aplicarea principiilor**, care să elimine neîncetat hazardul, rutina, superficialitatea, birocratismul, să ofere putința unei conduceri pe măsura vremurilor noastre. **„Cadrele de partid** — se scrie în Tezele pentru apropiatul Congres al partidului — **trebuie să fie ajutate în mai mare măsură să învețe știința și arta conducerii, să-și perfecționeze continuu stilul și metodele de muncă“**. Mai acut ca oricînd, complexitatea proceselor sociale, politice, științifice, culturale, presupune decizii bine gîndite, izvorîte din realități justificate de posibilități. Una din cheile succesului stă, ne-am permite să credem, în permanenta și mai insistenta colaborare dintre cei aleși a conduce efectiv societatea, adică a celor care activează în politică, în

Lector dr. M. VOICULESCU

(Continuare în pag. 6)

DOCUMENTELE PREGĂTITOARE ALE CONGRESULUI – CHINTESENȚE ȘI PREMISE ALE DEZVOLTĂRII GÎNDIRII CREATOARE

(Urmare din pagina 5)

economie, etc. și teoreticienii diverselor ramuri. Principiul muncii colective are o incomensurabilă aplicabilitate și în acest „sector" de primă mînă. În acest context înscriem și sublinierea făcută de tovarășul Ion Gheorghe Maurer la Conferința extraordinară a organizației municipale de partid București, în legătură cu cerințele coordonării diverselor compartimente ale conducerii vieții sociale și politice: **„În asemenea condiții, conducerea treburilor, la orice nivel s-ar plasa, devine o muncă deosebit de complexă. Judecățile care trebuie făcute pentru a putea lua o decizie reclamă pricepere în domenii multiple, în așa măsură încît este din ce în ce mai greu ca un singur cap să stăpînească totalitatea informațiilor necesare. De aceea se impune munca în grup, munca colectivă, stringerea laolaltă a tuturor acelor oameni care posedă cunoștințele sau informațiile capabile să contribuie la luarea unor decizii bune. Aceasta ridică cu acuitate problema competenței tuturor celor care au atribuția de a decide și, ținînd seama de rolul conducător al întregii vieți sociale, rezultă grija pe care trebuie să o avem față de alcătuirea organelor de conducere ale organizațiilor noastre de partid, față de îmbogățirea cunoștințelor pentru a putea stăpîni problemele tuturor sectoarelor de activitate".**

Punînd în centrul preocupărilor sale actuale și de perspectivă omul, înțeles tot mai mult ca o personalitate în deplină afirmare a forțelor sale creatoare, partidul nostru se dovedește un dascăl în sensul deplin al cuvîntului, încercat și călit în lupte, cunoscător profund al realităților noastre, vajnic apărător al intereselor naționale și internaționale. El își asumă sarcina complexă, angajantă, patriotică, de a conduce poporul român spre noi piscuri ale civilizației și culturii.

Cursul universitar de primă importanță

„Ceea ce caracterizează dezvoltarea societății noastre în această perioadă este mersul continuu ascendent, puternicul dinamism al economiei, al întregii vieți social-politice", relevă Tezele Comitetului Central al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului. Pătrunși de profunda veridicitate a acestei concluzii pe care ne-o înfățișează însăși viața, ne aplecăm asupra documentelor de partid pentru congres cu convingerea fermă că realizările de pînă acum, realizări nemaiîntîlnite în istoria poporului nostru, se datoresc întrutotul clarviziunii partidului comunist care, cu înțelepciune, a știut să strîngă în jurul său poporul întreg, călăuzindu-l cu precizie, cu consecvența sa caracteristică, spre noi și noi succese.

Toate domeniile de activitate pulsează de gîndirea creatoare, colectivă a partidului, în aceasta constînd înseși cheia tuturor celor realizate în ultimul pătrar de veac. Ea sintetizează, în ultimă instanță, experiența multiseculară a poporului nostru, transpusă în condițiile concrete ale contemporaneității și îmbogățită, prin aceasta, permanent, cu experiența acumulată în anii socialismului, prin prisma legității dialectice a dezvoltării. Tocmai de aceea, fiind convinși de justețea acestei politici prin excelență patriotică, avem certitudinea devenirii fiecăruia dintre noi, a ascendenței multilaterale a națiunii noastre libere și independente.

Din Teze, din studiul problemelor concrete ridicate de viață, constatăm că fundamentarea teoretică pe care o face partidul în documentele sale, prezentate spre consultare și dezbateri maselor celor mai largi, are la bază rezultatele obținute în activitatea practică de zi cu zi, între practică și concluziile cercetării multilaterale ale fenomenologiei socialiste existînd o corelare deplină, generatoare de certitudini multiple. În acest sens, Tezele oferă întreaga gamă a posibilităților și a metodelor de activitate înnobilate de concepția înaintată a filozofiei marxist-leniniste despre lume și viață, ne înarmează cu învățătura cea mai clară a tuturor timpurilor.

Ca studentă la o facultate cu profil științific, mă impresionează negrăit de mult continua perfecționare a metodelor de conducere a economiei, avîntul pe care l-au luat dezvoltarea științei și tehnicii, aplicarea în producție a celor mai noi cuceriri ale acestora. Este o dovadă în plus că pledoaria partidului pentru aprofundarea cercetării științifice legate de practică, pentru aplicarea gîndirii științifice în toate domeniile de activitate, găsesc un larg ecou, emoționant și, în același timp, mobilizator.

Pentru noi, viitorii fizicieni, necesitatea fundamentării întregii activități practice pe o gîndire științifică fermă, legată în permanență de practică, este legea de bază și linia directoare a întregii vieți de producție. Promoția mea, care va absolvi facultatea în primul an al viitorului plan cincinal, consideră, de aceea, că principiile enunțate de Tezele partidului pentru Congresul al X-lea al P. C. R. constituie cursul universitar de primă importanță, ale cărui învățături sîntem siguri că nu vor întîrzia să-și arate roadele cînd vom păși în producție, călăuzindu-ne în fluxul general, entuziast, al poporului. Este, fără îndoială, nu numai certitudinea mea, ci și a celorlalți colegi ai mei din orașul de pe malurile Begăi.

Solida noastră formație ideologică marxistă, cunoașterea științifică a politicii partidului nostru își spun în acest sens cuvîntul hotărîtor.

Yvonne HASENFUS-HOROMNEA
studentă în anul V al Facultății de fizică,
Universitatea din Timișoara

Arzătoare puritate a ideii și acțiunii

Determinarea filozofică și social-politică, a devenit în ultimul deceniu o permanență necesară chiar și în acele domenii ale activității intelectuale care păreau pînă nu de mult structurate pe un determinism exclusiv logic sau descriptiv. Contactul intim al generalizării teoretice și al problematicii sociale cu orice disciplină fundamentală sau obiectivă a fost făcut necesar și posibil de doi factori:

— intrarea tuturor științelor precum și a tehnicii tradiționale în faza fuziunilor interdisciplinare, a marilor sinteze.

— faptul că în epoca noastră nici o conștiință consecventă nu-și poate refuza angajarea într-un cîmp ideologic major și nu poate ocoli caracterul militant al opțiunii ideologice.

Depășirea prin intermediul filozofiei materialist-dialectice a modului de gîndire disjunctiv predominant în interiorul științelor particulare a făcut ca **filozofia** să nu mai fie un element de „cultură generală" ci un instrument de lucru, suportul cel mai larg al praxisului social.

În trecerea la socialism și anii de edificare a lui au făcut ca **politica** să nu mai fie o meserie ci o îndatorire cetățenească.

Iată de ce Tezele pentru Congresul al X-lea al P.C.R. și Directivele, documente de o riguroasă elaborare științifică, marchează un moment de continuitate firească și de însemnate progrese pe toate direcțiile vieții sociale. Era firesc să ne atragă atenția cu precădere acele părți din Teze care reflectă condiția dinamic-superioară a intelectualității în anii care urmează. Întreaga dezvoltare a învățămîntului, științei și culturii, înnoirea permanentă a structurilor educației politice a tineretului, activarea climatului democratic al dezbaterii tuturor inițiativelor și hotărîrilor care privesc evoluția societății noastre, pluridimensionalitatea de concepție și de realizare a perspectivelor pe care le avem — așa cum apar ele în documentele pentru Congres — sînt, în mod cert, premisele unei dezvoltări **spațiale** ale personalității. Este indiscutabil că o premisă care ți se oferă nu conține, **în sine**, garanția finalizării depline ci trebuie ca toate eforturile noastre de fructificare să fie prin consecvență și dinamism la înălțimea principială a premisei.

Avem însă ca exemplu al conștiinței sociale tocmai elementul a cărui lipsă generează legitime frămîntări și revendicări în sînul unei imense majorități a tinerei intelectualități din Occident: **o ideologie în deplin acord cu liniile fundamentale ale problematicii omului.** Faptul că este o ideologie care se refuză **„tendinței de a transforma ideile vii ale marxismului în canoane, de a înlocui analiza științifică a fenomenelor actuale prin repetarea unor teze și formule stereotipe, prin citate și aprecieri simpliste"**, sublinierea energică a acestui adevăr în Teze, ne cheamă către o arzătoare puritate a ideii și acțiunii, către acea autenticitate a idealului social posibilă numai în socialism.

Dorin RĂDULESCU
student, anul IV, Electronică,
Institutul politehnic, București

Cercetarea sociologică și investigația socială

Marx sublinia în repetate rînduri că învățătura sa nu reprezintă un dat pentru totdeauna, ci numai „piatra unghiulară" a unei concepții pe care marxiștii trebuie s-o dezvolte pe baza unei analize științifice multilaterale, a realității sociale, această misiune revenind în primul rînd partidelor comuniste. Pornind de la acest adevăr, P.C.R. a dezvoltat și dezvoltă învățătura marxist-leninistă, generalizînd experiența sa, a poporului în opera de construire a socialismului. Plecînd de la premisa că o societate socialistă înseamnă o societate puternic industrializată, idee fundamentală a învățăturii marxist-leniniste. Tezele stabilesc ca sarcină principală „dezvoltarea forțelor de producție, temelia trainică a ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului, condiție hotărîtoare a asigurării bunăstării materiale și spirituale a poporului, condiție hotărîtoare a asigurării independenței și suveranității naționale".

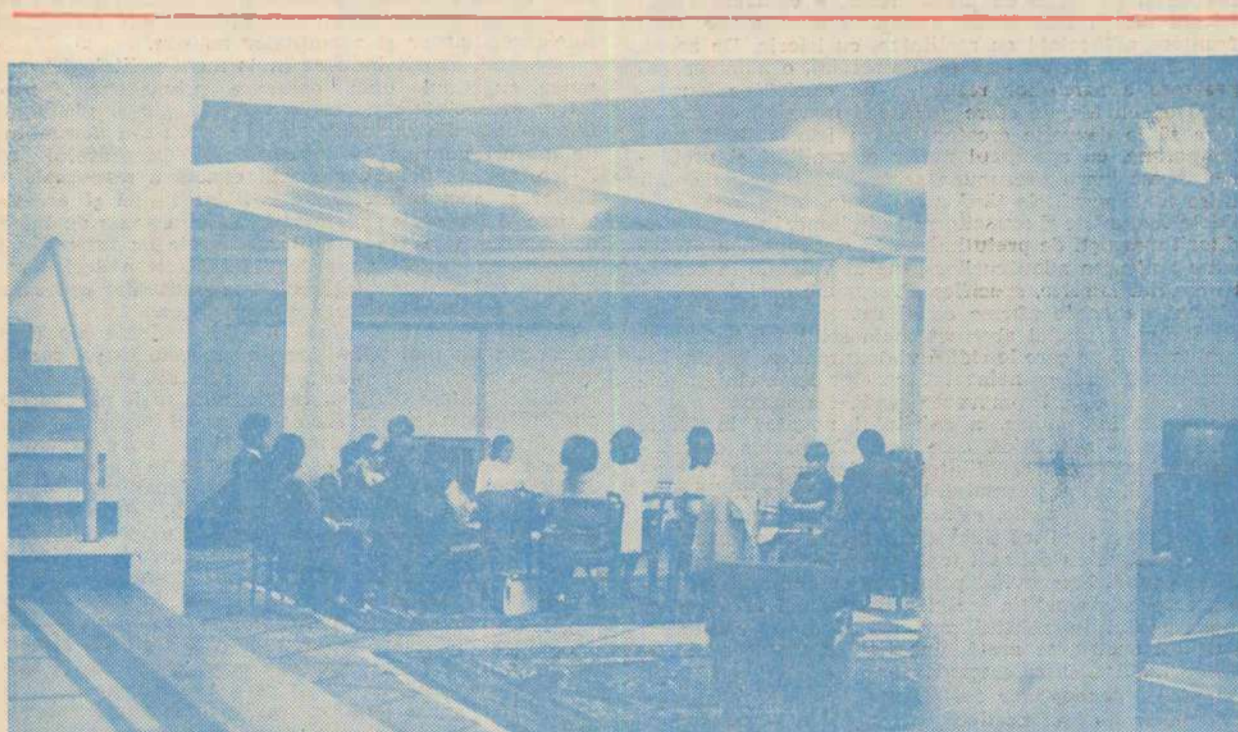
Concomitent cu dezvoltarea forțelor de producție se acordă o atenție deosebită perfecționării relațiilor de producție, în documente subliniindu-se importanța deosebită pe care o are perfecționarea relațiilor de producție, a tuturor raporturilor sociale, a suprastructurii, îmbunătățirea formelor de organizare și conducere a societății, dezvoltarea democrației socialiste, aceasta reprezentînd condiția necesară pentru progresul social, ele creînd cîmp liber dezvoltării forțelor productive.

Perfecționarea activității instituțiilor statale, creșterea continuă a rolului maselor în elaborarea deciziilor la toate nivelele vieții sociale corespund efortului partidului de a da activității sale de elaborare a sarcinilor economice, sociale, politice un caracter științific, un caracter de masă.

În continuare, în elaborarea deciziilor politice, economice și sociale, se subliniază în Teze, în condițiile în care problemele construcției socialiste devin tot mai complexe, un rol deosebit de important revine investigației științifice a realității sociale. Investigarea științifică a realității sociale va oferi material pentru dezvoltarea teoriei marxist-leniniste și în special a sociologiei marxiste, va oferi premisele teoretice pentru elaborarea liniilor directoare dezvoltării tuturor domeniilor de activitate în viața socială. Cercetarea sociologică va contribui la efortul de perfecționare a relațiilor sociale, la cunoașterea și dirijarea conștientă a fenomenelor politice, etice, ale societății noastre.

Cercetările sociologice întreprinse la Slatina, la care alături de alți colegi particip și eu, avînd drept scop studiul procesului de urbanizare, vor oferi date privind schimbările ce au avut loc în viața socială a județului Olt, în urma industrializării lui, materialele culese vor folosi în elaborarea programului de sistematizare, de dezvoltare a acestui județ. Am ales numai un exemplu ce reflectă rolul deosebit al cercetării sociologice în elaborarea unei politici științifice.

Iancu FILIPESCU
student, anul IV, secția Sociologie,
Facultatea de filozofie-București

La loc de frunte, prin importanţa care i se acordă, se situează ideea rolului crescînd al ştiinţei în construcţia economică şi social-politică de la noi. **Tezele** cuprind indicaţii preţioase referitoare la dezvoltarea ştiinţei ca forţă de producţie, considerînd ca principiu de bază al construcţiei economice, al cercetării ştiinţifice şi în general al activităţii în orice domeniu al vieţii sociale, luarea în considerare a celor mai noi rezultate ale ştiinţei şi tehnicii contemporane. Această viziune este rodul unei experienţe istorice şi al unei cunoaşteri profunde a societăţii contemporane. Experienţa construcţiei socialiste din România a arătat că neglijarea dogmatică a rezultatelor ştiinţei moderne, respingerea în bloc a unor realizări din societăţile contemporane avansate, independent de regimul lor politic, în activitatea economică nu pot decît să dăuneze scopului luptei comuniştilor: asigurarea celor mai bune condiţii materiale şi spirituale pentru toţi membrii societăţii. Însăşi analiza societăţii contemporane arată rolul tot mai crescînd al ştiinţei ca forţă de producţie, importanţa uriaşă pe care o are aplicarea celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii în procesul de producţie.

Analiza ştiinţifică a societăţii româneşti contemporane, generalizarea experienţei noastre istorice conferă **Tezelor** o semnificaţie mai largă, filozofică. Conform unui adevăr al învăţăturii marxiste, trecerea de la orînduirile bazate pe exploatare la orînduirea socialistă este, aşa cum afirma Karl Marx, un salt din preistorie în istorie, înţelegîndu-se prin istorie activitatea umană conştientă, întemeiată pe cunoaşterea legităţilor sociale. Astfel, orînduirea socialistă este un imperiu al libertăţii, adică un imperiu al necesităţii înţelese. **Tezele** fac o analiză ştiinţifică a societăţii noastre socialiste şi deci ele constituie o cunoaştere a manifestărilor concret-istorice ale legalităţilor generale.

De aceea, elaborarea **Tezelor**, document teoretic care conţine premisele fundamentale ale activităţii viitoare desfăşurate de întreaga societate românească, este unul din modurile de manifestare ale rolului conducător pe care şi-l asumă şi este investit de către întregul popor partidul în etapa actuală.

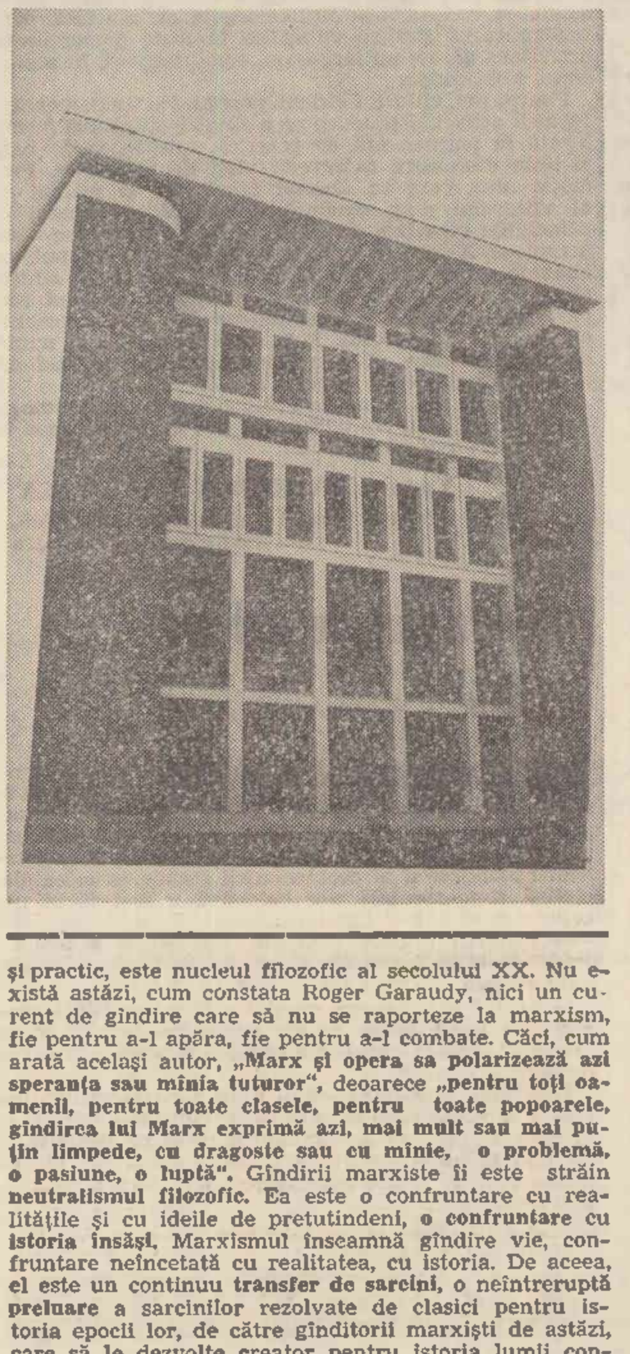
Ion CRISTOIU
student, anul IV al Facultăţii de istorie-filozofie, Cluj

Confruntarea — premisă a spiritului novator în gîndire

În contextul epocii contemporane, cînd în întreaga lume au loc fenomene şi procese de o complexitate pe care istoria nu a mai întîlnit-o, problema vieţii spirituale nu poate fi înţeleasă decît în cadrul unei neîntrerupte confruntări de idei. Se vorbeşte, şi desigur pe drept cuvînt, de prezenţa unei adevărate expansiuni a culturii. Faptul, inedit prin resorturile lui intime, nu poate decît să trezească interes, dar, în acelaşi timp, să angajeze. Să angajeze, prin însăşi forţa lucrurilor, la o analiză atentă a ideilor şi concepţiilor elaborate pretutindeni, să discearnă valorile de nonvalori, să preia critic tot ceea ce este ştiinţific şi să combată elementele neautentice, potrivnice umanismului. Categoric, într-o asemenea operă, nu doar de anvergură ci şi de importanţă decisivă pentru înseşi destinele vieţii spirituale, rolul esenţial îi revine filozofiei marxiste. Aşadar, ea trebuie să fie **confruntare.** O confruntare atît **internă,** în propria sa fiinţă, pe baza creşterii gradului de complexitate pe care îl dezvăluie realităţile construirii socialismului, cît şi **externă,** în dialogul cu gîndirea de pretutindeni. La acest capitol de o deosebită importanţă, **Tezele** elaborate de Comitetul Central subliniază necesitatea ca filozofia noastră să fie prezentă la adevăratele dimensiuni ale capacităţii sale **„afirmînd principiile materialismului dialectic şi istoric — în marile confruntări de idei ale lumii de azi".** Cercetarea filozofică, relevă **Tezele,** nu este un **scop în sine,** ci, în cadrul inevitabilei confruntări a filozofiei marxiste cu sine însăşi şi cu toate curentele de gîndire contemporane, ea trebuie să fie un **mijloc eficient** de analiză autentică, reală, constructivă. Pentru ca filozofia marxistă să-şi îndeplinească plenar acest ţel suprem îi sînt absolut indispensabile, în procesul raportării consecvente la practica social-istorică, rigoarea teoretică şi exigenţa ideologică. Ea cere, prin înseşi condiţiile societăţii noastre, **„dialogul, confruntarea liberă a părerilor, în spirit ştiinţific — singura cale de clarificare a problemelor, de reliefare a adevărului, de afirmare a poziţiilor şi ideilor avansate".** Dialogul, confruntarea liberă a ideilor constituie, aşa cum subliniază **Tezele,** premisa fundamentală pentru dezvoltarea creatoare a gîndirii, pentru afirmarea în teorie a spiritului novator. În rolul conducător al Partidului Comunist Român în etapa desăvîrşirii construirii socialismului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a dat întemeierea unui principiu esenţial, arătînd că **„cei ce lucrează în domeniul economiei politice, filozofiei, sociologiei nu trebuie să se mulţumească numai cu repetarea unor adevăruri generale, bine cunoscute tuturor, ei trebuie să desfăşoare o muncă laborioasă pentru elucidarea fenomenelor nou apărute în viaţa socială, să dezvolte schimbul de opinii pe fundamentul solid al ideologiei partidului, al învăţăturii materialist-dialectice".** Este de remarcat faptul că acest adevăr de principiu, fundamental, se află reluat de **Teze** şi el apare ca o **sinteză** rezultată din emanaţia spiritului ştiinţific şi creator al tuturor documentelor de partid apărute pînă acum, ca o chintesenţă a politicii partidului în domeniul culturii.

Marxismul este deci filozofia care nu cunoaşte teama confruntării critice cu sine şi cu celelalte curente de gîndire, este unica filozofie care, în calitatea ei de ştiinţă, pune problema confruntării în mod deschis. Desigur, în cadrul acestei confruntări, un aspect esenţial îl constituie **criteriile** de apreciere şi soluţionare a întrebărilor care frămîntă epoca. Problema criteriilor, în fond, este problema-cheie. Indicaţiile substanţiale oferite în acest sens de **Teze** exprimă un alt fapt foarte semnificativ, acela că gîndirea filozofică din ţara noastră are avantajul de a fi orientată ştiinţific de către partid în direcţia legăturii cu practica. Funcţia filozofiei marxiste de **îndreptar** în cadrul întregii culturi spirituale a societăţii socialiste are darul să confere fiecărei conştiinţe însăşi cerinţa **vitală de a fi** filozofică în esenţa ei. Numai în acest sens, numai ca veritabilă **comuniune** între toate compartimentele culturii socialiste în ceea ce reprezintă **certitudine filozofică** totalitatea conştiinţelor, se poate desigur vorbi de faptul că filozofia, ca unitate de idei şi convingeri, înseamnă „coloana vertebrală" a fiinţei spirituale a unei naţiuni. Prin cerinţa **aprofundării** în spirit creator a filozofiei marxiste, **Tezele** dau acestui adevăr o nouă dimensiune, faptul că esenţa acestei filozofii, prin însăşi **logica ei internă,** implică deziderul major ca **ideile filozofice** să fie totodată şi **convingeri filozofice.** În unitatea dialectică a acestor două elemente, care se presupun reciproc, rezidă de altfel, însăşi puterea de penetraţie a filozofiei marxiste în mase. O penetraţie care înseamnă **receptare vie.** Iar această receptare vie nu poate fi realizată decît printr-o neîncetată confruntare deschisă, liberă şi principială, purtată **în spirit critic şi constructiv** în planul tensiunii ideilor filozofice. O confruntare largă, de maximă amploare, laborioasă şi fecundă, care, angrenînd totalitatea potenţelor creatoare, aprofundată îndelung, cu pasiune, să devină treptat, dar sigur, o autentică **practică a filozofiei.**

Filozofia marxistă, aşa cum demonstrează realitatea, este **axul de lumină** al tuturor confruntărilor contemporaneităţii. Marxismul, atît sub aspect teoretic cît

şi practic, este nucleul filozofic al secolului XX. Nu există astăzi, cum constata Roger Garaudy, nici un curent de gîndire care să nu se raporteze la marxism, fie pentru a-l apăra, fie pentru a-l combate. Căci, cum arată acelaşi autor, **„Marx şi opera sa polarizează azi speranţa sau mînia tuturor",** deoarece **„pentru toţi oamenii, pentru toate clasele, pentru toate popoarele, gîndirea lui Marx exprimă azi, mai mult sau mai puţin limpede, cu dragoste sau cu mînie, o problemă, o pasiune, o luptă".** Gîndirii marxiste îi este străin **neutralismul filozofic.** Ea este o confruntare cu realităţile şi cu ideile de pretutindeni, **o confruntare** cu **istoria însăşi.** Marxismul înseamnă gîndire vie, confruntare neîncetată cu realitatea, cu istoria. De aceea, el este un continuu **transfer de sarcini,** o neîntreruptă **preluare** a sarcinilor rezolvate de clasici pentru istoria epocii lor, de către gînditorii marxişti de astăzi, care să le dezvolte creator pentru istoria lumii contemporane, cu specificul noilor ei realităţi şi probleme. Acest lucru presupune schimbul liber de opinii între toate partidele ţărilor socialiste, între toate partidele comuniste şi muncitoreşti din lume, între toţi gînditorii marxişti de pretutindeni. Şi, de asemenea, presupune aplicarea adevărurilor general valabile la condiţii concret istorice, specifice. Presupune deci faptul că nimeni nu poate afirma că el reprezintă marxismul, că deţine la modul abstract cheia soluţionării tuturor problemelor pe care le ridică viaţa, practica, istoria. Filozofia marxistă, ca neîncetat transfer de sarcini, implică spirit creator. Promovarea gîndirii creatoare, a originalităţii în gîndire, a spiritului novator în teorie cere rigoare ştiinţifică, cere deci din partea cercetătorului luciditatea conştiinţei angajate valoric în sensul istoriei, al socialismului. Unitatea indisolubilă dintre **politic şi filozofic,** relevată în **Teze,** pune grăitor în lumină faptul că filozofia noastră este orientată consecvent şi cu cel mai înalt spirit al răspunderii de către partid. Promovînd principiul schimbului de opinii, care este condiţia însăşi a dezvoltării creatoare a marxismului în spiritul purităţii gîndirii clasicilor, partidul nostru, se arată în **Teze, „va acorda şi în viitor toată atenţia creşterii combativităţii ideologice împotriva concepţiilor retrograde idealiste, mistice, a curentelor de idei neştiinţifice care vin în contradicţie cu progresul neîntrerupt al cunoaşterii umane, promovării active a concepţiei marxist-leniniste, a idealurilor comuniste".** Acest fapt, care reprezintă o preocupare intrinsecă a activităţii partidului, constituie însăşi certitudinea garanţiei că filozofia noastră, prin afirmarea activă în marile confruntări de idei ale lumii de azi, se va dezvolta creator, pătrunsă de originalitate şi spirit novator, fundamentînd întreaga activitate spirituală în numele acelor valori care dau omului un sens pe măsura vieţii pe care o trăieşte, conştient de sensul determinării istorice, omului care, militînd activ pentru umanism, optează pentru bine, pentru frumos, pentru adevăr, pentru uman.

Vasile CONSTANTINESCU
student în anul V al Facultăţii de istorie-filozofie — Iaşi

Spirit rector al conducerii ştiinţifice a societăţii

În contextul istoric în care, în ansamblul factorilor care concură la construirea socialismului, rolul factorului subiectiv creşte în condiţiile în care sarcinile obiectivelor economice, politice, sociale, culturale devin tot mai complexe, partidul şi guvernul nostru, toţi comuniştii, întregul popor consideră prefacerile proiectate şi înfăptuite în indisolubila lor legătură cu posibilităţile de manifestare a democraţiei socialiste, a cadrului tot mai larg care să permită tuturor categoriilor de făuritori ai socialismului să-şi exprime gîndurile, să-şi interiorizeze idealurile sociale ca pe propriile lor idealuri. Democraţia socialistă a fost şi este un corolar al unui proces care cîştigă noi şi istorice trepte pe scara progresului, a civilizaţiei. Apărînd ca efect concomitent al prefacerilor economice şi sociale, culturale şi ştiinţifice obţinute sub egida forului colectiv al comuniştilor, democraţia socialistă oferă la rîndu-i noi valenţe în edificarea de ansamblu a noii orînduiri.

După cum arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu — secretarul general al partidului nostru — în cuvîntarea la Consfătuirea Internaţională a partidelor comuniste şi muncitoreşti : **„Esenţa democraţiei socialiste constă în aceea că poporul, devenit stăpîn pe puterea politică şi pe mijloacele de producţie, trebuie să participe nemijlocit la întreaga activitate de conducere a vieţii economice sociale. În acest sens, urmărim asigurarea cadrului organizatoric şi crearea climatului favorabil, pentru ca oamenii muncii să-şi poată spune deschis cuvîntul asupra tuturor problemelor, să poată critica, fără nici un fel de îngrădire sau reprimare, orice neajunsuri şi să-şi manifeste din plin iniţiativa, să facă propuneri privind îmbunătăţirea întregii activităţi de construcţie socialistă".** Şi tot cu acelaşi prilej, tovarăşul Nicolae Ceauşescu preciza : **„Faptul că din rîndurile oamenilor muncii se ridică critici la adresa unor fenomene negative, sau unor greşeli săvîrşite în diferite domenii ale societăţii, nu pune sub semnul întrebării sistemul social socialist, ci constituie o expresie a dorinţei maselor muncitoare ca asemenea fenomene să fie înlăturate, ceea ce corespunde preocupărilor partidului pentru perfecţionarea formelor şi metodelor sale de conducere a societăţii".**

În contrast izbitor cu acele pretenţii prezente în unele lucrări ale politologilor nemarxişti contemporani, care susţin că principial masele nu pot fi atrase la elaborarea deciziilor majore ale politicii, la orientarea de perspectivă într-un sector sau altul, cu opiniile de-a dreptul insinuante, după care masele nici nu ar nutri vreun interes în acest sens, că ele s-ar complace într-o stare de lume amorfă, indiferentă, constatăm că prin toate formele sale sistemul democratic de la noi din ţară presupune intervenţia competentă a maselor la hotărîrea destinelor ţării.

În sprijinul acestei orientări, în viitor se prevede o mai largă şi mai bine gîndită instituţionalizare a formelor de exprimare a democraţiei, a opiniei publice. Cum se arăta în documente, se preconizează **„perfecţionarea cadrului instituţional în care cetăţenii să-şi poată exprima liber şi nestingherit opinia asupra modului în care se gospodăresc treburile ţării, să poată critica neajunsurile ce apar în activitatea organelor de partid, de stat şi obşteşti, şi să facă propuneri pentru remedierea acestora, participînd cu toată energia şi priceperea la înlăturarea lor, la progresul societăţii".**

În fond, toate aceste măsuri, toate aceste căutări de inexprimabilă importanţă, principială şi metodologică, atestă strădania partidului şi statului nostru de a statornici o politică tot mai realistă, mai ştiinţifică, fidelă realităţilor şi năzuinţelor noastre.

De altfel, exprimîndu-ne în termeni **politologici, am** putea, cu riscul unei oarecare schematizări, **sintetiza** consecinţele de ordin metodologic şi poate **nu** numai de ordin metodologic, ce decurg din ansamblul de măsuri cuprins în documentele Congresului al X-lea, astfel : **delimitarea mai exactă a responsabilităţilor şi competenţelor diferitelor foruri şi organe statale şi nestatale ; statornicia unor sisteme de luare a deciziilor şi a modalităţilor concrete de înfăptuire ; delimitarea unei anumite ierarhizări a deciziilor ; crearea cadrului instituţional, a modalităţilor oportune şi eficace de consultare a specialiştilor.**

Or, toate acestea sînt dovezi evidente ale unei conduceri cît mai ştiinţifice a mecanismului social, complex şi plin de inedit, care este societatea socialistă. Exigenţele dirijării lucide a întregii partituri a simfoniei socialismului fac de-a dreptul imposibilă reuşita fără o profundă cunoaştere şi stăpînire a principiilor ce explică dezvoltarea societăţii în toate articulaţiile sale. Astăzi se vorbeşte tot mai mult, şi pe drept cuvînt, de o **ştiinţă a politicii,** de o **artă în aplicarea principiilor,** care să elimine neîncetat hazardul, rutina, superficialitatea, birocratismul, să ofere putinţa unei conduceri pe măsura vremurilor noastre. **„Cadrele de partid —** se scrie în Tezele pentru apropiatul Congres al partidului — **trebuie să fie ajutate în mai mare măsură să înveţe ştiinţa şi arta conducerii, să-şi perfecţioneze continuu stilul şi metodele de muncă".** Mai acut ca oricînd, complexitatea proceselor sociale, politice, ştiinţifice, culturale, presupune decizii bine gîndite, izvorîte din realităţi justificate de posibilităţi. Una din cheile succesului stă, ne-am permite să credem, în permanenta şi mai insistenta colaborare dintre cei aleşi a conduce efectiv societatea, adică a celor care activează în politică, în

Lector dr. M. VOICULESCU

(Continuare în pag. 6)

Versuri pentru posibilul erou

Pîndeşte clipa sinceră cînd pasul
Însingerează-o albie de drum
Cînd aburul sclipeşte pe-o secundă
Tăceri sculptate-n draperii de fum

Statui cu disperări de rotocoale
Mutînd simbolu-înalt pe-o altă clipă
Dumnezeiri sclipind în braţe goale
Schimbate în senzaţii de aripă

Şi umileşte-ţi timpul, timpul-dor
Că o bătaie alt sens o să-ţi poarte
Că zborul tău continuă-n nezbor
De n-ai lăsat o urmă fără moarte

Scrisoare de ţară

(Oamenilor din ţinutul meu şi copilăriei mele rămasă pe aceste meleaguri)

Stau bătrîni prăjind în pipă gînduri
Încreţind lumina-n cutele privirii
Ghemuiţi cu coatele-n proverbe
Chinuiesc haşişul amintirii

Vînt gălbui respiră un descînt
Se revarsă-n clopote tăria
Dor seminţe-n sîmburi de pămînt
Cînd şi-oficiază cununia

Şi pe margini sălcii răzvrătite
Sure şi bolnave de contur
Îţi jupoaie liniştea din ochi
Ca sculptura unui Henry-Moore

*

E ceva din satu-acesta-n mine
Şi din mine e ceva în el
De-mi agită primăvara vieţii
Cu un cap ciufos de băieţel

Ion CRĂCIUNICĂ

C. S. G., ORAŞUL ALB

Lîngă vechiul Galaţi — gură de Dunăre, pe un pămînt cu umbre vechi de începuturi, cu zidurile unor castre romane aburite de parfumul balcanic de raia şi Levant, am văzut un oraş nou, ciudat, pentru că iese din canoanele oraşelor obişnuite, dar meritînd din plin prin armonia şi dimensiunile sale acest nume.

Recentele anchete internaţionale ce şi-au propus să determine cum vor arăta oraşele viitorului au relevat categoria unor imense aşezări care vor fi cetăţile industriale. Dar puterea creatoare a omului îşi trece măsura în viitor şi timpurile se confundă într-un prezent dinamic.

Pe o întindere de peste 700 ha, dominînd colinele din jur, a crescut în cîţiva ani de ritm susţinut Combinatul siderurgic Galaţi — C.S.G., cum este numit aici oraşul oţelului.

Cîmpia e tăiată de fîşii largi de asfalt, încadrate de flori şi pomi, marcate de indicatoare şi de un număr impresionant de staţii de autobuz. Sugestia distanţei pe care există marele oraş ne-a fost oferită de un răspuns simplu, normal dat de un om care trăieşte înăuntrul acestui miracol :

— Cum ajung la Oţelărie ?

— Păi, e departe, luaţi un autobuz două staţii...

II. ALCHIMIA OŢELULUI

De fapt cel care reface pentru memorie acest drum este Oţelul, numele şi sensul puterii închise în fiecare fibră a zidurilor de aici. Pentru că el se arată în urma unor metamorfoze complicate ce se desfăşoară, parcă, într-un vast templu al alchimiei moderne.

La „periferia" combinatului, minereul e adus în staţia Est ca într-o gară în care vagoanele sînt descărcate automat, trece apoi într-un depozit de materie primă, urmînd a fi pregătit pentru „hrana" furnalului. După concasare, omogenizare şi aglomerare — primele metamorfoze, laboratoarele prepară „reţeta" furnalului. Nu este un transfer de sens care comportă o exagerare. Totul se calculează cu aceeaşi exactitate cu care se prepară doza unui medicament deosebit. Numai că proporţia e imensă. Rezultatul „reţetei" trece în primul „zgîrie-nori" al oraşului, furnalul de 1 700 m^3 — cel mai mare din ţară, primul din seria celor care în cîţiva ani vor lucra din plin, concurînd marile întreprinderi de acest fel din lume.

Aici începe „etapa lichidă" a oţelului ce se continuă, prin conducte în oţelărie, trecînd în melanjoarele de 1 500 t. în aşteptarea oxigenului care va încheia ciclul oţelului.

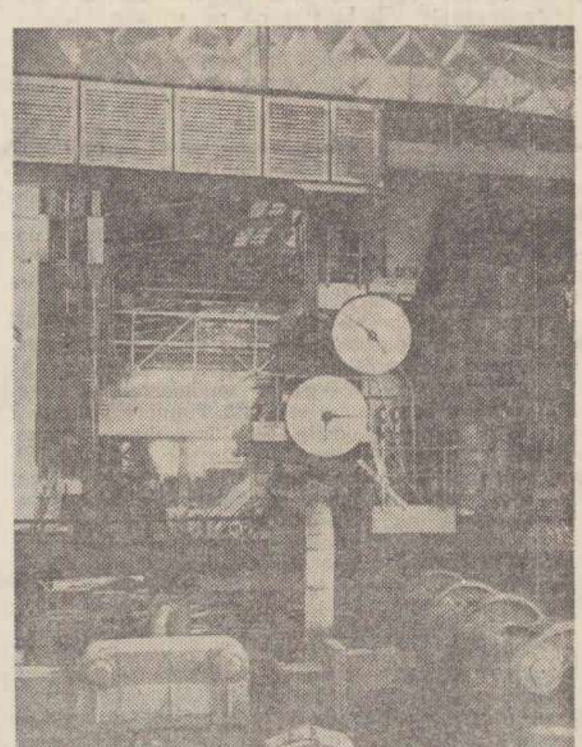
La confluenţa fluviului de fontă cu acela al oxigenului — procedeul cel mai modern de obţinere a oţelului — conductele aduc în fiecare oră 4 400 m^3 oxigen, o cantitate suficientă pentru a asigura în acelaşi timp consumul locuitorilor dintr-o aşezare de primă mărime din lume.

Metamorfoza fontei are loc în cele trei convertizoare de 150 t., eprubete gigantice în care apare pentru prima oară reflexul alb al oţelului, marcă şi împlinire a acestei alchimii adevărate.

Solidificat în lingouri, intră în laminoarele Slebing, apoi în laminorul de tablă groasă şi revine astfel într-o zonă concretă din mirajul transformărilor care se petrec departe de percepţie şi pot fi înţelese doar printr-o încordare a cunoaşterii şi fanteziei.

Autonomia combinatului se completează prin existenţa numeroaselor construcţii auxiliare, a unor fabrici anexă, a unei centrale electrice de termoficare, conectată la sistemul energetic naţional, a unui sector de întreţinere şi a unuia energetic.

Se poate povesti în cuvinte drumul oţelului, dar intensitatea şi dimensiunile la care se desfăşoară aici, în Combinatul siderurgic de la Galaţi, stă dincolo de orice cuvînt şi numai raportarea la nivelul atins

de tehnica mondială în acest pătrar de secol XX poate să-i dea măsura cuvenită.

III. TRANSHUMANŢA — IPOSTAZA MODERNĂ

În jurul orelor la care încep schimburile la C.S.G., pleacă din Galaţi convoaie de autobuze purtîndu-i pe locuitorii de drept ai oraşului alb, pe cei peste 30.000 de oameni care oficiază în marele laborator al oţelului.

Peste o şesime din populaţia oraşului trece într-un spaţiu familiar de care se leagă munca lor, unde se recunosc în fiecare bătaie a pulsului complicat ce uneşte într-un tot cetatea modernă.

L-am găsit între ei pe sudorul Alexandru Velici, unul dintre eroii combinatului, venit ca mulţi alţii de la Hunedoara, purtînd cu el continuarea unei tradiţii comune a siderurgiştilor şi constructorilor. E unul dintre oamenii care nu pot lipsi într-un loc, care cunosc toate transformările, pentru că au participat la ele mereu.

Cu cîţiva ani în urmă, cînd a venit la Galaţi, pe locul combinatului de azi nu exista decît o baracă metalică pentru expertiza solului. Împreună cu brigada sa a sudat complet laminorul de tablă groasă şi primul furnal. Acum lucrează la furnalul al doilea, care va fi terminat în cinstea zilei de 23 August. La 34 de ani, Alexandru Velici are ceva din nonşalanţa unui vechi ostaş, pentru care lupta, indiferent de proporţiile ei, e un lucru normal şi necesar. Noţiunea de generaţie încetează parcă să mai funcţioneze aici, vîrstele se contopesc într-una singură, vîrsta combinatului, vîrsta oţelului românesc venind din Hunedoara sau Reşiţa lîngă gurile Dunării.

Se regăsesc în ea prim-topitorii Pavel Hanganu, Alexandru Stoica şi Gheorghe Furtună, ale căror nume se leagă de punerea în funcţiune a convertizoarelor oţelăriei. Fiecare dintre ei a debutat împreună cu cîte un convertizor în primele mari sărbători ale combinatului.

Sînt locuri în care surprinde absenţa oamenilor, înlocuiţi de maşini, locuri în care camere de televiziune supraveghează producţia şi cabine de comandă, asemănătoare unor staţii de lansare în Cosmos, transmit indicaţii exacte pentru secţii întregi.

Mîndria inginerului George Drişcu din secţia Oţelărie capătă un contur real atunci cînd afirmă cu siguranţă că oţelăria din Galaţi va deveni în scurt timp o oţelărie cu tradiţie în lume. Programarea unor procese tehnologice de către calculatoarele electronice va asigura precizia maximă a producţiei pînă la nivelul cosmic al secundei. Imaginea muncii în C.S.G. poate fi sugerată însă printr-o secvenţă din „schimbul C", „schimbul de la miezul nopţii".

La ora cînd noaptea e negată de strălucirea lingourilor, în cabina de comandă, şeful schimbului urmăreşte pe panoul sinoptic fluxul tehnologic, dînd ordine prin interfon. E o secvenţă care ne permite să refacem filmul drumului fără timp pe care-l parcurg continuu oamenii combinatului.

În manevrarea butoanelor de comandă şi în succesiunea imaginilor de pe ecranul televizorului din cabină putem spune, parafrazînd un aforism celebru, că am văzut ideea de „Oţel".

IV. METAFORA MONUMENTALĂ A ŢĂRII

Oraşul acesta, crescînd din sine însuşi printr-o dialectică necesară, va produce, în 1975, 45 la sută din producţia de oţel a ţării. Valoarea procentului amintit, legată de marea dezvoltare economică a României socialiste, plasează Galaţiul pe orbita unor împliniri grandioase. Şi munca transpusă aici într-un registru maxim dezvăluie nobleţea şi mîndria cu care siderurgiştii gălăţeni vin în întîmpinarea marilor evenimente din august : Congresul al X-lea al P.C.R. şi a 25-a aniversare a Eliberării.

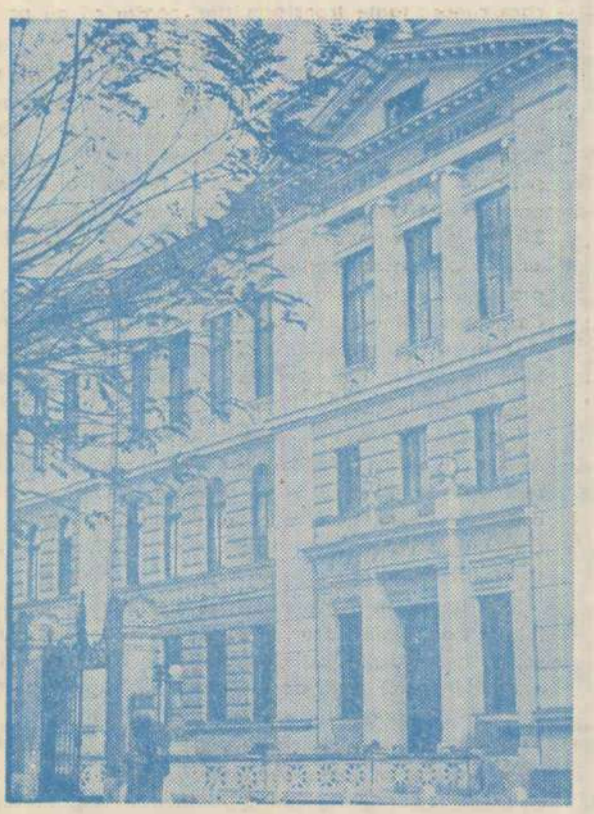
La hotarele ORAŞULUI ALB cresc lanuri de grîu, aproape bat apele Dunării.

Am recunoscut în această înlănţuire o metaforă a ţării încărcată de frumuseţea timpului nostru într-un miez de lumină viitoare...

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

ORAȘUL — VOCAȚIE, ORAȘUL — CONȘTIINȚĂ

Îmi străbat prin memorie pașii de pe străzile nemuritoarei cetăți, șoaptă nestinsă în marea simfonie a miilor de pași care **converg** pe toate drumurile prăfoase de țară ale Ardealului spre înălțimea spirituală a Clujului. Este o tradiție, un dat moștenit ca fiecare tînăr din această parte minunată a țării să-și încerce norocul și înălțarea spre cultură și demnitate de pe platforma cetății culturale a Clujului. Tinerii de la țară aduc aici, la altarul științei, tăcerea lor proverbială de ardeleni care au străbătut fără întrerupere o istorie dramatică la pas, și-n zarea ochilor lor miroți aduc tărîmul de basm de acasă, cu busuioc la grindă, cu traista-nflorată viu din veșnica lumină a acestui popor adînc în care răsună de foarte departe tulnice peste munții de spirit, freamătul larg al pădurilor, care răscolește vremurile depuse-n pămînt, amestecîndu-le cu pașii aceștia, ai noștri, de tineri veniți la Cluj spre înălțare.

Ajunși aici, în pragul acesta de lume, pășesc cu evlavie și se alcătuiesc tăcuți și modești și-ndărătnici. De aceea Clujul, dacă veniți ca turiști să-l străbateți, vă va părea liniștit, limpede-n tulburele luminii, molcom și, pentru superficiali, plictisitor.

E-o liniște densă, impregnată pînă la ultimul fir de nisip de istorie, vîntul bate, aici pentru fiecare, parcă, dintr-un tărîm de legendă, dintr-un spațiu de basm, de acasă.

Fiecare tînăr din țara Ardealului se îndreaptă spre orașul tuturor posibilităților, unde, indiferent de naționalitate, își crește personalitatea ca fiu al acestor locuri.

Și, ajuns student, Clujul îți dezvăluie încet multiplele lui valențe, încît nu poți preciza ce îl reprezintă mai mult, ce anume predomină în acest tablou al dăruirii, al muncii, al devenirii. Descoperi, astfel, că te afli într-un oraș prin excelență studențesc, o citadelă a științelor de tot felul, centru medical de prestigiu, oraș industrial de primă mărime, orașul muzeu, orașul în creștere, a cărui explozie se reverberează în cele două cartiere noi, Gheorghieni și Grigorescu. Spre Mănăștur, orașul își anunță un nou tentacul de blocuri și se umflă din toate încheieturile ca un animal ciudat și din pămînt se deschid ferestre spre cer, blocuri de diferite culori își rîd învingătoare în mii de nuanțe, peste casele vechi rămase mai mici. Un joc al nivelelor, un dans al rațiunii pietrificat în frumos oferă surprize pentru cei se revin aici, aduși de amintirile creșterii.

Mă simt vinovat pentru plecarea din aceste locuri, pentru că, se pare, de acum înainte, pentru mine va fi numai un loc de pelerinaj, de reintrare în adolescență. De aceea, parcurg în memorie pașii mei prin cetatea Ardealului, pași tulburi de adolescent timid și teribil, nopțile de insomnie la poarta unei vîrste care nu mă primea încă, întîlniri și plimbări metafizice, monologuri pe străzi tîrzii cînd măturătorii îți strigă „noroc !" și îți cer un foc de țigară și frunzele toamnei în orășelul studențesc și florile furate pentru cineva și creșterea și creșterea...

...Și pașii plutitori pe cărările Grădinii Botanice, a dragostei care-a murit aci și-o să treceți pe lîngă ea fără să pricepeți ceva, închiși în măștile proprii și floarea nouă care o veți găsi aici, tot fără să-nțelegeți ceva, închiși în propriile creșteri, și purpura ei, limpedele noilor sere, turnul, grădina japoneză, răcoarea, păsările, timpul...

Și diminețile aburite de răsuflarea noastră caldă, șirul compact al studenților curgînd spre sălile de lumină, bolțile de verdeață, mari, legănătoare de pe aleile complexului studențesc și treptele... și treptele...

Un prieten, mereu martor al acestor depuneri de drojdii zilnice spre limpezirea omului spre care tind. Prin ce colț de țară o fi acum ? E inginer agronom și-mi scrie prea rar să-l mai știu. E unul dintre aceia care intrînd în viață a devenit una cu marele fluviu al oamenilor țării și curge spre mare, spre marea României viitoare.

★

Tăcerea de care vorbeam se întregește cu respectul pentru profesorii noștri. Treptele Universității ne-ar putea povesti despre asta, și teii de pe strada Kogălniceanu, care-și păstrează frumosul obicei de-a înflori în fiecare sesiune de vară, și trotuarele străzii 1 Mai, întreaga stradă a Clinicilor și bibliotecile. Acestea din urmă ne dau mereu impresia că înaintașii dispăruți n-au murit de fapt, ci doar au plecat într-o călătorie, sau n-au plecat, ci numai s-au prefăcut că pleacă și au rămas pe undeva pe-aproape, în umbră, să ne vegheze creșterea și să nu ne stînjenească cu marile lor prezențe. Noi știm asta și-i înțelegem. Emil Racoviță, Victor Babeș, Iuliu Hațieganu, Blaga și mulți alții s-au solidarizat în această păcăleală. Dar noi le știm și le simțim prezența, ochii, mersul și cuvîntul. De aceea să nu vă surprindă dacă, urcînd spre complexul studențesc, în fața Institutului de speologie, cineva de pe-aproape o să-i spună statuii lui Racoviță — „Noroc, Bătrîne !", „Cum o mai duci ?"... Studenții sînt obișnuiți cu aceste prezențe vii. Ei știu că pe străzile Clujului trece și acum, din cînd în cînd spre biblioteca Universității, „mut ca o lebădă", Blaga, și așteaptă apoi ora prînzului, cînd, poate, merge pe strada Napoca la nr. 12 să ia masa de prînz. Și Pavel Dan coboară din căminul Racoviță, la cantină, meditînd poate la Urcan Bătrînul. Agîrbiceanu, cu barba lui de patriarh, trece încet spre strada 30 Decembrie, cu o pungă de struguri în mînă, plutind, plutind spre veșnicie. Și ceilalți. Și ceilalți...

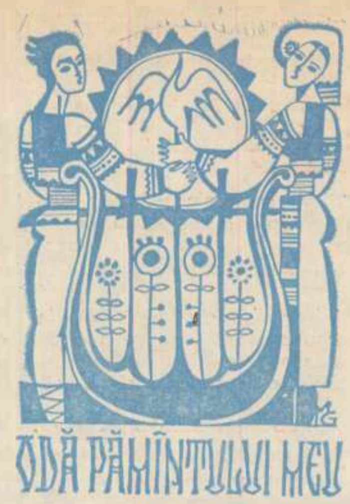
Nimeni nu îndrăznește să separe orașul-istorie de orașul-prezent. Și nici nu e posibil așa ceva. Nimeni nu încearcă să separe orașul-muzeu de orașul-conștiință. Trecînd pe la Muzeul etnografic al Transilvaniei, am avut impresia că fiecare, revenind aici, la școală, a adus de-acasă, din satul dintre păduri, din depărtarea unui orășel bătrîn, cîte-un lucru scump lui, ca semn și garanție pentru sentimentele cu care se pornește aici o treabă serioasă. Pieptare înflorate, ii, pluguri de lemn, unelte, furci încrustate pe care mamele torc dorul nostru într-un fir tremurat. Și cum numărul celor care vin aici este din ce în ce mai mare, sălile Muzeului etnografic de pe strada 30 Decembrie au devenit, se pare, neîncăpătoare pentru atîtea obiecte-simbol. Și, de aceea, poate, a fost nevoie să se creeze o secție a Muzeului etnografic al Transilvaniei, în aer liber, lîngă pădurea Horia.

Și, totuși, poate principala dimensiune a Clujului este aceea de oraș al științei, oraș în care există un climat, o atmosferă moștenită, o obișnuință aș spune pentru munca de cercetare științifică. Liniștea din dosul ferestrelor Institutului de fizică atomică, al Institutului de calcul și de la atîtea alte institute este numai de suprafață și în miezul ei dinamic și nu de puține ori dramatic în decursul ultimului an au fost elaborate peste 30 000 de lucrări științifice, dintre care multe de valoare mondială. Pe sub aceste ferestre, în spatele cărora flacăra creației nu se stinge niciodată, se cade să treci cu pasul șoptit. E un tărîm spre care tinde fiecare conștiință în fierbere, fiecare personalitate în formare. Este un tărîm înalt și plin de miracole, în care ajung cei mai conștienți dintre noi.

Și, din cînd în cînd, o oră petrecută în sălile de concert, abandonat valurilor muzicii lui Bach, Beethoven sau Brahms, în memorie ți se instalează o ordine superioară a acestor lucruri, spre care tindem conștienți, angrenați în prezent. Astfel ne apare armonioasă îmbinarea între toate valențele creatoare ale Clujului, care sînt ridicate la o scară a valențelor și creșterii țării noastre.

Este un loc în care tinerii își cresc vocația pentru a o planta apoi, departe, prin țară. Aici, în amfiteatre, laboratoare, în întreprinderi sau institute de cercetare muncesc alături tineri români, maghiari, germani și de alte naționalități, însuflețiți de idealuri comune. Oraș **divergent** din care în fiecare an pleacă cele cîteva mii de absolvenți ce se înscriu pe orbitele țării ; în fiecare an, din Cluj pleacă aceste cîteva mii de oameni reuniți într-o nouă competiție, în necunoscut. Astfel, cetatea Ardealului rămîne pentru mulți dintre noi orașul adolescenței, orașul simbol al efervescenței creatoare, al ochilor care ne urmăresc, al pașilor tulburi, al limpezirii și creșterii noastre, oriunde vom fi. pașii pe treptele demnității și ale creației. Și, din cînd în cînd, plecații se-ntorc la cuibul înțelepciunii și străbat străzile lui în tăcere.

Iustin MORARU

Legendă

Vino cu mine, prietene, pe Argeș în sus
Călăuziți vom fi de legenda străbună,
Să nu mă-ntrebi unde sfîrșește,
Nimeni nu știe să-ți spună.

Vorbește încet cu șoaptă de vînt
Aici stîrnim istorii din zidu-ncremenit
Ascultă, dinspre ziduri, rugămintea Anei
Urcîndu-și prin legendă ecoul prelungit.

„Manole, Manole, zidul rău mă strînge",
Tot mai încet ea vocea și-o dăruia zidirii,
Au rămas sînii dornici să mai cheme
Alcătuirea vie a iubirii...

Acum, prietene, ieșim din legendă
În alte legende intrăm amîndoi,
Apoi, alege-vom cuvintele cu grijă
Pentru cîntece de leagăn și eroi.

De veghe

De veghe lîngă inima oțelului
Să-i dezvăluie taina duratei,
lîngă măduva spicului să-i despice sămînța
stîrnind abur de pîine...
În aroma fructelor toamna,
pătrund tari miresme de suflet
printr-o osmoză continuă
se leagă fiecare literă din numele țării
de cîmpie și deltă,
de podișuri și munți,
de inimi și fapte
preamărind armonia
pentru care sîntem
de veghe.

Nicolae ROGOBETE

LA PORȚILE LUMINII

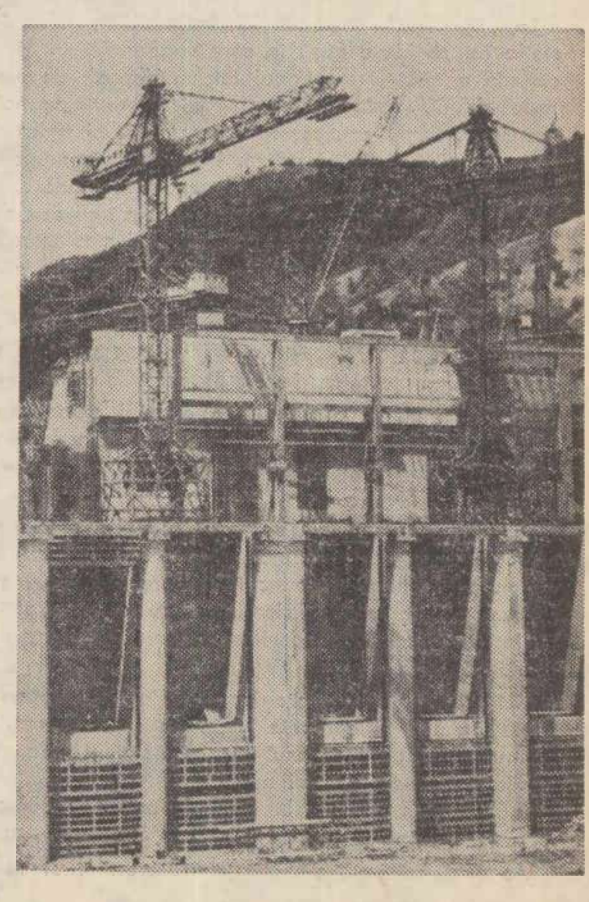
„Las altora tot globul terestru ca o minge,
Eu am rămas în paza pridvorului străbun,
Ca să culeg cu ochii livezile de prun
Cînd alb Negoiul, toamna, de ceruri se atinge".

(Ion Pillat : CTITORII)

Pioasă, recunoștința vă cheamă azi la noi, părinți cu ochi de vulturi și blînzi ca un surîs... Din jgheabul amintirii, privindu-vă pe voi, se-nalță-n noi un cîntec și-un dor de nestrăpuns... Păstorul Mioriței a renăscut prin voi și cîntul său din fluier se mai aude și-azi... Din veac în veac, la bine precum și la nevoi, feciorii v-au călcat cu dragoste în prag... Un tropot de copite răsună încă-n văi și cornul vînătorii în fapt de seară suie... Manole mult vestitul arată înspre noi cu mîna sa de aur și glasul său domol, iar Negru Vodă, măritul între domni, scrutează împlinirea cu brațul său de fier... De-atîta dor și gîndul se prefăcu-n poem, Ion Pillat cu haru-i urcîndu-l pîn-la cer...

Și astăzi cînd, aici, la Porțile Luminii, noi ridicăm cu gîndul și brațul visul vostru, amplificînd cu fapte Poemele Luminii — „Priveliște menită să-mi fie o psaltire, întîia mea credință și ultimul meu scut" — primiți recunoștința timpurilor noastre prin palmele arzînde sfințind acest pămînt.

Constantin DUMITRACHE

RETROSPECTIVE UNIVERSITARE la hotarul dintre două pătrare de veac

FIERBINTE CONTEMPLAȚIE

Ora izvoarelor

Există undeva, lingă miezul de apă și verde al orașului, o clădire pe care mai vechii bănățeni o știu drept întîi lăcaș, în vreme, al studențimii: „Școala politehnică". Ridicat, în meșteșugit stil românesc, ca pentru a împlini vertical nevoia de culoare, localul de azi al Facultății de mecanică împlinește cu rîvnă jumătate veacul de cînd același ochi și-o aceeași mînă care chibzuise conturul Operei timișorene — arh. Iuliu Marcu — îl dăruiau celei mai tinere, pe atunci, cetăți studențești.

Apropiem imaginației începutul, punctînd monotonia unei vechi vorbe bănățene. Sfîrșit de secol, început de secol: aspirații plasate în sensul înființării unei școli de inginerie — necesitate dictată de ascendența momentului economic și industrial al Banatului. Timișoara: primul oraș din lume beneficiind de iluminat electric public; mare pondere economică, industrială și comercială, deservită de minusculul port plasat pe malul Begheiului.

1920: primul război mondial s-a încheiat. Un memoriu semnat — printre alții — de Traian Lalescu, Stan Vidrighin, Aurel Cosma, Em. Ungureanu și publicat de aproape toate ziarele țării concentrează interesul privind proiectul unei noi școli superioare românești.

24 septembrie 1920: Ministerul lucrărilor publice aprobă cu nr. 24687 proiectul de finanțare, și, peste o lună, Școala politehnică timișoreană își deschide porțile primilor săi studenți.

Porți: Un cămin. O cantină. Pentru 86 studenți, 9 cadre didactice, împărțindu-și cu economie solicitările celor două secții ale tinerei școli — electromecanică, mine și metalurgie. Rectorul primului an: Traian Lalescu. Îl urmează, continuîndu-i strădaniile de animare a începuturilor, Stan Vidrighin, Victor Vîlcovici... Profesori iluștri înnobilează prin prezența lor această cetate a tehnicii viitoare.

Peste forfota obișnuită a cetății se suprapune bătaia sonoră a unei inimi generoase, dăruind din tinerețe și optimism frumuseții rîvnite cu drumuri de azi, cu drumurile dintotdeauna ale țării.

Amintiri despre viitor

4 iulie 1969. Însemnări pentru un reportaj.

— Spectaculozitatea e dispersată în fiecare cuvînt, în fiecare gest al oamenilor de aici, oameni în stare să analizeze lucid și să aprecieze competent fenomene de mare complexitate din sfera nu numai a strictei specializări.

— Ora 10: EXPO IPT '69: studenți și profesori au ținut să onoreze vîrsta deplinei maturități — în timp și faptă — a tradiției învățămîntului tehnic superior timișorean.

Expoziția reface calea de bărbătească verticalitate a vremurilor noi prin concentrarea unor momente încărcate cu emoțiile unei aspirații continue și necondiționate spre culmile științei, ale tehnicii.

Străbat un fragment din istoria unei existențe — impresii concretizate, desfășurate cu pasul. Descătușare de vitalitate — nu explozie, ci permanență. Recunoaștere și îndemn.

Pagină într-o carte de impresii: „Expoziția relevă în modul cel mai strălucit cei douăzeci și cinci de ani de dezvoltare a patriei, marele progres al științei și tehnicii acestor ani..."

Notații succinte:

Facultatea de construcții. Proiecte: „Acoperiș pentru sala mașinilor de la Porțile de Fier"; „Structura metalică a centralei hidroenergetice de la Porțile de Fier"; „Podul Giurgeni-Vadul Oii". Autori: cadre didactice, catedra de construcții metalice. Proiecte lansate spre performanțele economice necuprinse cîndva în vreun vis.

— „Calificarea prin doctorantură — preocupare continuă a cadrelor didactice din catedra de beton armat sub conducerea prof. ing. C. N. Avram, membru corespondent al Academiei R.S.R. 8 doctori, 24 doctoranzi".

— Facultatea de chimie industrială. Proiect de diplomă 1968: „Instalație de tratare a apei de alimentare pentru Combinatul chimic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" — Baia-Mare. Autor: Carmen Milițescu. Disponibilități structurale ale tinereții de a reînvia, an de an, clipă de clipă, cu toate semnele permanenței sale.

— Obsesie în fața fiecărui exponat: „...apoi s-a născut legenda"...

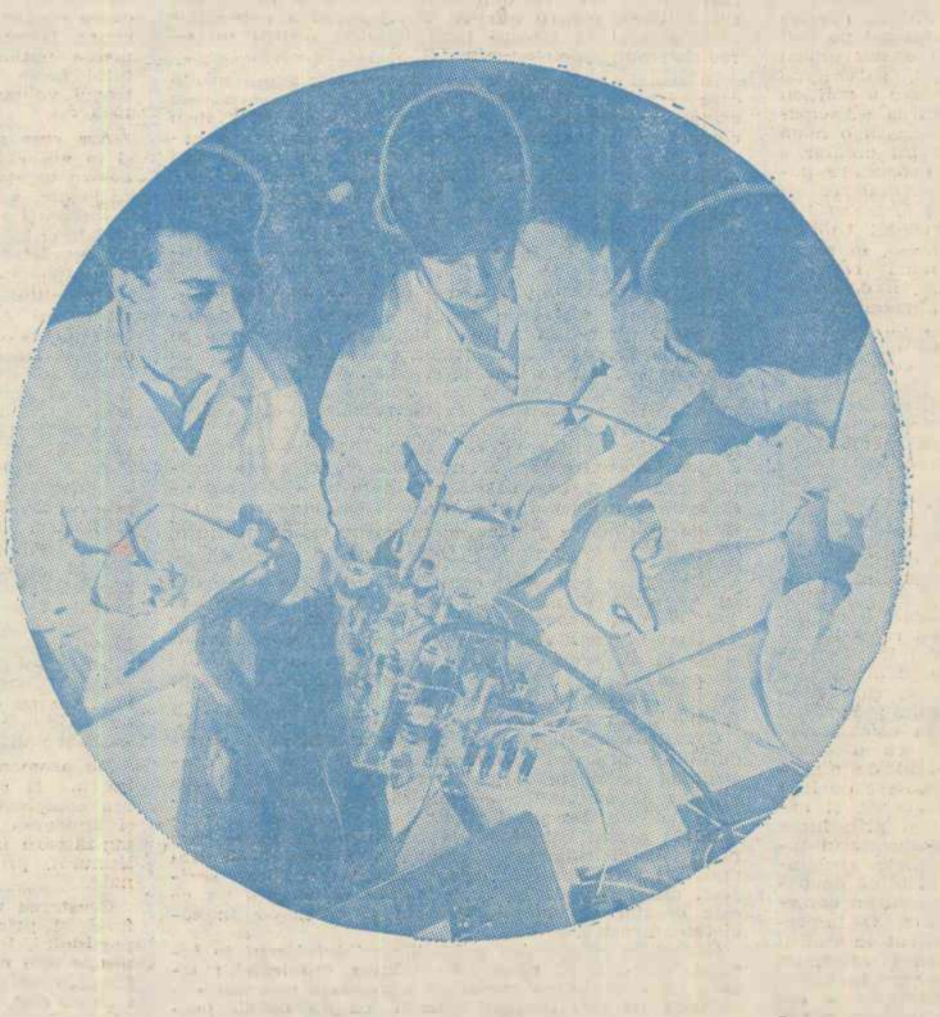
Secția de calculatoare electronice și automatică:

4 serii absolvenți — foarte tineri maeștri ai circuitelor electronice. Direcții de cercetare: calculatoare universale, memorii de mare capacitate, elemente de automatizare multifuncționale. Invenții: 30 brevete.

Invenție 51470. Înregistrată 18. V. 1968. Publicată 1969. „Mașină electronică pentru verificarea cunoștințelor — alegerea răspunsului corect din 5 răspunsuri sugerate de 8 întrebări. Una: curajul întîiului pas!

MECIPT 1. — primul calculator electronic din țară: 1961. 1966: MECIPT 2. Mîndria ghidului. Numai a lui?

Pagina în cartea de impresii: „Felicit pe acești oameni minunați pentru munca lor creatoare"... Pentru curajul întîiului pas.

Nobilul meșteșug

Retrospectivă fierbinte la o oră zero. Zero e cifră. Cifre: adună și despart studenți, profesori. Cifre: mai mulți absolvenți — mai mulți specialiști. An de an. Mai multă energie intelectuală imprimată izvoarelor acestui pămînt.

Muncă. Izbînda ei. Știm toate astea din citite. Din cîte-s povestite. Pentru că astăzi sîntem studenți.

Ora 17: actualitate intactă — în aceste pămînturi, oamenii au plantat rădăcini puternice și, pentru a da trăinicie visurilor, rădăcinile s-au unit pentru întotdeauna cu inima pămîntului într-un adevărat arc de triumf al celor ce cu brațele și mintea săvîrșesc mutații fără precedent.

...Aici. O carte de vizită, minusculă: Ing. Marin Bănărescu. Nume de specială rezonanță între cele care au generat temeiul Institutului politehnic timișorean.

Știu, înainte de a intra: viață autentică, una cu semnificații majore și concluzii drepte, inevitabil drepte. A spus cuiva: „Viața e interesantă cînd e serioasă". Sensibilitate acută la vîrsta nobilei spontaneități, profesorul a împlinit 46 de ani, omul aproape 80. Îmi cîntă privirile: „Gaudeamus igitur..."

Acad. Nădășan, prof. Lazăr Stoicescu, prof. Ion Zăgănescu, acad. Remus Răduleț...

Rep: Dimineață, îmi iertați curiozitatea, ați fost la institut. Din 1952 nu mai predați...

Prof. M. B.: Nu se poate, nu se poate... Fără să merg acolo — nu se poate. Am de condus 10 doctoranzi. Au nevoie de mine. Și eu am nevoie de mine. Zidurile îmbătrînesc greu pentru că luptă să susțină bolțile. Altfel — s-ar prăbuși.

Rep.: Pe care dintre acești 50 de ani îl considerați...

Prof. M. B.: În timpul războiului a fost foarte greu. Trebuia să păstrăm, profesori și studenți, școala. Era nevoie de spitale, de... Nici mai departe n-a fost ușor...

Rep.: În 45—46 erați rector.

Prof. M.B.: ...A venit reforma învățămîntului — revitalizare esențială a obștei universitare. Etapă nouă. Sarcini noi, de mare răspundere: să formezi cadre de nădejde. Școala a crescut: 4, apoi 5 facultăți — 12, respectiv 17 secții... Era firesc deci ca, în asemenea condiții, noul întîlnit pretutindeni să devină și pentru noi necesitate imperioasă.

Rep.: Stimate domnule profesor, vă rog să-mi înțelegeți și iertați dorința de-acum: aș vrea să mă știu încercat de cîte v-au însemnat calendarul acestei ultime jumătăți de veac. Pînă și războiul...

Prof. M.B.: Nu, războiul nu. Să nu te prindă. Să nu prindă pe nimeni. Să ne lase pe toți cu ale noastre: cu munca, cu viața noastră.

„Niciodată n-am renunțat să cred în posibilitatea de a recupera elanuri!"

★

Prof. M. Bănărescu: ...face parte din tezaurul național de valori. Ramură eficientă a învățămîntului superior românesc, cu consecințe lesne sesizabile în peisajul material și spiritual al țării.

Rep.: M-am gîndit la... poezia meseriei de profesor. Ar putea fi îndreptățit un atare gînd?

Prof. M.B.: Am însoțit cu privirea — nu indiferentă! — treizeci de generații. Le însoțesc și pe cele de azi. Cu fiecare dintre ele sînt dimensiunile timpului... Noi, profesorii din Timișoara, sîntem foarte atașați de studenții noștri... Mulți îmi scriu. Mi-i amintesc. s-ar putea...

Rep.: „Viața e interesantă cînd e serioasă..."

Prof. M.B.: Și tinerețea — garanția împlinirii ei.

Demografia cetății universitare

Datele confirmă elocvent — ar pute-o face în toate limbile pămîntului — dinamica ascendentă pe traseul celor 50 de ani de temerară existență. S-a produs aici o vectorizare a eforturilor care poate fi citată drept perfecționare continuă — numeroase rezultate venind s-o confirme.

Fierbinte contemplație:

	1920	1944	1969
Facultăți	1	3	5
Secții	2	3	17
Laboratoare	? !	18	94
Studenți	86	800	5600
Bursieri	—	—	3300
Locuri cămin	50	220	4000
Locuri cantine	50	700	5000
Absolvenți *)	—	75	950
Cadre didactice	8	90	570
Titluri științifice **)	2	15	100
Manuale	5	180	7000

* Pînă în 1948 — 1234 absolvenți; 1948—1969 — 9260 absolvenți.

**) În prezent — 27 candidați la titlul de doctor în 27 specialități; înscriși — 417 doctoranzi.

Fișa de completat peste 5 ani

Ciambur Dan. Candidat la examenul de admitere, Facultatea de chimie industrială. Din Făgăraș, viitor student la Timișoara, neapărat la Timișoara. „Aici... se face carte!" Expoziția, pur și simplu, l-a entuziasmat. Nu-și închipuia că în facultate poți ajunge la un atît de înalt nivel de pregătire... A luat o mențiune la Olimpiada de chimie. Sigur viitor membru al unui cerc științific studențesc, îl așteaptă, pentru și prin asta, un volum de muncă imens, acumulări categorice. Categorice: — întotdeauna azi — replică finală, deschizînd — așa să știu! — perspective sigure.

★

Plutesc între noi cuvintele acestui moment: „eficientă valorificare a tuturor forțelor, îndrumarea și stimularea lor în direcția unor rezultate profund angajate în realități contemporane, legate de obiectivele generale ale societății noastre socialiste".

Școala pregătește nu numai specialiști de marcă ci, concomitent, oameni nutrind profunde convingeri comuniste.

Știu, cu sentimentul viu al descoperitorilor de continente, locuri pe care timpul le va face de nerecunoscut pentru istorie — mlădițe ce vor legăna rodul de mîine. O garantează oamenii de azi, cei în fruntea elanurilor încărcate, în virtutea unor dimensiuni firești ale spiritului studențesc, cu o pregnantă personalitate.

Timișoara: perspective optimiste dar riguroase, vizînd potențarea adevăratei studenții.

Prof. ing. C. N. Avram, membru corespondent al Academiei R.S.R., rectorul Institutului politehnic:

„Programul vast și multilateral al dezvoltării țării noastre în viitorii 10 ani, prevăzut în proiectul de Directive al Congresului al X-lea al P.C.R., deschide noi perspective școlii superioare, inclusiv școlii noastre chemate să dea țării tot mai mulți specialiști de înaltă calificare, la nivelul dezvoltării explozive a științei și tehnicii contemporane, la nivelul necesităților economiei noastre naționale"

Lucian BALCAN

CONGRESUL
PCR
X
AL ZECELEA

FORȚA ȘI CONȘTIINȚA CĂLĂUZITOARE A POPORULUI NOSTRU

Conf. univ. Aurelian COSMAȚCHI

De aproape două luni, comuniștii, toți cetățenii patriei au dezbătut cu maximă responsabilitate Tezele Comitetului Central al P.C.R., proiectul de Directive privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei pe perioada 1976—1980, participînd astfel direct la procesul de elaborare a politicii partidului și a statului, la stabilirea principalelor coordonate și sarcini ce jalonează o nouă perioadă de muncă rodnică și avînt creator a societății noastre. Această largă consultare publică asupra documentelor congresului, dezbaterea lor aprofundată în adunările și conferințele organizațiilor de partid, în adunări organizate de Frontul Unității Socialiste, în cadrul organizațiilor de masă, în presă, cu toți oamenii muncii constituie o nouă expresie a lărgirii democrației interne de partid, a democrației socialiste, a practicii conducerii partidului nostru de a chibzui, împreună cu activul de partid și de stat, cu comuniștii, cu specialiștii, cu toți oamenii muncii asupra hotărîrilor importante care privesc viitorul țării.

Atragerea întregului partid la pregătirea congresului, dezbaterea publică a documentelor ce vor fi adoptate de congres creează posibilitatea ca membrii de partid, oamenii muncii să-și spună părerea cu privire la activitatea partidului, să contribuie la stabilirea liniilor directoare ale dezvoltării țării, iar delegații la congres să poată exprima opinia organizațiilor de partid, a celor ce muncesc, ca programul și hotărîrile ce se vor adopta să constituie emanația voinței și gîndirii colective a partidului și poporului, a întregii noastre societăți.

Tema centrală a acestei ample dezbateri a constituit-o în mod firesc sublinierea creșterii rolului conducător al partidului, în sprijinul acestei teze fundamentale aducîndu-se nu numai imbatabile argumente teoretice, ci și fapte cotidiene de viață, care ilustrează convingător un adevăr primordial : **Partidul Comunist Român este forța și conștiința călăuzitoare a poporului** în tot ceea ce realizează cu o înaltă știință și cu un avînt creator necunoscut de nici o epocă istorică. Acest adevăr a căpătat putere de lege și trăsătură organică a ființei noastre sociale și naționale, partidul comuniștilor cîștigîndu-și prin lupta sa eroică meritul nepieritor de a fi conducătorul investit de istorie al națiunii noastre socialiste, atrăgîndu-și prin activitatea sa clarvăzătoare și plină de patriotism recunoașterea și recunoștința tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. O impresionantă și unanimă confirmare a cunoscut în cadrul acestei însuflețitoare și lucide dezbateri afirmația plină de justețe cuprinsă în Teze cu privire la faptul că partidul **își realizează rolul de conducător în societate nu în mod declarativ, nu prin metode administrative, de comandă, ci prin linia sa ideologică și politică, creatoare, marxist-leninistă, prin activitatea politică și organizatorică intensă a organelor și organizațiilor de partid în toate domeniile, prin munca desfășurată pentru ridicarea conștiinței socialiste a maselor, prin legătura strînsă cu clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, cu întregul popor, prin poziția înaintată și exemplul personal al comuniștilor în eforturile consacrate înfăptuirii programului partidului.** [1])

★

Se împlinesc 25 de ani de cînd Partidul Comunist Român se manifestă activ ca forță politică conducătoare a națiunii noastre în condiții de libertate. Făurit în focul unor mari bătălii de clasă, preluînd și dezvoltînd tot ce a avut mai bun mișcarea noastră muncitorească, tradițiile înaintate de luptă ale poporului, partidul comuniștilor a fost stegarul luptei maselor împotriva regimului de asuprire și exploatare, a condus mari bătălii de clasă, a inspirat și organizat istorica insurecție de la 23 August 1944, care a deschis o nouă eră în istoria poporului nostru, perioada revoluției populare, a făuririi socialismului și comunismului pe pămîntul României.

De rolul conducător al partidului în viața socială este legată întreaga activitate ce s-a desfășurat de la Eliberare și pînă azi. De aceea, înțelegerea semnificației teoretice a rolului factorului politic în viața societății noastre presupune de fapt cunoașterea în profunzime a vieții noastre sociale, a coordonatelor politice pe care s-a dezvoltat, a tuturor laturilor proceselor complexe de edificare a noii orînduiri.

Definirea rolului partidului comunist în societatea socialistă, manifestarea lui ca forță conducătoare a tuturor compartimentelor vieții sociale e o cerință logică, obiectivă, a progresului societății socialiste, reprezintă una din problemele de mare actualitate ale teoriei și practicii marxiste, atît pe plan intern cît și internațional.

Evoluția mișcării muncitorești, experiența făuririi socialismului în România, ca și în alte părți, atestă că modalitatea în care se realizează conducerea societății, exercitarea rolului conducător al partidului marxist-leninist are implicații decisive pentru viitorul națiunii, pentru afirmarea viguroasă a potențelor socialismului în fiecare țară, implicit pentru întărirea sistemului socialist mondial.

În socialism nu există altă forță socială organizată care să poată îndeplini atribuțiile complexe cerute de asigurarea conducerii unitare a întregii societăți. Prin compoziția sa, partidul cuprinde partea cea mai avansată a societății, reunind în rîndurile sale pe cei mai înaintați muncitori, țărani, intelectuali. Aceasta îi conferă capacitatea de detașament de avangardă, înaintat, chemat să conducă toate domeniile vieții sociale, organizațiile de masă și obștești, pe toți oamenii muncii în lupta ce o desfășoară pentru edificarea socialismului.

O dată cu triumful socialismului, rolul maselor populare crește deosebit de mult în raport cu orînduirile anterioare, datorită faptului că noua societate nu se poate realiza decît conștient, în conformitate cu cunoașterea, înțelegerea și realizarea cerințelor legii progresului social. Începînd cu orînduirea socialistă, în cadrul căreia mijloacele de producție devin proprietate obștească, iar întreaga economie națională un organism unitar, istoria societății înregistrează posibilitatea cunoașterii și utilizării conștiente a legităților sociale, organizării raționale a vieții social-economice în concordanță cu interesele generale ale întregului popor. **Forța capabilă să conducă întreg acest proces complex, multilateral, să elaboreze linia politică, programul unitar de făurire a noii societăți, este partidul comunist, care, călăuzit de o concepție cu adevărat științifică, marxist-leninistă, acționează potrivit unui program izvorît din realitate. Faptul că în fruntea partidului s-a găsit în acești ani decisivi de după al IX-lea Congres și se va găsi în continuare un conducător clarvăzător și încercat, cum e tovarășul Nicolae Ceaușescu, oferă o garanție sigură că aceste principii vor fi aplicate în mod neabătut.**

Creșterea continuă a rolului conducător al partidului în procesul complex de desăvîrșire a construcției socialiste lărgește considerabil participarea maselor la activitatea economică și socială, la înflorirea vieții materiale și spirituale.

De la partid emană ideile înaintate, planurile care preconizează ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor. Pe partid se sprijină, din forța lui își trage putere și energie tot ce este creator și valoros, avansat și cutezător în societatea noastră.

Concepția și practica politicii partidului pun în lumină adevărul că rezolvarea tuturor problemelor legate de dezvoltarea societății românești privește nemijlocit pe toți oamenii muncii, că nu există probleme majore ale mersului înainte, probleme ale orientării în politica internă sau externă asupra cărora aceștia să nu-și spună cuvîntul.

Analiza obiectivă, realistă, arată că exercitarea plenară a rolului conducător al partidului marxist-leninist din fiecare țară socialistă și creșterea lui pe măsura înaintării societății spre comunism constituie „o cerință obligatorie, o lege obiectivă" [2]). Acest rol este determinat în primul rînd de legitatea dezvoltării conștiente a societății în condițiile socialismului. Pentru societatea socialistă progresul este condiționat de studierea temeinică a realităților sociale, de cunoașterea profundă a legilor obiective ale dezvoltării sociale pe care se fundamentează întreaga activitate de conducere a vieții sociale.

În etapa actuală de dezvoltare a țării, caracterizată prin amploarea și complexitatea sarcinilor, prin diversificarea vieții economice, științifice și culturale, imperativul creșterii rolului conducător al partidului devine și mai puternic. Adîncirea rolului conducător al partidului se exprimă în activitatea complexă desfășurată de partid pentru direcționarea unitară a dezvoltării forțelor de producție, a formelor de conducere și organizare a economiei și vieții sociale potrivit cerințelor noii etape. Ca rezultat al politicii economice a partidului, România a cunoscut în ultimii ani un avînt al dezvoltării economice. La sfîrșitul anului 1968, produsul social total era cu 30,2 la sută mai mare decît cel obținut în 1965, iar venitul național cu 26,2 la sută. În perioada 1966—1968 producția globală industrială a crescut cu 41,8 la sută, ceea ce reprezintă un ritm mediu anual de 12,3 la sută, față de 10,8 la sută prevăzut în planul cincinal, consolidîndu-se, astfel, poziția industriei ca ramură conducătoare în ansamblul economiei naționale. Este semnificativ faptul că în anul 1968 ponderea industriei și construcțiilor, în produsul social total și venitul național, reprezenta 70 la sută și, respectiv, 60 la sută, în același an producția industrială fiind de peste 14 ori mai mare față de cea a anului 1938.

Creșterea potențialului nostru economic, avînd la bază valorificarea superioară a resurselor naturale și umane ale țării, a fost asigurată, îndeosebi, prin înfăptuirea unui susținut program de investiții, ceea ce a condus la dezvoltarea economică, socială și culturală armonioasă a tuturor zonelor țării, la ridicarea continuă a nivelului de trai al întregului nostru popor. Numai în anii 1966—1968 s-au investit în economia națională din fondurile centralizate ale statului peste 155 miliarde lei, ceea ce depășește întregul volum de investiții realizat în perioada 1950—1960.

Așa cum se subliniază în documentele congresului, și în viitor în centrul activității partidului și statului nostru va sta dezvoltarea în ritm susținut a economiei naționale, a forțelor de producție — temelie trainică a înfloririi vieții sociale și a ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului — condiția hotărîtoare a asigurării independenței și suveranității patriei.

Problemele ideologice, culturale ale învățămîntului și științei ocupă un loc important în activitatea partidului. Aceste domenii constituie în actualele condiții ale revoluției în știință și tehnică obiect de preocupare stăruitoare. Nivelul de instruire a populației, de dezvoltare a științei și culturii sînt factori esențiali ai potențialului statelor, națiunilor. Putem adăuga rolul dezvoltării conștiinței socialiste ca puternică forță motrice a progresului societății noastre în direcția comunismului. Toți acești factori explică atenția pe care o acordă partidul conducerii unitare a activității în aceste domenii, creării condițiilor cît mai favorabile progresului intelectual rapid al poporului nostru.

Una din laturile principale ale rolului conducător al partidului comunist în societate este organizarea și conducerea luptei conștiente împotriva vechiului pentru promovarea consecventă a noului. Partidul nostru este conducătorul cel mai hotărît al luptei împotriva a tot ceea ce frînează mersul înainte al societății socialiste.

După Congresul al IX-lea, partidul nostru a pășit cu hotărîre pe calea lichidării tendințelor conservatoare, de rigiditate și anchilozare în viața economică, socială și politică. [3])

De asemenea, analiza acestei importante probleme impune și sublinierea rolului partidului în abordarea complexelor probleme internaționale ; elaborarea și aplicarea unei politici internaționale juste, corespunzătoare intereselor poporului nostru, cauzei socialismului, progresului și păcii, cooperării internaționale.

Creșterea rolului conducător al partidului se manifestă și prin dezvoltarea cantitativă și calitativă a partidului. Partidul Comunist Român cuprinde în rîndurile sale peste 1 900 000 membri. El și-a perfecționat formele de organizare, a stabilit noi relații cu organele de stat, a adoptat măsuri pentru asigurarea unirii eforturilor tuturor colectivelor, cadrelor cu munci de răspundere din toate sectoarele în traducerea în viață a liniei politice a partidului.

Apropierea conducerii de mase, trăsătură esențială a adîncirii rolului conducător al partidului, beneficiază în prezent de forme organizatorice adecvate acestui scop atît în activitatea de partid, cît și în conducerea economică și administrativă.

Creșterea rolului partidului în societate își găsește de asemenea confirmarea în adîncirea principiilor socialiste ale conducerii vieții sociale, în lărgirea necontenită a democrației. În această privință sînt edificatoare măsurile adoptate de Conferința Națională pentru perfecționarea conducerii și planificării econ[illegible]nală a activității umane.

Tezele Comitetului Central pentru Congresul al X-lea al P.C.R. înscriu noi măsuri, menite să contribuie la creșterea rolului de factor conducător al partidului în societatea noastră. **Congresul al X-lea, prin hotărîrile sale, va crea un cadru și mai propice de afirmare a forței partidului nostru, în concordanță cu creșterea răspunderilor sale și cerințelor generate de noua etapă pe care o străbate națiunea noastră pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, al trecerii la înfăptuirea idealurilor supreme ale comunismului.**

---

[1]) Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea al Partidului, Ed. politică, București.

[2]) Nicolae Ceaușescu : România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, Ed. politică, București 1968, vol. II pag. 290.

[3]) Nicolae Ceaușescu : Expunere la Consfătuirea C.C. al P.C.R. cu conducătorii organelor de partid și ai consiliilor populare județene, 22 martie 1968.

Vacanța studențească

JURNAL DE ZI

O vacanță de mai multe ori fierbinte

Aceste rînduri ar putea fi scrise foarte diferit, de mai mulți oameni, fiindcă, dacă în ceea ce privește truda din fața manualului universitar se deduce lesne o idee perfectă pentru toată lumea, despre vacanță fiecare are o viziune personală, unică și neasemănătoare.

Ar putea fi scrise fierbinte de miile de studenți plecați la muncă patriotică, cu inima tulburată de amintirea orelor eroice ale brigăzilor de tineret din primii ani ai republicii. Un reflex studentesc omagial, un salut universitar acum, cu emoția celei de a douăzecișicincea aniversări a noii Românii.

Ar putea fi aceste rînduri continuarea lucrului intelectual din locurile de intîlnire și de studiu ale studenților de la Sociologie sau de la catedrele de folclor ale facultăților de filologie. Ale acelora care, după un an de muncă fierbinte, își caută răgazul pentru cîteva săptămîni de muncă mai fierbinte.

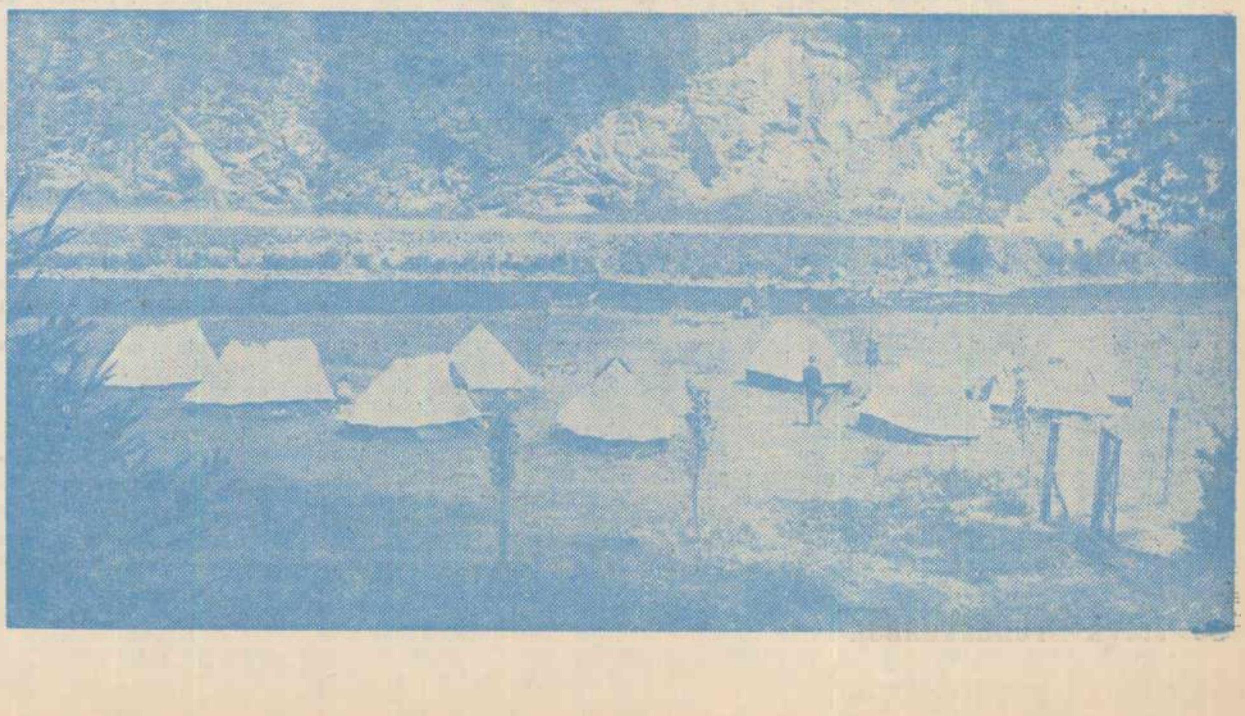
Inainte de toate ar fi eseul despre soare, compus cu desăvîrșită aplicație de zecile de mii de studenți care iau în stăpînire în fiecare vară cele mai dăruite locuri ale unui pămînt românesc de sărbătoare veșnică. Sîngele primenit generos de aerul pur al muntelui, de puterea frenetică a razelor de catifea își caută ritmul cel mai bun pentru toamna care vine, emoționanta toamnă studențească a țării.

Ar fi o pagină obișnuită, ca multele sosite în redacție din locurile de practică în producție, scrise tîrziu în calma oboseală a timpului venit după primele ore de uzină, cînd degetele fine ale studentului politehnist află prima oară mirosul tare al industriei. Sau pagini alcătuite euforic de mîna studentului agronom care simte puterea ca Anteu, reîntors în locurile de unde a plecat la facultate.

Pagina de versuri pe care secret o scrie toată studențimea în primul an de studiu, pagina cu ambiția tiparului scrisă de studentul umanist în ultimul an, anul deplinei cunoașteri de sine. E foarte greu să știi cîți studenți caută locul cel mai prietenos, capabil să dea sentimentul de participare la scris, e dificil să-ți închipui cîți au tentația cuvîntului de tipar, care angajează și întărește conștiința valorii proprii, dacă n-ai fost încă într-o redacție, să presimți plicul care sosește în fiecare zi la ora douăsprezece, plicul semnat de un necunoscut, constant în interes — pe timpul vacanței și în timpul anului.

Aceste rînduri pot fi scrise, de asemenea, de studenții care încearcă mai devreme gustul bărbătesc al răspunderii în meserie, angajați în diverse locuri de muncă, îndeplinind cu plăcere și un ascuns talent pentru inedit, cele mai diferite ocupații, de la ghid al agențiilor de turism la contabilitate sau grădinărit.

Mai pot fi încercate rîndurile de față în alte o mie de feluri, în voia unei fantezii recunoscut studențească, față de care condeiul cel mai sigur trebuie să accepte cu modestie concurența.

Dar orice pagină scrisă spre slava vacanței poartă în sine elogiul unui timp consecvent în respect pentru ceea ce înseamnă ziua și anul obișnuit al omului obișnuit.

Privită în nuanțe, această vară este, totuși, un întreg memorabil ; nu parte, ci întregul însuși, ceremonios și demn, încununat periodic de sărbători de invidiat, sărbători ale spiritului romînesc în zile de grație.

In fiecare clipă care măsoară studenția, în acest miraj al vacanțelor stă semnul luminii zilelor noastre de azi, o simțim cum ne înfășoară cu grijă și încredere.

Și trăiește în noi deplină bucuria celor plecați pe pămînturile verii, pe insulele „vacanței mari"...

VIAȚA STUDENȚEASCĂ

MUNCI ȘI ZILE ÎN

CONFESIUNI ÎN INIMA CÎMPULUI

Mașina înainta greu pe drumul gloduros. De o parte și de alta — lanuri înalte de porumb, de un verde amețitor. Satul rămăsese undeva în urmă, răsfirat de-a lungul panglicii de asfalt a șoselei. La sediul I.A.S. Drăgănești-Vlașca cineva ne indicase din prag punctele de reper ale drumului — și iată-ne acum, în plină dimineață, străbătînd cîmpul fără de sfîrșit, către-o țintă ce se încăpățîna parcă să rămînă mereu departe. În marginea lui — camioane, combine, bărbați și femei, la ora repausului. Fîșii late de miriște arătau că recoltatul era în toi. Întrebăm de studenții aflați la muncă patriotică.

— Sînt pe undeva pe-aici, ne întîmpină inginerul **Petre Voinea**, șeful fermei nr. 2 — Răzmirești. Acum cîteva ore se aflau pe la mijlocul lanului de porumb. Nu cred să fi ajuns prea departe.

Pornim împreună cu inginerul, privind mereu în stînga, doar, doar i-om zări. Acum se vede bine și capătul lanului. Dar studenții nu-s nicăieri. Însuși însoțitorul nostru pare la un moment dat contrariat. Din partea opusă înainta încet o căruță.

— Nea Stamate, nu știi cumva pe unde-or fi studenții? i se adresă inginerul omului cocoțat pe loitră.

— D-apoi cum să nu, că le dusei apă. Sînt uite-acolo, în văioagă. Au isprăvit și v-așteaptă să le spuneți ce mai au de făcut. Tocmai veneam să v-anunț...

— Cum, au și terminat? se miră, încîntat, inginerul. Bravo lor! Înseamnă că putem trece chiar de azi la tarlaua dinspre duzi. Du-te și spune la cantină să pregătească neapărat 53 de sticle de bere...

53 reprezenta numărul studenților bucureșteni aflați la muncă patriotică pe loturile fermei. Erau cu toții acolo, adăstînd pe iarba afînată a imașului, băieți și fete, colegi din anii I și II ai Facultății de contabilitate de la Academia de studii economice. Ei constituiseră aici brigada „Răzmirești", exemplul lor fiind urmat de ceilalți 63 de colegi veniți cîteva zile mai tîrziu și repartizați la Ferma nr. 6 — Naipu.

Aflînd că vin din partea revistei, studenții au făcut îndată roată-n jurul meu și al celor ce mă însoțeau. Și acolo, în inima cîmpului, în acea amiază dogoritoare de iulie, am fost martorul celor mai sincere și mai entuziaste confesiuni, care au conferit întîlnirii noastre nota tonifiantă a tinereții, a bunei dispoziții.

— Lanul acesta, cît cuprinzi cu privirea, însumează de-acum și eforturile noastre, ale tuturor celor de față — ne spune asistentul universitar **Constantin Bărbulescu**, conducătorul brigăzii. Poate că munca pe care o efectuăm noi — castratul porumbului — nu este dintre cele mai grele, dar e deosebit de importantă și de maximă urgență. Cu atît mai mult cu cît este vorba de un lot semincer...

— Eu știu prea bine ce înseamnă să îndeplinești la timpul oportun această operație, declară studentul **Nicolae Voiculeț**, ridicîndu-și de pe frunte cozorocul de celuloid. Înainte de a intra în facultate, am lucrat timp de patru ani ca tehnician agronom la un I.A.S din Oltenia. De aceea pot spune că prin ceea ce fac acum m-am întors întrucîtva la vechea mea îndeletnicire.

— Aici mă simt în elementul meu, intervine în discuție **Sofica Tudor**, care poartă pe cap o pălărie de paie, mare „cît o zi de post". La noi, la Jilavele, i-am însoțit adesea pe părinții mei la treburile cîmpului, așa că totul mi se pare obișnuit și familiar.

— Dimpotrivă, pentru mine o asemenea muncă este cu totul nouă și — de ce n-aș recunoaște? — cam anevoioasă, ține să mărturisească prietena și colega sa **Cornelia Țifrea**, originară din Arad. N-am fost pe cîmp decît rareori și în trecere. Și totuși, m-am deprins foarte repede cu specificul acestei munci. Numai cu soarele ăsta teribil nu prea mă împac, deși mi-am luat toate măsurile de rigoare. Cea mai bună dovadă — nasul meu roșu ca un rac...

Dinspre lan înaintează spre noi un grup de cîțiva băieți. Este „echipa de control" care, împreună cu delegatul fermei desemnat pentru asigurarea asistenței tehnice, a „inspectat" „la fața locului" calitatea muncii depuse de studenți. Între ei — **Dumitru Lungu**, ajutorul responsabilului de brigadă.

— Aș vrea să notați în mod special că ne simțim bine din toate punctele de vedere; că muncim cu seriozitate și că ne organizăm timpul de odihnă cît se poate de frumos; că ne bucurăm din partea conducerii I.A.S. de tot ce ne trebuie, de la transportul în cîmp cu autocamioanele pînă la dușuri și apă caldă în permanență. Aproape că nici nu ne așteptam ca totul să fie atît de antrenant, de plăcut și de reconfortant în același timp...

— Și noi sîntem foarte mulțumiți de rezultatele obținute de studenți, ca și de întreaga lor comportare — ne mărturisea inginerul **Petre Voinea**, șeful fermei. Conștiinciozitatea lor într-o operație agricolă atît de migăloasă și de pretențioasă este de-a dreptul lăudabilă. Prin munca pe care o depun, ei aduc o contribuție substanțială în sporirea randamentului loturilor noastre semincere, în creșterea calității semințelor de porumb necesare viitoarelor recolte. Valoarea economică a participării lor la munca patriotică pe ogoarele fermei este cu atît mai mare cu cît în această perioadă toate celelalte forțe locale sînt mobilizate în campania de recoltare a grîului...

Despărțindu-mă de studenții-brigadieri, mi-am adus involuntar aminte reflecțiile unui cunoscut scriitor-reporter, care arăta nu de mult cu privire la acest mobilizator și impresionant fenomen al muncii patriotice: „Este bine, este minunat să știi, să vezi, să auzi că în acest an tînăr XXV al patriei noastre tinere, aceste mii de izvoare de energie sînt una cu marea viguroasă a întregului popor, care răspunde chemării partidului de a munci și a crea mai mult, mai bine, pentru ca destinul țării să fie mai bun, mai înalt, mai demn și mai respectat de întreaga lume"...

Ion SEGĂRCEANU

CAPITALA ÎN CÎNTEC DE BRIGADĂ

Raid-anchetă pe cîteva șantiere ale studenților bucureșteni

Am întreprins zilele acestea un raid pe cîteva șantiere de muncă patriotică ale studenților bucureșteni, aflate în imediata vecinătate a Capitalei. Însemnările sumare pe care le transcriu din bloc-notes nu surprind decît unele aspecte, poate nu cele mai semnificative, ale elanului și exuberanței cu care ei întîmpină, prin muncă, sub soarele torid al verii, apropiatul congres al partidului.

I. COLENTINA

Venisem la lucru împreună cu ei, la prima oră din program, pe Șantierul nr. 1 al I.C.M. 5, denumit în amintirea locurilor de aci „Ziduri între vii".

— Pe pămînturile acestea, unde pînă toamna trecută se pîrguiau strugurii, se află în construcție blocuri de locuințe însumînd 1490 apartamente, ne informează ing. **MORARU ILIE**, șeful șantierului.

Trec în revistă brigăzile deja constituite, care își împart sarcinile pentru ziua în curs. Cincizeci de băieți, pe care pînă mai ieri îi întîlneam pe băncile amfiteatrelor, și-au schimbat veșmintele „de oraș" cu salopeta azurie, cizmele de cauciuc și casca de protecție. Sînt studenți în anii I și II de la Facultatea de drept, care au solicitat înscrierea în brigăzile de muncă patriotică de pe șantierele tineretului, reluînd o veche tradiție existentă în facultate. Intru în vorbă cu șeful unei brigăzi de săpători, studentul **TUDOR LUCIAN DORU**, din anul al II-lea.

— Toți cei din brigada noastră au răspuns și anul trecut chemării la muncă patriotică. Sîntem, cum s-ar spune, „veterani". Eu am lucrat astă vară chiar pe un șantier de construcții, așa că sînt „în temă". Ni s-a propus să lucrăm la deservire. Nu e de noi, ne-am zis, și am cerut să lucrăm ca săpători, cu lopeți și tîrnăcoape. E mai bărbătesc așa, sub arșița soarelui...

Pe **EUGEN DUMITRESCU**, un tînăr voinic, bine făcut, l-am întîlnit cu brigada sa lucrînd la „betoane":

— Inițial s-a stabilit cifra de 20 000 lei ca valoare a lucrărilor manoperă ce urmează să fie executate de noi. Ne cunoaștem: știm să fim și veseli, dar și serioși. Vrem nu numai să realizăm cifra de plan, dar să o și depășim!

Succes, băieți!

II. PANTELIMON

Moment solemn: adunați în careu, studenți ai facultăților de Matematică, Limbă română și Istorie așteaptă decernarea drapelului de brigadă fruntașă, în urma rezultatelor obținute în ziua precedentă.

— Se decernează drapelul roșu de fruntaș în întrecere brigăzii studenților de la Istorie!

Consternare printre matematicieni: pînă azi drapelul s-a aflat în posesia lor. „În sfîrșit, au reușit... să-l piardă", răsuflă victorioși arheologii.

Ne aflăm pe șantierul „Lacul Pantelimon II" din comuna Pantelimon. Locul bălților și al pămînturilor înțelenite de aci îl va lua în curînd un modern loc de agrement, cuprinzînd un lac, camping, hoteluri turistice etc. Pînă la data de 1 septembrie se preconizează terminarea taluzării lacului. Am petrecut și aici cîteva ore, trecînd de la o brigadă la alta, schimbînd cîteva cuvinte cu „voluntarii". Îmi permit să transcriu numai concluzia la care am ajuns și eu și ei, concluzie pe care am expus-o și delegatului I.C.A.B. care patronează șantierul, tov. **Mihai Gănescu**: **ORGANIZAREA MUNCII LASĂ DE DORIT. CÎTEVA MAȘINI ULTRAMODERNE, PRINTRE CARE ȘI SĂPĂTOARE DE ȘANȚURI, ZAC PE ȘANTIER COMPLET NEFOLOSITE, ÎN TIMP CE STUDENȚII EFECTUEAZĂ MUNCĂ BRUTĂ, SUB RENTABILITATEA MAȘINILOR. OARE ȘANTIERUL NU ESTE INTERESAT, ÎN PRIMĂ SAU ULTIMĂ INSTANȚĂ, ȘI DE RENTABILITATE?** Desigur, ne bazăm aceste afirmații pe calcule făcute la fața locului, pe care nu mai are nici un rost să le transcriem. Un alt aspect ni-l relata tovarășul asist. univ. **MONICA SILVESTRU**:

— Mi se pare că o parte din munca noastră e făcută... ca să nu stăm degeaba. Acum cîteva zile am lucrat la politura unei fîșii de teren de cîteva sute de metri pătrați, adică la săparea și greblarea ei pentru a fi semănată cu iarbă. A doua zi, pe acolo s-a trecut cu tractorul, necesitînd o relucrare a terenului. O altă problemă: fetele au fost repartizate la aceleași munci cu băieții. Mai e nevoie să vorbim de puterea de muncă? Peste două zile se va încheia perioada noastră de muncă pe acest șantier. Nimeni nu a primit nici un fel de material de protecție, nici măcar ghete pentru săpat...

Tovarășul **ing. NEAGU TUDOR**, cu care am discutat apoi, cunoaște aceste probleme, mai ales datorită calității sale de șef al șantierului. În general s-a lucrat, ne spune dînsul, dar nu cu randament maxim. Totuși, s-a făcut ceva: s-au acoperit 2 km. de șanț, s-au realizat mii de metri de politură de teren.

E vorba totuși de necesitatea unui spirit de muncă organizată, RENTABILĂ, pe care cine să-l imprime în conștiința tinerilor, dacă nu tocmai cei ce se ocupă (sau ar trebui să se ocupe) de aceasta?...

III. UN VERITABIL ȘANTIER ARHEOLOGIC

Pe asistentul universitar **VASILE DUPOI**, de la Facultatea de istorie, l-am găsit, după terminarea lucrului, cu un grup de studenți entuziaști pe malul drept al Colentinei, făcînd săpături... arheologice. Acum cîteva zile au observat cioburi ieșite din pămînt în urma buldozerului. La o cercetare mai atentă, au constatat o locuire veche a malului drept al Colentinei, așezări care atestă viața omului din epoca pietrei pînă în epoca prefeudală. Au adunat o parte din material. În sectorul VIII al lacului Pantelimon II au găsit un cimitir mare de inhumație care, după puținele piese descoperite, ar data din epoca tracică. S-au găsit unelte de muncă, obiecte de podoabă, ceramică, morminte etc., care urmează să fie conservate și cercetate minuțios. Viitorii arheologi au avut „baftă...".

...Spicuiri, spicuiri. Desigur, nu cele mai semnificative. Dar cele patru zări ale Capitalei, ca de altfel întreg pămîntul țării, tresaltă în aceste zile de cîntecul tineresc de brigadă: „HEI-RUP!" Și asta merită reținut!...

Lucrețiu IANCULESCU

LA IZVOARELE „VINULUI DE VIAȚĂ LUNGĂ"

Despre cei 50 de studenți economiști aflasem de la colegii lor de la Mavrodin, pe care-i vizitasem cu puțin înainte. I-am găsit la Ferma nr. 7 Poroschia, a Întreprinderii agricole de stat „Alexandria". Pentru a stabili „contactul" cu ei și pentru a-i vedea „în exercițiul funcțiunii" a trebuit să urc dealurile fermei, printre livezi doldora de rod, printre întinse podgorii înălțîndu-și lujerii în lumină, ca niște păduri tinere, viguroase. „Ghidul" meu era studentul **Otto Telman**, pe care-l întîlnisem la sediu îndeplinindu-și cuvenitele obligații de „atașat" și „mînă de lucru" pe lîngă bucătărie.

Apucînd drumul de-a dreptul printre vii, primul grup care ne-a ieșit în cale a fost echipa de „stropitori" a studenților de la Comerț exterior. Purta fiecare dintre ei pompa de stropit în spate și priviți astfel, concentrați asupra lucrului, echipați în costumele lor de protecție, păreau aidoma unor scafandri înotînd cu mișcări sigure, calculate prin vegetația bogată a vițelor năzuite în sus, peste frunțile lor. Omul și rîndul — aceasta era „legea" convenită a acestei munci. Iar drumul trecerii „stropitorilor" era marcat în urmă de soluția argintie depusă pe frunze și joarde ca un strat protector împotriva manei și a dăunătorilor. Fo-

AMFITEATRELE VERII

losindu-mă de acest etalon, am putut aprecia cu uşurinţă imensa suprafaţă a hectarelor de vie pe unde studenţii îşi purtaseră pînă în ziua vizitei mele, rînd cu rînd, viţă cu viţă, pulverizatoarele încărcate.

Cînd echipa a ajuns la capăt, ne-am retras cu toţii sub umbra prunilor din marginea drumului, „la o ţigară". Au sosit curînd, din cealaltă parte a podgoriei, şi grupurile studenţilor repartizaţi la legat şi copilit, însoţiţi de şeful fermei, inginerul **Costel Scrioşteanu**, şi de asistentul **Neicu Bologa**. Discuţia s-a înfiripat firesc, presărată de impresii şi relatări avînd drept subiect palpitant munca şi viaţa de „campanie agricolă" a celor prezenţi.

— La toamnă am de gînd — îşi dezvăluia studentul **Tudor Mărunţelu** un plan al său — să revin împreună cu colegii mei pe aici, să le ofer un vin zdravăn „de Teleorman", poate chiar din podgoriile Poroschiei. Sînt de prin părţile locului şi cunosc bine obiceiurile şi ospitalitatea oamenilor de pe aici...

De fapt, după cîte povestiseră înşişi studenţii, ei avuseseră deja prilejul să facă cunoştinţă „anticipat" cu vinul tare şi aromat, la „izvoarele" căruia fuseseră chemaţi să lucreze. La una din întrecerile în muncă între echipe, conducerea fermei a recompensat pe cîştigători cu o „vadră" de vin indigen, care s-a băut „în colectiv" la masă duminică seara, sub umbrarul de lîngă bucătărie. Asemenea „mize" au fost puse şi cu ocazia celor două meciuri de fotbal cu echipa locală, dar le-au pierdut „cu succes": 11-le tinerilor din sat s-a dovedit în ambele rînduri imbatabil...

Despre felul în care sînt apreciaţi studenţii de către localnici am aflat de la unul dintre lucrătorii fermei, magazinerul **Dumitru Biet**:

— Toată lumea îi vorbeşte de bine. Sînt sirguincioşi, respectuoşi, civilizaţi. Muncesc cu tragere de inimă şi nu se dau în lături de la greu. Dau o mînă de ajutor la nevoie, lucrează şi discută cu ţăranii, fac treabă bună oriunde i-ai pune. Peste tot se simte prezenţa lor.

Este cea mai frumoasă „carte de vizită" pe care studenţii economişti aflaţi la muncă patriotică în Poroschia şi-au scris-o cu propria hărnicie şi bunul simţ, cu comportarea lor demnă, meritorie.

S. IONESCU

BRIGADA GURĂ – DULCE

Iată-mă, împreună cu fotoreporterul nostru, în gara Medgidia. De-aici, în cîteva minute am ajuns la I.A.S., unde urmează să aflăm, cu exactitate (în Bucureşti, pe la institute şi centru, nu reuşisem) locul unde se găsesc cele aproape 200 de studente (cifra e dată de drept de C.U. — o să vedeţi — nu cu exactitate) venite la muncă patriotică de la Institutul de construcţii şi Universitatea din Capitală.

„Ferma nr. 10 — de data asta cu precizie — ne spune Gheorghe Constantinescu, şeful serviciului economic al I.A.S. Medgidia — este locul unde noi ne-am străduit să asigurăm fetelor venite cît mai bune condiţii de masă şi odihnă. Cît priveşte munca, ea se desfăşoară la ferma alăturată, nr.9. Acum — era ora 19,00 — le puteţi găsi la Hinog. Vă repede pînă acolo o maşină de-a noastră".

A doua zi la ora 7,30 nu se plecase încă la drum. Autobuzul care aştepta era umplut numai pe jumătate, pentru că „A trecut întîi o boare / Pe de-asupra viilor" şi apoi, exact ca-n Rapsodiile de toamnă ale lui Topîrceanu nu „...o coţofană.
Fără ocupaţie
A adus o veste-n goană
Şi-a făcut senzaţie": **Azi nu se lucrează!**

În sfîrşit, cu toate veştile contradictorii, primul transport se urneşte, luînd drumul Cernavodei, spre livezile Fermei vitipomicole nr. 9. Rămînem, eu şi fotoreporterul, cu grupul ce avea să plece după trei sferturi de oră (acum din cauza maşinii ce întîrziase) şi — n-am de lucru! — toată calea, pînă la „Platoul de lîngă oraş" mă gîndesc şi socotesc cît avans or fi luat fetele plecate primele, ce cantitate de caise puteau să culeagă pînă la venirea acestui al doilea şi ultim transport. Timp pierdut în zadar, fiindcă, ajunse la destinaţie, fetele nu intraseră în livadă.

— E iarba udă! Aşteptăm să se usuce!

Şi-aşa au „lucrat" pînă la 9 cînd, cu eroism, brigada „Gură-dulce" ia ferma hotărîre (de care noi sîntem sigur principalii vinovaţi) să înceapă lucrul. Şi ca la un semn, grupul se rupe-n două: o jumătate la un platou, cealaltă la altul. Înarmate cu găleţi şi lăzi, fetele pornesc (în sfîrşit) culesul.

Cîte sînt? Cîte au venit! nu în tabără, ci aici, la platouri. Cine ştie?

— Conducerea comandamentului, veţi zice.

Aşi! Nu există aici aşa ceva. Reprezentantele celor două institute — Universitate şi Construcţii — după mai mult de-o săptămînă nu căzuseră încă (mai aveau vreme) la înţelegere.

Am luat-o atunci băbeşte şi-am început să număr pe cele din partea stîngă: una, două, nouă... 38 (adică Filologie-Română, Engleză şi Utilaj); în dreapta 40 (Civile, Instalaţii, Drumuri şi Hidro); total deci 78. Bine socotit? Da. Din Bucureşti însă (aveam de la C.U. un tabel întreg), ştiam că numai Universitatea se angajase să trimită 100, iar Institutul de construcţii, asemenea. Şi eu, care din 200 nu găsisem nici jumătate... De ce? Mă ajută tov. Gavrilă E., asistentă la Construcţii: „Universitatea are aici doar 24 de studente, iar noi 86".

Bag de seamă însă repede că stau rău cu matematica, pentru că 24 şi cu 86 fac totdeauna 110 şi mie-mi dăduse — şi numărasem cu atenţie — doar 78. Primesc din nou, „ajutorul" tov. Gavrilă: „două fete sînt de serviciu la bucătărie, patru (una cu certificat, celelalte prin bunăvoinţă, sînt bolnave, iar restul — frumos rest — 26 ! !) sînt... poate în dormitor..."

Cum nimeni nu se impacientează, mă molipsesc şi eu şi... uit.

Pe platoul din dreapta, Iorga Viorica (Miss boboc '69 a Institutului de construcţii), Popescu Paulina, Baroi Ioana, Hoffman Letiţia, Todor Ioana, Luchian Nina, ca să dau numai cîteva nume, „trag tare" şi tov. Gavrilă cu greu face faţă înregistrărilor.

Trec pe platoul din stînga şi... cam linişte. Se „remarcă" Filologia-Română şi cele de la Utilaj. Engleza se agită şi ea parcă.

— Cum staţi?

— Bine!

— Cine înregistrează cît s-a lucrat?

— ...Păi e nevoie? Eu am ţinut o evidenţă, parţială, îmi spune tov. Goldstein A., asistentă — de drept şi de fapt — a fetelor de la Utilaj, dar n-o mai am (!!).

S-o fi lucrat mult, puţin? Domnul ştie! După ochiul tehnicienei de la fermă partea stîngă e cu mult sub normă. Înclin şi eu spre aşa ceva.

Şi mai repede decît mă aşteptam, jocul se-nchele. Graba le-a cuprins pe toate cele 78.

Oare la încheierea zilelor, a perioadei de muncă, la ora bilanţului, vor fi rezultate pozitive?

Ion NOVAC

CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII OLTEAN?

Întrebarea aceasta mi-am pus-o în maşina care mă purta de la un I.A.S. la altul, într-o zi cu soare mult, străbătînd cîmpiile judeţului Dolj, udate de ploi lungi „de toamnă", strămutate nedorit în vară şi oprite, parcă la o comandă, pentru două, trei zile, în vederea... bunei documentări a reporterului. De-o parte şi de alta codri de porumb, în care, dacă n-ai doi metri înălţime, te rătăceşti fără nici un efort. Din loc în loc, livezi imense de caişi şi persici, mirişti proaspete, tarlale ale fermelor legumicole. Şi, pe acestea din urmă, buchete bronzate de tineri, îngroşînd rîndurile muncitorilor cîmpului. Sînt, luaţi în bloc, cei peste 600 de studenţi ai Universităţii din Craiova, răspîndiţi, pentru douăzeci de zile, în treisprezece întreprinderi agricole de stat din judeţul Dolj: la Rogova şi Studina, la Redea şi Moţăţei, la Robăneşti şi Dobrosloveni, de la poalele muntelui şi pînă jos, la Dunăre.

Anul acesta, studenţii craioveni aflaţi la muncă patriotică pe ogoare se dedică, în exclusivitate, tradiţionalei ocupaţii agricole olteneşti: legumicultura. Dacă aţi face o statistică a producătorilor de legume din oricare piaţă din ţară, numărul cel mai mare îl veţi scrie în dreptul oltenilor; cei mai mari şi mai gustoşi pepeni (celebrele lubeniţe de Calafat ori de Maglavit), cele mai timpurii roşii, cei mai galbeni şi mai frumoşi cartofi, cei mai iuţi ardei din lume. Cel puţin aşa spun cumpărătorii. „Asta înseamnă să fii oltean, dacă lucrezi, cumva, pe ogoare: să faci orice ca să ieşi primul", îmi spusese inginerul agronom Florea Fîntînă din Maglavit, dîndu-mi, fără să ştie, răspunsul la întrebarea din titlu.

Din discuţiile cu conducătorii fermelor legumicole pe tarlalele cărora lucrează studenţii, am aflat că, în totalitatea lor, proaspeţii „trecuţi în anul II de facultate" şi-au îndeplinit normele zi de zi, în ciuda timpului în general ploios. La Rogova s-au afirmat chimiştii, la Studina, Recea şi Dobrosloveni agronomii, horticultorii şi cei de la Ştiinţe naturale, la Robăneşti-Coşoveni studenţii de la Electrotehnică, Matematică şi Ştiinţe economice, iar la Moţăţei cei de la Filologie, Istorie-geografie şi cîţiva matematicieni.

La Moţăţei e în toi recoltatul cartofilor de calitatea I, destinaţi consumului intern şi exportului. Aici, unde a fost repartizat cel mai mare număr de studenţi (în total 140), între care 30 de fete, majoritatea sînt „de la oraş". Fără excepţie, orăşenii s-au încadrat de minune în ritmul zilnic de depăşire a normei cu 130%, mi-a relatat ing. Florea Diaconeasa, tehnologul şef al întreprinderii. Sîntem foarte mulţumiţi de ei. E drept, ne aşteptam la un ajutor substanţial din partea lor, a studenţilor, dar nu speram într-o asemenea dăruire, care constituie un exemplu excepţional atît pentru lucrătorii noştri permanenţi, cît şi pentru sezonieri. Mai cu seamă dacă avem în vedere că au venit direct din sesiune... Fetele au terminat deja de copilit roşiile şi de plivit ceapa de pe mai mult de 10 hectare...

La ferma nr. 9 aflu că, într-adevăr, fetele au dat dovadă de multă voinţă, în ciuda... febrei musculare din primele zile. „Pămîntul înmuiat de apă ne prindea gleznele; ne durea spatele din cauza poziţiei nu tocmai comode, dar ce, să-i lăsăm pe băieţi să ne-o ia înainte?" m-a întrebat Mioara, studenta brunetă de la Filologie, principala animatoare din grupul „amazoanelor de la 9", cum le-au supranumit băieţii, cu obişnuita lor pasiune pentru supranomenclatură.

La „vecini", pe întinderile fermei nr. 8, de asemenea cu profil legumicol, sînt pus la curent şi cu succesele băieţilor. Mă opresc în sectorul studenţilor din anul II al Facultăţii de ştiinţe economice, secţia de economie a industriei. Împărţiţi în cinci brigăzi a cîte 8—10 oameni, cei 46 de viitori economişti au realizat, în ultimele zile, o cantitate medie de 4,5 tone de cartofi recoltaţi şi sortaţi în 8 ore. Ziua de 9 iulie a constituit prima zi de record: 3 660 kg de cartofi sortaţi şi 5 000 kg. de cartofi nesortaţi. Împreună cu ceilalţi colegi ai lor, din alte sectoare ale fermei, terminaseră de recoltat, pînă în ziua vizitei mele, peste 50 ha. de cartofi timpurii. Printre cei mai harnici dintre ei asistentul universitar Ion Vancea ni i-a indicat pe Dumitru Iordache, Viorel Stănescu, Ion Diaconu, Constantin Pantelimon şi Ion Zamfir.

— Dacă ni le-ar fi repartizat şi pe colegele noastre de an tot aici ar fi fost şi mai bine, am auzit, de la economişti, o părere de rău. Cu ele ar fi fost mai vesel, mai frumos...

...Era într-o joi. În seara aceea studenţii aveau, ca de obicei, program la clubul întreprinderii. Un grup de neobosiţi pregăteau „printre picături" nelipsita seară de dans de sîmbătă, alţii jucau şah, cineva zdrăngănea o chitară sub luna care, ca un făcut, nu se acoperise încă de nori, dezgolindu-ni-se resemnată şi nemaiavînd, în aceste zile de iulie 1969, ce să ne mai ascundă...

D. HOROMNEA

SCURTĂ VARĂ PLOIOASĂ

Știu cîteva lucruri despre ea. Și nu știu exact acele cîteva amănunte care te fac în cîțiva ani să descoperi ce complicată e, totuși, viața lîngă o femeie prea frumoasă. Deocamdată, lucrurile pe care le cunosc sînt suficiente ca să amețească bărbați mult mai reci decît mine.

Știu că este studentă. Unde? N-are importanță. E blondă. Cît? N-are importanță. Are ochi albaștri. În ce fel albaștri? Evident, foarte diferiți de ceilalți ochi albaștri. Dacă mai precizez că, în general, nu suferearn blondele, vă puteți imagina ușor la ce mă gîndesc acum, la ce mă gîndesc mereu din ziua în care... (știți dumneavoastră ce vreau să spun).

În schimb nu-i cunosc numele, locul unde își petrece vacanța, prietenii. Cum o găsesc?

E frumoasă, am gîndit, pot fi sigur că e o studentă excelentă. Se află, cum e și firesc, într-o tabără de odihnă. Și, după aceeași logică fără cusur, am conchis: nu poate să fie la munte pentru că ochii albaștri au nevoie de un fond verde-cenușiu cu valuri, iar pletele blonde trebuie clătinate aromat de un vînt ușor, moale și muzical, cu reflexe orientale.

Am plecat la Costinești pe o vreme splendidă și, așa cum speram, așa cum mi-am închipuit întotdeauna că voi începe prima mea zi de plajă din acest an, am sosit pe o ploaie minunată, o ploaie blîndă, lipsită de agresivitate, una dintre acele ploi modeste și serioase care par să te asigure: anul acesta eu, la anul voi; trebuie să cădem de acord!

Speram să o găsesc repede pe plajă pe minunea mea fără identitate.

Pe nisip se aflau cîteva familii. Nordici, probabil, pentru care o astfel de zi la Marea Neagră echivala cu o fermecătoare dimineață de vară suedeză.

Aveam, la urma urmei, o îndeletnicire destul de simplă: să caut o fată pe care am văzut-o o singură dată într-o tabără de cîteva mii de suflete, studenți și nu prea, suflete de toate vîrstele, din toată lumea.

Costineștiul studențesc înseamnă un grup de vile cochete care, privite de la o anume depărtare, sugerează o așezare perfectă ca o metaforă grecească. Inima metaforei e cantina. Prin grija consiliului comunal local, principalul beneficiar al stațiunii, în accepția contabilă a noțiunii, corturile turiștilor străini sînt așezate pitoresc de jur împrejurul taberei, din ce în ce mai împrejur, astfel că, dacă înainte de venirea lor, fiind îndrumat către vila 24, puteai fi convins că nimerești la vila 21, acum căutarea e infinit mai plăcută, mai instructivă.

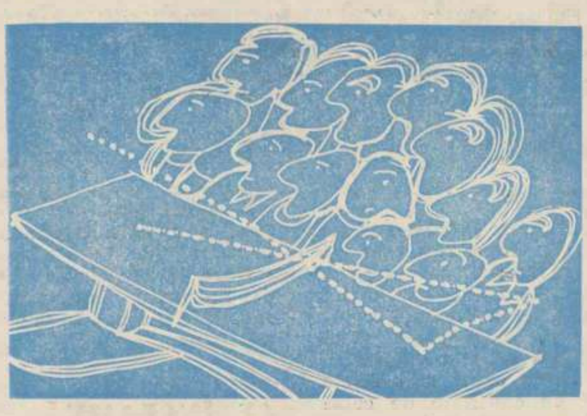
Ploaia, prietenoasă și plină de mici atenții, mi-a sugerat ideea că aș avea ceva șanse să-mi caut steaua în cantină. Aș fi preferat să-mi port speranțele pe nisipul înfierbîntat de trupurile celor cinci sute de fruntașe la învățătură. Nu am găsit-o în cantină. De altfel, nici nu sînt sigur că era într-adevăr locul unde se servea de obicei masa, pentru că nimeni nu servea nimic. Toți așteptau ceva. Plini de nobilă răbdare în priviri cîțiva studenți s-au oferit să-mi explice un lucru pe care ar fi trebuit să-l bănuiesc:

— Așa e la început, mai întîrzie alimentele, mai nu-și termină un bucătar romanul început cu o zi înainte. S-a sfîrșit mîncarea și am delegat pe cei mai convingători dintre noi, la bucătărie, ca să-i încurajeze, să le explice că putem aștepta oricît, iar în ceea ce privește calitatea să nu-și mai facă atîtea griji, fiindcă dacă am reușit să trecem de primele trei zile de cartofi, în a patra ne va fi mult mai ușor.

— Mă îngrijorează liniștea de dincolo, a intervenit unul din ei.

Nu avea motive. Am auzit urale. Delegația reușise să convingă personalul de conducere al cantinei să înceteze cu plînsul și să curețe la repezeală cartofii de rigoare.

S-ar putea ca dragei mele să-i placă ploaia. Să aibă o fire aparte și să zburde de colo-colo.

Desene de Radu VINCENZ

Am plecat s-o caut pe terenurile de sport. Ar fi putut să joace volei, singură în tot terenul, să servească mingea și să alerge în cealaltă parte a plasei s-o prindă. În ipoteza că și-ar fi adus mingea de-acasă, fiindcă tabăra nu prea are. Sau ar fi putut să facă gimnastică la aparate.

Nu la cele de pe plajă, strîmbe și inutile ca leagănele șchioape de peste drum, ci la niște aparate de gimnastică imaginare, pe potriva firii ei melancolice.

Poate joacă tenis de masă la club.

M-am îndreptat spre club. Ea nu era la mesele de tenis, în schimb am putut admira un sport nou, cu un farmec straniu. Legile lui sînt următoarele: mai mulți oameni, care vor să joace ping-pong, se adună în jurul meselor și privesc fascinați cînd într-o parte cînd în cealaltă.

La capete se află cîte un băiat sau o fată care sar înainte și înapoi. Unul e trist, altul sare vesel. Apoi fac schimb. În tot acest timp cineva face ritmic din gură „țac-țac".

— N-ar fi mai simplu să aveți și o minge? i-am întrebat.

— Poate, au răspuns, dar clubul nu eliberează mingi pentru că se sparg. Și nici palete. De altfel, e mai interesant așa, m-au asigurat.

Fata mea citește acum, mi-am zis. Ploaia bate greu în ferestre, în bibliotecă e o lumină calmă și intelectuală și fata mea citește.

Biblioteca era goală. Pe un scaun picotea bibliotecara. M-a chestionat cu un aer uimit:

— Căutați pe cineva?

Aș fi vrut să spun „da", însă o altă întrebare a urmat, din partea mea de astă-dată:

— Studenții nu vin să citească în bibliotecă?

Am dialogat în continuare ca în piesele lui Ionescu:

— Ce să citească?

— Cărți. Ultimele noutăți.

— Care noutăți?

— Dumneavoastră, biblioteca, nu primiți periodic ultimele apariții?

— Ce apariții?

— Bine, dar atunci ce se poate face în tabără cînd nu e soare? Unde aș găsi un panou de afișaj cu informații, unde dispar studenții cînd plouă?

Mă așteptam să mi se răspundă „Care panou" sau „care studenți". Mi s-a răspuns, în sfîrșit, afară din tipar:

— Care ploaie?

M-am reîntors în tabără. Ploaia încetase întrucîtva. Se auzea un zumzet vesel. Mi-am spus că e bine dacă toți sînt veseli. Din corturi răsunau aparatele de radio. Fiecare cort asculta la aparatul propriu. Toate la un loc alcătuiau o orchestră. Probabil că toată lumea ar fi avut de cîștigat dacă ar fi cîntat numai formația AMICII din Timișoara (Gheorghe Baltag — Filologie; Bogdan Ionescu — Matematică; Dorel Petrescu — Fizică; Eugen Popescu — Chimie; Constantin Ene — Arte plastice). Asta deoarece formația are un repertoriu de melodii tandre și neagresive, care sînt foarte pe potriva nostalgiei de seară de la mare între atîtea fete tandre. Și, mai ales, pentru că solista formației este Livia Popescu de la Medicină, o fată înaltă cu părul mătăsos și galben, frumoasă, lucruri altfel suficiente pentru o fată care vrea cu tot dinadinsul să cînte, nu și pentru Livia. Ea are, pur și simplu, voce. Pentru vocea ei prietenoasă și grațios sentimentală eu aș fi încuiat într-un dulap toate aparatele de radio și cîteodată și pe cei care-și sărbătoresc ziua de naștere la două zile o dată.

M-am întrebat foarte serios dacă prințesa mea blondă nu era cumva Livia. Nu era, deși nici în această situație n-aș fi fost în pagubă. Dacă stau bine să mă gîndesc, căutînd-o pe ea, dragostea mea veșnică, am fost complexat de cîte iubiri veșnice, riscam la Costinești. Cîteva s-au întrecut într-un turnir de frumusețe pentru titlul de Miss Costinești seria I, ediția 1969. Poate că atîtea precizări puteau să lipsească pentru că, precizînd și ziua și locul și ora, se deducea că fiecare fată era Miss atunci, așa, acolo, prin comparație cu ea însăși. Au fost reprezentate toate tipurile: de la frumusețea șăgalnică la cea sălbatecă. A învins frumusețea senină, blondă și intangibilă.

Concursul următor, pentru Mister Costinești putea lipsi. M-am bucurat că n-am întîlnit-o printre spectatori pe minunea mea. Mi-ar fi fost jenă pentru ideea nu știu cui de a proba la metru cub înfățișarea unor intelectuali.

*

...Plouă placid,
a, e, i, o, u, ă,
dacă continuă
mă sinucid.

Dar numai pentru vreo zece zile. Ploaia nu poate să dureze veșnic și pe soare multe se schimbă, chiar și mica mea mizantropie, chiar și mica indolență a administrației stațiunii Costinești. Foarte multe din aceste insatisfacții durează doar pe parcursul primei serii sosite la odihnă. E un fel de stereotip de iulie, cu atît mai de neînțeles cu cît pentru a însori puțin zilele ploioase n-ar fi nevoie decît de o săptămînă de interes. Poate draga mea are șansa să sosească într-una din celelalte serii. Am s-o caut, bineînțeles, am s-o caut vara întreagă, prin toate taberele studențești.

Iar dacă nu cunoaște încă plaja de la Costinești, vara studențească în bijuteria aceea numită Tabăra de studenți de la Costinești, o voi invita aici cîteva zile ca să-i pot face Mării Negre o bucurie, într-o zi cu soare.

Tudor OCTAVIAN

JOCURI DE VACANȚĂ

Al cui este pseudonimul ?

Lista din stînga conține o serie de pseudonime celebre care au ilustrat istoria literaturii franceze. În dreapta este menționată adevărata lor identitate într-o ordine arbitrară. Descoperiți-o și dumneavoastră !

1. François Carcopino-Tusoli
2. Gérard Labrunie
3. Louis Farigoule
4. Julien Viaud
5. Henri Beyle
6. François-Marie Arouet
7. Nicolas-Sébastien Roch
8. Alexis Saint-Léger
9. Emile Chartier
10. Jean Baptiste Poquelin
11. Anatole-François Thibault
12. Frédéric Sauser
13. Georges Moineaux
14. Aurore Dupin
15. Emile Herzog
16. Louis Destouches
17. Guillaume de Kostrowitsky
18. Eugène Grindel
19. Lev Tarassov
20. Jean Papadiamantopoulos
21. François Quoirez
22. Pierre Dumarchais
23. Isidore Ducasse

A. André Maurois
B. Louis-Ferdinand Céline
C. Paul Eluard
D. Henri Troyat
E. Guillaume Apollinaire
F. Jules Romains
G. Blaise Cendrars
H. Antole France
I. Saint-John Perse
J. Pierre Loti
K. Jean Moréas
L. Françoise Sagan
M. Stendhal
N. Voltaire
O. Molière
P. Alain
Q. George Sand
R. Francis Carco
S. Pierre Mac Orlan
T. Chamfort
U. Lautréamont
V. Gérard de Nerval
W. Georges Courteline

Intrusul

În fiecare din seriile următoare, șase actori din cei șapte au un atribut comun (naționalitate, culoarea ochilor, regizor, tip de rol etc.).
Indicați intrusul din fiecare serie și dacă ați reușit pentru toate cele opt sînteți excelent pregătit pentru un concurs „Cine știe, cîștigă".

1. **Elisabeth Taylor**
Robert Mitchum
Burt Lancaster
Shirley McLaine
David Niven
Jack Lemmon
John Wayne

2. **Frank Sinatra**
Jeanne Moreau
Brigitte Bardot
Serge Reggiani
Marie Laforêt
Mireille Darc
Orson Welles

3. **Laurence Olivier**
Ursula Andress
Gérard Philippe
Charles Denner
François Perrier
Louis Jouvet
Vanessa Redgrave

4. **Anouk Aimée**
Laurent Ferzieff
Delphine Seyrig
Michel Piccoli
Catherine Deneuve
Francis Blanche
Jeanne Moreau

5. **Yves Montand**
Fernandel
Louis de Funès
Buster Keaton
Dary Cowl
Francis Blanche
Jerry Lewis

6. **Lon Chaney**
Rudolf Valentino
Peter Lorre
Bela Lugosi
Barbara Steele
Christopher Lee
Boris Karloff

7. **Jayne Mansfield**
Marilyn Monroe
Rita Hayworth
Greta Garbo
Giulietta Massina
Mae West
Marlène Dietrich

8. **Michèle Morgan**
Alain Delon
Peter O'Toole
Marina Vlady
James Dean
Gary Cooper
Omar Sharif

ȘAH DE VACANȚĂ

Jocul european de șah cunoaște, datorită unor inventatori ingenioși, un număr destul de mare de variații, creatorii lor introducînd reguli noi, piese noi și chiar o nouă tablă de șah. Variantele sînt adeseori foarte atrăgătoare, la fel de bogate în posibilități și în finețe, ca și în jocul pe care-l cunoaștem.

Vă cităm cele mai curioase și mai apreciate dintre invenții. Unele pot fi învățate ușor, altele mai greu. Așteptăm să ne spuneți cum v-ați descurcat.

Șahul fără șah, în care șahul la rege este interzis înaintea mat-ului final.

Șahul apărat, în care jucătorul nu poate lua o piesă apărată.

Șahul cilindric, în care se presupune că, coloana din dreapta și coloana din stînga tablei se întîlnesc, așa că piesele se mută ca pe un cilindru.

Kriegspiel, șahul invizibil, creat cu o jumătate de secol în urmă de un englez, în care jucătorii mută piesele pe două table separate și, ca la război, nu văd ce mișcări fac piesele inamice, a căror poziție trebuie s-o repereze încetul cu încetul, prin mișcări de recunoaștere, după indicațiile date de un arbitru, conform unor reguli stabilite.

Șah marsilian, în care fiecare jucător face cîte două mișcări odată, în loc de una singură, fie cu aceeași piesă, fie cu piese diferite.

Șahul repetat, în care piesele luate sînt repuse de jucător pe tablă, într-o căsuță liberă pe care și-o alege singur, dar rămîn de aceeași culoare.

Șahul în spațiu, inventat de un german, jucat pe cinci table suprapuse, cu cîte 5 x 5 căsuțe fiecare.

Învinsul-învingător sau **cine pierde cîștigă** în care nu se mai spune șah la rege și partida se cîștigă atunci cînd adversarul ți-a luat toate piesele.

Șah liber sau plasare, în care piesele principale nu au o poziție inițială determinată și sînt așezate alternativ de jucători în pătrățelele pe care și le aleg singuri.

Șahul cu vînători, creat de un austriac, folosește două subtile figuri noi : vînătorul, care joacă în înainte ca o tură și în retragere ca un nebun și șoimul care joacă invers : înainte ca nebunul și înapoi ca tura.

Șah-biliard, inventat de un francez, în care piesele pot să se întoarcă după ce ating marginea, ca și o bilă de biliard.

Șah cu doi regi, creat de un englez, în care posibilitățile de atac se dublează, ca și grijile apărării.

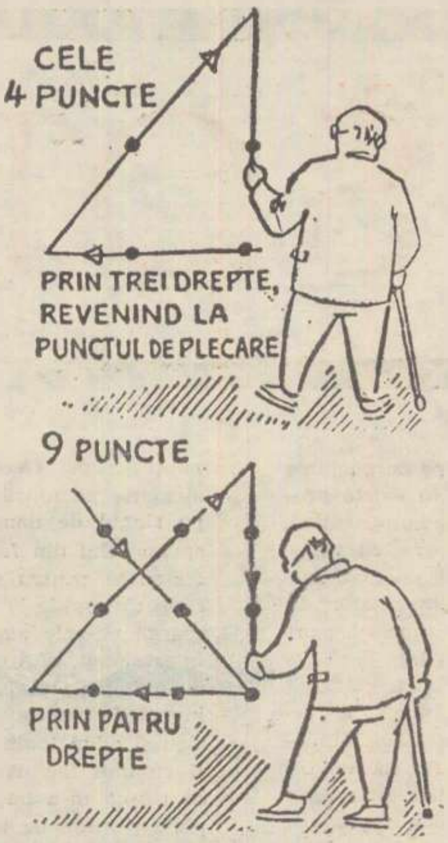
Șah alician, în care piesele joacă pe două table separate, trecînd de pe una pe cealaltă.

Șahul cu grătar, o subtilă creație a unui englez, în care tabla este împărțită de un grătar de linii, în șaisprezece pătrate de cître patru căsuțe și în care o piesă nu poate să joace, să ia sau să dea șah decît traversînd cel puțin una din liniile grătarului.

Șah hexagonal, inventat de un polonez, jucat pe hexagoane, grupate tot în formă hexagonală, cu căsuțe de trei culori și cu direcțiile de mișcare ale pieselor sporite cu cincizeci la sută. (Cel din fotografie).

Încercați și dumneavoastră și propuneți și altora

Uniți prin trei linii drepte cele patru vîrfuri ale unui pătrat, întorcîndu-vă la punctul de plecare și fără să ridicați creionul de pe hîrtie.

Sau : uniți nouă puncte așezate pe trei rînduri la egală distanță unele de altele, prin patru linii drepte, tot fără a ridica creionul de pe hîrtie.

★

Pentru rezolvarea lor vă dăm un sfat : debarasați-vă de rutina gîndirii și priviți problemele dintr-un punct de vedere nou, nu după șablon. Renunțați la limitarea acțiunilor de către punctele date, ieșiți din limitele lor. Ați reușit ? Vă ajutăm din nou cu desenele alăturate.

„Cuvinte potrivite și... încrucișate"

TERPSICHORA

ORIZONTAL : 1) Dans napolitan 2) Dans... cu talpa tare, românesc — Specific dansurilor. 3) Joacă după cum îi cîntă dresorul (pl.) — Început și sfîrșit de tango ! 4) Lege ! — Sprinten la joc (mold.) 5) În pas... cu dansul ! — Începe cîntecul ! — Tei ! 6) Afară din joc ! — Dans legănat. 7) Sere ! — Scai ! — Trei. 8) Nelipsit de la joc și dans — Rețea ! 9) Diftong — Bătea toba (od.) 10) Orchestră de lăutari — Domeniul Terpsichorei.

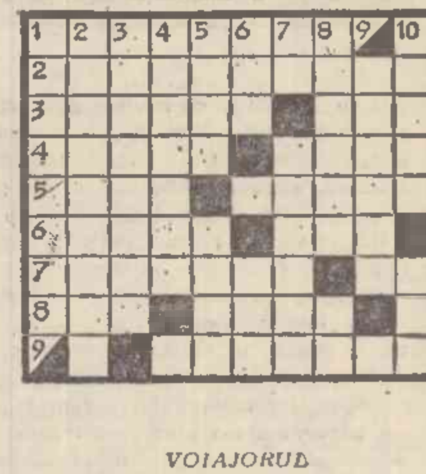

VERTICAL : 1) Petrecere cu dans și costume (2 cuv.) 2) Dans argentinian (pl.) 3) Călușei — Dans tango abr.) — Abur atmosferic 4) Dans agitat — Dansatoare... cu renume 5) Atare ! — Jucăușă (fig.) 6) Arătare — Cete ! 7) Inspectori și în direcțiunea jocurilor (od.) — Odinioară (abr.) 8) Final de step ! — Horă țărănească 9) Lărgit — Muntean 10) A se prinde-n horă (fig.) — Dus (fig.)

MISCELLANEA

ORIZONTAL : 1) Legați la cataramă 2) Ia cu forța 3) Plimbare de ici-colo — În nămol ! 4) Nu-i pe placul nimănui (fem.) — Picate ca din cer... 5) Legată la sînge — Originară din... Pitești ! 6) Munceau pentru alții — A trage o săpuneală 7) Îți stă în gît — Piscul muntelui ! 8) Suprafețe agrare — La orice nivel 9) După muncă... și răsplată (pl.)

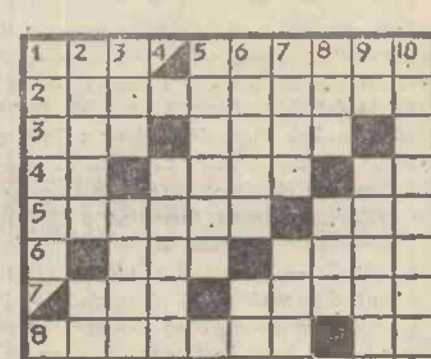
VERTICAL : 1) Își impune puctul de vedere (od.) 2) Înmagazinări 3) Se iau în coarne... dintr-o greșeală 4) Au protecții 5) Dă cu unsoare... de două ori ! — ... și se repetă ! 6) Posedă — Nimic pe dinăuntru 7) La cazare — Petală rebusistă ! 8) Un L scris... în mare ! — Cadrul de cultură... 9) O vorbă cu două-nțelesuri 10) Cetatea calului de lemn — Stau în prag.

VOIAJORUL

ORIZONTAL : 1) Merg de minune... la un tratament cu aburi — Merge în voiaj 2) Cale de urmat (od.) 3) Animale... de circulație — Cale de inspirație 4) Trenul de 3 și 4 ! — Oraș comercial — Roțile din față ! 5) Merg pe ascuns (fem.) — Dă roade... și nu 6) Luată din timp — Vinde bilete... dar nu de drum 7) Trăsurică-n Anglia — Se duce... învîrtindu-se 8) Marș forțat — La vagon-lit ! 9) Drum de perspectivă — Calea apelor.

VERTICAL : Însoțitoare la drum — Metru pătrat 2) Orașul care a primit în dar un cal de lemn — Animal de curse 3) Trei — Se topește de căldură 4) Colac... pe cap 5) Sosită 6) Cîteodată — Mișcare bruscă 7) Dus... pe mare — Roata cerului înstelat 8) Fișie de piele — Calea apelor fierbinți ! 9) Dată... cu unsoare ! — Roata piciorului 10) Vehicul ce-și duce caii !

N. R. Materialele sînt extrase din volumul lui Tudor Arghezi „Cuvinte potrivite și... încrucișate" apărut în 1933. S-au făcut mici modificări și la încrucișare și la definiții, acolo unde cuvintele erau depășite atît din punct de vedere rebusist cît și din punct de vedere al noilor modificări de ortografie.

RAPSODII

Dacă m-aș reîntoarce...

Ce poți observa într-o tabără studențească în a doua, a treia și a patra zi de la deschiderea ei festivă? (Răspuns: tipologii, structuri, aspecte generale probabil existente în oricare alt loc de odihnă).

— Cred că am demarat bine! îmi spune, la sosire, Avram Filipaș, directorul taberei studențești de la Pîrîul Rece. Afirmația mă determină să-l privesc cu atenție. Omul inspiră siguranță de sine și mai ales rigoare. Îmbrăcat într-un trening albastru ce-i accentuează silueta subțire, elastică, cu mersul rapid, aici la comandament, aici într-o cameră la etaj, aici la club, bucătărie, cabană etc. insul mă face să-l cred profesor de sport. Un scurt dialog administrativ și părerea mi se schimbă.

E vorba de un jurist. Replicile parcă de paragraf derivă, de fapt, din precizia formulelor de Cod civil. Vasăzică, directorul e un stendhallian în exprimare, un meticulos în practică. E doctorand în drept. „Doctor" în spirit ar fi Voicu Enăchescu, directorul adjunct, absolvent al Conservatorului, bucureștean, descurcăreț foc, glumeț, pus pe întorsături de cuvinte și situații, pe dezghețarea apelor din Pîrîul Rece și din Predeal. Nu există problemă organizatorică, tactică, tehnică, administrativă, artistică, gastronomică, idilică etc. pe care, cu vorbe dulci, galante, să n-o dezlegi sau s-o legi imediat. Adjunctul e sarea și piperul stațiunii, curat „inventator" de funcții ale frumuseții ad-hoc: instructor muzical, pentru dans, pentru tenis, pentru fotbal ș.a.m.d.

Dar tovarășul acela înalt, masiv, brunet, calm ca un luptător de categoria grea, cine știe? E tovarășul Peștenaru — mi-l numește directorul plin — responsabilul taberei din partea organelor locale. Un om admirabil, s-a atașat cu trup și suflet intereselor noastre. Ne ajută în orice împrejurare. Iată, mi-am zis, un comandament unitar, care funcționează pe baze multiple: afective, juridice, teoretice etc. Iată intrunite aici la 900 de metri altitudine **spiritul legilor**, **spiritul însuși** (muntean) și **spiritul munților**. O dată făcute aceste constatări, nu mă mai îndoiesc că tabăra „a demarat bine" spre rosturile ei esențiale: odihnă și climat exuberant.

Ce identitate au studenții? Mă preocupă, văd, a deduce din fizionomia băieților și fetelor starea lor civilă, matricola lor studențească. Cu alte cuvinte, ce poți înregistra cînd te plimbi printre ei, cînd schimbi o vorbă, două sau servești împreună masa la cantină.

Acela singuratic, cu ochelari, ușor înclinat, pus la costum și cravată e, desigur, Singuraticul, urmărind rezolvarea, poate, a unor teoreme matematice ori literare, ori pur și simplu un jucător de șah... prin corespondență. Acela tăcuți, bronzați numai pe mîini și față, cu aer rural, sînt agronomii. Se uită neîncrezători la ceilalți care, cu barbă (ori fără), gălăgioși și puși pe risete, adresîndu-se fetelor direct ori cu false menajamente sînt studenți la teatru. Ei prezidează la cantină banchete simbolice, narează aventuri teatrale, vorbesc bombastic la microfonul stațiunii (spre a stîrni ilaritate), au idei pentru acțiuni insolite etc. Cei de la A.S.E. sînt adepții muzicii de dans, fără a fi ași ai dansului. Platoul de dans e însă gol. Doi, trei studenți se plimbă între ușa sălii cu televizor și orchestra de chitare electrice care face să urle difuzoarele și să înghețe aerul serii. Surprind o discuție între partizanii jazz-ului de la Pîrîul Rece și „mecanicul șef" al complexului. — Faceți o pană televizorului, să lasă oamenii din sală și să dansăm! — Nu, nu se poate. Cum să se poată cînd însuși tehnicul, cu nevastă și copil, stau lipiți în fața micului ecran pe scaune rezervate din vreme mai marilor de pe aici. Și atunci concurența sonoră dintre spectacolul muzical prezidat de Dan Deșliu în studiourile Bucureștiului și agitația electrică a chitarelor de-afară se produce, se declanșează cu furie. Ușile sînt deschise, sunetele corzilor invadează sala arhiplină a clubului. Însă nimeni nu se mișcă. Ca niciodată, Dan Deșliu cîștigă partida.

Evenimentele studențești ale liniștitei și riguros organizatei tabere de la Pîrîul Rece se înmulțesc: de la obișnuitele excursii în diversele puncte turistice ale regiunii, la plonjarea în prăpastie a automobilului lăsat fără frînă și stăpîn în fața restaurantului, de la campionatele între vile, la paharul de citronadă luat seara de unele perechi, ori la cele care s-or fi petrecut după plecarea „celui" de la „Viața studențească". Desigur, dacă m-aș întoarce în tabără n-aș mai întîlni aceleași fenomene plăcute, aceleași chipuri. Însă aceleași structuri și tipologii și aceeași conducere armonioasă, — poate da. Vorba poetului: alte măști, aceeași piesă.

N. MIRCESCU

De douăsprezece ori douăzeci și patru de ore la mare

Cînd scriu aceste rînduri, un anume timp mă desparte de Costinești, iar memoria a păstrat din înșiruirea de douăsprezece ori douăzeci și patru de ore numai albul unei zile cu soare și cu multă veselie pe plajă, restul — micile și marile neplăceri rămînînd ascunse atît de bine încît singur stau și mă întreb unde au putut să dispară. Dacă ar veni cineva și m-ar întreba unde sînt nopțile n-aș putea spune nimic, aș ridica din umeri nedumerit (cum, au fost și nopți?), apoi fredonarea unei melodii ar revărsa în memorie acordurile care ne chemau în fiecare seară pe ringul de dans. Astfel, nopțile ar năvăli și i-aș spune celui din fața mea: da, au fost și nopți, toate frumoase pentru că acum mi se pare imposibil să spun că nopțile la mare sînt urîte. Ca tip care vrea să spargă clișeele am plecat la mare hotărît să nu fiu impresionat, deși o vedeam pentru prima oară, să nu mă plimb pe plaja pustie, într-un cuvînt să procedez invers de cum au procedat alții. Și totuși, acum, dacă stau și adun toate impresiile, zero și cu zero fac zero și cu unu fac unu, trag o linie dedesubt și constat că marea m-a impresionat așa cum m-a impresionat plaja pustiită de vînt sau litoralul românesc noaptea. Prima imagine care năvălește e cenușie, soarele nu răsărise încă, iar un grup de băieți și fete așteptau aiuriți de somn în fața comandamentului. Era prima zi la Costinești și o fată a mers pe plajă cu un carnet în mînă, nota ceva sau poate spunea numai bună dimineața... Cineva dintre noi a sfătuit-o, înveselit, să dea foc la mare, poate ar avea așa mai multă inspirație, iar noi am rîs, ne gîndeam cum ar arăta marea arzînd și fata șezînd pe plajă și făcînd versuri.

Apoi urmează imagini nedeslușite, probabil o zi de somn strecurată între mai multe treziri cu multe și îngrijorate priviri aruncate pe fereastră: oare n-a apărut încă soarele? Deschiderea festivă a taberei își cere cu insistență dreptul la amintire. Aș fi uitat-o dacă n-ar fi avut ceva deosebit: se stricaseră microfoanele iar invitații au coborît de la tribună în mijlocul nostru și a fost mult mai frumos discutînd de la om la om, decît cu discursuri îndelung concepute și rostite solemn. Restul zilelor se adună într-o singură zi, o zi lungă cît zece, cu o plajă veselă pe care toată lumea citea sau se uita în cărți. Colegul de cameră, glumind, a spus: dacă mergi de la un capăt la altul poți să observi toată mișcarea literară contemporană. A spus tare și toți am rîs, a rîs și blonda care era la „Construcții" (deși nimeni nu credea asta); făcea castele în nisip spre disperarea firilor meditative care priveau și clătinau din cap ca înțelepții: castele din nisip, praf și pulbere se alege din ele.

Și dacă acum, după un timp oarecare, mă întreb, mi-a plăcut marea? pot afirma cu tărie da, deși zilnic m-a nemulțumit, dar pesemne o lege a memoriei, ca și-n matematică, face ca mai multe minusuri să dea plus, mai multe impresii neplăcute, una puternic plăcută. Sînt convins că și ceilalți păstrează numai amintirea plăcută a unei zile cu alb uriaș și a unei nopți încremenite, impulsuri tainice pentru ca toți să ne făgăduim: vom veni și în vacanța viitoare.

Ion SIRETEANU

Carte poștală din Țara de Sus

Studenți din București și Timișoara am pornit pe drumurile de țară moldovenească să gîndim acolo la truda istoriei noastre și la bărbații care mai apoi s-au tras cu faptele lor pe lîngă mînăstiri întru odihnă și înfrățire cu avutul de țărînă pe care l-au gospodărit. Mașinile străbat ținuturi de vechime străjuite de coamele munților închinate la vatra descălecatului. Popasuri și îndemnuri spre înainte am primit cu fiecare rotire a ochilor. Vara bucovineană, în desfășurarea ei domnească, binecuvîntă „vesela grădină" a țării cu neprihana unui gînd frămîntat în simțirea de bine a obștei. O consemnare amănunțită poate ar știrbi sentimentul pe care l-am crescut în sufletul pornit să cerceteze chipul locurilor unde a fulgerat sabia lui Ștefan. Valoarea călătoriei noastre o resimțim materializată în convingeri pecetluite adînc cu sigiliul voievodal al frumuseții morale a poporului românesc. Dacă drumurile în lungul și-n latul țării

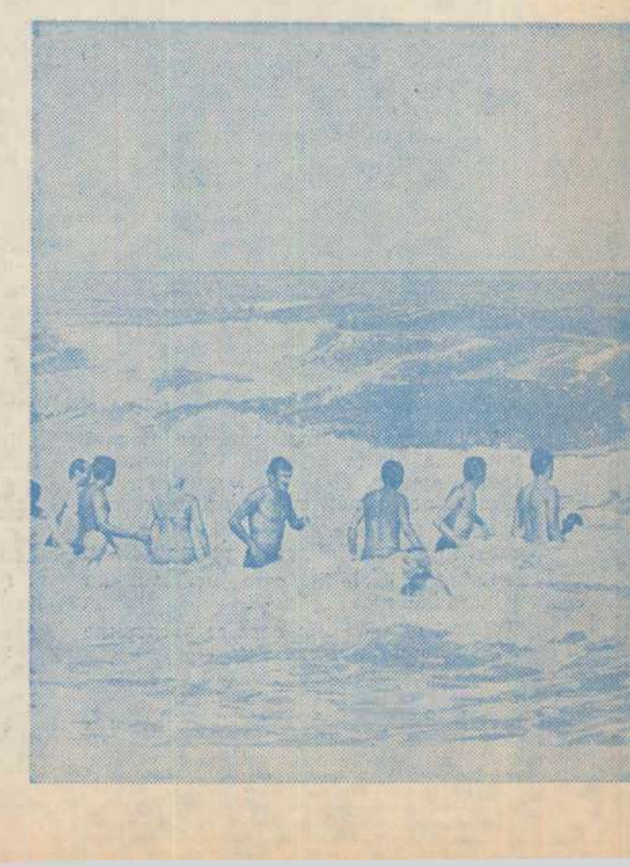

Desen de R...

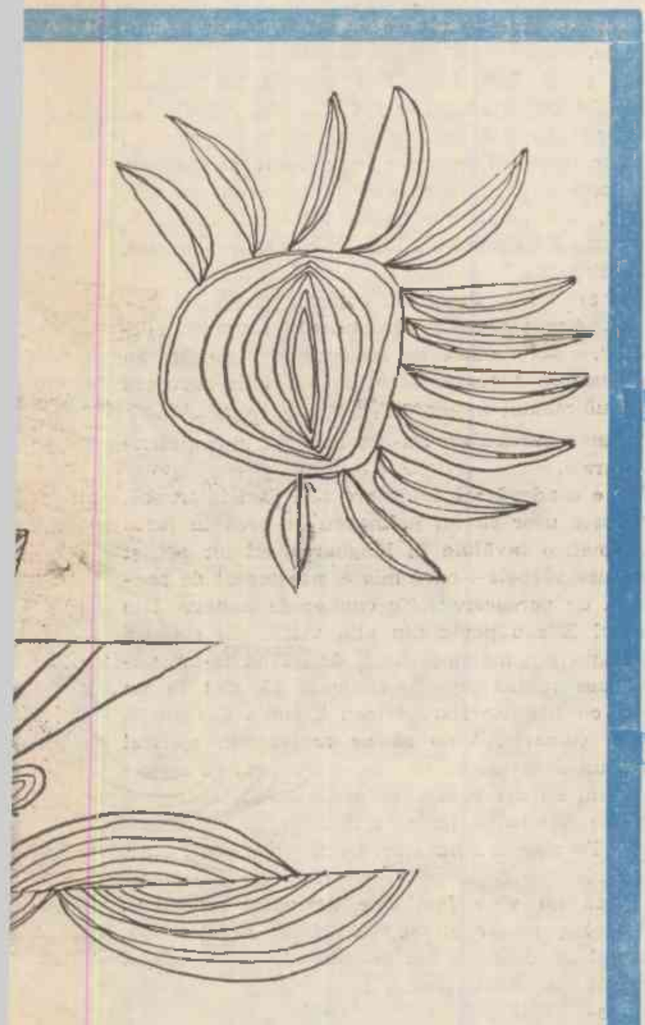
vorbesc de viața oamenilor, de frumusețea așezărilor și de farmecul naturii, drumurile Moldovei vorbesc în primul rînd de istorie cu dulceața limbii deprinsă cu doina, dar și cu îndemnul strașnic al luptei.

Și unde în alt loc ființa trecutului apare la ceas de taină și de luare aminte învăluită în coața veacurilor stinse decît la mînăstirile zidite de mînă țărănească din porunca domnilor, care au vrut să se știe că acolo s-au plecat frunți în pioasa reculegere din ajunul faptei sau în istovirea de după împlinirea ei.

Mînăstirile Moldovei au rămas și astăzi, ca și în vechime, focare de cultură și de elocvență patriotică, slujind la rîndu-le efortul tuturor de a fi noi înșine prin noi înșine, demni de marele nostru trecut, dar și mai demni de forțele pe care ni le-am regăsit. Mii de oameni, în fiecare an, își ascultă pașii pe lespezile grele, sorb cuvinte de înțelepciune și încredere în destinele viitoare ale țării, căci și de acolo, din zidirile domnești, pornesc sfaturi și îndemnuri la muncă și virtute. Peste tot pe unde am fost ne-a impresionat

căldura glasurilor şi lumina aprinsă a ochilor atunci cînd evocarea trecutului căpăta un tîlc anume ca să ne arate din ce viţă nobilă ne tragem şi spre ce înfăptuiri să năzuim, pentru ca judecata istoriei să nu ne mustre niciodată că strănepoţii n-au fost vrednici de moşii lor. Tezaur de educaţie patriotică, mînăstirea moldovenească este şi un tezaur de artă românească, pe care măsura banului nu-l poate cîntări. Pentru o tapiserie de la Putna francezii au oferit, la sfîrşitul veacului trecut, întregul buget al ţării pe un an, dar noi nu am înstrăinat nimic de bunăvoie, căci tot ce afli în lăcaşurile sfinte valorează cît însuşi sufletul neamului nostru.

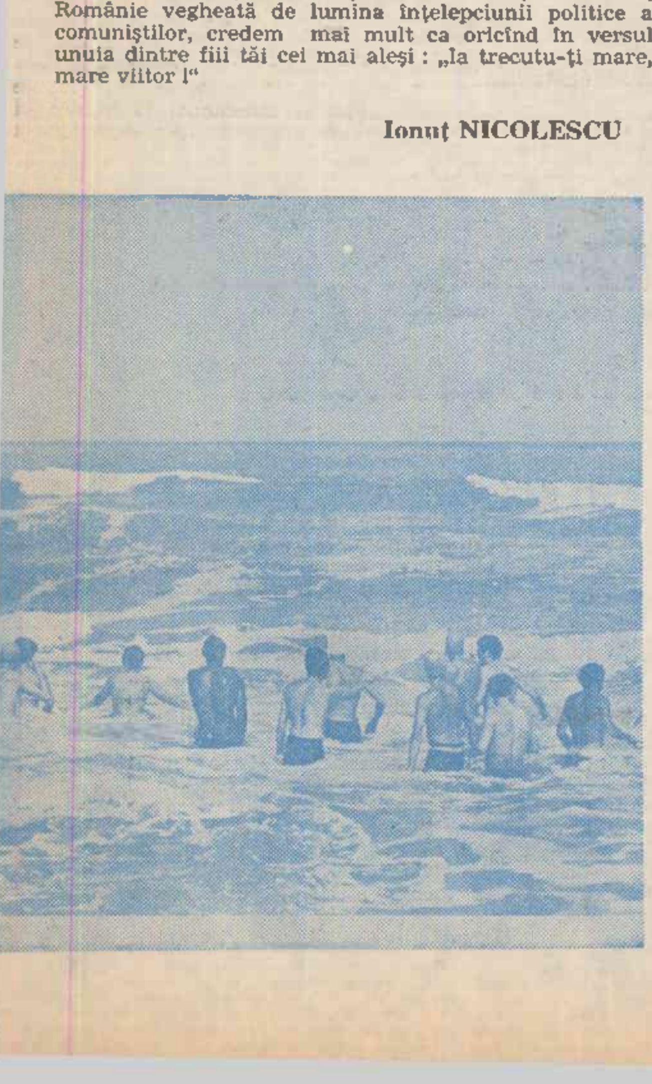

a VINCENZ

Patriotism şi geniu creator, ivite din cuminţenia pămîntului bun care ne-a mulţumit cu mult-puţinul lui, stau şi astăzi în firea noastră deprinsă deopotrivă cu tradiţia, dar şi cu înnoirile binefăcătoare ale altor neamuri omenite după gîndul lor curat. Vizitaţi ctitoriile voievozilor învăţaţi în cartea de căpătîi a ţării, în Istorie, şi veţi simţi în ce entuziasm au fost plămădite cuvintele secretarului general al partidului nostru, cînd de la tribuna Congresului al IX-lea şi-au sunat răspicarea în simplitatatea măreaţă care ne-a caracterizat de cînd ne ştim :

„Avem o ţară frumoasă şi bogată, un popor harnic şi cutezător, care timp de peste două milenii, în anii grei de restrişte, înfrăţit cu codrii, rîurile şi văile, şi-a apărat glia, iar acum, sub conducerea partidului, îşi zideşte o viaţă nouă". Ţară a demnităţii străbune, Românie vegheată de lumina înţelepciunii politice a comuniştilor, credem mai mult ca oricînd în versul unuia dintre fiii tăi cei mai aleşi : „la trecutu-ţi mare, mare viitor !"

Ionuţ NICOLESCU

DE VACANȚA

Un „Las Vegas bucureştean"

Ne chinuie mereu o întrebare :

— Să fie oare „Tabăra studenţească Tei" un „Las Vegas bucureştean" ?

Soarele, apa, clubul şi nelipsita orchestră „Metronom" ne solicită imaginaţia creînd un mic orăşel studenţesc la margine de Bucureşti, **un discret „Las Vegas" al tinereţii dezlănţuite**, al luminilor multicolore, în mult aşteptatele seri de vară, fără emoţii, fără examene.

Cu o taxă de 0,50 lei şi cu nelipsita legitimaţie de student, poţi petrece în voie în orăşelul studenţesc, făcînd abstracţie în timpul zilei de apa puţin cam murdară (cînd se va încheia oare asanarea lacului Tei ?), de faptul că duminica răcoritoarele se obţin cam greu, după ce setea te-a uscat cu totul, că în serile de dans berea se termină cît ai clipi din ochi şi dacă te faci că nu vezi găinile vecinilor numeroşi (!) care te lipsesc de peticul de iarbă destinat plajei, totul, da, totul, este neînchipuit de frumos.

Lăsînd la o parte micile neajunsuri, ne apare în faţa ochilor un Lac Tei renăscut, lipsit de acele gropi de gunoi, mărăcini şi şerpi care „înzestrau" anul 1953. Astăzi, „Tabăra Tei" deţine ca spaţiu 100 000 m^2 şi găzduieşte în timp de duminică peste 14 000 de studenţi şi cadre didactice. „Tabăra Tei" s-a născut sub ochii tovarăşului director **Ştefănescu Ion** încă din acel proverbial an 1953. Lăsîndu-ne puţin pradă romantismului (însă numai atît cît ne stă bine !) am putea spune că această porţiune studenţească a lacului Tei este opera unui gospodar priceput care, cu spiritul său inventiv, a creat din lucruri de prisos, depistate prin lungi căutări în beciurile diverselor institute, un loc de distracţii unic în felul lui, unde studenţii noştri bucureşteni sau veniţi în practică din alte centre universitare şi studenţii străini aflaţi în trecere prin Bucureşti petrec cîteva ore în mod plăcut, tineresc.

Încă de la intrare te întîmpină un val nelipsit de muzică uşoară, muzică bună, care place şi care creează acea specifică efervescenţă studenţească.

Poţi să faci plajă, baie, să te plimbi cu barca, să asculţi muzică şi emisiunile surpriză oferite de R.S.T. (Radio-Studenţesc-Tei), poţi să participi la diverse concursuri sportive, să citeşti (de cele mai multe ori un ziar, o revistă, o carte uşoară) şi se va putea în viitor să vezi un film bun, o piesă de teatru, să stai de vorbă cu scriitorul sau actorul preferat (în limita posibilităţilor) şi din cînd în cînd cele două autobuze ale taberei să te ducă în mici excursii prin împrejurimi (Pustnicu, Mogoşoaia, case memoriale). În „Las Vegas-ul bucureştean" totul îţi e permis în limitele decenţei, faci ce-ţi place, îţi organizezi ziua cum vrei, dar desigur respecţi normele impuse de micul orăşel (aviz la cei care nu respectă ora de ridicare a hainelor de la vestiar şi care iscă o serie de glume proaste, îngreunînd munca personalului administrativ ! !).

Există în orăşelul nostru vitalist şi locuri destinate liniştei iluzorii, unde te poţi retrage cu tine însuţi să te reculegi (!) sau cu cineva apropiat, căruia trebuie să-i mărturiseşti un lucru important (!) de care depinde ziua cu soare sau seara cu „Metronom". „Colţul românesc", cu muşcate, lcandri, felinare de fier forjat şi cu nelipsitele porţi de lemn încrustat (găsite prin cine ştie ce beci de directorul administrativ datorită spiritului său întreprinzător !) şi cele cîteva separeuri intime la umbra unor copaci (care odinioară încurcau locul destinat plajei) vă aşteaptă să le împărtăşiţi micile secrete sufleteşti.

Iată, deci, că avem în faţă un adevărat **„Las Vegas bucureştean" decent şi tineresc,** de care studenţii noştri (potrivit propriilor lor mărturisiri) sînt mulţumiţi în mare măsură, dovadă că „Tabăra Tei" nu este lipsită de vizitatori nici măcar pe timp de ploaie.

Atunci, desigur, nu avem să spunem decît : Pentru a fi veşnic tineri folosiţi cu încredere elixirul — „Las Vegas bucureştean" şi nelipsitul „Gaudeamus igitur"!!!

T. MARIANA

Tabăra excepţională. Mai avem însă şi propuneri...

— micro-anchetă la Izvorul Mureşului —

A intrat de multă vreme în tradiţie ca, în fiecare vacanţă de vară, membri ai activului asociaţiilor studenţeşti din toate centrele universitare ale ţării să se întîlnească în tabăra de instruire şi odihnă de la Izvorul Mureşului. Schimburile de experienţă între centre universitare, între activişti luaţi individual sau în colectiv, expunerile pe diferite teme ale muncii de organizaţie, întîlnirile cu reprezentanţi ai conducerii de partid şi de stat şi-au dovedit în repetate rînduri utilitatea, fapt pentru care Comitetul Executiv al U.A.S.R. a prevăzut în continuare noi îmbunătăţiri ale activităţii de tabără, inclusiv dezvoltarea şi perfecţionarea programului în urma sugestiilor primite la sfîrşitul fiecărei serii.

În ciuda timpului în general nefavorabil, cadrul pitoresc al binecunoscutei tabere studenţeşti din masivul Harghitei a asigurat activiştilor sosiţi aici plăcute zile de recreere, alternate cu acţiuni de instruire şi schimburi fructuoase de experienţă. La sfîrşitul programului de tabără al primei serii — formată din activişti de organizaţie pe tărîm social şi profesional — revista noastră a adresat cîtorva reprezentanţi ai diferitelor centre universitare două întrebări : 1) Cum apreciaţi oportunitatea taberei de instruire de la Izvorul Mureşului ? şi 2) Ce propuneri aveţi pentru desfăşurarea activităţii sale de viitor ?

În contextul documentelor Conferinţei a VII-a a U.A.S.R., în care un spaţiu considerabil este rezervat activităţilor de bază ale asociaţiilor studenţeşti — activităţi profesionale şi sociale — în lumina documentelor pregătitoare ale Congresului al X-lea al partidului, cu accente profunde în sfera activităţilor profesionale şi obşteşti, răspunsurile la întrebările noastre exprimă, implicit, seriozitatea cu care privesc activiştii organizaţiilor studenţeşti aceste probleme, preocuparea lor pentru continua îmbunătăţire a formelor şi metodelor lor de activitate.

„Consider că în momentul actual al vieţii noastre de asociaţie, caracterizat printr-o efervescenţă sporită a spiritului studenţesc îndreptat spre îmbunătăţirea continuă a întregii vieţi universitare, pe linia prevederilor de partid şi de stat referitoare la perfecţionarea şi modernizarea tuturor aspectelor învăţămîntului, rezultatele zilelor petrecute în tabăra studenţească de instruire au o deosebită valoare practică şi teoretică, constituind un adevărat ghid al activităţii noastre de viitor — **ne-a declarat** Ileana Tărtărescu, **studentă în anul II al Institutului de medicină şi farmacie din Tg. Mureş.** Aş sugera, pentru programul seriilor viitoare din anul acesta, cît şi pentru cele din anii următori, expuneri pe teme şi mai variate, alternate cît mai judicios cu zile de odihnă, de recreere".

Asistent, univ. ing. Gheorghe Bogovici şi asist. univ. dr. Radu Palicica, din centrul universitar Timişoara, ne-au declarat :

„Prin adoptarea metodei de instruire, în tabără, pe comisii, n-am avut decît de cîştigat. A sporit eficienţa instruirii, materialele prezentate oferindu-ne, fără excepţie, preţioase jaloane pentru activitatea noastră de asociaţie. Experienţa celorlalte centre universitare, cu care am venit în contact nemijlocit, ne-a îmbogăţit, de asemenea, bagajul potenţial de metode şi forme ale muncii. Tocmai de aceea, propunem ca pe viitor ponderea activităţii de tabără să cadă pe aceste schimburi de experienţă".

După ce a remarcat oportunitatea organizării anuale a taberei de instruire şi odihnă pentru cadrele de asociaţie, relevînd desfăşurarea în bune condiţiuni a activităţii sale în prima serie a acestei vacanţe, P. Brînzaş, vicepreşedinte al C.U.A.S. din centrul universitar Cluj, a adăugat :

„Ar fi bine dacă în viitorul apropiat — mă refer la proxima vacanţă de vară — s-ar organiza asemenea tabere şi în alte staţiuni, pentru cuprinderea în acţiunile de instruire atît de utile şi a altor colegi activişti. Solicităm, cu acelaşi interes, sporirea numărului de expuneri bine documentate, făcute de personalităţi cu prestigiu, asupra problemelor legate de politica internă şi internaţională a partidului şi a statului nostru. Referitor la schimburile de experienţă între centrele universitare, propunem întocmirea, în urma acestora, a unor studii cît mai complete, care să fie înaintate Comitetului Executiv al U.A.S.R.".

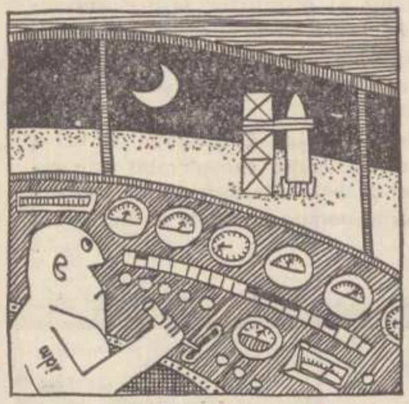
„Forma de desfăşurare a instruirii prin expuneri bine documentate, urmate de discuţii largi, cu cît mai mulţi participanţi, este o metodă ale cărei rezultate sînt convins că nu vor întîrzia să apară în noul an universitar — **ne-a spus** Bela Kristo **din anul IV al I.M.F. Tg. Mureş.** Aş propune, a adăugat el, mărirea perioadei de instruire în anii imediat următori, sugerînd, totodată, ca participanţii la aceste instruiri să vină din centrele lor universitare cu materiale documentare mai bogate, mai concrete. În felul acesta, alăturată propunerilor celorlalţi colegi ai mei, măsura ar fi dintre cele mai binevenite, sporind interesul pentru metodele diverse şi rezultatele concrete ale muncii de asociaţie din centrele noastre universitare".

Fireşte, la toate aceste propuneri şi sugestii, aşa cum a făcut-o şi cu alte prilejuri, revista noastră subscrie întrutotul, manifestîndu-şi certitudinea că ele vor dinamiza în şi mai înalt grad întreaga viaţă a asociaţiilor studenţeşti.

Vlad BOTOŞANU

DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ

de I. Dogar MARINESCU

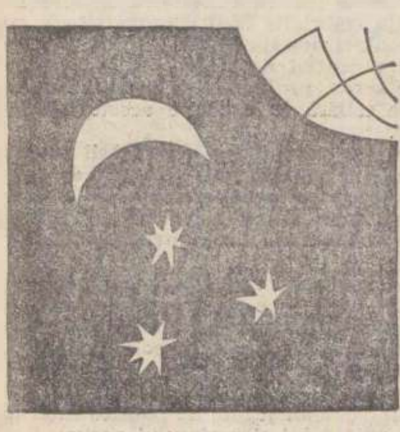

— 3,... 2,... 1,... 0,... N,... M,...

Desprinderea treptei a treia

...Hai, Lună fi voioasă

DICȚIONAR

Pe... față

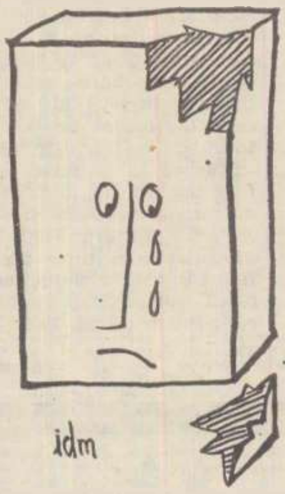
Pentru că numărul măştilor posibile, întîlnite în amfiteatre e destul de mare, iar teatrul modern a descoperit o nouă specie literară, aceea a „farsei tragice“, categorie utilă şi adevărată, ne vom axa dicționarul pe un dicton-parafrază: DIN JALE SE-NTRUPEAZĂ... UMORUL...

Iartă-mă, colega, că vin la acest carnaval. Nu, nu sînt nenea Iancu în căutarea unui bibic rival, nu vreau nici măcar să te tachinez, vreau numai să prind ora cînd se topeşte fardul şi prin aburul de cafea rămîne un rictus.

O, şi ce pur erai, şi ce Tu, erai, cînd încă nu-ţi crescuseră penele!

Lasă-ţi masca la garderobă, e deschis mereu, ceartă-te cu garderobiera să-ţi dea timpul înapoi, „căci totul se poate“, cum zice un poet, e timpul tău personal şi nu stă prea mult, „fugit irreparabile“, cum zice alt poet.

Încearcă să-l foloseşti într-un fel cum n-a mai zis nimeni...

Masca geniului

A venit de pe-un picior de plai cu irizări de candoare mioritică. Ereditate normală. Nimic nu prevedea explozia viitoare. A intrat în facultate şi a început să-şi consume personalitatea şi bursa. Prima ipostază a devenirii sale a fost aceea de **„daimonion“** cu două laturi; una principală pornind de la clasicul **„dai-money-on“** care s-a manifestat prin sume transhumate de pe plaiul natal — şi alta pur diabolică manifestîndu-se prin negare perpetuă. A început cu Einstein pe care l-a negat prin absolutul persoanei sale proprii şi a continuat cu ceilalţi. Mai ales cu cei pe care nu-i cunoştea. A auzit că îndoiala e o atitudine filozofică şi s-a îndoit pînă s-a făcut cerc. Aşa a devenit perfect.

A căzut la primul examen şi a gustat frumuseţea toamnei în marile oraşe. I-a fost luată bursa, dar blatismul a fost întotdeauna un apanaj al geniilor. Prin asta a căpătat conştiinţa de sine.

Dar prima experienţă crucială a fost cafeneaua. Aici a descoperit senzaţia ieşirii din timp şi din fonduri, aici a descoperit că se poate călători în Jamaica numai cu trei lei, pe scurt cafeneaua a fost prima şi poate ultima din „universităţile“ lui.

Cenaclul literar i-a revelat voluptatea autolustruirii şi i-a format un vocabular ales. A debutat în critică printr-o dizertaţie rămasă celebră: **„Poetul cu un temperament rapace foloseşte sagace cuvîntul care-i place. Se autofagează renăscînd din cenuşă ca păsările Phöenix din Banatul tradiţional. Metaforic vorbind scrie bine“.**

Un confrate dezorientat i-a mărturisit că îl crede geniu.

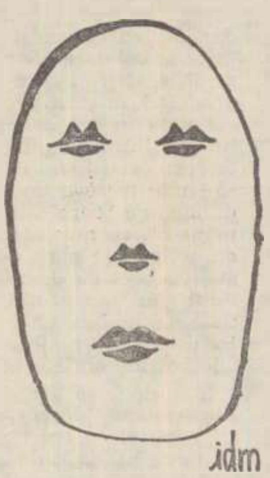
Atunci a început să facă de toate. A făcut proză, poză, poezie, datorii şi pasiuni. Astfel a fost reînviat mitul renascentist al „omului universal“.

S-a angoasat, s-a însingurat şi s-a nebărbierit. Are alura unui strămoş comun şi cinismul unui rege fără supuşi.

La bătrîneţe cînd va primi marele premiu al A.A.A. (Academia Angoasei Aiurea) va pune o placă memorială pe zidul unei cafenele: „Trecătorule, du-te şi spune-i decanului să-mi acorde reînmatricularea!“

Şi în momentele de mare luciditate recită pierdut o poezie rămasă în memorie din manualele copilăriei: De ce m-aţi dus de lîngă voi...

Masca lui Don Juan

Motto:

„Te cunosc de undeva“
(Interpelare apocrifă)

Subiectul: don Juan. Chiar dacă-l cheamă Nelu, Johny, Coco sau Bibi.

Chiar dacă primele tenebre ale existenţei sale îl cunosc drept Ion, Vasile, Gheorghe sau Gavrilă.

Predicatul: Ce face? Don Juan face cuceriri, în limbajul de specialitate garagaţă sau agaçemente.

Ce este? Don Juan este student la Politehnică, la Universitate, la I.A.T.C. etc. Principalul este că este. Că dacă n-ar fi, nu s-ar povesti...

Cum este? Don Juan este înalt sau scund sau cum dă dumnezeu, este blond-brun sau uni, curat, mai puţin curat, dar întotdeauna curat-modern. La zîmbet e Alain, la minie Quasimodo, la picior 42.

Ce are? Don Juan are acţiuni, pasiuni şi ficţiuni. Are eleganţă, perciuni tip „sopramandibula“, cinci modele de scrisori de dragoste, un manual de filozofia amorului la indo-europeni şi două restanţe.

Semne particulare: n-are caracter şi complexe culturale.

Şi e o adevărată încîntare să-l vezi la treabă. Pluteşte uşor ca un galinaceu de rasă în jurul victimei, o învăluie în langoarea ochilor săi, şi pe buze vorbele-i curg miere, neaşteptat de poetic şi de persuasiv: „Te cunosc de undeva. Din oraşul X sau poate din altă viaţă, ştii sufletul e nemuritor, metempsihoză, de... Cînd te-am văzut am rămas invers, credeam că sînt la un film cu Brigitte Bardot (sau Claudia Cardinale, după culoare). Vino să ne aselenizăm spiritul într-un deget de cafea, vino să-ţi arăt că mapamondul e mare şi fără hotare, vino să-ţi ciripesc dragostea mea, la, la, la, la, la...

Şi Ea vine sau nu vine. Dacă vine, totu-i bine, la, la, la.

Dacă nu vine finalul e dramatic şi demn: „Hu, hu, mater silvae! (Profesorul de latină, dragul de dînsul!) Nu te întoarce că-mi luxezi imaginaţia! Scuteşte-mă, du-te!“

Şi s-a dus...

În fond şi Macedon a pierdut bătălii, şi Napoleon, şi don Juan, autenticul. Pînă la urmă vine cea care se aprinde şi se prinde şi don Juan improvizează ceva nou, original pe motivul: „Îţi pun o placă, îţi pun o placă şi dacă, dacă, dacă, dacă...“

Iar ei îi place pentru că Ea este...

FEMININUL: DONA JUANA...

(Unde se vor transpune toate la genul sexului slab, mai puţin cele ambigene sau imposibile.)

Deosebirea de marcă între cele două specimene ale aceleiaşi specii constă în opoziţia: dinamic-nondinamic aparent sau provocator-provocant.

Dacă este vreuna ....

P.S. În cazul cînd găsiţi alte caracteristici completaţi personal tabloul sinoptic. Tipul don Juan-Juana este o funcţie de variabilă x şi de nimic. El peregrinează etern pe axele-coridoare ale „spitalului amorului“. Dar nu e bolnav. E numai un simulant contagios...

Mască de... „învîrtit“

Teoremă:

„Papà are maşină. Papà are „cunoştinţe“. El are un singur băiat. Îl iubeşte mult. Sînt eu“. Quod erat demonstrandum...

Nici el nu ştie cum a intrat la facultate. Probabil numai pentru că trebuia s-o facă şi p-asta.

De învăţat n-a prea avut timp. Îi plăcea să mediteze în gol. Era student la A.S.E., Academia Sedentarilor Ereditari, cum îi plăcea lui s-o numească.

A avut şi cîteva examene-cule. Le-a trecut obţinînd re-re-reexaminări miraculoase. Cred c-ar fi obţinut şi sol-sol-solexaminări dacă ar fi fost nevoie.

A regretat mult că n-a putut să meargă cu colegii la muncă patriotică. O coincidenţă nefericită a făcut ca tocmai atunci să contracteze

DE MĂȘTI

(Urmare din pagina 18)

o simulită acută cu complicații de mal-de-travaille.

Într-o ședință a dezvoltat semnificația ideii de muncă patriotică. Urmase un curs de oratorie. În particular.

Nu prea venea la cursuri. Avea certificate medicale care certificau un sindrom astenic cu scutire de frecvență. Citise prea mult noaptea. Romane polițiste.

Îi plăcea boema. Reflexul palid al barurilor de noapte era singura poezie a firii sale boeme.

A trecut printre noi ca un vînt, ageamiu și senior, propulsat de pilele lui personale.

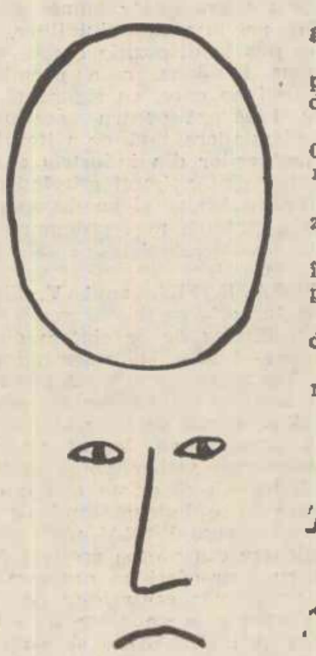
La repartiție a rămas în București, într-un institut. De cercetări.

Singurul loc pentru care avea vocație. Trebuia numai să învîrtească butoanele unei mașini electronice. Nici măcar nu trebuia să știe tabla înmulțirii. I se cerea doar alfabetul și asta, oricum, e o problemă de cultură generală.

În anii de studenție era elegant și galant. Făcea cinste, făcea curte, plimba cu mașina.

Era un suflet larg, sportiv, intelectual și ignorant.

Era un... învîrtit...

Masca „săritorului"

(monolog în deșert)

Motto :

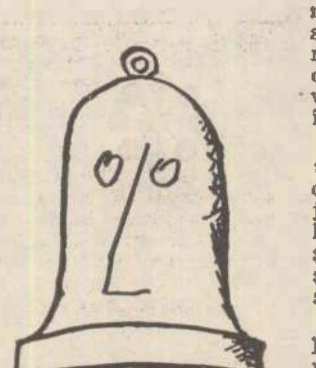
„Fac eu, tovarăși !"

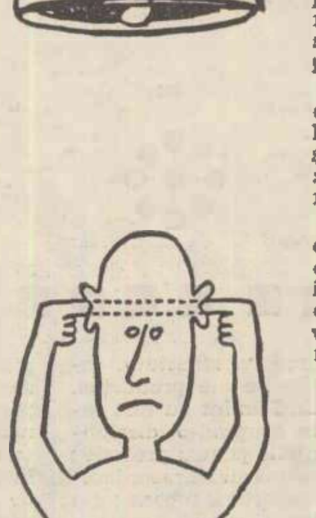
„Fac eu, tovarăși ! Ce dacă mai am și alte munci ! Da, sînt responsabilul grupei cu vizitarea muzeului Antipa, sînt în comisia de control a veselei la cantină, membru în juriul de acordare a diplomei „Primii la sport, primii la învățătură", delegat la... Nu contează ! Mie-mi place să muncesc și muncesc cu hărnicie, cu avînt și energie ! Fac eu pe clovnul la seminar, băieți, voi odihniți-vă, știți că am papagal ! Vai, tovarășul asistent, ridic eu creta, nu vă contorsionați, poate răspund și eu de-un 9 la examen. Lasă-mă să stau eu în prima bancă la curs, poate are nevoie de ceva, mă reped și... nu mă uită. A, nu pentru mine vreau note mari, pentru onoarea grupei noastre, ce naiba ! Doar mă știți cît consimt eu la onoarea grupei noastre cînd e la o adică !

Au venit bilete pentru mare ? Mă duc eu, ce să fac, deși am auzit c-o să fie vreme rea. Îmi asum și riscul ăsta !

Cuuum ? ! ? EU, repartizat la țară ? ! Păi, EU, care am dus toate seminariile în spate, care am muncit pe linie profesională, pe linie obștească, să fiu trecut pe linie moartă ! ? Să se ducă ceilalți că n-au simțul responsabilității, demnitate și activitate ! Cum n-am făcut nimic important ? Săriturile mele de fiecare zi pînă mi s-a făcut coloana vertebrală ca un arc în alertă continuă... Am dreptul la contestație !

Fac eu, tovarăși !

Disperarea, masca admiterii

Pe poarta Almei Mater timpul săpă un verset : „Mulți chemați, puțini aleși". Cei mulți chemați și nealeși vin întru examenul admiterii cu masca disperării. Vor spune tot ce știu și mai ales ce nu știu. Au fost sfătuiți să nu tacă. Asistăm la preludiul farsei tragice. Pentru edificare cităm cîteva replici înregistrate la examenul de admitere la Facultatea de limbă și literatură română.

— Regrete eterne...

— „Criticul este un om cu o bibliotecă foarte mare și cu o mulțime de cărți în spate".

— „Călinescu se ridică deasupra operei, acolo unde ne ducem cu toții cînd vrem să aflăm ceva despre un scriitor".

— „Țara noastră este foarte bogată în... bagaje și peisaje ! ? ! ?"

— „Alecsandri și Hasdeu evocă trecutul istoric pentru a-l compara cu prezentul în care trăiesc din necesitate..."

— „...știu că veți rîde, dar îl iubesc pe George Călinescu pentru că el este tatăl Otiliei și părintele lui Felix".

— „Scheletele cadavrelor produc gesturi acuzatoare..."

— „Răzvan era un om care umbla cu un afiș în mînă. După ce prinde afișul de-un stîlp, pleacă".

— „Vidra vede prăbușindu-i-se toate ambițiile, dar faptul e consumat și nu mai are ce face".

— POȘTA COMENTARIILOR : Deocamdată nu...

Masca... vacantului

Cale lungă vei osteni și lume o mie vei cunoaște. Vei ajunge la o baltă mare și neagră și te vei minuna tare de ce-ai să chitești acolo. Oameni bălțați în fel și chip, oameni și fomei, în felște fealuri agrăind. Feate, carele de carele mai rumene și mai rumenite. Și de albeața ta se vor lepăda iute. Găbuiește niscaiva sulimanuri, luceaște-ți chielea și stai mare la fereală două oare. Nu hi lacom căci iaste soare și vreame. Altcumva angoasă strașnică cerca-vei în oblojeli o sută.

Și va fi ziua a doua. Trezește-te de cu zori și lîngă ape ființează-te. Și mirare foarte arată cînd iasă soarele din baltă. Și d-a hi să hie jună în preajmă-ți zi voarbe filozoficești și hi harnic la ghier ca pasărea și cu vorba moale și ușoară și urzeaște-i taină la drum de seară și mîndru la port te-arată dar nu fălos și o să-ți meargă dulce-n ziua treia.

Sări, aleargă după bеșica de cauciuc în tot locul și cirpește-o cu sirg, îngroapă-te în nisip pînă la urechi, umple-ți dăsagii cu scoici și felurite blăstămății, ceteaște bucoavne cu spintecați și mercedeasuri, și gătește-te să petreci așa pînă-n ziua doauăsprezecea.

Nu te fă beduin la întreacere de veșminte fiindcă o să să facă și alții, nu mînea prea mult în hanuri și locuri deochiate să să mai îndemne și alții, nu căta la zece feate într-acelaș chip să să mai bucure alții, citește Viața studențească, numerele de vacanță și dă-o și la alții.

Ai tras o planetă prima-ntîi. Dacă vei sta cu osîrdie în zicerea noastră vei apuca să trăiești o sută de ani, dacă nu chiar două, vei ajunge inginer șef, contabil șef și tată șef, te vei procopsi celebru ca Dan Spătaru sau și mai și, vei avea uric de București și toate celea, dacă nu și ceva pe deasupra.

Epilog

Primind un mesaj din lumea strămoșilor care foloseau măștile unor animale pentru a le hipnotiza și pentru a-și asigura astfel succesul la vînătoare, ați reînviat ritul ancestral al dansului cu mască.

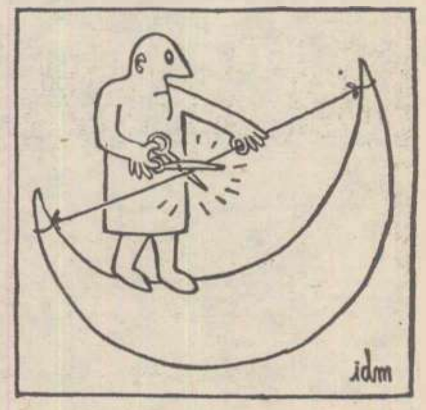
Cu o deosebire. Arta actorului evoluînd în cele cîteva milenii, ați ajuns să intrați în pielea măștii, „să trăiți rolul". Masca sînteți voi. În spatele măștii e cald, liniște, nu bat uragane, nimic nu se cîștigă, totul se pierde. Masca are o instalație în care funcționează perfect instinctul de apărare. Apărarea ignoranței proprii. Pentru voi **„ignorare studentul est".**

În spatele măștii nu există gînduri. Există „vidul existențial". Așa scria în ultima recenzie pe care ați citit-o acum doi ani.

Mare e fauna măștilor. Poate că dicționarul va trebui să apară într-o ediție revăzută. Cu fotografii și planșe, pentru a lămuri mai bine cum a apărut printre noi — masca, „acest exemplar ciudat".

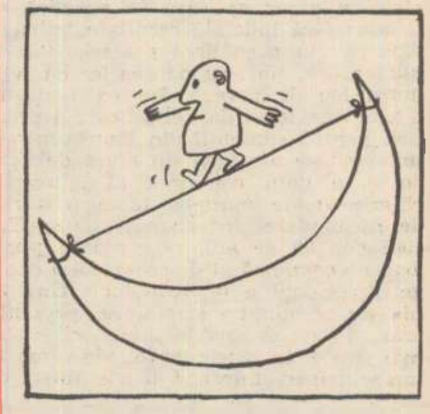
Pagină realizată de F. DAN cu colaborarea lui Cezar TABARCEA și T. OCTAVIAN

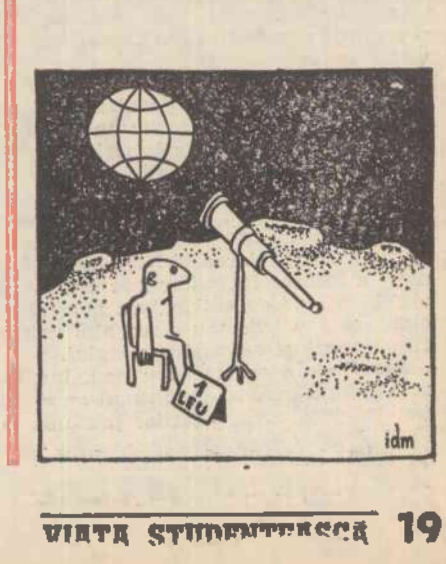

— Cum să nu te rătăcești ? ! Luna albiturilor, luna cadourilor, luna...

LA PORȚILE INGINERIEI

Am așteptat (și nu numai eu) dacă nu cu emoții cel puțin stăpînit de curiozitate această practică în producție, ultima, de altfel, din viața de student, din cel puțin două motive: era primul an după aplicarea noii Legi a învățămîntului, etapă importantă în ridicarea pregătirii universitare pe noi trepte, corespunzătoare cerințelor actuale ale economiei, științei și culturii. Optimismul nostru a fost generat și de amplul colocviu desfășurat timp de cîteva luni în paginile presei de tineret și la care și-au adus contribuția deopotrivă studenții, cadrele didactice și importanți factori de răspundere din producție, inclusiv Direcția învățămîntului tehnic din Ministerul Învățămîntului.

Se ajunsese atunci la o serie de concluzii a căror aplicare în practică ar fi adus fără îndoială rezultate îmbucurătoare în pregătirea profesională a studenților, în acomodarea lor cu viitorul loc de muncă. Iar existența în Tg. Mureș, locul de desfășurare a practicii pentru studenții din toate centrele universitare ale țării (în afară de Craiova), a unui combinat al industriei chimice unde aproape toate posturile de răspundere sînt ocupate de specialiști sub 30 de ani, prezența la pupitrul de comandă al dispeceratului energetic regional a unor ingineri care abia au terminat stagiatura, prezența masivă pe panourile inovatorilor la mai toate întreprinderile din oraș a unor ingineri tineri și foarte tineri ca Roman Ioan sau Jude Zaharia, oameni îndrăgostiți de meserie dar mai ales de fabricile în care și-au desăvîrșit pregătirea profesională într-un timp atît de scurt, ne-au întărit convingerea că practica în producție are un rol important, adesea hotărîtor, în formarea concepției noastre despre profesiunea aleasă, despre rolul cadrului tehnic sau economic cu pregătire superioară în aceste mecanisme bine puse la punct — întreprinderile industriale.

Dar cum reporterul este și student practicant a preferat să-i lase pe colegii săi din aproape toate centrele universitare să-și spună părerea despre practica în producție:

MIHAI CORNESCU, anul V Chimie industrială — București:

Ca studenți, noi vrem să înțelegem cît mai multe taine ale tehnologiei de fabricație a produselor obținute în cadrul platformei uzinale a Combinatului de îngrășăminte azotoase, unde ne desfășurăm practica, însă pentru realizarea acestui deziderat avem nevoie de un sprijin susținut din partea inginerilor și tehnicienilor. E adevărat, în unele secții am fost ajutați în sensul că am primit răspuns tuturor întrebărilor și solicitărilor noastre. In schimb, în altele, cadrele tehnice s-au mulțumit cu simpla înmînare a documentației și a unei chei de la... club.

Peste puțin timp se va termina și această ultimă practică și cu aceasta și contactul nostru cu producția în calitate de studenți.

La al doilea contact vom fi coordonatori, conducători ai proceselor de producție. Iată de ce trebuie să plecăm de aici, din practică, cu noțiuni concrete referitoare la menirea celui ce se numește inginer.

BÎRO IOAN, anul V, Facultatea I.A.T.P., Galați:

Conducerea Fabricii de zahăr ne-a creat condiții optime pentru desfășurarea practicii, pentru confruntarea cunoștințelor teoretice cu realitatea practică cu atît mai mult, cu cît utilajele acesteia sînt în revizie.

Tehnicienii și inginerii întreprinderii ne înconjoară cu atenție, ne dau indicații prețioase asupra problemelor-cheie ale proceselor tehnologice.

În privința timpului liber, fabrica ne-a pus la dispoziție clubul său, ne-a invitat la dans, ne-a promis cîteva excursii pe care, cu siguranță, le vom face. Pledează pentru aceasta simțul de răspundere față de viitorul nostru, al inginerilor din industria alimentară, de care sînt animați atît îndrumătorul de practică cît și conducerea fabricii căreia, practic, nu-i putem reproșa nimic.

POPA DAFIN, anul V, Electrotehnică, Iași:

Nu înțeleg de ce sîntem obligați să stăm 4—5 zile la microhidrocentrala din Tg. Mureș, adevărată piesă de muzeu, în timp ce la 30 km. se află o centrală de o mie de ori mai mare și utilată ultramodern, Iernut, pe care s-ar putea să n-o vedem. După părerea mea, ar fi trebuit să existe mai multă colaborare între îndrumătorul de practică și conducerea I.R.E.M.-ului, mai multă înțelegere din partea acesteia din urmă pentru a ne oferi un program mai bogat: vizitarea centralelor de la Iernut și Fîntînele, a unor stații de transformare și distribuiție și, de ce nu, o excursie în frumosul județ Mureș.

SIMIUC FLORIN, anul V, Electrotehnică:

Sînt atîtea locuri de practică unde nu vezi nimic nou sau interesant (aceeași practică s-a făcut și anul trecut) și ești nevoit totuși să completezi caietul pentru că pe acesta se pune nota la colocviu. Și în acest caz, îl completezi cu lucruri banale sau arhicunoscute. În al doilea rînd cred că normal ar fi fost ca repartizarea noastră în punctele de practică să se facă după alt criteriu decît simpla preferință a îndrumătorului de practică, cu atît mai mult cu cît acesta avea destul de puțină tangență cu specialitatea noastră.

GHERĂNESCU NICOLAIE, anul V, Chimie industrială, Timișoara:

Lupta pentru îndeplinirea sarcinilor Congresului al X-lea ne va găsi pe fiecare la locul de muncă, acolo unde va fi nevoie de noi. Ca viitori ingineri să ne deprindem încă de pe acum să conducem procese tehnologice, să muncim în cercetare în laboratoarele moderne ale marilor combinate, la planșetele institutelor de cercetări și proiectări. Pe an ce trece, fiecare practică ne-a făcut să ne dăm tot mai mult seama de complexitatea producției, de răspunderea tot mai mare ce apasă pe umerii inginerilor, de necesitatea permanentă a dezvoltării industriei noastre chimice anorganice — „siderurgia chimiei".

Intervențiile colegilor mei demonstrează clar că eficienta practicii este determinată de cel puțin 3 factori independenți unul de altul. dar care contribuie în egală măsură la formarea specialistului de mîine: interesul studenților față de propria lor pregătire profesională, spiritul de responsabilitate față de studenții pe care îi are în grijă îndrumătorul de practică, atitudinea conducerilor întreprinderilor, a cadrelor tehnice ale acestora față de viitorii lor colegi.

Deși calificativele asupra modului de desfășurare a practicii vor fi date și de alte organisme, subliniem însă că practica, în majoritatea cazurilor, și-a atins scopul, că studenții au înțeles care va fi menirea lor în producție.

E o concluzie la care subscriu toți cei peste 400 studenți practicanți în întreprinderile orașului Tg. Mureș, inclusiv semnatarul acestor rînduri.

Bazil SCARLAT

Exemplul pe care ne simțim mîndri să-l urmăm

(Urmare din pag. 1)

Nicolae Ceaușescu, fiu credincios și devotat al partidului comunist, strălucit patriot, pentru funcția de secretar general al Partidului Comunist Român, ne-a umplut inimile de bucurie.

Exprimîndu-ne adeziunea deplină la această hotărîre, la politica internă și externă a partidului, profundul atașament și nețărmurita dragoste față de conducătorul nostru încercat — Partidul Comunist Român — ne angajăm să nu precupețim nimic în desăvîrșirea pregătirii noastre profesionale și politice, pentru că numai astfel ne vom putea situa în primele rînduri ale frontului pentru transpunerea în viață a hotărîrilor congresului, pentru înfăptuirea programului însuflețitor de dezvoltare economică și socială a țării.

MAGISTRALA VIEȚII NOASTRE

(Urmare din pag. 1)

punct de vedere al diversificării specializării, încît să corespundă tot mai mult cerințelor actuale ale progresului țării noastre.

Paralel cu grija neslăbită pentru înzestrarea materială, o maximă atenție acordă statul român îmbunătățirii condiției intelectuale a școlii superioare, capacității sale de a pregăti specialiști de înaltă competență, precum și asigurării unui climat democratic profund al vieții universitare.

Declanșată în urmă cu doi ani, larga dezbatere asupra perfecționării și modernizării întregului învățămînt s-a purtat timp de aproape un an în coloanele tuturor ziarele și revistelor, în adunări ale profesorilor, studenților, elevilor, înregistrîndu-se nu mai puțin de 11 000 propuneri de îmbunătățire a procesului instructiv-educativ. Noua Lege a învățămîntului pe care a adoptat-o în urmă cu un an, pe baza Directivelor C.C. al P.C.R., Sesiunea Marii Adunări Naționale a fost așadar o emanație a tuturor factorilor interesați, metodă folosită, de altfel, în mod curent în țara noastră ori de cîte ori se elaborează o lege sau orice altă măsură privind politica internă și externă a statului.

Activînd în acest cadru nou, învățămîntul superior românesc a parcurs în ultimul an o perioadă a perfecționărilor și modernizărilor preconizate în ceea ce privește conținutul, metodele de predare, structura, raporturile sale cu cerințele nemijlocite ale producției, științei și culturii. Planurile de învățămînt au fost restructurate, ponderea în pregătire ocupînd-o disciplinele fundamentale, de profil, esențiale pentru profesie; programele au fost și ele în bună măsură „racordate" la cele mai recente cuceriri ale cunoașterii umane; s-a redus numărul anual de examene și s-au adoptat o seamă de îmbunătățiri pentru stimularea activității științifice a studenților, pentru dezvoltarea în mai mare măsură a gîndirii lor creatoare.

Ca oameni care în genere se simt chemați să ia parte la tot ce se edifică în țară și, în acest caz, ca beneficiari nemijlociți ai unor asemenea schimbări, studenții, alături de distinșii lor profesori, s-au manifestat ca autentici fermenți ai acestui proces. Pe bună dreptate, în cîteva rînduri, conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a apreciat cu multă căldură contribuția și aspirația studenților la o solidă pregătire universitară. Participarea aceasta a căpătat potențe noi prin alegerea în consiliile profesorale și senate a reprezentanților studenților.

Concomitent cu aceste importante schimbări survenite în conținutul, desfășurarea și conducerea procesului instructiv-educativ, îmbunătățiri substanțiale a cunoscut activitatea politică și obștească, viața sa spirituală.

Reflectînd pe deplin participarea tot mai largă a întregului tineret al României la rezolvarea tuturor problemelor vieții sociale, precum și prestigiul de care se bucură organizațiile sale, măsurile care s-au adoptat în ultima vreme în vederea îmbunătățirii cadrului organizatoric și politic al activității studențești au dat un nou și categoric impuls inițiativelor, confruntărilor de idei, manifestărilor creatoare.

Preocuparea aceasta crescîndă pentru viața politică, **conștiința participării la istorie,** cum o definea în paginile revistei noastre un student, reprezintă de bună seamă o trăsătură caracteristică a celei mai avansate părți a tinerei generații actuale de pe toate meridianele, dar ea este catalizată în mod impresionant în țara noastră de adeziunea intimă a studențimii române la politica internă și externă promovată de partidul și de statul nostru, politică în care sînt întruchipate interesele și aspirațiile cele mai vitale ale poporului român și tinerei sale generații.

Studențimea, valorosul nostru corp didactic universitar, ca de altfel întregul nostru tineret studios și toți slujitorii școlii românești au de aceea motive temeinice să privească cu cea mai mare încredere dezvoltarea învățămîntului nostru în viitor. Faptul că atît în Teze cît și în proiectul de Directive se preconizează un cîmp larg de afirmare pentru școlile științifice românești, pentru gîndirea înaintată eliberată de dogme și rigidități, că se prevede acordarea unor priorități de dezvoltare pentru ramuri dintre cele mai moderne ale învățămîntului tehnic și economic, precum energetica nucleară, chimia industrială, electronica, automatica, analiza și modelarea proceselor economice și alte direcții științifice de cea mai acută necesitate pentru stadiul actual al civilizației, ne îndreptățește să credem că învățămîntul nostru se va situa tot mai mult printre școlile superioare din societățile cele mai avansate. **Încrederea aceasta este una angajantă, responsabilă,** ne obligă nu numai să ne dăm adeziunea ci să luăm parte, cu toată ființa și conștiința noastră la realizarea acestui program. Ca oameni care ne-am născut și am crescut sub zodia libertății, a posibilității largi de a ne instrui și afirma potrivit aptitudinilor și opțiunilor noastre, ca tineri comuniști membri ai unei organizații revoluționare îndrumate și conduse de partid, înțelegem că însăși rațiunea noastră de a fi stă în munca tenace, cotidiană, în adevărata luptă pe care trebuie s-o dăm pentru a cuceri minunatul univers al cunoașterii

PULS

ÎN TABERE, LA LOCURILE DE PRACTICĂ, LA CASELE DE CULTURĂ ȘI CLUBURI, PRETUTINDENI UNDE SE GĂSESC, STUDENȚII ȚĂRII PARTICIPĂ LA MANIFESTĂRI EMOȚIONANTE ÎNCHINATE CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

● Vom trăi în luna august, împreună cu întregul popor, două evenimente de o deosebită semnificație istorică, două momente de fericită coincidență în istoria patriei noastre: desfășurarea lucrărilor celui de al X-lea Congres al P.C.R. și, peste cîteva zile, sărbătorirea a 25 de ani de la Eliberare.

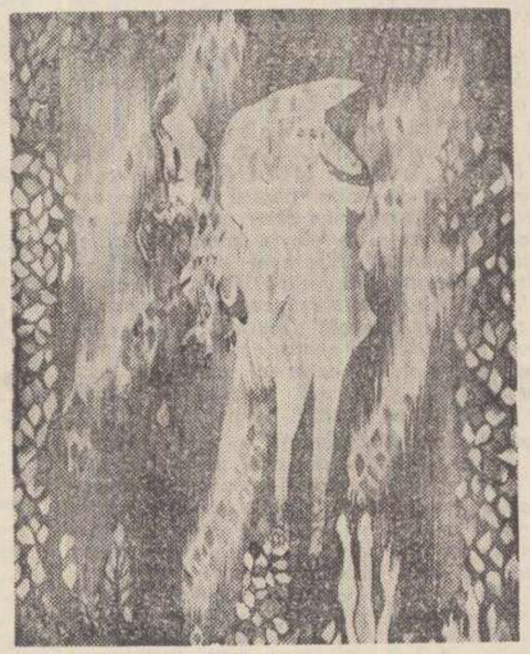
Acum, în aceste zile de intensă activitate, de puternic entuziasm creator, apar în presa noastră studențească sub semnăturile unor cadre didactice și studenți numeroase articole ce consemnează insuflețirea cu care tineretul universitar intîmpină cele două evenimente. Parcurgind ultimele numere apărute în acest sfîrșit de iulie, remarcăm în revista DIALOG a studenților Institutului de medicină și farmacie din Cluj, articolul „Prezenți la marea întrecere" a conf. univ. Traian Pop, care consemnează gama largă de „transformări ce s-au petrecut pe meleagurile noastre dragi", ca rod al „unei pricepute și tenace munci pe care a dus-o Partidul Comunist Român" și subliniază „realitatea de azi a țării noastre, priveliște ce „constituie justificate laude ale luptei și muncii entuziaste în care cu abnegație s-a angajat întreaga forță creatoare a poporului nostru harnic și entuziast, drept și onest, călit în lupte grele și optimist fără margini, dornic de afirmare alături de alte popoare în orchestra progresului social".

Conf. univ. Ion Sîrbu în revista ORIZONT POLITEHNIC a Institutului politehnic din Galați sub titlul „Evenimente mărețe" arată că „poporul nostru întîmpină aproape simultan evenimente cu profunde semnificații istorice" și care „reflectă unitatea organică dintre trecut, prezent și viitor, a cărei trăsătură este tocmai conducerea societății noastre de către partidul comunist". Afirmînd „adeziunea totală față de politica internă și externă a partidului", autorul cheamă „alături de toți cetățenii patriei" studenții și cadrele didactice să semneze „prin muncă entuziastă atașamentul indestructibil față de politica internă și externă, contribuind cu întreaga capacitate la înflorirea României socialiste, la creșterea prestigiului ei în lume".

„Poporul se sărbătorește" este editorialul revistei ATHENAEUM a Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș care scoate în evidență faptul că „prin două din cele mai însemnate evenimente ale anului, august va fi luna de vîrf a calendarului", cînd „Congresul al X-lea, moment ce marchează adînc istoria neamului", se întîlnește „cu sărbătorirea jubileului țării", evenimente ce stîrnesc un „puternic entuziasm creator pentru înflorirea și depășirea planului pe 1969" și cînd „conștienți de partea de datorie și răspundere ce le revine din marele tot, studenții se pregătesc să cinstească măreața lună august prin palmaresul rezultatelor din sesiune, prin sincere angajamente, în cazul absolvenților, de a se prezenta la posturi acolo unde prezența le e urgent reclamată, de a tălmăci în fapte înalte idealuri".

● În întîmpinarea celor două evenimente ale acestui an — Congresul al X-lea al P.C.R. și împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist — numeroși studenți aflați în prima serie în tabăra de odihnă de la Pîrîul Rece au luat parte la o amplă masă rotundă pe tema politicii interne și externe a partidului și statului nostru, organizată cu concursul studenților de la Filozofie aflați în tabără. O asemenea masă rotundă va fi reluată și în seriile următoare.

O altă acțiune primită cu mult interes de studenți a fost și concursul „Cine știe, răspunde" privind realizările patriei noastre în cei 25 de ani de la eliberare, dotat cu premii. Planul de activități mai prevede, printre altele, un colocviu asupra documentelor congresului, la care vor fi invitați și activiști ai Comitetului organizației județene de partid — Brașov.

Mihaela CONSTANTINESCU
anul IV Textile —
COMPOZIȚIE

● Din inițiativa Consiliului U.A.S. pe centrul universitar Timișoara, pentru studenții aflați la acțiunile de muncă patriotică s-au organizat expuneri și dezbateri pe marginea documentelor de partid pentru Congresul al X-lea al P.C.R. În vederea cunoașterii acțiunilor de luptă ale poporului român din august 1944, la Casa de cultură a studenților s-a desfășurat un concurs „Cine știe, răspunde" cu tema „Insurecția națională antifascistă pe teritoriul Banatului". În același context se înscrie și recitalul de poezii patriotice de la cluburile Universității și I.M.F., precum și simpozionul „Participarea României la războiul antihitlerist", ce va avea loc la sediul Casei de cultură.

● Din inițiativa Comisiei sportiv-turistice a C.U.A.S. din centrul universitar Cluj, la Casa de cultură a studenților din localitate se desfășoară în prezent un concurs de șah dotat cu „Cupa Congresului" la care s-au înscris un număr de 50 de participanți din rîndurile studenților clujeni. După consumarea celor trei etape, cîștigătorilor li se vor înmîna cupa instituită și premiile reglementate de instrucțiunile în vigoare.

● În sala Kalinderu e deschisă o expoziție de artă plastică în cinstea celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei. Sînt prezenți cu lucrări de pictură, sculptură, grafică și artă decorativă studenți ai institutelor și facultăților de artă plastică din București, Cluj, Timișoara.

Expoziția este organizată de Comitetul Executiv al U.A.S.R. Cele mai valoroase exponate au fost premiate:

— Premiul I:

Mihai Cismaru (pictură), Zamfir Dumitrescu (pictură), Radu Boruzeanu (scenografie), Mihaela Constantinescu (textile).

— Premiul II:

Sorin Dumitrescu (pictură), Cornel Antonescu (pictură), Horia Paștină (pictură), Vanda Mihuleac (grafică).

— Premiul III:

Alexandru Seferovici (pictură), Pavel Bucur (sculptură), Doru Covrig (sculptură), Tereza Panelli (ceramică).

Trebuie remarcată continuitatea întîlnirilor cu publicul în această sală ce tinde să devină un loc tradițional al celor mai elevate contacte cu arta studențească.

Totodată, trebuie apreciată cu deosebită căldură ideea unor premii acordate bunelor lucrări ale expoziției. O sală de tradiție, cu premii tradiționale, iată un fapt de luat în seamă pentru viitoarele expoziții studențești!

● Miercuri, 16 iulie 1969, în aula Universității din București, în prezența a numeroși oameni de știință, cultură și cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și superior, prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a rostit cuvîntul de deschidere la **Sesiunea științifică pe țară a catedrelor de științe sociale** consacrată Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român și aniversării unui sfert de veac de la eliberarea țării.

Timp de trei zile (16, 17 și 18 iulie) în sălile și amfiteatrele Universității peste 250 de cadre didactice de la catedrele de științe sociale au dezbătut aproape 200 de comunicări, rezultate ale muncii de cercetare, din domeniul filozofiei, economiei politice, sociologiei, științei politice și istoriei, acordînd o atenție deosebită problemelor de metodologie a științelor sociale, aplicării metodelor noi, cu deosebire a celor matematice, în cercetarea economică și sociologică.

Participanții — filozofi, economiști, sociologi, reprezentanți ai științei istorice și ai dreptului — s-au angajat să-și sporească eforturile pentru transpunerea în viață și îndeplinirea cu succes a sarcinilor încredințate de partid în domeniul cercetării economice, filozofice, sociologice și istorice, „de a lega mai strîns investigarea teoretică de realitatea socială, de cerințele societății și ale progresului științific actual".

● Un nou șantier național de muncă patriotică a tineretului a fost deschis în zona de îmbunătățiri funciare Turnu—Pecica—Arad. Studenții Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj au fost cei dintîi brigadieri sosiți pe șantier, lor urmînd a li se alătura în curînd și alți studenți clujeni, precum și tineri din județul Arad.

În cinstea celui de al X-lea Congres al P.C.R. și a aniversării a 25 de ani de la Eliberare, tinerii brigadieri, prin lucrările de hidroameliorații ce se vor executa în această parte a județului Arad, s-au angajat să contribuie la sporirea potențialului productiv al unei suprafețe de peste 20 000 hectare terenuri agricole.

● O mare parte din activitățile educativ-politice și recreativ-distractive din zilele vacanței de vară au fost orientate la Cluj spre manifestări închinate celor două evenimente de seamă din viața poporului nostru: Congresul al X-lea al P.C.R. și sărbătorirea unui sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist. Aceste două mari evenimente au prilejuit desfășurarea unei bogate munci de educație politică și cetățenească a studenților, prin evocarea unor evenimente de seamă din istoria patriei și clasei noastre muncitoare, prin trecerea în revistă a cuceririlor revoluționare și realităților economice, culturale și sociale obținute de poporul nostru condus de P.C.R. în cei 25 de ani de libertate și independență națională.

Iată ultimile trei manifestări organizate — două la Casa de cultură și una la clubul I.M.F. — în cinstea celor două evenimente:

— duminică, 13 iulie, la Casa de cultură a avut loc un spectacol de cîntece și jocuri populare, prezentat de formațiile artistice de amatori din Cluj;

— vineri, 18 iulie, la Clubul I.M.F., în cadrul unei mese rotunde a fost dezbătută tema „Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului, operă monumentală de gîndire și sinteză creatoare";

— marți, 22 iulie, la Casa de cultură activiști de partid și de stat s-au întîlnit cu studenții clujeni.

umane în folosul poporului nostru, pentru împlinirea marilor sale idealuri de făurire a unei civilizații socialiste înaintate pe pămîntul românesc.

Partidul și regimul nostru, ca să parafrazăm pe un scriitor, ne-a dat toate drepturile, în afară de acela de a munci prost, de a ne eschiva de la îndeplinirea exemplară a obligațiilor universitare de zi cu zi. **A ne pregăti temeinic, a ne însuși știința și cultura cea mai înaintată, acum cînd omenirea a săvîrșit giganticul salt al cuceririi primei planete, constituie însuși sensul condiției noastre de intelectuali ai unei țări care aspiră în mod justificat la cucerirea înaltelor trepte ale civilizației și culturii.**

O asemenea aspirație măreață, în care studențimea crede cu cea mai profundă convingere patriotică și comunistă, se întemeiază nu numai pe resursele materiale și spirituale bogate ale poporului nostru, ci înainte de toate pe idealurile care animă statornic politica promovată de partidul și statul nostru. Dimensiunile riguros științifice, marxist leniniste ale acestei politici se desprind cu claritate din recentele documente elaborate de conducerea partidului și validate de întregul partid, de toată suflarea românească.

Magistrala vieții noastre, a înaintării neabătute către comunism o constituie tocmai această **linie politică, cu multă chibzuință aleasă, și urmată cu nu mai puțină tenacitate și suplețe**, linie care este totodată **coloana vertebrală a demnității noastre intangibile, a prestigiului față de noi înșine și față de lume.** Pe bună dreptate, Tezele Comitetului Central subliniază această convingere care e a întregului popor, la care studențimea aderă cu toată ființa sa: **Mersul neabătut al poporului român pe calea socialismului, victoriile sale epocale în făurirea vieții noi demonstrează justețea liniei politice a partidului nostru, capacitatea sa de a conduce procesul de transformare revoluționară a societății, aplicînd creator la condițiile țării noastre, adevărurile generale ale marxism-leninismului.**

Certitudinea că această linie politică confirmată de viață, validată atît pe plan intern cît și internațional, va fi urmată cu succes ne-o dă prezența în fruntea partidului și statului nostru a unor bărbați politici demni de cele mai strălucite virtuți ale poporului român, patrioți înflăcărați și militanți neobosiți pentru înfăptuirea deplină a idealurilor comunismului pe meleagurile care au dat pe Tudorii și Bălceștii luptei eroice pentru libertate națională și dreptate socială.

E o mare fericire pentru partidul și poporul nostru, pentru tineretul României socialiste, faptul că în postul de cea mai mare răspundere în partid și în stat se găsește un conducător clarvăzător și ferm, devotat cu toată ființa și viața sa intereselor poporului, partizan al noului, promotor al spiritului de dreptate și echitate socială, al democrației socialiste, marxist-leninist eminent, militant internaționalist de prestigiu, legat intim și printr-o muncă asiduă de masele cele largi ale oamenilor muncii, animator luminat al științelor, literelor și artelor românești — un asemenea conducător cum este tovarășul Nicolae Ceaușescu.

A apărut de aceea firească, izvorîtă din dragostea, încrederea și năzuința întregului partid și popor, propunerea adoptată de Conferința organizației de partid a Municipiului București ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția de secretar general al partidului, propunere susținută ulterior într-o impresionantă unanimitate de toate conferințele organizațiilor județene ale partidului, la care și-a dat adeziunea întreaga țară.

Studențimea română, care vede în această propunere, așa cum cu dreptate s-a afirmat, un act deopotrivă de recunoaștere și de adîncă semnificație politică, de investire legitimă cu cele mai înalte răspunderi politice și patriotice a conducătorului atît de iubit al poporului și partidului, care este tovarășul Nicolae Ceaușescu, **aprobă, susține și crede cu tărie în justețea și perspectiva plină de certitudini a acestei opțiuni fundamentale.** Întreaga viață și luptă, excepționalele virtuți de conducător și slujitor al poporului dovedite de tovarășul Nicolae Ceaușescu încă din cei mai fragezi ani de tinerețe exemplară prin patriotismul înflăcărat și devotamentul revoluționar neistovit constituie chezășia cea mai luminoasă. Cum tot o chezășie sînt cuvintele-legămînt pe care le-a adresat partidului, poporului întreg ca răspuns la această unanimă propunere: **„Eu văd în aceasta o expresie a încrederii în Comitetul nostru Central, în conducerea colectivă a partidului nostru. Vă asigur că, în ce mă privește, ca membru al Comitetului Central, al acestei conduceri colective, în munca încredințată de partid și popor îmi voi face întotdeauna datoria, că voi fi întotdeauna un soldat credincios al partidului și poporului meu, pe care îl voi sluji pînă la capăt".**

Convinși fiind că apropiatul Congres al X-lea al Partidului Comunist Român se va înscrie ca un eveniment măreț în viața și istoria poporului român, ca o nouă deschidere de orizonturi pentru edificarea deplină a socialismului în România, că va da un nou avînt tuturor energiilor noastre, operei de ridicare materială și spirituală a patriei, studenții români îl întîmpină cu un legitim entuziasm, cu angajamentul ferm și solemn de a se pregăti astfel încît să se înscrie în primele rînduri ale bătăliei pentru înfăptuirea hotărîrilor lui.

CRONICA MICROBISTULUI

„SPORTUL STUDENȚESC"

Cu o săptămînă în urmă, la 16 iulie, clubul sportiv „Politehnica" București ne-a invitat la o ședință pe care o așteptăm de cîțiva ani de zile. Într-un cadru prezidat, pe lîngă conducătorii secției de fotbal, de ALEXANDRU FORȚU — din partea Ministerului Învățămîntului — și de NICOLAE IRIMIE — președintele C.U.A.S. București, ni s-au expus niște măsuri îmbucurătoare, niște gînduri și mai îmbucurătoare și niște intenții demne de toată lauda. Despre ce este vorba ?

Pornind de la dorința a mii și mii de studenți, cadre didactice și suporteri din toate institutele de învățămînt superior ale Capitalei — de a fi reprezentați de o echipă de fotbal puternică și valoroasă, cu un cuvînt de spus în soccerul românesc — respectivii factori răspunzători au anunțat reorganizarea secției și stabilirea unor măsuri de îmbunătățire a activității acesteia. A fost ales un nou birou, au fost desemnați șefii celor cinci comisii pentru diferite activități (tehnice, financiare, profesionale, organizatorice și de propagandă).

Fapt deosebit de lăudabil, noile măsuri nu urmăresc atît strîngerea unor forțe cu care echipa să promoveze musai în „A" ci, în primul rînd, CREAREA UNEI ȘCOLI DE FOTBAL STUDENȚESC ÎN CAPITALĂ. Obiectivul numărul unu este, așadar, cuprinderea tuturor studenților fotbaliști din centrul universitar. Ei vor activa în mai multe formații de seniori (înscrise în divizia „B" și în campionatele Bucureștiului), de juniori și de copii.

Cu patru formații de seniori, două de juniori și un centru de copii (centru pentru a cărui reorganizare și dezvoltare s-au primit, din partea federației, unele promisiuni de sprijin, care sîntem siguri că vor fi onorate), antrenorul ION BĂLĂNESCU, directorul tehnic, va putea crea o școală de fotbal despre care să se vorbească numai în cuvinte frumoase. Și, bineînțeles, avînd o asemenea pepinieră, echipa primă — care deocamdată activează în categoria B — va putea fi reimprospătată și revitalizată, va putea fi pregătită cu timpul pentru a realiza, în sfîrșit, visul de aur. Fără să devină un obiectiv utopic și obsedant, promovarea în prima divizie a țării trebuie construită pe temelia solidă a muncii modeste dar îndîrjite pentru pregătirea lotului de jucători în condițiile fotbalului modern și la nivelul exigențelor fotbalului modern.

Conducerea secției este gata să creeze grupului de specialiști și fotbaliști condițiile de pregătire de care au nevoie. Bazele sportive care vor sta la dispoziție — Politehnica, Agronomia, Medicina și Baza Tei — sînt deja în reamenajare. La stadionul principal — cel de la Regie — au și început lucrările pentru mărirea și modernizarea vestiarelor, amenajarea unui bazin și instalarea unor aparate cu oxigen, înființarea unui cabinet medical, a unei biblioteci și a unui club de jocuri ș.a.m.d. Iar băieții de la a I-a au plecat deja la Timiș, unde se pregătesc pentru startul oficial. Nu pot fi anunțate încă multe nume noi în lot, deoarece transferarea unor jucători care au reușit la concursul de admitere, devenind studenți la zi în facultățile bucureștene, este condiționată de dezlegarea cluburilor provinciale de la care provin. Pînă acum au primit dezlegările cuvenite studenții Argeșeanu (de la Piatra Neamț), Bujor și Niță (Rapid), Balaban (Brăila), Vasilache (Giurgiu) și Jurcă (Vagonul Arad). În perioada următoare, prevalîndu-se de o clauză regulamentară (care prelungește termenul de transfer pentru studenți cu 30 de zile), tovarășii din conducerea echipei vor încerca să rezolve și situația lui Ion Vasile și a lui Mățăoanu (de la F.C. Argeș), care sînt acum studenți la A.S.E. și, respectiv, la I.E.F.S. Se bănuiește că, pînă la urmă, conducerea clubului argeșean va înțelege și va sprijini intenția unor astfel de tineri (care, de fapt, nici nu sînt mari și nelipsite vedete) de a se realiza într-o profesie, considerînd fotbalul — ceea ce și este în țara noastră — o ocupație amatoare, extraprofesională. De-o fi una, de-o fi alta, antrenorii trebuie să-și urmeze drumul lor de a construi cu migală și în timp o echipă sută la sută studențească, alcătuită din tineri talentați și nu din nume, capabilă să se înscrie lent dar sigur printre primele 16 teamuri de fotbal ale României.

...Acestea toate au fost spuse în prima discuție, din 16 iulie, cît și peste două zile, la întîlnirea jucătorilor cu presa sportivă și cu cîțiva dintre foștii fotbaliști ai „Sportului studențesc" de odinioară. Și s-a mai spus, cu aceste prilejuri, că, o dată cu măsurile de conținut, a fost înaintată forurilor în drept propunerea de adoptare a denumirii „Sportul studențesc" și de transformare a secției într-un club de fotbal de sine stătător.

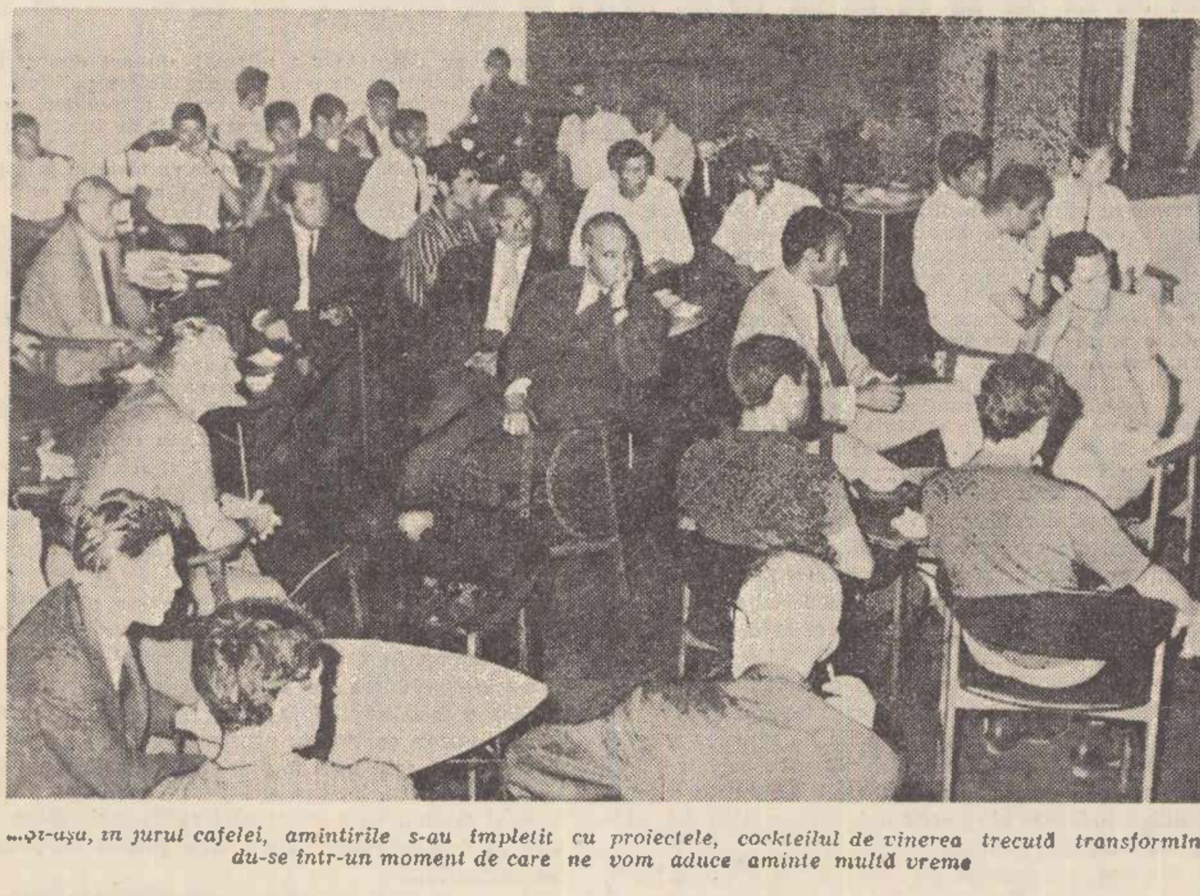
Consecventă fiind ideii pentru care pledează de cîțiva ani, însăși REVISTA NOASTRĂ PROPUNE ÎNFIINȚAREA CLUBULUI DE FOTBAL „SPORTUL STUDENȚESC". Trecem repede peste expunerea de motive pentru că le cunoaștem cu toții prea bine. Deziderutul celor peste 40 000 de studenți bucureșteni — de a se reînvia tradiția, culorile, spiritul de echipă și numele „Sportului studențesc", — clubul universitar înființat în februarie 1916 și atît de apreciat prin anii '30 — trebuie, în sfîrșit, realizat. Nu numai pentru că există deja în Capitală experiența unui club atletic și a altuia nautic, dar și pentru că un club cu mai multe discipline, reprezentativ pentru cel mai mare centru universitar al țării, pe lîngă care să fie afiliată această secție de fotbal, nu există !

Clubul de fotbal „Sportul studențesc" — tutelat de forurile centrale, nu de un institut sau altul, și fiind condus de un consiliu reprezentativ format din prorectorii cu activitatea educativă, specialiști de la catedrele de educație fizică și studenți — ar avea un potențial mult mai ridicat și un prestigiu corespunzător. Și ar mai avea, nu se îndoiește nimeni, atît o echipă capabilă să înfrunte onorabil teamuri din ce în ce mai valoroase în fotbalul nostru, cît și cei mai mulți microbiști, cea mai ardentă și devotată galerie.

„Sportul studențesc" se va bucura încă de la înființare de mare audiență la presă și la public. Printre altele, întîlnirea pe care jucătorii și conducătorii au avut-o vinerea trecută cu reprezentanții presei a arătat că, dacă lucrurile vor evolua potrivit intențiilor și potrivit începutului, „Sportul studențesc" va beneficia numai și numai de sprijin (evident în limitele obiectivității și ale sportivității). Cît privește Federația română de fotbal, există toate temeiurile că un al doilea an '66 nu va mai fi posibil, chiar dacă Progresul va încerca din nou să promoveze în „A". Spiritul de echitate și salubrizarea morală sînt acum două coordonate pe care se desfășoară în văzul lumii toate acțiunile forului de specialitate. In aceste condiții, și în situația în care știu bine ce-au pățit, nici unii arbitri nu vor mai încerca ce-au încercat alții altă dată. Personal, promit să fiu în orice clipă la post.

Bucurîndu-se de perspectiva reală a înființării clubului de fotbal „Sportul studențesc" — ca una din măsurile luate pentru înlăturarea actualelor deficiențe ale organizării sportului universitar — revista noastră își manifestă în același timp convingerea că acest act va fi înțeles cum se cuvine de către numeroșii suporteri ai echipei lui Ciornoavă. Pînă acum am fost nevoiți uneori să criticăm atitudinea nesportivă, chiar huliganică, a cîtorva studenți care confundau terenul de sport cu maidanul. Credem că noua conducere a clubului, asociațiile din institutele bucureștene, studenții înșiși vor colabora în permanență pentru a educa astfel pe fiecare spectator, încît galeria „Sportului studențesc" să ofere nu numai modele de incandescență, ci și de comportare. În numele fair-playului și al civilizației sportului, în numele frumoasei tradiții a „Sportului studențesc" !

G. MITROI

...și-așa, în jurul cafelei, amintirile s-au împletit cu proiectele, cocktailul de vinerea trecută transformîndu-se într-un moment de care ne vom aduce aminte multă vreme

REMEMBER

Flash din presa anilor '30 : în stînga — un jucător de la „Sportul studențesc"

Vineri, în cadrul unui „gustat" cocktail — oferit la barul Casei de cultură din Calea Plevnei, pentru actualii jucători, pentru foștii echipieri ai vechiului „Sport studențesc" și pentru ziariști — au fost exprimate cuvinte de satisfacție și urări pentru viitor, au fost depănate amintiri, au fost mărturisite gînduri și intenții. Spicuim cîteva frînturi...

OCTAV LUCHIDE — fost secretar general al „Sportului studențesc" prin anii '30 : **Vă închipuiți cu ce emoție așteptăm reînvierea clubului drag, noi, cei care cu 50 de ani în urmă făceam enorme sacrificii pentru a ține aprinsă flacăra „Sportului studențesc", în ciuda unor greutăți materiale de neînchipuit. Și, totuși, în acele condiții vitrege, băieții noștri reușeau să înfrîngă deseori marile teamuri ale vremii, se clasau la un moment dat pe locul al III-lea în prima divizie și ajungeau altădată în finala Cupei României. Am trăi o bucurie de nespus dacă tinerii de azi — care au la dispoziție condiții dintre cele mai bune — ar aduce din nou echipa noastră în „A".**

MIRCEA RADULESCU — căpitanul formației de azi : **Sînt și eu emoționat. Nu știu dacă-s emoționat mai mult decît tovarășul Luchide, dar sînt ! Zilele acestea am auzit prin cartier numai cuvinte frumoase despre vrednicii noștri înaintași. Promitem să fim demni de dînșii. E greu de spus dacă vom promova anul acesta în „A". Noi vom încerca. Vom avea însă nevoie și de sprijinul suporterilor — dar al unor suporteri inteligenți, pasionați propovăduitori ai fair-playului, nu al unor huligani. Noi vom face totul pentru a reînnoda firul tradiției.**

ADRIAN SOCACIU, fost jucător la „Sportul studențesc" : **Am adus aici să vedeți fotografii, trofee, insignele noastre în alb-negru. Vă rog să rețineți că noi băteam pe marele Venus, pe marele Rapid și chiar pe marea Ripensie numai cu puștani — elevi și studenți. Și vă rog să nu uitați încă ceva : jucătorii unui club studențesc n-au față de ceilalți alte atuuri decît : elanul, tehnica și fair-playul. Cu acestea se aduc spectatorii la stadion și tot cu acestea se obțin și rezultatele dorite.**

CONSTANTINESCU GRECU (fost jucător) : **Eu nu sînt deloc emoționat. Pentru că reînființarea clubului nostru drag este atît de firească încît aștept liniștit această zi. Se pot povesti multe amintiri și cancanuri. Mînjilor de azi le amintesc doar că noi, cînd plecam în deplasare, călătoream 15 jucători cu 6 bilete de tren, pentru că n-aveam un sfanț mai mult. Și le amintesc, de asemenea, că la fiecare meci, acolo sus, în tribună, suferim și noi pentru ei. Să nu uite aceasta !**

ION BĂLĂNESCU — directorul tehnic de azi : **Se fac aici multe recomandări prețioase, pentru care mulțumim călduros. M-aș opri însă la una :** realizarea unității tuturor jucătorilor și a celor ce ne înconjoară, pentru a sluji împreună și pe deplin culorile alb-negru. **Se înțelege că nu vom precupeți nici o picătură de energie pentru a îndreptăți speranțele numeroșilor noștri suporteri.**

C. PETREA — președintele Colegiului de arbitri din orașul București : **Vă asigur de cinstea și competența arbitrajelor ce vor fi efectuate de bucureșteni. Și eu am veștejit actele din '69 și nu vreau să se mai repete. Personal, dacă vă voi conduce vreun meci, vă voi convinge pentru totdeauna că arbitrii bucureșteni vă tratează cu toată obiectivitatea.**

PE DRUMUL ELIBERĂRII

INSURECȚIA - ORA H

General-maior în rezervă DAN IONESCU

PERSPECTIVE

Este destul de greu să cuprinzi într-un scurt interviu bogatele realizări ale Editurii Militare. Totuși, pentru a concretiza o imagine de ansamblu asupra perspectivelor producției editoriale a Editurii Militare ne-am adresat tovarășului conf. dr. colonel Tudor Tamaș, redactorul șef, care ne-a răspuns cu amabilitate la cîteva întrebări.

— Tovarășe colonel, ce ne puteți spune despre preocupările editurii pentru anul în curs?

— Anul 1969, după cum se știe, este anul unor importante evenimente pentru poporul nostru. Are loc Congresul al X-lea al partidului și se sărbătoresc două jubilee: a 25-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist și a 25-a aniversare a zilei Forțelor noastre Armate. În mod firesc, producția noastră editorială poartă în acest an o amprentă deosebită.

— În ce constă ea?

— Ca și instituțiile de cultură similare, editura noastră este preocupată să întîmpine evenimentele amintite cu lucrări cît mai reprezentative, care să reflecte, cu mijloace specifice, amploarea luptei poporului nostru pentru eliberarea sa națională și socială, eforturile și izbînzile sale în această luptă, ca și în edificarea noii orînduiri?

— Cum se materializează această preocupare?

— Aș putea cita numeroase lucrări, dar voi menționa numai cîteva din cele care urmează să apară în cinstea Congresului al X-lea și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei.

Sub titlul „August 1944 — Mai 1945" va apare o lucrare elaborată de un colectiv de cercetători de la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. și din armată. Realizată astfel încît să fie accesibilă unei mase largi de cititori, această lucrare constituie o sinteză a acțiunilor desfășurate de forțele insurecționale în zilele lui August 1944, precum și a acțiunilor trupelor române pe frontul antihitlerist.

În curs de apariție la editura noastră este, de asemenea, o culegere de studii intitulată: „Din lupta antifascistă, pentru independența și suveranitatea României", realizată sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

În seria „Memorii de război" se găsesc sub tipar două lucrări care evocă evenimente și fapte din timpul insurecției naționale antifasciste. Este vorba de cartea generalului-colonel în rezervă Marin Manafu, intitulată „Pe pămîntul Băniei" și cartea generalului-maior în rezervă Dan Ionescu, cu titlul „Trei zile din istoria Bucureștiului eroic". Tot în cinstea Congresului al X-lea și a împlinirii unui sfert de veac de la eliberare, în seria de lucrări „Fii ai neamului românesc" sînt în curs de apariție două volume: „Eroul sublocotenent post-mortem Constantin Godeanu", de Marin Mihalache, și „Frații Racoțeanu", de Ion Dulămiță. Acestora li se mai poate adăuga cartea intitulată „Inimi de viteji", de col. Aurel Lupășteanu, col. Ladislau Tarco și Vasile Bîrză.

Constatăm deci o preocupare continuă pentru lucrări cu un profund conținut patriotic, educativ, adresat în special tinerelor generații. Cu acordul Editurii Militare oferim cititorilor noștri cîteva fragmente din volumul „Trei zile din istoria Bucureștiului eroic", semnat de general-maior în rezervă Dan Ionescu, volum ce relatează acțiunile pline de dinamism desfășurate între 23 și 26 august 1944 de trupe române și formațiuni de luptă patriotică pentru lichidarea unor importante puncte de rezistență hitleriste și împiedicarea pătrunderii în București a altor forțe fasciste.

CUVÎNT ÎNAINTE

...Cu ani în urmă, după decenii de serviciu și două războaie mondiale, mi-am încheiat cariera ostășească cu gradul de general la comandă de mare unitate.

În cursul primului din aceste două războaie am participat la lupte în calitate de comandant de secție de artilerie și observator înaintat pe lîngă Regimentul 9 vînători. Vrăjmașul, care voia să ne îngenunche pentru totdeauna, n-a putut să-și pună planul în aplicare. El s-a lovit pretutindeni de stînca de granit a pieptului ostașilor noștri. Mii de năvălitori au încremenit pe vecie pe plaiurile noastre străbune.

Au trecut anii... August 1944... Fostul sublocotenent, care, în 1917, abia ieșit de pe băncile școlii militare, primise botezul focului pe liziera de nord a satului Mărășești, era acum colonel, comandant de regiment. În această calitate — în pragul istoricei cotituri de la 23 August 1944 — am fost chemat la Comandamentul Militar al Capitalei pentru a primi sarcini de răspundere.

ALARMA

...Cînd am intrat pe poarta C.M.C.-ului am rămas cam surprins. La intrare se aflau foarte multe turisme. Cu greu șoferul a putut să strecoare mașina pînă la scară. În curtea comandamentului roiau agenții de legătură.

Holul central mi s-a părut și el mai întunecat ca de obicei. Ușile laterale, care pe timp de vară ședeau larg deschise, de astă dată se aflau închise.

Fără a mă lăsa preocupat de cele văzute, m-am îndreptat grăbit spre cabinetul șefului de stat major al C.M.C.

În convingerea mea că era vorba și acum, ca de atîtea alte ori, tot de unul din acele plictisitoare exerciții de alarmă, m-am adresat primului ofițer ce mi-a ieșit în cale pe scările Comandamentului Militar al Capitalei cu aceste cuvinte:

— Pică omul de căldură și vouă vă arde de alarme! Tocmai în această după-amiază cînd programul e suspendat?

— E cu totul altceva, domnule colonel, mi-a răspuns căpitanul Dragoș Georman (azi maior în rezervă), șeful biroului de operații al C.M.C. Poftiți sus, vă așteaptă șeful de stat major!

Am intrat în cabinetul șefului de stat major. Colonelul Dumitru Dămăceanu era singur.

Mai tîrziu am aflat că ceilalți comandanți de unități care fuseseră convocați primiseră deja ordine și plecaseră cu cîteva minute înainte de venirea mea. La sosire nu l-am mai găsit aici nici pe generalul Iosif Teodorescu, comandantul C.M.C., care fusese de față la darea misiunilor celorlalți comandanți de regimente.

După ce am intrat în cabinet, colonelul Dămăceanu s-a ridicat de la birou cu oarecare întîrziere și, foarte grav, mi-a întins mîna. M-a surprins întrucîtva această atitudine ce mi se părea extrem de rece... Dar, după ce mi-a dat bună ziua și a început să-mi expună noua situație politico-militară, am regăsit în persoana sa obișnuita dîrzenie, hotărîrea și energia care-l caracterizau. Colonelul Dumitru Dămăceanu mi-a adus la cunoștință că numai cu două ore înainte mareșalul Antonescu și o parte din miniștrii lui fuseseră arestați, iar noul guvern creat rupsese legătura cu Germania fascistă.

— Din acest moment, a spus dînsul, sîntem alături de coaliția antihitleristă, alături de Uniunea Sovietică.

Vestea marelui și neașteptatului eveniment am primit-o cu emoție, ușurare și bucurie, transformate în adevărat entuziasm...

Ulterior aveam să aflu despre rolul pe care l-a avut în făurirea acestui act istoric Partidul Comunist Român, care, exprimînd năzuințele și interesele fundamentale ale poporului nostru, a reușit să mobilizeze toate forțele patriotice de partea sa, numeroși comandanți și unele persoane din cercurile Palatului și, ca un adevărat stat major, să conducă și să coordoneze întreaga activitate pentru pregătirea în cel mai desăvîrșit secret a planurilor și forțelor ce aveau să intre în acțiune la ora „H". Documentele din arhivă atestă cîte zile și nopți au lucrat, pe baza planului general elaborat de partid, o serie de ofițeri din Marele Stat Major, C.M.C. și de la Palat pentru a culege anumite informații și a întocmi planuri de acțiune pentru diferite ipoteze.

Pînă într-atît se păstrase secretul pregătirilor încît nici noi, comandanții de unități, care trebuia să intrăm de îndată în acțiune, n-am bănuit nimic...

LA COMANDAMENTUL SUD

După ce am fost pus la curent cu situația generală, colonelul Dumitru Dămăceanu m-a informat că pentru coordonarea operațiilor militare Capitala a fost împărțită în două comandamente — de Nord și de Sud. De asemenea, mi-a spus că eu am fost numit comandant al Comandamentului Sud, căruia îi revenea un rol important în cadrul operațiilor militare din București. Șeful de stat major al C.M.C. mi-a prezentat cîteva elemente în legătură cu misiunile pe care le aveam de executat și m-a asigurat că toate acestea vor fi consemnate în ordinul de operații nr. 30871, din 23 august 1944, care nu fusese încă bătut la mașină. I-am solicitat colonelului Dămăceanu să-mi precizeze, deocamdată verbal, părțile cele mai importante ale acelui ordin. Tot ceea ce mi-a spus am notat în carnetul meu de campanie. Ulterior, cînd am avut puțin răgaz să studiez atent documentul, mi-am dat seama că, de fapt, din discuția pe care am avut-o cu șeful de stat major al C.M.C. îmi notasem aproape tot ce era principal. Mărturisesc totodată satisfacția mea luînd act că la comanda Comandamentului de Nord figura locotenent-colonelul Mircea Tomescu, iar comandant al rezervei era colonelul Marcel Olteanu, camarazi pe care îi prețuiam în mod deosebit.

Conținutul noii misiuni, față de cele avute pe timpul exercițiilor de alarmare, consta din:

Blocarea prin foc, într-o anumită succesiune de urgență, a unui număr de 12 obiective hitleriste aflate în sectoarele II Negru și III Albastru, iar începînd din zorii zilei de 24 august atacarea și cucerirea lor. Dintre acestea, în primă urgență trebuiau blocate: Misiunea militară germană pentru armata aerului, de sub comanda generalului Gerstenberg, instalată în fosta prefectură de Ilfov, de pe cheiul Dîmboviței; Misiunea militară germană pentru armata de uscat, de sub comanda generalului Hansen, instalată în clădirile Școlii superioare de război (astăzi Academia militară); Serviciul apărării pasive de la Grand-Hotel, azi hotel Victoria, de pe calea Victoriei; formațiunile și subunitățile germane din blocul „Schrenker", din strada Marconi; „Technischer Dienst", de pe strada Șerban Vodă; hotelul „Princiar", vizavi de actualul restaurant Gambrinus. In a doua urgență spitalul aviației germane, de pe dealul Crematoriului; depozitul german de pe strada Izvor nr. 42; atelierul de reparații auto de la fabrica Phoenix; „Asociația germană", de pe fostul bulevard Elisabeta; Derubiana, de pe bulevardul Dacia nr. 34, și formațiunile germane din clădirea liceului Mihai Viteazu.

Concomitent, ocuparea și punerea în siguranță, la dispoziția noii conduceri, a următoarelor instituții: sediile Siguranței generale a statului, din bulevardele Carol și Pache; sediile Serviciului secret din străzile Saita, Ionescu Gion și Lirei; Stația T.F.F. de pe Calea Văcărești; Prefectura poliției Capitalei, din Calea Victoriei; Poșta centrală și Banca Națională a României.

Asigurarea ordinii în sectoarele II Negru și III Albastru.

Interzicerea oricăror încercări ale hitleriștilor de a pătrunde în București prin căile de acces dinspre sud.

Pentru îndeplinirea tuturor acestor misiuni nu dispuneam deocamdată decît de Regimentul 2 călărași-cercetare.

Care era însă valoarea forțelor inamice pe care urma să le lichidăm în sectorul Comandamentului Sud?

Unele informații în această privință le dețineam dinaintea datei de 23 august 1944, dar ele erau vagi și se refereau mai mult la locurile de dislocare a trupelor germane din București, la obiectivele pe care le ocupau. Amănunte în legătură cu valoarea inamicului cu care urma să mă înfrunt am aflat pe timpul desfășurării acțiunilor militare. De-abia atunci mi-am putut da seama că hitleriștii dispuneau inițial de mult mai multe forțe decît aveam eu.

(Continuare în pagina 24)

INSURECȚIA — ORA H

(Urmare din pagina 23)

Datele exacte asupra efectivelor germane, armamentului și tehnicii lor de luptă le-am cunoscut mult mai tîrziu, din documentele care au fost publicate după război. Acestea arată că în interiorul orașului București hitleriștii dispuneau de aproximativ 8 000 de militari (500 ofițeri, 1 500 subofițeri și 6 000 soldați), care făceau parte din diferite comandamente, unități de poliție SS, unități de artilerie antiaeriană și formațiuni de servicii. Erau instalați în cazărmi, în hoteluri, în barăci și în case particulare. Trupele germane erau bine dotate cu armament individual, cu mitraliere, aruncătoare și tunuri antiaeriene; clădirile în care se aflau comandamentele și formațiunile hitleriste erau în mare parte pregătite și pentru lupta în încercuire. O parte însemnată din aceste forțe se afla în zona Comandamentului Sud. Alte efective importante, se aflau în imediata apropiere a orașului.

În Capitală forțele insurecționale române dispuneau inițial de aproximativ 6 000 de militari, cu un ridicat procent de recruți, la care se adăugau formațiunile de luptă patriotică, pregătite și înarmate din timp de către Partidul Comunist Român, gata să intre în acțiune la declanșarea insurecției. Cu toate că forțele hitleriste pe care urma să le înfruntăm erau bine organizate și numeroase aveam însă convingerea că victoria va fi a noastră...

În vederea intrării trupelor în dispozitiv, în cursul nopții de 23 spre 24 august s-au executat în Comandamentul Sud recunoașterile necesare.

În acest scop — ca o primă orientare — însoțit de maiorul Eugen Ion, comandantul detașamentului de șoc, m-am deplasat mai întîi la Prefectura de Ilfov și apoi la Școala superioară de război. În prima zonă au fost recunoscute căile de acces spre obiectiv, acoperirile și locurile propice instalării mijloacelor de foc și bazei de pornire la atac.

În legătură cu Prefectura de Ilfov, țin să arăt că aceasta era instalată într-o veche și mare casă boierească, fost palat al banului Mihail Dimitrie Ghica. Era compusă din parter, subsol și etaj. În cele două curți interioare se aflau mai multe dependințe, între care barăci, garaje, depozite etc. Curtea dinspre strada Ilfov era împrejmuită cu grilaj de fier, iar cea dinspre Splaiul Independenței, colț cu strada Mihai Vodă, era împrejmuită în parte cu zid, în parte cu un gard de lemn înalt de circa doi metri. De jur-împrejurul Prefecturii de Ilfov se aflau clădirile Casei de depuneri (actualmente Casa de Economii și Consemnațiuni), „Grand-Hotel", marele magazin „Universal" (azi „Victoria"), Prefectura poliției, Vama poștei etc. Dispunerea acestor clădiri, despărțite de străzi înguste și întortocheate (străzile dr. Riureanu, Marconi, Mihai Vodă, Lipscani) ne creau o serie de servituți, ca de exemplu: împiedicarea mișcării subunităților în vederea efectuării diferitelor manevre, fracționarea forțelor proprii, îngreunarea coordonării atacurilor și manevrelor, reducerea posibilităților intervenției armamentului greu etc.

Atît în clădirea Prefecturii de Ilfov, cît și în barăcile din cele două curți, se aflau ofițeri și subofițeri germani care dispuneau de mult armament automat și antiaerian, de mari cantități de muniție și o întreagă gamă de mijloace de transmisiuni. Ei baricadaseră intrările în imobil, așezaseră la geamurile clădirii saci cu nisip, alcătuiseră un sistematic plan de foc; toate acestea pentru a rezista cît mai mult.

Întărindu-se în clădire, organizînd apărarea ei, hitleriștii sperau să cîștige timp, să se mențină pînă le vor sosi ajutoare...

...După participarea la recunoașterile despre care am amintit, m-am întors la postul meu de comandă operativ de la Tribunal. Aici am primit o veste îmbucurătoare: de la Comandamentul Militar al Capitalei mi s-a comunicat că, în scurt timp, voi primi ca întăriri două batalioane de jandarmi, ce urmau să sosească în București din moment în moment. Am solicitat C.M.C.-ului ca ele să fie dirijate direct spre cele două sectoare administrative, pentru a întări dispozitivul de luptă, pe care îl realizasem inițial doar cu forțele regimentului.

În tot acest timp, în comandamentele și unitățile germane din București sălășluiau neliniștea, enervarea și agitația. Se realizase surprinderea totală.

Ulterior am luat cunoștință, din documentele date publicității, că în acea noapte Hitler transmitea generalului Friessner, comandantul grupului de armate „Ucraina de Sud", ordinul care prevedea arestarea membrilor guvernului instaurat după înlăturarea lui Antonescu și constituirea unui alt guvern prezidat de un „general filogerman".

Aceleași documente aveau să consemneze că la scurt interval de la primirea acelui ordin, la ora 2,58, generalul Hansen raporta O.K.W.-ului, „de comun acord cu ministrul plenipotențiar german", că nu poate îndeplini misiunea de constituire o unui nou guvern pentru că lovitura a fost „bine pregătită" și că „se bucură de cea mai largă încuviințare". Generalul german mai raporta: „Au fost luate măsuri vaste de blocare a tuturor serviciilor și trupelor germane din București. Transmiterea ordinelor a devenit aproape imposibilă. Raportul de forțe nu oferă pentru moment perspectiva unui succes militar sau politic".

Coperta unei antologii de literatură patriotică ce urmează să apară la Editura Militară

INTRAREA TRUPELOR ÎN DISPOZITIV

...Se îngîna ziua cu noaptea. Subunitățile noastre erau gata să treacă la asaltarea hitleriștilor de la Misiunea militară germană pentru armata aerului, conform planului stabilit. Așteptau doar darea semnalului... Din dorința de a evita pierderi inutile în oameni, m-am deplasat la P.C. al detașamentului de șoc, dispus înapoia Operei (astăzi Teatrul de operetă), unde am dat dispoziții maiorului Eugen Ioan să trimită un ofițer la Prefectura de Ilfov pentru a cere comandantului german de acolo să renunțe la orice încercare de rezistență, dată fiind noua situație politică și militară. După această indicație, m-am înapoiat la Tribunal pentru a lua cunoștință de ultimele informații, sosite în lipsa mea, asupra situației din întreaga zonă a Comandamentului Sud. Era ora 3,30.

Nici n-am apucat să intru în clădire că la ușă m-a întîmpinat ofițerul de legătură trimis de Comandamentul Militar al Capitalei pentru a-l confirma dacă atacul se va declanșa la ora fixată. I-am răspuns că toate măsurile au fost luate pentru ca ora „H" să fie respectată.

Cu zece minute înainte de ora 4 m-am întors la P.C. al detașamentului de șoc de lîngă fosta Operă. Cînd am ajuns acolo, spre marea mea surprindere, maiorul Eugen Ioan era absent; și mai erau doar cîteva minute pînă la ora „H"!

Ce se întîmplase?

Acest ofițer, care nu cunoștea frica și primejdia, pe care le brava în toate împrejurările, înțelesese să ia o inițiativă extrem de hazardată; în loc să trimită un ofițer să ceară capitularea trupelor germane care se găseau în fostul local al Prefecturii de Ilfov, se dusese personal. Numai locotenentul Cioată, adjutantul meu, ar putea reda nervozitatea și nemulțumirea mea față de situația creată, de riscanta inițiativă a maiorului Eugen Ioan. Se ivise pentru mine un moment neprevăzut. Ce era de făcut în noua situație? Fie de a amîna ora stabilită pentru atac, eventual pînă la înapoierea comandantului detașamentului de șoc, fie ca la ora „H" să dau drumul acțiunii cu orice risc. Dilema era cu atît mai grea cu cît maiorul Eugen Ioan era cel cu care fixasem în detaliu planul atacului. În frămîntarea mea m-am gîndit la un moment dat să-l înlocuiesc la comandă, dar pînă la punerea în temă a noului comandant aș fi depășit ora „H". Schimbîndu-l de la comandă ar fi însemnat să mă dispensez de acel colaborator în care aveam încredere că va duce operațiunea la bun sfîrșit, dîndu-mi astfel posibilitatea ca eu să mă ocup fără grijă de ansamblul acțiunilor de care eram răspunzător.

În cele din urmă am hotărît să amîn cu 10 minute ora fixată pentru atac.

Din fericire, după cîteva clipe a apărut maiorul Eugen Ioan. Cu figura încruntată mi-a raportat cum s-au petrecut lucrurile: a ajuns la poarta principală a Misiunii militare germane și adresîndu-se santinelei i-a spus că dorește să vorbească cu ofițerul cel mai mare în grad. S-a prezentat imediat un căpitan. Spunîndu-i rostul vizitei, acesta l-a rugat să aștepte cîteva clipe. Maiorul a fost condus într-o sală mare, unde se afla un colonel german. De jur împrejur soldați, ale căror automate aveau țevile îndreptate spre podea. Colonelul s-a ridicat în picioare și l-a întrebat pe ofițerul român ce dorește. Maiorul Eugen Ioan i-a răspuns în limba germană:

— Dumneavoastră cunoașteți noua situație politico-militară difuzată de posturile noastre de radio. Comandantul meu are ordin să ocupe clădirile Comandamentului dv.

— Și care va fi situația noastră?

— Veți fi puși la dispoziția Comandamentului Militar al Capitalei. Acesta este ordinul generalului de corp de armată Iosif Theodorescu, iar comandantul meu dispune de mijloacele necesare ca să execute, chiar prin forță, ordinul superior, în cazul în care veți încerca să opuneți rezistență.

— Raportează comandantului dumitale că această propunere o considerăm ca o ofensă. Comandamentul aviației germane dispune de efective și de tehnica necesară de luptă. Pînă la sosirea în Capitală a trupelor noastre aeropurtate sau motorizate, aflate în drum, mijloacele noastre au și fost dispuse în condițiile unei apărări ferme. Vom rezista pînă la ultimul om. Acesta este răspunsul nostru...

Atunci, în răcoarea acelei dimineți, i-am vorbit maiorului:

— Tu știi, Jack — așa obișnuiam să-i spun cînd discutam mai prietenește — că eu accept și chiar prețuiesc bunele inițiative. Dar de data aceasta te-ai pripit. Ce s-ar fi întîmplat și în ce situație m-ai fi pus dacă nemții te rețineau în comandamentul lor?

Acest ofițer, care știa că-l apreciez și că se bucură de prietenia mea, mi-a „răspuns" printr-un gest al brațelor, care mărturisea greșeala și regretul său. Nu mai era timpul și nici cazul să mai discutăm cele întîmplate. I-am ordonat să treacă imediat la acțiune.

PRIMA LOVITURĂ

Comandantul detașamentului de șoc, în intenția de a surprinde pe inamic, a dat ordin unei grupe să se apropie, dintr-un salt, de grilajul împrejmuitor al clădirii. Hitleriștii au prins însă de veste. Pe neașteptate au deschis focul. În noua situație, apropierea grupei de clădirea Prefecturii era riscantă.

PE DRUMUL ELIBERĂRII

INSURECȚIA -ORA H

General-maior în rezervă DAN IONESCU

PERSPECTIVE

Este destul de greu să cuprinzi într-un scurt interviu bogatele realizări ale Editurii Militare. Totuși, pentru a concretiza o imagine de ansamblu asupra perspectivelor producției editoriale a Editurii Militare ne-am adresat tovarășului conf. dr. colonel Tudor Tamaș, redactorul șef, care ne-a răspuns cu amabilitate la citeva întrebări.

— Tovarășe colonel, ce ne puteți spune despre preocupările editurii pentru anul în curs ?

— *Anul 1969, după cum se știe, este anul unor importante evenimente pentru poporul nostru. Are loc Congresul al X-lea al partidului și se sărbătoresc două jubilee : a 25-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist și a 25-a aniversare a zilei Forțelor noastre Armate. În mod firesc, producția noastră editorială poartă în acest an o amprentă deosebită.*

— În ce constă ea ?

— *Ca și instituțiile de cultură similare, editura noastră este preocupată să întîmpine evenimentele amintite cu lucrări cît mai reprezentative, care să reflecte, cu mijloace specifice, amploarea luptei poporului nostru pentru eliberarea sa națională și socială, eforturile și izbînzile sale în această luptă, ca și în edificarea noii orînduiri ?*

— Cum se materializează această preocupare ?

— *Aș putea cita numeroase lucrări, dar voi menționa numai citeva din cele care urmează să apară în cinstea Congresului al X-lea și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei.*

Sub titlul „August 1944 — Mai 1945" va apare o lucrare elaborată de un colectiv de cercetători de la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. și din armată. Realizată astfel încît să fie accesibilă unei mase largi de cititori, această lucrare constituie o sinteză a acțiunilor desfășurate de forțele insurecționale în zilele lui August 1944, precum și a acțiunilor trupelor române pe frontul antihitlerist.

In curs de apariție la editura noastră este, de asemenea, o culegere de studii intitulată : „Din lupta antifascistă, pentru independența și suveranitatea României", realizată sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

În seria „Memorii de război" se găsesc sub tipar două lucrări care evocă evenimente și fapte din timpul insurecției naționale antifasciste. Este vorba de cartea generalului-colonel în rezervă Marin Manafu, intitulată „Pe pămîntul Băniei" și cartea generalului-maior în rezervă Dan Ionescu, cu titlul „Trei zile din istoria Bucureștiului eroic". Tot în cinstea Congresului al X-lea și a împlinirii unui sfert de veac de la eliberare, în seria de lucrări „Fii ai neamului românesc" sînt în curs de apariție două volume : „Eroul sublocotenent post-mortem Constantin Godeanu", de Marin Mihalache, și „Frații Racoțeanu", de Ion Dulămiță. Acestora li se mai poate adăuga cartea intitulată „Inimi de viteji", de col. Aurel Lupășteanu, col. Ladislau Tarco și Vasile Bîrză.

Constatăm deci o preocupare continuă pentru lucrări cu un profund conținut patriotic, educativ, adresat în special tinerelor generații. Cu acordul Editurii Militare oferim cititorilor noștri cîteva fragmente din volumul „Trei zile din istoria Bucureștiului eroic", semnat de general-maior în rezervă Dan Ionescu, volum ce relatează acțiunile pline de dinamism desfășurate între 23 și 26 august 1944 de trupe române și formațiuni de luptă patriotică pentru lichidarea unor importante puncte de rezistență hitleriste și împiedicarea pătrunderii în București a altor forțe fasciste.

CUVÎNT ÎNAINTE

...Cu ani în urmă, după decenii de serviciu și două războaie mondiale, mi-am încheiat cariera ostășească cu gradul de general la comandă de mare unitate.

În cursul primului din aceste două războaie am participat la lupte în calitate de comandant de secție de artilerie și observator înaintat pe lîngă Regimentul 9 vînători. Vrăjmașul, care voia să ne îngenunche pentru totdeauna, n-a putut să-și pună planul în aplicare. El s-a lovit pretutindeni de stînca de granit a pieptului ostașilor noștri. Mii de năvălitori au încremenit pe vecie pe plaiurile noastre străbune.

Au trecut anii... August 1944... Fostul sublocotenent, care, în 1917, abia ieșit de pe băncile școlii militare, primise botezul focului pe liziera de nord a satului Mărășești, era acum colonel, comandant de regiment. În această calitate — în pragul istoricei cotituri de la 23 August 1944 — am fost chemat la Comandamentul Militar al Capitalei pentru a primi sarcini de răspundere.

ALARMA

...Cînd am intrat pe poarta C.M.C.-ului am rămas cam surprins. La intrare se aflau foarte multe turisme. Cu greu șoferul a putut să strecoare mașina pînă la scară. În curtea comandamentului roiau agenții de legătură.

Holul central mi s-a părut și el mai întunecat ca de obicei. Ușile laterale, care pe timp de vară ședeau larg deschise, de astă dată se aflau închise.

Fără a mă lăsa preocupat de cele văzute, m-am îndreptat grăbit spre cabinetul șefului de stat major al C.M.C.

În convingerea mea că era vorba și acum, ca de atîtea alte ori, tot de unul din acele plictisitoare exerciții de alarmă, m-am adresat primului ofițer ce mi-a ieșit în cale pe scările Comandamentului Militar al Capitalei cu aceste cuvinte :

— Pică omul de căldură și vouă vă arde de alarme ! Tocmai în această după-amiază cînd programul e suspendat ?

— E cu totul altceva, domnule colonel, mi-a răspuns căpitanul Dragoș Georman (azi maior în rezervă), șeful biroului de operații al C.M.C. Poftiți sus, vă așteaptă șeful de stat major !

Am intrat în cabinetul șefului de stat major. Colonelul Dumitru Dămăceanu era singur.

Mai tîrziu am aflat că ceilalți comandanți de unități care fuseseră convocați primiseră deja ordine și plecaseră cu cîteva minute înainte de venirea mea. La sosire nu l-am mai găsit aici nici pe generalul Iosif Teodorescu, comandantul C.M.C., care fusese de față la darea misiunilor celorlalți comandanți de regimente.

După ce am intrat în cabinet, colonelul Dămăceanu s-a ridicat de la birou cu oarecare întîrziere și, foarte grav, mi-a întins mîna. M-a surprins întrucîtva această atitudine ce mi se părea extrem de rece... Dar, după ce mi-a dat bună ziua și a început să-mi expună noua situație politico-militară, am regăsit în persoana sa obișnuita dîrzenie, hotărîrea și energia care-l caracterizau. Colonelul Dumitru Dămăceanu mi-a adus la cunoștință că numai cu două ore înainte mareșalul Antonescu și o parte din miniștrii lui fuseseră arestați, iar noul guvern creat rupsese legătura cu Germania fascistă.

— Din acest moment, a spus dînsul, sîntem alături de coaliția antihitleristă, alături de Uniunea Sovietică.

Vestea marelui și neașteptatului eveniment am primit-o cu emoție, ușurare și bucurie, transformate în adevărat entuziasm...

Ulterior aveam să aflu despre rolul pe care l-a avut în făurirea acestui act istoric Partidul Comunist Român, care, exprimînd năzuințele și interesele fundamentale ale poporului nostru, a reușit să mobilizeze toate forțele patriotice de partea sa, numeroși comandanți și unele persoane din cercurile Palatului și, ca un adevărat stat major, să conducă și să coordoneze întreaga activitate pentru pregătirea în cel mai desăvîrșit secret a planurilor și forțelor ce aveau să intre în acțiune la ora „H". Documentele din arhivă atestă cîte zile și nopți au lucrat, pe baza planului general elaborat de partid, o serie de ofițeri din Marele Stat Major, C.M.C. și de la Palat pentru a culege anumite informații și a întocmi planuri de acțiune pentru diferite ipoteze.

Pînă într-atît se păstrase secretul pregătirilor încît nici noi, comandanții de unități, care trebuia să intrăm de îndată în acțiune, n-am bănuit nimic...

LA COMANDAMENTUL SUD

După ce am fost pus la curent cu situația generală, colonelul Dumitru Dămăceanu m-a informat că pentru coordonarea operațiilor militare Capitala a fost împărțită în două comandamente — de Nord și de Sud. De asemenea, mi-a spus că eu am fost numit comandant al Comandamentului Sud, căruia îi revenea un rol important în cadrul operațiilor militare din București. Șeful de stat major al C.M.C. mi-a prezentat cîteva elemente în legătură cu misiunile pe care le aveam de executat și m-a asigurat că toate acestea vor fi consemnate în ordinul de operații nr. 30871, din 23 august 1944, care nu fusese încă bătut la mașină. I-am solicitat colonelului Dămăceanu să-mi precizeze, deocamdată verbal, părțile cele mai importante ale acelui ordin. Tot ceea ce mi-a spus am notat în carnetul meu de campanie. Ulterior, cînd am avut puțin răgaz să studiez atent documentul, mi-am dat seama că, de fapt, din discuția pe care am avut-o cu șeful de stat major al C.M.C. îmi notasem aproape tot ce era principal. Mărturisesc totodată satisfacția mea luînd act că la comanda Comandamentului de Nord figura locotenent-colonelul Mircea Tomescu, iar comandant al rezervei era colonelul Marcel Olteanu, camarazi pe care îi prețuiam în mod deosebit.

Conținutul noii misiuni, față de cele avute pe timpul exercițiilor de alarmare, consta din :

Blocarea prin foc, într-o anumită succesiune de urgență, a unui număr de 12 obiective hitleriste aflate în sectoarele II Negru și III Albastru, iar începînd din zorii zilei de 24 august atacarea și cucerirea lor. Dintre acestea, în primă urgență trebuiau blocate : Misiunea militară germană pentru armata aerului, de sub comanda generalului Gerstenberg, instalată în fosta prefectură de Ilfov, de pe cheiul Dîmboviței ; Misiunea militară germană pentru armata de uscat, de sub comanda generalului Hansen, instalată în clădirile Școlii superioare de război (astăzi Academia militară) ; Serviciul apărării pasive de la Grand-Hotel, azi hotel Victoria, de pe calea Victoriei ; formațiunile și subunitățile germane din blocul „Schrenker", din strada Marconi ; „Technischer Dienst", de pe strada Șerban Vodă ; hotelul „Princiar", vizavi de actualul restaurant Gambrinus. In a doua urgență spitalul aviației germane, de pe dealul Crematoriului ; depozitul german de pe strada Izvor nr. 42; atelierul de reparații auto de la fabrica Phoenix ; „Asociația germană", de pe fostul bulevard Elisabeta ; Derubiana, de pe bulevardul Dacia nr. 34, și formațiunile germane din clădirea liceului Mihai Viteazu.

Concomitent, ocuparea și punerea în siguranță, la dispoziția noii conduceri, a următoarelor instituții : sediile Siguranței generale a statului, din bulevardele Carol și Pache ; sediile Serviciului secret din străzile Saita, Ionescu Gion și Lirei ; Stația T.F.F. de pe Calea Văcărești ; Prefectura poliției Capitalei, din Calea Victoriei ; Poșta centrală și Banca Națională a României.

Asigurarea ordinii în sectoarele II Negru și III Albastru.

Interzicerea oricăror încercări ale hitleriștilor de a pătrunde în București prin căile de acces dinspre sud.

Pentru îndeplinirea tuturor acestor misiuni nu dispuneam deocamdată decît de Regimentul 2 călărași-cercetare.

Care era însă valoarea forțelor inamice pe care urma să le lichidăm în sectorul Comandamentului Sud ?

Unele informații în această privință le dețineam dinaintea datei de 23 august 1944, dar ele erau vagi și se refereau mai mult la locurile de dislocare a trupelor germane din București, la obiectivele pe care le ocupau. Amănunte în legătură cu valoarea inamicului cu care urma să mă înfrunt am aflat pe timpul desfășurării acțiunilor militare. De-abia atunci mi-am putut da seama că hitleriștii dispuneau inițial de mult mai multe forțe decît aveam eu.

(Continuare în pagina 24)

Am indicat atunci comandantului detașamentului să atace cu tot efectivul de care dispunea. Era ora patru.

După o scurtă dar violentă pregătire de foc, detașamentul a pornit la atac dinspre cheiul Dîmboviței.

Cu toată dîrzenia de care au dat dovadă ostașii noștri, dornici să termine cît mai repede cu această rezistență. apropierea de obiectiv era deosebit de grea. Nu se putea străpunge pînza densă de foc a inamicului. Adăpostiți înapoia sacilor de nisip de la uși și ferestre sau în lucrările genistice din curtea clădirii principale, hitleriștii se bucurau de condiții excepționale de tragere, în timp ce ostașii noștri nu aveau nici măcar posibilitatea de a-și săpa în caldarîmul străzilor o biată mască individuală.

Față de situația creată, rezultată din prima ciocnire cu nemții, se impunea o remaniere a dispozitivului. Pe cînd îmi făceam un calcul al redistribuirii forțelor și dădusem comandantului de detașament noi indicații, mi-a apărut în față un ofițer mic de statură și inimos :

— Sînt căpitanul Stelian Ionescu, comandantul escadronului 44 pionieri al Diviziei 8 cavalerie, pus la dispoziția dumneavoastră. Aștept ordine.

M-am bucurat foarte mult de sosirea pionierilor, pentru că erau elementul care-mi lipsea.

— De ce forțe dispui ? l-am întrebat.

— Trei plutoane de pionieri și un pluton de branduri de 60 mm.

— Bine. Trimite imediat brandurile la baza de foc, de acolo, de la „Salvare", la dispoziția căpitanului Firulescu. Iar dumneata te prezinți maiorului Eugen Ioan, care se află în Piața Senatului, lîngă Operă. Te va conduce un agent de legătură.

— Am înțeles, domnule colonel. Plutonul de branduri se va deplasa imediat la baza de foc !

Profitînd de un moment de acalmie și de faptul că între timp se lichidase rezistența hitleristă de la „Grand-Hotel", precum și de reîntoarcerea locotenentului Gheorghe Dumitrescu, comandantul escadronului 3, dintr-o misiune de blocare, maiorul Eugen Ioan a hotărît să-și remanieze dispozitivul, pentru a relua atacul pe alte baze. În acest scop, lăsînd în contact cu inamicul, pe direcția pe care atacase, elementele disponibile din escadronul 3 sub comanda locotenentului Gheorghe Dumitrescu, a regrupat întreg escadronul 1, comandat de căpitanul Ion Niculescu, înapoia laturii de sud a Casei de depuneri. Aceasta, în intenția de a fixa prin foc pe hitleriști cu elementele escadronului 3, aflate în apropierea Casei de depuneri, și a manevra pe străzile Lipscani și Mihai Vodă cu escadronul 1, spre a întoarce întreaga „apărare" germană. Locotenentul Gheorghe Dumitrescu împreună cu ostașii N. Pascu și N. Amzulescu au împins înainte, sub malul stîng al Dîmboviței, un aruncător. Lîngă el a fost fixată și o grupă de mitraliere.

În acest timp, marele oraș își ducea viața lui proprie, bineînțeles în condițiile generale ale războiului, modificate brusc la noi în țară de evenimentul de la 23 August 1944. Muncitorii și funcționarii se deplasau pe jos sau cu mijloacele de transport în comun la fabrici, la uzine, la instituțiile lor ; gospodinele forfoteau prin piețe ; magazinele își primeau cumpărătorii ; grupuri de oameni se mișcau încoace și încolo, cu diferite treburi ; copiii alergau sau făceau hărmălaie pe străzi. Într-un cuvînt, viața pulsa din plin.

În momentul cînd la Prefectura de Ilfov avuseseră loc primele schimburi de focuri, grupuri mici de trecători se opriseră mirați, neînțelegînd imediat ce se întîmplă. Pînă la urmă, dîndu-și seama de realitate, parte din ei și-au văzut de drum, urmînd căile cele mai adăpostite, pentru a nu fi atinși de gloanțe, iar cei mai îndrăzneți s-au apropiat și mai mult de pozițiile noastre. Se înțelege că acest lucru ne stînjenea. De aceea ei au fost sfătuiți să părăsească neîntîrziat zona de luptă. Nu puțini însă, după cum am constatat în focul luptelor, aveau să pună mîna pe arme și să lupte cot la cot cu noi, cu membrii formațiunilor patriotice...

După remanierea dispozitivului, atacul a continuat. Lupta a devenit mai aprigă. Hitleriștii se mențineau ferm în clădiri. Din cauza focului dens al inamicului, atacul progresa încet. Locotenentul Gheorghe Dumitrescu, prezent în mijlocul subordonaților, își îmbărbăta de zor oamenii și cu vorba și cu fapta. Dar, într-un moment al luptei, o rafală de automat l-a secerat. A căzut ca un erou pe mitraliera al cărei foc îl conducea personal. Ultimele lui cuvinte au fost: „După mine, frații Mușat [1]), că i-am înghesuit !" Aceeași moarte eroică le-a fost hărăzită atît servantului Nicolae Amzulescu cît și agentului de legătură Nicolae Pascu...

În acele momente dramatice ale luptei, căpitanul Ion Niculescu a realizat manevra hotărîtoare. Debușînd de pe străzile Mihai Vodă și Lipscani, escadronul său a ajuns în piața Anticarilor, căzînd apoi în spatele rezistenței inamice.

Primele subimpărțiri ale escadronului 1 au ajuns în fața gardului întărit de astă dată cu sîrmă ghimpată. Grupa de șoc a sergentului Dumitru Paraschiv și primul pluton comandat de sublocotenentul Gheorghe Popescu au procedat la străpungerea gardului folosind tîrnăcoapele. Cu greutate s-a realizat o breșă, inamicul întețindu-și focul pe această direcție.

În acest timp, comandantul escadronului a dispus să se aducă un tun antitanc la gura breșei. Curînd piesa a fost împinsă lîngă gard. Servanții au pus-o în baterie și au tras două lovituri în ferestrele de la subsolul clădirii. S-a declanșat imediat un incendiu. Flăcările au început să se extindă cu repeziciune, degajînd un fum gros, care reducea vizibilitatea. Profitînd de această orbire a inamicului, plutonul sublocotenentului Gheorghe Popescu a pătruns prin breșă în interiorul curții, folosind din plin grenadele. Subunitatea a reușit să ocupe prima baracă. Un alt pluton, comandat de locotenentul Gheorghe Nicola, l-a urmat, punînd și el stăpînire pe cea de-a doua baracă. Cele două barăci erau tixite cu echipament și cu alimente.

Concomitent cu aceste acțiuni, luptătorii din escadronul 3, care se aflau în poziție aproape de Casa de depuneri, continuau să țină sub foc Prefectura. Din același escadron, un pluton care se găsea lînă fosta „Salvare" a trecut pe malul celălalt al Dîmboviței, peste Podul Mihai Vodă, de unde a deschis foc viu asupra hitleriștilor. Și astfel lupta s-a întețit. Se trăgea din ambele părți. Într-o relatare care se află la Muzeul militar central, sergentul major Ion Beșliu, comandant de pluton în escadronul 3, arată că nemții erau îndîrjiți și se ducea o luptă crîncenă de nu se mai vedea nimic. Era un adevărat infern. Agenții noștri de legătură alergau de la un pluton la altul ducînd ordine, iar sanitarii transportau răniții. Era fum și foc peste tot.

În timp ce ostașii români asaltau de zor rezistența inamică, în jurul Prefecturii de Ilfov s-a adunat un mare număr de oameni. Sfidînd parcă gloanțele care fulgerau cînd dintr-o parte cînd din alta, cetățenii Capitalei — își amintește sublocotenentul Gheorghe Popescu — încurajau pe ostașii noștri, strigînd cît puteau : „Săriți pe ei ! Afară cu nemții din țară !"

Mulți locuitori ai Bucureștiului, răspunzînd chemării Partidului Comunist Român, au cerut în acele ceasuri de aprige încleștări să lupte alături de noi. Un tînăr muncitor, al cărui nume îmi pare rău că nu-l rețin, a trecut la pușca mitralieră a soldatului Constantin Vlad, rănit în timpul atacului. Voluntarul s-a dovedit a fi un inimos soldat și un iscusit trăgător.

Tot în acele ceasuri, muncitori de la fostele uzine Malaxa și de la fabrica de pîine Gagel — după cîte am aflat mai tîrziu — s-au oferit să transporte, prin ploaia de gloanțe, lăzile cu muniții pînă la prima linie.

Între timp tot mai mulți cetățeni, cu brasardă tricoloră pe braț — membri ai formațiunilor de luptă patriotice, organizate de partid — s-au prezentat comandantului escadronului 1, angajîndu-se să lupte alături de armată. Ostașii i-au primit cu entuziasm, iar comandantul escadronului, căpitanul Ion Niculescu, le-a dat cuvenitele indicații și instrucțiuni. Comportarea lor a oferit un frumos exemplu.

Către orele 10, dîndu-și seama de zadarnica lor rezistență, hitleriștii au hotărît să se predea. Ei au început să fluture pe la geamuri stegulețe albe, în semn de capitulare.

Nu mai aveau ce face. Fuseseră prinși ca într-un clește. Orice rezistență le-ar fi fost fatală.

După apariția stegulețelor albe s-a ordonat încetarea focului, cerînd nemților să iasă afară din adăposturi și să depună armele. Rînd pe rînd au început să iasă din ascunzători zeci de hitleriști. În cîteva minute, în prima curte s-au adunat 36 de ofițeri, 17 subofițeri, 9 femei, circa un pluton pază și mai mulți gradați transmisioniști, toti în ținută dezordonată și înnegriți de fum.

În momentul în care hitleriștii care se baricadaseră la Prefectura de Ilfov depuneau armele, pe deasupra noastră a trecut un val de avioane germane care au început să bombardeze Bucureștiul. Unele bombe au căzut pe o latură a Palatului regal. altele în jurul Palatului telefoanelor. La apariția avioanelor germane sirenele au început să urle încontinuu, fără prealarmă.

La văzul păsărilor de pradă, hitleriștii dezarmați au început să dea semne de mare neliniște, unii încercînd chiar să ridice din nou armele aruncate în curtea Prefecturii. Intenția le-a fost pe loc zădărnicită, iar apoi au fost transportați sub escortă la locul stabilit. Și astfel, după mai multe ore de luptă, rezistența trupelor germane de la Prefectura de Ilfov a fost lichidată. Cu acest prilej trupele române au luat peste 100 de prizonieri, capturînd totodată de la inamic mult armament, mijloace de transmisiuni, un depozit de muniții și cîteva autovehicule.

Acțiunea din această parte a Bucureștiului a durat aproape 6 ore. Mult mai mult decît prevăzuserăm noi. Aceasta din cauza condițiilor avantajoase de care s-au bucurat hitleriștii, ei putînd realiza în fața noastră o pînză de foc ucigător.

Cucerirea obiectivului de la Prefectura de Ilfov a fost raportată Comandamentului Militar al Capitalei, cu raportul nr. 3 din 24 august 1944.

Succesul repurtat de noi a fost însă plătit destul de scump. Din rîndul ofițerilor, subofițerilor și ostașilor noștri au căzut 5 militari (printre care 2 parașutiști), iar circa 20 au fost răniți.

La Muzeul militar central, în sala dedicată victoriei insurecției armate din august 1944, este așezată la loc de cinste o frumoasă vitrină în care sînt păstrate sabia, uniforma de sublocotenent și fotografia eroului căpitan „post-mortem" Gheorghe Dumitrescu. În aceeași vitrină se află și fotografia devotatului său subaltern, soldatul Nicolae Pascu, căzut și el în aceeași luptă.

Poporul nostru cinstește memoria tuturor acestor eroi. Întru slava lor și în amintirea luptelor desfășurate în acel august fierbinte, în fața clădirii din strada Ilfov nr. 6 a fost așezată o placă de marmură. Pe ea au fost înscrise cu litere de aur următoarele cuvinte :

„În ziua de 24 August 1944, orele 4,30, ostașii români, luptînd pentru apărarea Bucureștiului împotriva trupelor hitleriste, au luat cu asalt această clădire în care se afla comandamentul aviației germane. În urma luptelor purtate, întregul comandament german a fost făcut prizonier.

Slavă ostașilor români care au luptat pentru libertatea și independența patriei noastre !"

---

[1]) Este vorba de plutonierii Marin și Alexandru Mușat, subofițeri comandanți de plutoane, cărora locotenentul obișnuia să le spună cînd erau amîndoi „Frații Mușat".

22

ION BARBU

Cu ani în urmă, cînd încă băteam pe la porțile redacțiilor într-acea îndeletnicire ce se numește romantic debut, mi s-a întîmplat să asist fără să vreau la o scenă memorabilă. Fusesem convocat de un scriitor consacrat în micul bar al hotelului „Athenée Palace" în ieslea aceea de marmură, împodobită cu sticle colorate, unde era liniște și te simțeai ca pe un vapor. Chelneri silențioși, bine instruiți, pluteau prin mijlocul barocei încăperi, așteptînd comenzile. Nu ne aflam la cele 7 sau 8 mese decît eu și o distinsă poetă care scria ceva pe hîrtiile din fată, fumînd cu nervozitate. Mai tîrziu aveam s-o cunosc, să ne împrietenim și să ne certăm fără ca eu să încetez de a-i purta o stimă ce nu a scăzut cu toate cele ce mi-a făcut sau nu mi-a făcut.

În liniștea de mînăstire, ca într-o operetă, s-a arătat pe după perdelele intrării un bărbat albit, cu mustăți de focă și cu un baston agresiv ridicat deasupra înălțimii umerilor. A urmat un răcnet, acesta e termenul, era numele poetei, strigat ca în scenele wagneriene ale extazului. Cred că am auzit mișcîndu-se lacrimile de cristal ale candelabrului de deasupra, într-atît era de focoasă chemarea. Apelativul impetuos a ridicat pe femeie în picioare și cei doi s-au fixat un minut, pe urmă l-am văzut pe Ion Barbu înaintînd cu pași agresivi spre masă și sărutînd mîna prietenei sale. posesiv, cu ochii lui care nu mai aveau nimic de strugure stafidit, cum scria Călinescu, ci o uitătură lupească, irezistibilă. S-a așezat, a scos din buzunar un buchețel de flori, turtit puțin, l-a așezat între ei și au început să vorbească. Din cînd în cînd auzeam un rîs ca o cascadă, urmat de trilul poetei, era ca un duet superb susținut de doi tenori celebri, concordia spirituală copleșea încăperea și fără să vreau am căzut în indiscreție, voiam să plec, să-i las singuri. dar imperativul așteptării interlocutorului meu de mai tîrziu, m-a țintuit în scaun.

Era pe vremea cînd peste opera poetului mai stăruia un vacuum inexplicabil și istoria literaturii încă nu-i restituise toate meritele. Știam că predă matematicile la universitate sau în altă parte și că e înconjurat de o curte de inițiați fanatici. Ceea ce mă izbise la această întîlnire neașteptată era contrastul violent între înflăcărarea personajului, alegru, crud, plin de forță, și imaginea sa literară ce mi-l definise ca pe un profesor somnolent, distanțat, sideral, rece. umblînd în zodii și alhimii, exprimîndu-se codificat și numai pentru puțini.

Poezia lui Ion Barbu, astăzi restituită integral peisajului nostru de cuvînt, atît de personală și de singulară, a intrigat și continuă să stîrnească proteste mai ales în rîndurile didacticilor care reclamă acurateța și penetrabilitatea. Nu am să fac teorie literară și nu am să vorbesc aici despre limbajul special al versului, care poate fi cînd cantabil, cînd ermetic, nu am să citez lunga listă a premallarmenienilor și nu am să declar pentru ce optez. Ceea ce vreau să spun este că. fără prezența lui Barbu, literatura noastră ar fi rămas, cu toate marile ei prezențe, undeva într-un ev mediu literar ce nu putea fi evitat. Nu e vorba de un modernism, atît de revendicat în zilele noastre, pentru că acest poet nu voia să intrige și nu făcea versul din virtuozitate. Poemele sale încifrate la suprafață au o explicație perfect logică și niciodată nu poate fi prins trișînd. Versul barbian este structural ermetic, nu prejudecat, omul nu construiește arbitrar și nu vrea să fie **shoking** numai de dragul cîtorva aplauze. Polemist dintr-o întîmplare banală și contestîndu-i lui Arghezi harul, el revendica de fapt accesul la ideea în poezie, pe un teren unde metafora și-a cam făcut de cap și gîndul pur, filtrul sublim al poeticei, fusese ignorat de dragul calofiliei inventate.

Cu Ion Barbu am pătruns într-o lume astrală, înghețată, fără ornamente, într-o lume de metale necunoscute ce inspiră o repulsie numai cititorului ce nu frecventează misterioasa planetă Saturn. El nu era un poet obscur sau abscons, cum s-a insinuat, el nu construia după rețete, vînînd mai întîi cuvintele rare, cum s-a scris nu știu unde, era o natură a viitorului, cînd versul va fi făcut numai din simboluri, ca într-un cod secret al muzelor ce vor fi și ele, nu niște femei cu lire pe șold, ci femei cibernetice, plutind în spații populate cu mobiluri metalice, în care va răsuna o muzică metafizică, produsă de orgi de sticlă uriașe.

Ion Barbu este un poet al distanțării de materia posesivă a cuvîntului frumos care se autodistruge, el privește îndepărtat și rece la uzinele sale intime, făcute din duraluminiu și lassere. Acolo sînt fulgerări tăcute și mari furtuni fără dramatism. În alhimia sa eleată strălucește o absență regală. El lasă lumea să se facă, nu o alcătuiește.

Eugen BARBU

CURSURILE ŞI CURSUL LOR ACTUAL

BUCUREŞTI :

Universitatea şi Academia de studii economice

Ancheta întreprinsă în centrul universitar Bucureşti — mai precis în cadrul Universităţii şi în cadrul Academiei de studii economice — a căutat să dezvăluie în ce măsură directivele trasate de partid cu privire la accelerarea ritmului de editare a cărţii universitare au început să fie duse la îndeplinire.

Problema necesită o atenţie deosebită, soarta studiului tineretului nostru universitar şi a gradului său de pregătire depinzînd în bună măsură şi de rezolvarea cît mai rapidă a acestei chestiuni.

Rectoratele celor două instituţii universitare au pornit la o muncă susţinută şi deosebit de grea. Au fost refăcute, se poate spune chiar schimbate în bună parte, planurile editoriale.

În cadrul **Universităţii** , pentru acoperirea necesităţilor editoriale a fost înfiinţat în aprilie 1968 un centru de multiplicare a cărţii universitare (pînă la 1 aprilie 1968 aici nu exista un astfel de centru). Tovarăşul Barău Alexandru, director al centrului de multiplicare, ne-a declarat că în perioada 1967—1968 (deci precedentă apariţiei centrului) au apărut doar 5—6 titluri editate în diverse centre poligrafice din afară. În timp de un an de zile litografia Universităţii **a multiplicat 86 de titluri** (care acoperă toate facultăţile), dintre care 76 titluri **s-au şi difuzat** — ponderea cea mai mare avînd-o facultăţile : **Drept** — 14 titluri ; **Filozofie** — 7 titluri ; **Matematică-mecanică, Fizică** şi **Istorie** — cîte 6 titluri etc. Nu au predat nimic spre litografiere (!!) facultăţile : **Limbă şi literatură română** şi secţia de limba franceză a **Facultăţii de limbi romanice**.

Tovarăşul director consideră că s-a făcut un mare salt faţă de anii anteriori înfiinţării centrului de multiplicare. Dînsul invocă însă necesitatea a încă cel puţin două maşini de multiplicat, pentru ca ritmul de multiplicare să fie accelerat şi greutăţile întîmpinate pe parcurs să fie înlăturate. O sugestie foarte eficientă, făcută de tovarăşul Barău Alexandru şi confirmată în practică de către facultăţile care deţin primele locuri în multiplicare (**Filozofia şi Istoria**), **este eşalonarea apariţiei pe lecţii şi fascicole a cursurilor universitare.**

Anchetînd situaţia acestor facultăţi am depistat următoarele probleme comune :

1. — **Prioritatea acordată disciplinelor de bază**, de profil (cum le numeşte tovarăşul Petre Bieltz, prodecan al Facultăţii de filozofie), adică tocmai acelor discipline unde lipsa materialului (cursuri şi manuale) se simte mai puternic datorită şi numărului mare de studenţi de la toate secţiile acestei facultăţi sau şi de la alte facultăţi (în cazul cursului de „**Materialism dialectic şi istoric**", spre exemplu) :

— disciplinele la care nu a existat înainte nici un curs tipărit ;

— disciplinele care nu se predau în anii anteriori (ex : cursul de „**Logică matematică**"). La toate aceste discipline de bază, termenele de litografiere au avut prioritate, tocmai datorită necesităţii imperioase pe care o ridicau cursurile.

Şi la **Facultatea de istorie** s-au acoperit în mare parte disciplinele fundamentale ca : istoria veche, medie, modernă şi contemporană a României, istoria universală, paleografie românochirilică, româno-slavă, latină.

2. — **Dactilografierea şi redactilografierea** unor cursuri care suferă modificări de conţinut datorită schimbărilor de ordin social şi **depunerea lor la bibliotecă.**

„**Istoria**" nu colaborează eficient cu Editura didactică şi pedagogică, de aceea din cele 21 de titluri care au apărut ori sînt în curs de apariţie, numai 3 sînt date editurii şi sînt programate să apară la sfîrşitul anului 1969 (se pune întrebarea dacă vor apare ! !).

Argumentul privind nerespectarea contractelor pentru că editura ori tărăgănează lucrurile, ori socoteşte lucrarea ca nerentabilă, neprezentînd garanţia difuzării ei pe piaţă într-un anume timp stabilit, este întărit de tovarăşul **Popescu Alexe, prorector al Universităţii Bucureşti**. Domnia sa socoteşte mult mai eficientă folosirea centrului de multiplicare al Universităţii Bucureşti, care în condiţii de editare modeste caută o cît mai rapidă acoperire cu cursuri a „disciplinelor de profil". Greutăţile întîmpinate de **Facultatea de limbă şi literatură română** se datoresc poate tocmai faptului că nu a acordat prea mare atenţie acestui centru de multiplicare universitar, căutînd să editeze cursuri numai la Editura didactică şi pedagogică sau la Editura ştiinţifică, deşi facultatea este nemulţumită de întîrzierile şi amînările, uneori de ani de zile, care periclitează valabilitatea cursului, acesta fiind depăşit la data editării.

Există la Facultatea de limbă şi literatura română un plan editorial în care apar deseori menţionări ca : „**lucrări care trebuiau să apară în 1968 dar care au fost amînate pentru primul semestru al anului 1969 sau chiar sfîrşitul anului 1969**". **Ex. cursul de „Istoria literaturii române"** (perioada marilor clasici, de George Munteanu). Cursul a fost elaborat, discutat în consiliul ştiinţific al facultăţii în decembrie 1967 (!), planificat în planul refăcut al Editurii didactice şi pedagogice pentru anul 1969.

În planul editorial al Facultăţii de limbă şi literatura română este menţionat doar **un singur curs** predat şi apărut la timp (respectă anul apariţiei convenit — 1967) — cursul tovarăşei conf. Florica Niculescu : **Introducere în tematica istorică a limbii române** — apărut în Editura ştiinţifică.

Un optimism (cu adevărat tineresc !) se întîlneşte la **Academia de ştiinţe economice.** Aici se va termina în mare parte acoperirea celor 146 de discipline predate pînă în septembrie (cel tîrziu octombrie-noiembrie) 1969, pornindu-se la o adevărată bătălie a multiplicării pe baza noului plan editorial întocmit de rectorat în octombrie-noiembrie 1968.

Academia dispune de un mic centru de multiplicare, care în aprilie 1968 a reuşit să mai obţină prin transfer de la Institutul agronomic un număr (de fapt, incomplet) de maşini foarte vechi (litografia deţine doar 3 maşini noi) şi prin intermediul acestui centru de litografiere propriu se urmăreşte **multiplicarea pe fascicole** a cursurilor necesare, dîndu-se prioritate cursurilor de bază la fiecare facultate. Tirajul cursurilor va fi mai mic pentru că litografierea în fascicole are avantajul unei uşoare manevrări a lor, un număr cît mai mare de studenţi putînd să se folosească de aceste cursuri în fascicole care se găsesc în biblioteci sau date spre vînzare.

Multiplicarea în fascicole e avantajoasă, pentru că se pot reface uşor unele părţi ale cursurilor care sînt afectate direct de schimbările survenite în economia noastră naţională.

Anul 1970 va fi anul victoriei finale, cînd cele 146 de discipline vor fi acoperite în întregime de cursuri noi, revizuite (reîmprospătarea cursurilor va urma din 2 în 2 ani).

Deci, există la A.S.E. un optimism general, mobilizator, care caută să treacă peste lipsa de utilaj perfecţionat, peste lipsa de dactilografe şi care cere ajutorul şi altor ateliere din afară, numai şi numai pentru a realiza noul plan editorial. Centrul de multiplicare va funcţiona şi în timpul verii, profesorii vor fi obligaţi să predea cursul pentru litografiere şi astfel se va atinge ţelul propus.

Oare va fi atît de darnică această vară încît să depăşească toate greutăţile şi tot ce n-au putut da anii anteriori ??

Acest ritm maximal va soluţiona şi problema rămînerii în urmă cu planul de elaborare şi predare a cursurilor din cadrul **Facultăţii de economie a producţiei ?**

Tovarăşul prodecan Constantin Bărbulescu invocă tocmai **motivul forţării planului editorial întocmit de rectorat** — faptul că rectoratul a trecut peste termenele acceptabile de predare fixate de cele cinci catedre ale facultăţii şi a fixat noi termene care n-au putut fi îndeplinite de către cadrele didactice, fiind prea scurte.

Un al doilea motiv ar fi că o serie de cursuri au fost predate la rectorat, dar din cauza aglomerării cu manuscrise a centrului de litografiere ele n-au putut fi încă multiplicate. Şi un al treilea motiv (ultimul !) — lipsa posibilităţilor de dactilografiere (deci — există un plan vast de multiplicare, dar baza materială e încă necorespunzătoare).

Mariana TRUŞCĂ

CLUJ :

Institutul politehnic

De la început am vrea să subliniem că atribuim situaţiei existente la Institutul politehnic din Cluj calificativul „parţial satisfăcătoare" raportînd-o la situaţia ideală pe care am dori-o : materiile acoperite cu cursuri în proporţie de 90—100 la sută, un indice de acoperire definit corespunzător, toate cursurile actualizate. Discuţia purtată cu tov. conf. dr. ing. Ion Drăgan, prorector al institutului şi cu tov. T. Mihăilescu, directorul bibliotecii centrale, precum şi consultarea unor materiale puse la dispoziţie au relevat următoarea stare de lucruri.

Acoperirea cu cursuri, îndrumătoare de laborator, culegeri de probleme şi alte mijloace de informare ne indică o medie de 50 la sută pe ansamblul tuturor disciplinelor. În jurul acestei medii există variaţii foarte mari: 15—30 la sută pentru unele discipline noi sau cu programa profund modernizată (electronică industrială, calculatoare şi programare, organizarea producţiei) ; 90—100 la sută pentru discipline tehnice cu tradiţie în I.P.C. (maşini unelte, metalurgia pulberilor etc.) sau pentru unele discipline de cultură generală inginerească (matematică, fizică). **Există însă şi cursuri complet descoperite, îndeosebi la anii mai mari şi la subingineri** (maşini şi utilaje pentru zootehnie, tehnologia turnării, tracţiune electrică). Despre ultimul ni se precizează că a fost aprobat de Ministerul Învăţămîntului să apară încă din 1966. **Situaţia nerespectării termenelor de editare, în special din partea autorilor, nu este singulară.** Astfel, pentru anii trecuţi avem unele cifre ce nu pot fi trecute cu vederea : 1964 — 6, 1965 — 8, 1966 — 3, 1967 — 6, 1968 — 16 nepredări. Aceste cifre spun şi mai mult dacă le raportăm la cifra de 15—20 titluri care s-au multiplicat prin mijloace interne în fiecare din aceşti ultimi ani. **Considerăm de asemenea că programările făcute peste capacitatea de editare** (întîlnim în 1968, 36 titluri programate, deşi se ştia că există doar o capacitate de 20) **nu este de natură să mărească responsabilitatea autorilor pentru predarea la timp**, deoarece, vrînd, nevrînd, unele apariţii tot vor trebui întîrziate. De aceea, un plan precis şi ferm ar fi preferabil. De asemenea, considerăm că trebuie acţionat în direcţia cointeresării cadrelor didactice şi a studenţilor pentru pregătirea cursurilor spre editare.

O altă problemă, care pune în situaţie şi mai defavorabilă procentajele acoperirii indicate mai înainte, este definirea necorespunzătoare a indicelui de acoperire. Acest indice a fost calculat numai din punctul de vedere al cuprinderii materiei prevăzute de planul de învăţămînt în unul sau mai multe titluri care se găsesc în biblioteca institutului. Dacă ţinem seama că de multe ori aceste titluri, traduceri străine se găsesc într-un număr mic de exemplare şi că în general învăţarea materiei folosind mai multe cursuri este dificilă, acoperirea reală aşa cum o vede studentul este mult mai scăzută.

Găsim în schimb o situaţie mai bună în ceea ce priveşte stabilirea priorităţilor de editare şi a tirajului. S-a acordat prioritate cursurilor şi dintre acestea celor pentru anii mai mici. Pentru culegeri de probleme şi îndrumare de laborator se utilizează dactilografierea pe fascicole o dată cu parcurgerea materiei respective. O dată cu dreptul ce a fost acordat de a se vinde din exemplarele multiplicate intern, calculul tirajului a fost pus pe baze mai exacte fixîndu-se în funcţie de următorii factori : necesităţile secţiilor bibliotecilor (cîteva exemplare pentru împrumut), acoperirea separată a necesităţilor fiecărei grupe în parte cu cîte un exemplar la 2—8 studenţi în funcţie de natura cursului, înscrierile făcute de studenţi pe baza unor sondaje prealabile făcute în vederea vînzării. S-a constatat că un tiraj stabilit în mod elastic între limitele 100 şi 250 ex./titlu satisface corespunzător toate aceste necesităţi.

În ceea ce priveşte planurile de perspectivă imediată, am fost informaţi că litografia va primi curînd un xerograf care va permite ridicarea numărului titlurilor editate la 30 pe an. În mod corespunzător s-a alcătuit un plan de strictă necesitate cuprinzînd 20 titluri, urmînd să fie terminat pînă la 1 octombrie 1970. El va rezolva complet problema acoperirii cu cursuri la anii mici, la Facultatea de maşini agricole înfiinţată mai recent şi la cursurile de subingineri. Pentru anii 1970—1974 s-a întocmit o listă de 100 de titluri la sugestia catedrelor, cuprinzînd cursuri care încă lipsesc sau cursuri a căror vechime depăşeşte 5—6 ani, fiind necesară reactualizarea lor. Pe baza discuţiilor cu cadrele universitare, pe baza sondajelor în rîndul studenţilor şi a discuţiilor lor în cadrul senatului se va trece la aprobarea lor, la fixarea priorităţilor şi a tirajelor.

Considerăm că o altă soluţie deosebit de eficace atît din punct de vedere al economicităţii cît şi al calităţii este aceea de editare în comun de către 2 sau mai multe institute, atît pe plan central cît şi pe plan intern. La I.P. Cluj asemenea editări au fost realizate la unele cursuri : Organizarea producţiei, împreună cu I.P. Bucureşti, Maşini unelte, împreună cu I.P. Bucureşti şi I.P. Braşov, Clădiri civile, împreună cu Institutul de construcţii Bucureşti. Acestea au fost editate însă prin E.D.P. Credem că ar trebui mai atent studiată de către institutele de învăţămînt superior posibilitatea de coeditare pe plan intern sau de vînzare în alte puncte universitare.

Virgil SIMION

IAŞI:

Institutul agronomic

„La noi nu mai există o problemă a cursurilor" — aceasta este esenţa celor exprimate într-un fel sau altul de toţi interlocutorii noştri, cadre didactice de la Institutul agronomic din Iaşi.

În ultimii ani au fost multiplicate sau tipărite zeci de titluri, studenţii au la dispoziţie suficient material, care trebuie să fie cît mai atent cercetat şi aprofundat, afirma tovarăşul **prof. dr.** GH. TIMARIU, prorectorul institutului.

În faţa unei situaţii de acest fel s-ar părea că orice investigaţii reportericeşti pentru o anchetă de lucru sînt de prisos. Şi, totuşi, deşi unele cadre di-

dactice ale institutului se află în faza unei a doua reeditări, a pregătirii pentru tipar a cursului predat sau colaborează la alcătuirea manualelor unice, nimeni nu s-a putut exprima cu deplină mulțumire în legătură cu acest subiect, **pentru că pînă a spune că totul a fost rezolvat ar trebui ca totul să fie luat de la început.** Cerință, dacă vreți, exigență care demonstrează că și în astfel de situații există multe dificultăți care trebuie învinse.

Pentru acest an consiliul profesoral al institutului, întrunit la 23 aprilie, propunea spre litografiere 5 cursuri și a solicitat — prin adresa nr. 3 604 — aprobarea Ministerului Învățămîntului. Deși unele manuscrise sînt predate de autori (**Chirurgia**, Vol. I de prof. dr. Gh. Ionescu) iar celelalte sînt în fază înaintată de redactare (de exemplu, **Fitopatologia**, Vol II. de prof. dr. ing. Al. C. Lazăr, **Expertiză sanitar-veterinară** de conf. dr. A. Haneș), confirmarea ministerului nu a sosit nici pînă acum. În speranța că nu vor exista indicații speciale care să răstoarne planul de multiplicare, ar rămîne de găsit o soluție sigură și convenabilă pentru litografierea însăși a acestor cursuri.

Este adevărat că în urmă cu un an s-au luat unele măsuri de dotare a unor institute cu litografii proprii, iar unele dintre cele ce aveau aparate de multiplicare au primit în plus unele mașini noi, mai moderne, sporindu-se astfel capacitatea lor de lucru. Concomitent au fost însă desființate litografiile unor întreprinderi poligrafice care deserveau învățămîntul superior. Pentru institutele rămase fără litografii situația nu s-a îmbunătățit ; mai mult, a dispărut și posibilitatea de a se adresa tipografiilor locale. Ce rămîne de făcut ? Cu toate insistențele, contractele de multiplicare nu pot fi încheiate la timp, trebuind să se apeleze la bunăvoința institutelor posesoare de litografii care, firește, acordă prioritate lucrărilor proprii. Și, în ultimă instanță, pentru că ceea ce nu s-a putut include în planul uneia dintre litografiile dispuse să discute o astfel de posibilitate, va fi predat vreunei litografii care multiplică în condiții foarte puțin avantajoase, atît pentru institut cît și pentru studenți : cursurile sînt foarte scumpe, o lucrare de 300—330 pagini ajungînd pînă la cca. 40 lei. În timp ce o litografie, cum este de exemplu cea a Institutului agronomic Timișoara, reușește să facă operațiuni identice de trei ori mai ieftin. Care este soluția ? Evident, cel puțin deocamdată ar fi hazardată, neeconomică orice propunere de dotare cu litografie a fiecărui institut în parte. **Dar, sugerează tovarășul prof. dr.** I. WEISSMAN, care, din partea institutului, păstrează legătura cu Editura didactică și litografiile din Iași, București, Timișoara, **optimă ar fi înființarea unor litografii pe centre universitare.** Aceasta ar însemna : o concentrare a forțelor tehnice, financiare, încadrarea cu personal tehnic de specialitate, un plan riguros și o atitudine imparțială față de institutele ce fac parte din același centru. În situația actuală, de dispersare, nu există un coordonator și poate că nici nu este necesar. Pentru că, dacă în cazul Editurii didactice, Ministerul Învățămîntului ar putea să fie un mediator mai energic, în cazul litografiilor dispozițiile sale sînt luate în considerație doar facultativ de aceste unități care nu depind direct de minister, ci de institute.

Mai apare cu stringență problema stocurilor, ceea ce înseamnă de fapt : cheltuieli inutile, spații de depozitare ocupate, o falsă problemă a inutilității refacerii și reeditării cursurilor. Care sînt cauzele : mai întîi — litografiile condiționează multiplicarea de stabilirea unui tiraj mare (în realitate, tirajul, la majoritatea disciplinelor, nu ar trebui să depășească 200—300 de exemplare). Apoi, după cum am mai arătat, lucrările litografiate sînt uneori mult prea scumpe, și din acest motiv studenții fie că folosesc numai notițele de la curs și exemplarele din bibliotecă, fie că își procură exemplare vechi, mai ieftine. Utilizarea exclusivă a notițelor este, după cum s-a arătat deseori, insuficientă și chiar dăunătoare, întrucît nume concrete, termeni tehnici, științifici sînt greșit transcriși, sînt însușiți ca atare, bagajul de cunoștințe este limitat, uneori nici principiile generale ale capitolului predat nu sînt corect și complet reținute. Departe de noi intenția unei pledoarii publicitare în favoarea lichidării stocurilor existente (posibilă cu un oarecare efort), însă, mai ales la disciplinele de specialitate, consultarea cursului, păstrarea în biblioteca de specialitate, personală, a viitorului inginer, posibilitatea de a reveni asupra lui ori de cîte ori studentul are nevoie sînt suficiente motive pentru a demonstra nevoia de a scoate cursuri bune, ieftine, pe care trecerea unei perioade de 3—5 și chiar mai mulți ani nu le răstoarnă ci le completează continuu. De aici, prin deducție, începem să preferăm **manualele tipărite**, rămînînd ca forurile tutelare, Ministerul Învățămîntului să discearnă dacă, în condițiile existenței în diferite centre de învățămînt superior a unor școli științifice diferite, meritînd să fie încurajate în tendințele lor spre investigații cît mai diverse, spre polemica științifică și manifestarea argumentată a autorității științifice într-un domeniu sau altul, este necesară alcătuirea unor colective de autori pentru elaborarea manualului unic. Și merită ca ministerul să analizeze această situație, instituind poate concret un sistem de consultări care să preceadă desemnarea grupului de autori (dacă mai este necesar un colectiv de autori), pentru a preîntîmpina : refuzul unor participări la astfel de colective și deci fie tergiversarea apariției unor lucrări necesare mult așteptate, fie absența unor personalități proeminente dintre autorii manualului de nivel universitar; uniformizarea fortuită a opiniilor științifice; apariția ulterioară sub egida altor foruri și edituri, a unor tratate de specialitate, pregnant diferite de manualele difuzate studenților. Oricare dintre aceste eventualități ar reprezenta mari prejudicii aduse progresului continuu al învățămîntului nostru superior.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI:

O urmărire atentă a cursului manualelor universitare

În ultimii ani s-a putut observa un progres în munca de redactare și tipărire a cursurilor și manualelor destinate învățămîntului superior. **Numai în Editura didactică și pedagogică în perioada 1963—1968 au apărut 900 de titluri care au acoperit din punct de vedere tematic multe dintre necesitățile învățămîntului superior.** Dintre acestea unele lucrări au fost traduse sau sînt în curs de traducere într-o serie de țări din Europa și America. Pînă la sfîrșitul anului, Editura va fi realizat alte 150 de titluri. Instituirea unui regim remitent va permite creșterea tirajului mediu la peste 2 600 de exemplare. Editura a început să ia în considerare, în vederea publicării, unele lucrări de mic volum (80 pînă la 150 de pagini), prezentînd contribuții originale ale cadrelor didactice, teze de doctorat.

În anul universitar 1968—1969 s-a dezvoltat mult activitatea editorială în centrele universitare prin dotarea institutelor de către Ministerul Învățămîntului **cu aparatură în valoare de 1,5 milioane lei valută, ceea ce a permis alcătuirea unui bogat plan editorial, de 700 titluri, pe cale de a fi realizat în acest an.** Astfel, la Institutul politehnic Timișoara au fost litografiate de la începutul anului pînă în prezent 12 titluri (4 500 de pagini) ; 15 manuscrise sînt pe cale de a intra în lucru, iar pînă la sfîrșitul anului alte 7 vor fi litografiate. Îndrumarele de laborator și de proiectare sînt aproape în întregime multiplicate. Se apreciază că pînă în 1972, asigurînd un tiraj necesar pentru trei ani, vor putea fi acoperite necesitățile de cursuri ale tuturor disciplinelor. În acest sens, în ultimele luni un ritm accelerat cunoaște activitatea editorială de la Universitatea București, Academia de studii economice și alte institute de învățămînt superior.

În cadrul eforturilor ce se întreprind pentru începerea sub cele mai favorabile auspicii a noului an de învățămînt, în această perioadă tot mai multe cadre didactice și-au intensificat activitatea de elaborare a cursurilor, caietelor de lucrări și proiecte, colaborează la lucrările de mare amploare ce urmează a fi predate în cel mai scurt timp Editurii didactice sau litografiilor locale.

Cu toate acestea, în editarea și difuzarea cărții universitare există încă o serie de deficiențe. **Iată de ce s-a bucurat de o mare apreciere inițiativa Ministerului Învățămîntului de a convoca într-o ședință de lucru reprezentanți ai instituțiilor de învățămînt superior din întreaga țară, ai Editurii didactice și pedagogice, invitați din partea marilor edituri din Capitală pentru a lua în dezbatere situația îndeplinirii planului de editare, nivelul științific al cursurilor propuse spre tipărire sau litografiere, măsurile practice ce urmează a fi luate pentru îmbunătățirea continuă a editării cărții universitare.**

În informarea prezentată, tov. Emil Bîldescu, directorul Editurii didactice, s-a referit în special la principalele dificultăți care amînă apariția pe piață a unor manuale. Astfel, depunerea la editură a manuscriselor se face cu mare întîrziere. La 1 octombrie 1968 doar 2/3 din lucrările planificate pentru apariție în 1969 se aflau la editură. Din această cauză a fost pierdut spațiul tipografic necesar unui număr de 50 cursuri și manuale. Pînă în momentul de față nici situația pe 1970 nu este destul de clară, întrucît doar un sfert din numărul manuscriselor au fost înaintate la editură.

O altă dificultate rezidă în conținutul unor manuale și cursuri. Există autori care nu valorifică suficient tradițiile științifice și culturale ale țării noastre, dovedesc necunoașterea dezvoltării actuale a științei respective pe plan mondial, utilizează excesiv de multe tabele, cifre etc. Valoarea instructiv-educativă a unor manuscrise este deficitară. Astfel, manuscrisul manualului de Geografie fizică a României elaborat de Universitatea din Iași conținea confuzii ideologice, manualul de Drept administrativ al Universității din București folosea defectuos unele citate ; alte manuscrise includeau cifre depășite sau se bazau pe acte normative vechi. Faptul acesta dovedește că avizarea cursurilor de către colectivele de catedră, în special de către șefii de catedră, s-a făcut cu prea mare ușurință.

În informările prezentate din partea Universității din București, Academiei de studii economice, Institutului medico-farmaceutic Cluj, Institutului politehnic Timișoara, de către prorectori ai acestor instituții, precum și în intervențiile unor participanți a fost exprimată o multitudine de observații și propuneri dintre care menționăm :

Pentru elaborarea optimă sub raport calitativ și cu mai multă operativitate a cursului și manualului universitar, ar fi necesar ca la acordarea titlurilor universitare manualul să devină o piesă de concurs și o condiție de promovare ; să se acorde drepturi de autor pentru lucrări litografiate ; să se instituie concurs pentru manualul unic. De asemenea, ar fi necesar ca Editura didactică să ia măsuri pentru scurtarea termenului de tipărire a manuscriselor. Unele institute au relevat ca pozitivă metoda multiplicării pe fascicole, capitole, părți de curs. În stabilirea planului tematic s-a sugerat ca Editura didactică să aibă în vedere editarea cu prioritate a lucrărilor fundamentale, de interes pentru întreaga țară, reeditarea unor manuale și tratate prestigioase, oportunitatea apariției concomitente a unor manuale ale aceleiași discipline destinate însă cursurilor universitare și postuniversitare.

În vederea cunoașterii activității editoriale din și pentru învățămîntul superior și pentru difuzarea în condiții mai bune a lucrărilor a fost susținută propunerea de apariție, sub egida Ministerului Învățămîntului, a unui Buletin de informare, care va fi pus la dispoziția institutelor, decanatelor, catedrelor, a tuturor celor interesați. De asemenea, Universitatea București a solicitat aprobarea unor centre proprii de difuzare. Institutul politehnic Timișoara a împărtășit experiența sa de a trimite 2—3 exemplare din lucrările editate institutelor similare din țară, inițiativă bine primită de acestea. Unii vorbitori au semnalat inadvertențe în difuzarea lucrărilor universitare ; astfel, depozitele stochează unele lucrări în timp ce librăriile sînt lipsite de acestea.

Diferențiat, discuțiile s-au referit și la necesitaea elaborării manuale și cursuri adecvate planurilor și programelor de învățămînt în învățămîntul pedagogic și de subingineri.

Reprezentanții editurilor : Medicală, Tehnică, Politică, Agrosilvică au relevat contribuția lor la editarea lucrărilor destinate studenților și au propus unele căi pentru ca aceasta să sporească în viitor, în principal printr-o coordonare mai judicioasă a planurilor editoriale.

Luînd cuvîntul în încheierea dezbaterilor, prof. univ. **Miron Constantinescu**, adjunct al ministrului învățămîntului, **a subliniat utilitatea acestei discuții de lucru care a pus în evidență noi posibilități de intensificare pe plan central și local a activității editoriale. În viitor ministerul va continua acțiunea de dotare cu aparatură de multiplicare și a altor institute, va susține în continuare în fața forurilor competente (Ministerul Finanțelor și Comitetul de Stat al Planificării) necesitatea acordării stimulentelor materiale pentru lucrările apărute pe plan local și va lua măsuri ca în circa o lună de la data consfătuirii să apară Buletinul de informare asupra activității editoriale universitare din întreaga țară. Este necesar însă ca autorii de cursuri și catedrele de specialitate să privească cu și mai multă răspundere și exigență sarcinile ce le au și să contribuie cu mai mult succes la rezolvarea acestei probleme de deosebită însemnătate care preocupă în momentul de față lumea universitară, ca unul dintre semnele stabilizării învățămîntului : elaborarea și editarea în condiții bune a cursurilor, manualelor și tratatelor universitare.**

Georgeta RUȚĂ

EVRIKA!

Savanţii sovietici în faţa unor noi ipoteze, descoperiri, creaţii

Acad. Mihail MILLIONŞCIKOV:

Centralele viitorului

Acad. Mihail Millionşcikov, vicepreşedinte al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., consideră că „aburul" secolului 20 este plasma.

Coeficientul de acţiune utilă a centralelor termoelectrice atinge practic plafonul maxim. Ridicarea acestui coeficient numai cu un procent se obţine extrem de greu. Centralele atomoelectrice funcţionează şi ele după sistemul vechi: cazane-aburi-turbine. O metodă principial nouă este aceea a obţinerii energiei electrice în instalaţii magnetohidrodinamice (generatoare M.H.D.). Curentul se obţine prin transformarea directă a energiei chimice în energie electrică. Fără cazane uriaşe, fără turbine ce se rotesc cu o viteză colosală! Corpul de lucru este plasma, încălzită pînă la cîteva mii de grade.

Plasma este „a patra stare a substanţei". Ea este un amestec gazos de particule pozitive şi negative de atomi neutri cu electroni liberi. De altfel, flacăra unui chibrit e şi ea o plasmă, dar la o temperatură mică.

Plasma este un bun conducător de curent. Atunci cînd plasma, în stare de incandescenţă, trece în mare viteză prin canalul generatorului M.H.D., străpuns de un puternic cîmp magnetic, în ea apare un curent electric.

În Uniunea Sovietică va intra în curînd în funcţiune o instalaţie M.H.D. experimental-industrială cu o capacitate de 25 000 kilowaţi. Plasma va fi lansată cu o viteză pînă la 850 metri pe secundă. În viitor se prevăd viteze supersonice. Coeficientul de acţiune utilă al unor astfel de centrale electrice va fi cu 15—20 la sută mai mare decît acela al centralelor termoelectrice.

Erich GUERLING:

O revoluţie în cosmogonie?

Se admite că vîrsta Terrei este apreciată la 5 miliarde de ani, însă Erich Guerling, un savant din Leningrad, a descoperit recent roci cu o vîrstă ce depăşeşte 11 miliarde ani. Dacă savantul sovietic are dreptate atunci concepţiile noastre cosmogonice ar trebui să se schimbe.

Anumite teorii cosmogonice explică originea şi dezvoltarea sistemului solar pornindu-se de la aceeaşi substanţă (nor de praf şi gaz) care ar fi format materia tuturor planetelor şi a Soarelui. Soarele nu este însă decît una din nenumăratele stele ale Galaxiei noastre, iar Galaxia nu este decît o aglomerare gigantică de stele printre atîtea altele. După unele ipoteze cosmogonice acum 12 miliarde de ani toată materia Universului era concentrată într-o imensă picătură superdensă, care a început să se întindă şi să se împartă în miliarde de nebuloase, stele şi planete. Vîrsta Universului ar fi după aceste ipoteze de 12 miliarde de ani. Profesorul Erich Guerling din Leningrad a stabilit că rocile din peninsula Kola au „venerabila" vîrstă de cel puţin 11 miliarde de ani. El a dedus că Terra trebuie să fie şi mai în vîrstă, fiindcă trebuie adăugat un miliard de ani pentru condensarea materiei. Planetele şi steaua centrală a sistemului solar sînt deci mai bătrîne decît tot Universul!

Sînt aceste deducţii eronate? Vîrsta rocilor din peninsula Kola a fost exagerată? Descoperirea radioactivităţii a permis detectarea cu precizie a vîrstei rocilor. În 1902 Pierre Curie a stabilit că izotopii radioactivi existenţi în minerale şi care se dezintegrează unul după altul sînt un veritabil cronometru natural al vîrstei lor

Dezintegrarea radioactivă are o viteză constantă. Cantitatea de uraniu 238 conţinut într-un mineral se reduce la jumătate la fiecare 4,5 miliarde de ani. Dezintegrîndu-se atomii de uraniu se transformă în atomi de plumb. Măsurîndu-se cantitatea de plumb conţinută de un mineral şi comparînd-o cu cantitatea de uraniu încă nedezintegrat savanţii pot stabili radioactivitatea iniţială şi deci vîrsta rocii respective. Aceste calcule au arătat că cele mai „bătrîne" roci au 3,5 miliarde de ani. Adăugîndu-se 1,5 miliarde de ani pentru formarea planetei şi scoarţei se deduce vîrsta aproximativă a Terrei — 5 miliarde de ani. Mii de măsurători executate independent în diferite laboratoare ale lumii au confirmat această ipoteză. Verificările se fac, în afara procedeului uraniu-plumb, cu procedeul potasiu-argon, pus la punct de prof. Erich Guerling şi de acad. Alexandr Polkanov. Ca precizie acest procedeu nu este cu nimic inferior celui bazat pe uraniu-plumb, considerat pînă în prezent ca cel mai sigur. Putem să ne imaginăm stupefacţia lui Guerling cînd, bazîndu-se pe procedeul său, a obţinut valori mai mari de 11 miliarde de ani în calcularea vîrstei rocilor. Este adevărat că înaintea lui Guerling, mulţi savanţi au obţinut aceleaşi valori, însă nu le-au luat în seamă, considerîndu-le eronate. De altfel, publicarea unor rezultate atît de senzaţionale ar fi putut zdruncina încrederea faţă de procedeele radioactive de analiză a rocilor. Spre sfîrşitul deceniului patru, specialiştii cei mai calificaţi mai puneau încă la îndoială cele trei miliarde de ani, pentru cele mai vechi roci, descoperite prin procedeele radioactive. Guerling şi-a dat seama perfect că rezultatele sale puneau în cauză propria teorie a procedeului potasiu-argon, ca de altfel şi celelalte procedee radioactive. Dar el a ţinut mai întîi să stabilească adevărul ştiinţific şi a fost primul care a avut curajul să publice aceste rezultate „neverosimile". Guerling crede că rocile studiate au o vîrstă considerabilă. El admite faptul că acestea au apărut la suprafaţa Terrei provenind de la mari adîncimi. Aceasta lasă să se presupună că nucleul planetei noastre este mult mai bătrîn decît scoarţa. Formarea Terrei ar fi durat deci mult mai mult timp decît credeam pînă acum. Oricare ar fi adevărul, Geocronologia, ştiinţa datării rocilor, şi Cosmogonia, ştiinţa originii corpurilor celeste, au de descifrat un mister. Acest mister poate marca începutul unei revoluţii în ştiinţele naturale.

Gustav NAAN:

O ipoteză nouă despre structura Universului

Gustav Naan, membru al Academiei de Ştiinţe a R. S. S. Estone şi redactor al Enciclopediei Estoniene, este cunoscut ca autor al unor originale şi interesante ipoteze cosmice. Nu de mult el a răspuns la o serie de întrebări ce i-au fost adresate de către redacţia unei reviste tehnico-ştiinţifice. La întrebarea privind posibilitatea realizării unei machete teoretice a Universului, Naan a răspuns că astfel de machete reprezintă mijloace pe deplin justificate de studiere a naturii. „Naturii nu-i place uniformitatea: de aceea, după părerea savantului estonian, cercetătorii vor trebui să realizeze, cu timpul, machete din ce în ce mai complicate şi mai încîlcite, inclusiv machete în care să coexiste lumi cu proprietăţi diferite".

— Sînteţi de părere că legile naturii se pot schimba cu timpul? l-a întrebat pe Gustav Naan comentatorul revistei. Savantul a răspuns afirmativ. „În momentul de faţă, după descoperirea radiaţiei relictice, este foarte probabil că în vremuri îndepărtate Metagalaxia (adică totalitatea „insulelor stelare", a galaxiilor) se afla într-o stare de maximă condensare, faţă de care nu sînt valabile legile cunoscute azi în fizică. Dacă Metagalaxia reprezintă un sistem care pulsează şi dacă cu timpul va trece de la starea de expansiune la cea de comprimare, densitatea materiei poate să crească din nou în aşa măsură încît va determina şi schimbarea caracterului legilor fizicii".

La întrebarea privind posibilitatea aşa-numitei „morţi prin căldură a Universului" (entropia), cînd Universul va atinge „echilibrul" energetic şi va înceta orice mişcare, Naan a răspuns că, deşi lucrul acesta este posibil din punct de vedere teoretic, este puţin probabil că Universul va ajunge la o astfel de stare.

Lui Naan îi aparţine ideea aşa-numitului „Univers simetric". Într-un astfel de Univers, **declară savantul estonian,** alături de lumea noastră — Metagalaxia — există şi o „antilume". Aceasta nu este o antilume pur şi simplu, alcătuită din antimaterie şi antiparticule, ci o lume în care timpul se scurge invers faţă de timpul nostru. **După părerea lui,** într-o astfel de lume au loc procese de antientropie. **La întrebarea referitoare la proprietăţile unor astfel de lumi, savantul a răspuns că** „în această privinţă pot să apară cele mai neaşteptate surprize: la trecerea dintr-o lume în alta se pot schimba direcţia sau ritmul de scurgere a timpului, o formă a materiei se transformă în alta"

Totodată, Gustav Naan i-a prevenit pe cititori „să nu tragă concluzii pripite. Perspectivele unora sau altora dintre aceste idei, **a declarat savantul,** trebuie apreciate cu maximum de prudenţă".

Alexandr PROHOROV
academician, laureat al Premiului Lenin şi al Premiului Nobel:

Laserii — perspective şi posibilităţi

Cu toate că electronica cuantică este o ştiinţă foarte tînără, numeroase instituţii din diferite oraşe ale Uniunii Sovietice au adus o contribuţie importantă la dezvoltarea ei.

Dacă m-aş opri numai la cele mai importante realizări ale oamenilor de ştiinţă sovietici, aş dispune şi pentru aceasta de un material bogat. Cred însă că ar fi mai interesant să ne oprim asupra unor probleme la ordinea zilei în electronica cuantică.

În pofida faptului că în momentul de faţă laserii se folosesc în mare măsură pentru rezolvarea multor probleme tehnologice, precum şi în medicină, totuşi folosirea lor nu a căpătat extensiunea la care ne aşteptam. Să luăm, de exemplu, telecomunicaţia prin fascicule de laseri. Ea nu se aplică pe scară largă nu atît pentru faptul că pînă azi nu s-a elaborat un sistem de modulare şi recepţie care să umple tot volumul canalului de fascicule de lumină, ci pentru că condiţiile atmosferice au o puternică influenţă asupra răspîndirii acestor fascicule...

...Domeniul în care laserii şi-au găsit cea mai largă aplicare este fizica. Astăzi mulţi fizicieni folosesc laserii pentru cercetarea fenomenelor fizice, deoarece laserii au creat posibilitatea de a se face experienţe fizice unicale. A apărut, de exemplu, o ramură nouă a fizicii — optica nelineară. Fizicienii au fost puşi în situaţia de a studia din nou procesele interacţiunii dintre fluxurile de energie şi materie. S-a constatat că substanţele transparente pentru fluxurile obişnuite de energie îşi schimbă proprietăţile cînd energia are o densitate mare. Ele încep să absoarbă energia, devenind puţin transparente. Dimpotrivă, substanţele netransparente în condiţii obişnuite, devin transparente atunci cînd creşte densitatea energiei. Mai mult decît atît, laserii se folosesc pe scară largă ca instrumente obişnuite de laborator pentru reglarea diferitelor instalaţii optice şi ca surse de lumină pentru diferite scopuri.

Aş vrea să spun şi cîteva cuvinte despre unele tipuri noi de laseri, existente în momentul de faţă.

Coeficientul acţiunii utile şi puterea de emisie a laserilor depind de calitatea materialelor din care este alcătuit «corpul activ». Impurităţile, chiar şi în cantităţi mici, absorb radiaţia de laseri, ceea ce duce la scăderea bruscă a coeficientului acţiunii utile. Mai mult decît atît, impurităţile pot duce la descompunerea «corpului activ». Puterea sau energia maximă care pot fi obţinute sînt limitate de rezistenţa materialului la descompunere. Din această cauză problema creării unor laseri puternici este strîns legată de cunoaşterea mecanismului de descompunere a materialelor folosite

În cercetările de laborator şi-au găsit aplicarea practică cea mai largă laserii cu corp solid şi laserii cu gaz. Laserii cu corp solid dau la impuls capacităţi şi energii record, fapt pentru care sînt folosiţi în mare măsură în lucrările de optică nelineară. Generatorii cuantici cu corp solid pot lucra în regimuri diferite...

...Laserii cu corp solid pot avea impulsuri de mare capacitate. Dacă energia de emisie este de cîţiva kilojouli atunci la o durată a impulsului de 1 milisecundă se obţin astfel de capacităţi, încît la focalizarea razei de laser se formează o spărtură în aer. Acest fenomen a fost observat pentru întîia oară de către savanţii sovietici.

În continuare, laserii cu corp solid pot lucra în regim de impulsuri scurte sau de impulsuri gigantice. Cînd s-au creat condiţiile de generare, are loc o creştere foarte rapidă a oscilaţiilor, cîmpul puternic aruncă instantaneu particulele excitate şi oscilaţiile încetează brusc. În acest caz, durata impulsului este de circa 10—40 nanosecunde. La un astfel de regim se obţin capacităţi uriaşe. În 1966, în U.R.S.S. a fost realizat un laser de 6 gigowaţi (1 gigowatt — o mie de milioane waţi).

Cu ajutorul generatorilor care lucrează în regimul impulsurilor gigantice se fac cercetări asupra spărturii din aer. În «scînteia» astfel formată, temperatura se ridică pînă la cîteva milioane de grade. Laserii de acest fel se pot folosi pentru încălzirea plasmei în vederea obţinerii de reacţii termonucleare.

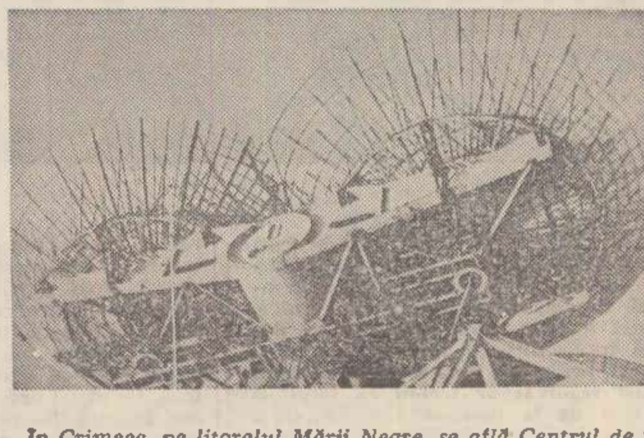
Prin folosirea impulsurilor ultrascurte la Institutul de fizică «Lebedev» se fac numeroase experienţe interesante, se studiază fenomene fizice care se desfăşoară în mare viteză.

Aşadar, laserii pot lucra în regimuri diferite, începînd cu generarea continuă şi sfîrşind cu impulsuri ultrascurte.

Nu încape îndoială că şi impulsurile ultrascurte îşi vor găsi o aplicare practică. Dacă durata impulsului reprezintă a trilioana parte din secundă, fasciculul de lumină ocupă în spaţiu o lungime doar de trei zecimi de milimetru. Aceasta va oferi posibilitatea de a măsura, cu o precizie inaccesibilă pînă acum, bunăoară, viteza luminii.

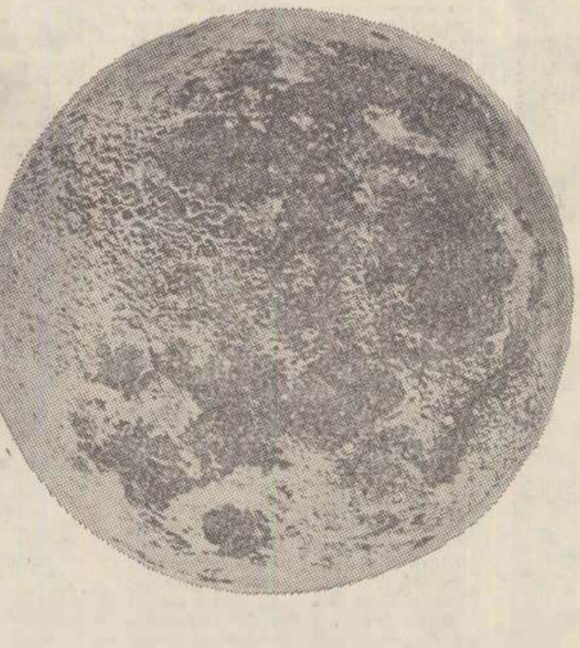
În momentul de faţă, o radiaţie puternică poate fi obţinută numai pe anumite lungimi de undă, fapt care limitează folosirea aparaturii cuantice. Ar fi de dorit să dispunem de un laser cu o frecvenţă reglabilă. În această direcţie s-au făcut deja primii paşi, cu toate că problema nu este pe deplin rezolvată. Dacă este necesară o anumită lungime de undă şi o mare capacitate, atunci laserii de mare putere, cu rubin sau sticlă din neodim, pot fi folosiţi ca surse de excitare a altor corpuri. Prin această metodă pot fi excitate numeroase medii, care nu pot fi excitate prin metodele obişnuite. În acest caz, lungimea de undă a radiaţiei va fi alta. Astfel de experienţe se fac relativ de multă vreme. Sînt bine cunoscute lucrările pentru excitarea semiconductorilor, a cristalelor şi a lichidelor. Aici coeficientul transformării utile ajunge pînă la 50 la sută, iar directivitatea radiaţiei este uneori mai bună decît directivitatea laserului care a servit drept sursă de excitare. Se fac experienţe pentru modificarea unor laseri la care se folosesc drept corp activ cristalele. Lucrările cele mai recente se referă la excitarea coloranţilor cu ajutorul laserului cu rubin, care lucrează în regimul impulsurilor gigantice. Alegînd colorantul şi concentrarea lui, se poate modifica lent şi într-un diapazon larg lungimea de undă a radiaţiei.

Nu e departe vremea cînd laserii «restructuraţi» vor deveni un mijloc comod de cercetare în instituţiile ştiinţifice.

În Crimeea, pe litoralul Mării Negre, se află Centrul de telecomunicaţii cosmice de la mare distanţă De aici se ţine legătura cu oamenii care cuceresc Cosmosul şi cu navele cosmice fără pilot. Un semnal radio lansat aici ajunge pe Venus în 7,5 secunde.

Luna: Aici oamenii de pe planeta Pămînt...

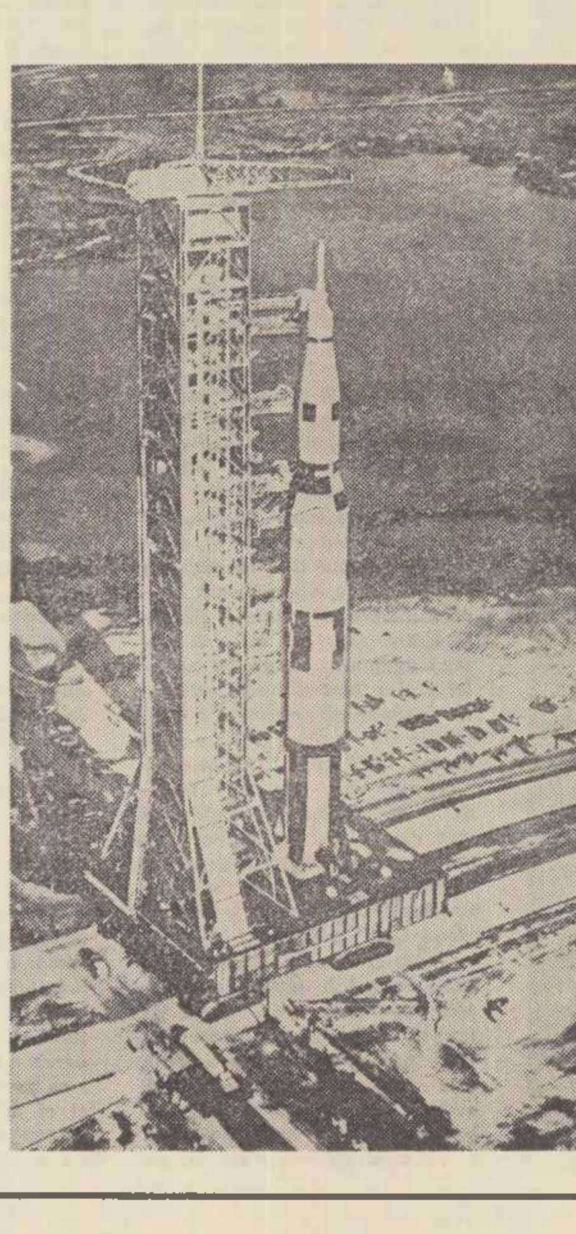
La 16 mai, APOLLO-10 făcuse repetiția generală, fără ultimul act, aselenizarea propriu-zisă. La 12 iunie generalul Sam Philips, șeful proiectului APOLLO, a comunicat asentimentul pentru istorica misiune a astronauților Neil Armstrong, Edwin Aldrin și Michael Collins — debarcarea pe Lună. La 16 iulie, ora 15,32 (ora Bucureștiului), sute de milioane de spectatori și telespectatori din întreaga lume au asistat la plecarea primilor oameni spre cucerirea primului obiectiv al itinerarelor interplanetare — Luna. În acele momente emoționante, premergătoare lansării superfuzeei SATURN-V, Jean Jules Verne, nepotul acelui care imaginase cu atîta intuiție și exactitate zborul primilor pămînteni spre infinitele dimensiuni ale Universului spunea : **„Tot ceea ce un om poate imagina, alți oameni sînt capabili să realizeze.** Și astfel, „Drumul de la Pămînt la Lună“, descris de Jules Verne cu peste o sută de ani în urmă, a devenit cu 48 de ore în urmă o realitate epocală, urmărită cu emoție de întreaga planetă. „Cum de-o fi reușit Columb să se descurce fără televiziune ? — se întreba glumeț corespondentul științific al ziarului „The Christian Science Monitor". Prima cursă cosmică cu staționare pe Lună, tulburător eveniment în istoria științei și culturii umane, se află încă în plină desfășurare. Însă programul de zbor a fost îndeplinit pînă acum cu o extraordinară precizie, atestînd din plin succesul expediției APOLLO-11.

„Columbia“ și „Vulturul“ și-au îndeplinit misiunea

„Cu excepția craterelor mai mari zona seamănă cu un teren argilos umed. Aselenizarea nu pare să fie o problemă. Totuși dacă LEM-ul nu va nimeri unde trebuie, va avea de furcă. Văile par să aibă cîteva zeci de metri adîncime, fundul lor pare să fie neted, dar marginile sînt extrem de accidentate. Ele seamănă cu un deșert foarte uscat, ca cele din New Mexico sau Arizona". Cu aceste cuvinte descria Thomas Stafford, component al echipajului APOLLO-10, zona nr. 2 din regiunea Mării Liniștii, între vulcanii Sabine și Maskelyne, unde cu două zile în urmă comandantul Neil Armstrong și Edwin Aldrin au primit botezul Lunii. Prin intermediul camerelor de televiziune am fost cu toții martorii acestei descrieri trăite și explorate de cei doi curajoși locuitori ai Terrei. Tensiunea momentelor trăite pe Lună de Armstrong și Aldrin a fost mărită și de nenumăratele pericole ale riscantei lor „promenade selenare" Mai puțin preocupat de primele cuvinte ce avea să le rostească pe Lună și pentru care revista „Esquire" i-a prezentat chiar o serie de sugestii, Armstrong, după cum am văzut cu toții, a avut griji mult mai urgente decît posteritatea : culegerea de mostre selenare, instalarea aparatajului de analiză, verificarea „Vulturului". Momentele critice fiind depășite au rămas totuși o serie de pericole pe care nu numai cosmonauții le vor înfrunta, ci poate chiar întreaga omenire. La 26 iulie 1969, orele 14,12, cînd Apollo 11 va ameriza la sud de insulele Hawai, în loc de primirea triumfală de care s-au bucurat, pînă acum, toți astronauții, Amstrong Aldrin și Collins vor avea parte de o primire rezervată doar ciumaților. Ei vor trebui să petreacă 21 de zile în incubatorul cu vacuum pentru prevenirea unei infectări a Terrei cu microorganisme — microbi, bacterii sau alte forme de viață bănuite numai pe suprafața Selenei. Dacă este adus un virus contra căruia omenirea încă nu are antidot și care are o germinație debordantă ? Specialiștii N.AS.A. au dat asigurări pentru perfecta funcționare a carantinei, cînd nici măcar președintele Nixon nu-i va putea felicita pe cei trei eroi, decît prin intermediul unui telespeaker.

Luna — Parisul cosmic al Universului

Cînd temerarul aviator Ch. Lindbergh a plecat singur deasupra Atlanticului în 1927, el a declarat că țelul său este Parisul. Dar dacă acest țel era numai Parisul el putea să-l atingă și cu un vapor. Planul său era să demonstreze însă că sosise momentul unui zbor istoric — traversarea Atlanticului. Știm cu toții ce a devenit aviația după aceea. Astăzi savanții au demonstrat că a sosit momentul debarcării pe altă planetă și astfel Luna a devenit Parisul cosmic al Universului. În afara reușitei propriu-zise a zborului lui Armstrong, Aldrin și Collins, știința va putea răspunde pe baza datelor științifice culese la o serie de întrebări legate de originea satelitului nostru natural, de existența vieții în cele mai elementare forme pe Lună, de originea craterelor selenare. Zborul lui Apollo-11, mai mărturisește un important element al civilizației umane : cooperarea savanților din lumea întreagă pentru triumful gîndirii omenești în cele mai îndrăznețe proiecte științifice. „Însăși programul spațial american — a declarat recent dr. Charles Sheldon, specialist în domeniul cercetărilor cosmice — este o încununare a unei suite de eforturi ale gîndirii savanților din Franța, Marea Britanie, U.R.S.S. își alte țări europene". Numele cabinei de comandă „Columbia" este într-un fel și un prinos de recunoștință adus savanților europeni. Armstrong și Aldrin au depus pe suprafața Lunii într-un gest de pioasă amintire medaliile decernate celor doi cosmonauți sovietici, Iuri Gagarin, neuitatul pionier al investigațiilor astrale și Vladimir Komarov, care și-au găsit un sfîrșit tragic. Totodată astronauții americani au depus în Marea Liniștii medaliile postume ale lui V. Grissom, R. Chafee și E. White care au pierit în dramaticul accident de la Cape Kennedy, în urmă cu doi ani.

Urmașii lui Apollo-11

Apollo-11 va fi urmat în viitorii doi ani de încă 9 expediții cosmice cu punct final — Luna, ce vor aprofunda coordonatele geografiei selenare, ce glorifică prin nomenclatura ei geniile umanității și care evocă legendare tărîmuri poetice, în contrast puternic cu realitatea aspră și neprimitoare a condițiilor de viață lunară. În luna noiembrie Apollo-12 va conduce pe Charles Conrad și Alan Beane în Oceanul Furtunilor. Apollo-13 va aborda un teren mai accidentat, craterul Fra Mauro (numit astfel după un geograf venețian din secolul XV) situat în apropierea imensului crater Copernic. Apollo-14 va explora o zonă situată între Marea Liniștii și Marea Nectarului, iar Apollo-15 promontoriul care domină strîmtoarea dintre Marea Liniștii și Marea Serenității ; Apollo-16 va cerceta craterul Tycho în mijlocul căruia o piramidă înaltă de 1 500 de metri strălucește, văzută de pe Pămînt ca un diamant. Peste doi ani este prevăzută lansarea lui Apollo-17 care urmează să studieze colina Marius într-o zonă fără cratere mari, însă cu falii lungi și cîmpuri de lavă. Apollo-18 și Apollo-19 vor cerceta noi pete albe, primul în Valea Schroter din nordul Mării Ploilor pentru a afla cauzele aparițiilor unor misterioase lumini roșii semnalate de numeroase observatoare terestre, iar cel de al doilea va întreprinde cercetări identice în Falia Hyginus ale cărei margini sînt crestate de 13 cratere ciudate. Ultima navă din seria Apollo va aseleniza în centrul craterului Copernic, arenă gigantică înconjurată de un zid înalt de peste 4 kilometri.

Cum vor fi viitoarele promenade selenare

Expediția APOLLO-11 a deschis drumul unei noi serii de cercetări în cadrul cărora astronauții vor depăși limitele de timp și spațiu impuse pentru securitatea recuperării lui Armstrong și Aldrin. Cum vor circula viitoarele echipaje de astronauți ?

Pentru exploatarea științifică a posibilităților deschise de prima aselenizare, următoarele zboruri vor reclama două elemente. Mai întîi, adăposturi lunare unde astronauții își vor putea scoate costisitoarele costume și se vor putea odihni. Apoi vor fi necesare mijloace eficace pentru deplasare. Pentru drumuri scurte un jeep lunar nepresurizat va fi suficient. Cum pe Lună încă nu s-au construit autostrăzi vehiculele lunare vor trebui să înfrunte orice teren. Pentru evitarea derapajului, roțile acestor mijloace de transport vor avea un diametru enorm ceea ce le va conferi un aer (!) destul de diabolic.

Transportarea utilajelor și materialelor necesare pentru o cercetare amănunțită a Selenei ridică de asemenea probleme complicate, la care ne răspunde însă celebrul savant Wernher von Braun în cartea sa „Cucerirea spațiului : „Explorarea suprafeței lunare va necesita un material perfecționat a cărui construcție nu a fost inclusă în actualul program APOLLO. Dacă pentru transportarea acestui material se va utiliza o rachetă SATURN-V, care va efectua un singur drum spre Lună și va depune încărcătura într-un punct determinat, nu va mai fi nevoie de modul de comandă și modul de serviciu. În acest caz zborul automat va fi aproape identic cu procesul de zbor pus la punct de alunizările din cadrul programului Surveyor, cu un nou sistem de frînare de înaltă putere pentru alunisajul final. Acest sistem va putea depune pe Lună o încărcătură utilă pînă la 13 000 kg. Această eventualitate, care este pe deplin posibilă cu capacitatea de funcționare a rachetei SATURN-V, va da o nouă dimensiune cercetările selenare, permițînd stabilirea de laboratoare mobile capabile să parcurgă mai multe sute de kilometri pe suprafața Lunii, iar stațiile de cercetare locuite asemănătoare celei existente în Antartica pot deveni o realitate în anii următori primei debarcări a omului pe Lună".

„...Un salt gigantic“

„Este un pas mic pentru un om, dar un salt gigantic pentru omenire". Cuvintele lui Neil Armstrong au răsunat pe întreaga noastră planetă, unde aproape un miliard de telespectatori au asistat la **primul pas al unui pămîntean pe Lună.**

Îndeplinirea cu deplin succes a primei expediții selenare încununează secole de gîndire științifică, de progres tehnic ce subliniază încă o dată profunda sete de cunoaștere a Omului. În aceste ore astronauții N. Armstrong, E. Aldrin și M. Collins se află în drum spre „marea și strălucitor de frumoasa planetă — Terra". Călătoria lor nu a fost încheierea unei etape de explorare a Universului, ci începutul unei noi ere. O eră în care legile gravitației își pierd sensurile făcînd loc infinitelor disponibilități umane.

Călin STÂNCULESCU

JAPONIA: ANATOMIA UNUI MIRACOL

Spre Honshu, Sbikoku, Kyushu sau Hokkaido, dar şi spre alte cîteva mii de insule minuscule care compun arhipelagul nipon, ajung în fiecare vară taifunurile întărîtate, născute undeva în sud. Ravagiile vînturilor sărate au intrat în legendă şi numai puţin timp s-au chemat, cu o dulceaţă transplantată, „Kitty" sau „Catherine", adică cu nume de fete americane. Aceasta din cauza ocupaţiei. Apoi, aceleaşi groaznice vînturi s-au inventariat cu stricteţe, după un gust al ordinii şi exactităţii, care corespunde morbului industrial şi urbanismului rece, căpătînd numere de ordine 19, 23, 24... după cum „taifunul 19" sau „23" sau „24" forţau porţile nevăzute ale arhipelagului nipon.

Le-a fost dat acestor insule înfipte în Pacific ca, sub cupola aerului lor atît de des sfîşiat, să nu uite nici un moment spasmele pămîntului, care îşi fărîmă, la suprafaţă, scoarţa cu oameni şi case, în cicluri imuabile.

Printre taifunuri, cutremure şi neuitarea feroce a primelor cratere atomice căscate de război în solul japonez, ţara aceasta, secole lungi conservată departe de civilizaţia industrială şi comerţul vast, a reuşit să se contopească, învingînd miczul obişnuit al anilor, într-o sintagmă fermă cu epitetul ei cel mai frecvent: miracol.

I. Flori şi tranzistori

Balansată între deschideri „spre exterior" şi „betonări" pe fondul cert al veneraţiei pentru tradiţie, istoria modernă a Japoniei se închide într-o crustă paradoxală: sudarea secolelor, a templelor de piatră la dangătul mărunt al liniilor automatizate. Aş spune că Japonia, acoperită „turistic" de muntele Fuji, gheişe, flori de cireş şi costume de samurai, a ajuns la buildinguri, autostrăzi suspendate şi tranzistori, pe exact aceleaşi cărări pe care a finisat stampa şi vasul ornamental. Deosebirea constă în conectarea relativ recentă la viteza secolului şi operarea cu alte instrumente. Vechiul ac şi peniţa au fost dublate de capitalul mare şi creierul electronic, iar discipina, minuţia şi tenacitatea au fost elemente care au garantat succesul.

Cu subsolul sărac şi o populaţie bogată, Japonia şi-a extras, în toate timpurile, idealul din nebulozitatea depărtată, aducîndu-l aproape şi lucrînd asupra lui cu aplicaţie de artizan, avînd certitudinea că numai travaliul colectiv, tenace, surd şi sub lumina unei raţiuni verificate poate duce la depăşirea adversităţilor naturale, climaterice, geografice sau în alt plan, economia şi istoria frămîntată din zonă. Începînd din 1868 (mişcarea Meiji), anul bulversării sistemului rigid al birocraţiei, samuraii nu au mai reprezentat singurii cavaleri ai instituţiilor de stat, ci ultimii exponenţi ai unor resurse culturale la care au început să aibă acces, punînd prima piatră la o nouă tradiţie, şi alte pături ale populaţiei. Această penetrare în birocraţie a unor noi forţe s-a organizat sub tirul unui sistem educativ compus în parametri moderni, dar cu sevele împinse în tradiţia severă: individul, deşi indispensabil, se complace în anonimat, doar ataşamentul său faţă de comunitate poate fi spectaculos. După această metodă, la dispoziţia primelor simptome de industrializare s-au pus, la sfîrşitul secolului XIX, o apreciabilă cantitate de mînă de lucru, ieftină, instruită şi extrem de disciplinată, în stare să se identifice pînă la limitele stupefiante (contra unui salariu minim) cu interesele întreprinderii. Forţa umană, canalizată de un sistem educativ avînd aspectul modern important dar modelînd predispoziţii seculare, a început să activeze într-o industrie după sisteme importate, cu tehnologii importate, într-un cadru de programare industrială importat. Din importul acesta masiv, al tuturor succeselor tehnice verificate în Europa sau S.U.A., Japonia a intrat impetuos şi cu o rigoare a paşilor înainte în concertul mondial, uimindu-şi vizitatorii şi tulburînd capilarităţile financiare străine cu terminaţii în arhipelag, prin totala aplicaţie de a se dezvolta repede, dar şi prin totala neaderenţă la modul de viaţă occidental. Dacă în pragul secolului XX alte ţări, rămase în umbra vestigiului industrial, gustau mai întîi efectele comodităţii şi mutaţiile psihologice ale tehnicii înalte, japonezii şi-au lăsat în plin secol XX întreprinderile să se modernizeze acut, însă casele şi familiile şi le-au înfăşurat în ample storuri de mătase, prin care noile lumini şi zgomotele să nu pătrundă. Cu un apetit de concizie aş afirma că noţiunile de utilitar şi funcţional au rămas monştrii suprafeţelor din poarta caselor în indiferent ce direcţie, cu excepţia strictă a interiorului familial în care tronează în continuare reflexele sacre ale rafinamentului, calmului şi estetismului savant articulat. Fisura între oraşul bolid, tăind aerul cu betoane şi cabluri şi aerul tradiţional condiţionat din interioarele japoneze, nu a abandonat, evident, populaţia într-o stare de adversitate crudă faţă de invenţie sau comoditate, dar nicăieri populaţia nu îşi conservă mai limpede mireasma secolelor, în comparaţie cu ansamblul social al oraşelor, ca în Japonia. Automobilul, televizorul, tranzistorul, mecanizările cosmice, sînt elementele fireşti ale vieţii cotidiene, dar arhitectura interiorului, amenajarea florilor, concertarea după o savoare a echilibrului a întregii vieţi cosmice a rămas baricada solemnă şi inalterabilă a japonezilor, care au început să privească lumea nu numai din pragul oraşelor lor, ci după o tentativă a glisării rapide şi a expansiunii imperioase.

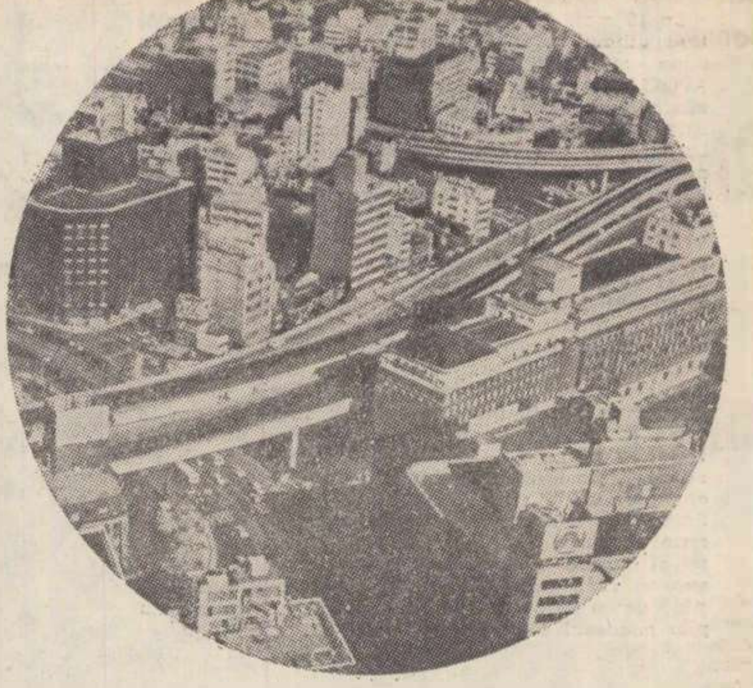
Japonia s-a deschis, a importat tot ce a considerat că merită, a dezvoltat şi a perfecţionat licenţele, trecînd acum de la jocul de oglinzi împrumutate în care circulau imaginile vieţii occidentale la producerea şi plantarea în alte soluri a propriei sale imagini moderne. Japonia florilor montate ritual, dar şi a tranzistorilor în care tehnica cea mai avansată îşi comprimă forţa pe trasee a căror derulare poate, şi a început, să acopere autostrăzile industriale ale unor capitaluri străine, este un fapt real, un miracol în plină desfăşurare al cărei ereditate s-a format după logica fermă a verificării transplantului şi a vitaminizării lui severe.

II. Munca, opinia şi comerţul

Cînd bicicletele care transportă lapte încep să invadeze străzile, înseamnă că la Tokyo este ora 5 şi ziua a început. Apoi apar ziarele. În Japonia se bea mult lapte şi se citesc tone de ziare. Aproape fiecare familie este abonată la două cotidiene. Dar înainte de citirea lor, undele radiofonice sînt blocate de programul gimnasticii matinale, după care copiii exersează, înainte de plecarea la şcoală, cîteva arii pe cele cîteva milioane de... piane (jumătate din familiile mijlocii posedă un pian). La ora 18 populaţia şi-a luat dejunul calculat în vitamine şi rezistă la intemperiile distracţiilor urbane pînă la ora 21,30 cînd, majoritatea absolută, lasă turiştilor trepidaţia reclamelor multicolore şi cele cîteva restaurante, care la ora 22 nu s-au închis, pentru a se retrage la domicilii, unde se urmăreşte, fără ambiţie de a viziona totul, programul de televiziune. La ora 22—22,30 japonezii se culcă, pentru a-şi reface, cu seriozitate, forţa de muncă. A doua zi, devreme, se vor prezenta la lucru, care este onoarea lor şi unde vor activa, ca de obicei, intens, excelent şi cu modestie. Care este motivaţia de esenţă, pe fondul acestei cronometrări exersate a programului colectiv, a ascensiunii economice japoneze? Patru sînt faţetele acestei cauzalităţi: prima este reprezentată de „cota" nivelului cultural, al educaţiei în general (în 1871 mai mult de 90 la sută din copiii de vîrstă şcolară erau angrenaţi în procesul de instrucţie). Ataşamentul pentru o comunitate, familie sau, în plan social, întreprindere, combinat cu instinctul dezvoltat de organizare, au determinat ca educaţia, finisată de specializarea într-o anume muncă, să capete amploarea şi sensul unei forţe centripete, al cărei centru este reprezentat de dorinţa desăvîrşirii industriei naţionale. O a doua cauză care explică ritmul accelerat al impunerii Japoniei ca putere economică este remarcabila organizare a sistemului de conducere centralizat, la care colaborează celelalte două condiţii complementare — pe de-o parte o fantastică şi tenace acumulare de capital autohton, şi aceasta în contextul conservării stricte a tuturor filoanelor de energie naţională, menţinute inalterate la toate solicitările, verticale şi orizontale, pe care occidentalizarea industriei a reclamat-o.

Dezvoltarea rapidă a Japoniei apare cu atît mai concludentă cu cît, în 1915, ţara, perforată de bombardamente şi înspăimîntată de primele „experienţe" atomice avea exclusiv o industrie profilată militarist, dar şi aceea dezarticulată pînă la amănunt la sfîrşitul războiului. Oroarea populaţiei faţă de război nu era dublată decît de disperarea că organismul economic nu va putea fi reanimat. Distrusă în 1945 Japonia devenea două decenii mai tîrziu a patra ţară din lume pe scara produsului naţional brut (în 1967 — 114 miliarde dolari) cu tendinţa netă de a atinge valori mai înalte, precizate de altfel în 1968 de creşterea la 130 miliarde dolari a produsului naţional brut.

Esenţialmente Japonia posedă mînă de lucru şi tehnică avansată, în penurie, aproape totală, de materie primă. În aceste condiţii politica ei economică, decolată de la importul de structuri tehnologice şi administrative nu poate plana în continuare decît pe direcţia cîştigului unor noi pieţe, care implică, obligatoriu, diversificarea paletei de mărfuri la export şi ieftinătatea lor. Aceasta în situaţia cînd, deşi avînd o tehnică dezvoltată, salariile japonezilor sînt sensibil mai modeste în comparaţie cu ţările pe ale căror pieţe concurează. Pierderea, după război, a debuşeurilor ei tradiţionale a instalat în dispeceratul comerţului exterior japonez compunerea unor noi „ţinte" care s-au precizat nu numai în zonă, ci şi la distanţe, măcinînd, printre altele, la ea acasă, faima automobilistică a industriei americane. Dacă în 1948 S.U.A. au acordat un „ajutor" de un miliard de dolari pentru refacerea industriei japoneze şi întărirea, prin efecte politice, a prezenţei americane în zona asiatică a Pacificului, nu după mult timp, exact în perimetrul japonez al „stabilităţii" americane, a apărut reinviorat şi curînd în plină fervoare capitalul japonez, cu propriile sale opţiuni şi motivaţii în elaborarea hărţii economice naţionale.

Exporturile japoneze, pe direcţiile cele mai variate, cu regretul că punctele cardinale se menţin patru, au crescut într-un ritm anual de 14,5 la sută în comparaţie cu restul lumii, de 6 la sută. Desigur în acest procent sînt incluse actualele specificităţi: înainte de război industria textilă reprezenta 40 la sută din totalul exportului, iar în 1965 — 18,7 la sută, cu deosebirea că astăzi exportul de oţel, fier şi obiecte metalice depăşeşte jumătate din export, iar textilele sînt acoperite de producţia de fibre sintetice, efect al dezvoltării industriei chimice etc.

Exemplele care se pot oferi pentru ilustrarea dezvoltării exportului japonez ar compune coloane lungi, interesate doar pentru specialişti. Rămîne de subliniat că, începînd din 1950, cînd s-a înfiinţat M.I.T.I. (Ministry of International Trade and Industry), apoi a stabilirii planurilor bienale de comerţ exterior care fixau limitele schimburilor pentru perioadele scurte urmate în 1955 de regularizarea importurilor şi anume privilegierea mărfurilor de import care favorizează exportul, în sfîrşit debutul în 1958 al organismului J.E.T.R.O. care girează organizarea pieţelor, adunarea şi selectarea informaţiilor comerciale etc. au furnizat un întreg sistem metodologic minuţios elaborat de impulsia unui comerţ exterior amplu şi competitiv.

Prima constructoare navală din lume, a treia producătoare de oţel, ciment şi fibre sintetice, în curînd a doua producătoare de automobile, Japonia a reuşit într-un sfert de secol să-şi ridice din ruinele caselor şi cenuşa sufletelor autostrăzile suspendate şi uriaşele blocuri ale oraşelor, a reuşit să-şi trimită spre toate colţurile lumii stolurile de nave încărcate cu obiecte savant finisate, pentru a arăta încă şi încă o dată că nimic nu există mai preţios în lume decît hotărîrea unui popor de a munci şi de a face, din fiecare oră a zilelor sale, semnul mîndriei că mîinile şi mintea sa vor să dureze. Între valurile Pacificului, taifunurile Asiei şi cutremurele arhipelagului nipon, florile se recompun în ritmurile armonice trasate de betoanele marilor aglomerări urbane şi în tribuna seculară a pereţilor de pai şi hîrtie care glisează între vuietul străzii şi familia fiecărui japonez oarecare.

Radu BUDEANU

Un articol în exclusivitate pentru „Viața studențească"

Dezideratul studențimii italiene: o reformă universitară de structură

de PIER LOMBARDO VIGORELLI

Am avut ocazia să prezint, încă din timpul recentei mese rotunde asupra securității europene, inițiată de Uniunea Tineretului Comunist — la care am participat — luptele duse de mișcarea studențească, lupte ce nu pot fi separate de cele duse de clasa muncitoare. Am demonstrat că această alternativă nu e un lux, nu e o afirmație desprisă dintr-un „discurs de duminică", ci o necesitate pentru care toți se simt angajați și uniți în aceeași bătălie. În fond, de-a lungul procesului său constitutiv, experiența mișcării studențești din Italia a însemnat pentru importante categorii de tineri, un suport în lupta politică, o responsabilizare, o voință de a elabora o strategie proprie de luptă, un puternic refuz al birocrației și al îndoctrinării, o maturizare crescîndă antiautoritară și anticapitalistă. Dacă vorbim de o respingere în bloc a unei anumite politici — guvern, partide de centru, extremiști — practicată de o mișcare din ce în ce mai complexă, care a înțeles că lupta pentru reforma universitară trebuie să devină o luptă pentru reforma întregii societăți, atunci se înțelege că nu e suficient să faci o universitate **diferită** în această societate, ci, mai presus, e necesar să faci **diferită** însăși societatea. În acest sens, mișcările studențești n-au fost numai o realitate italiană sau o specialitate italiană, ci o realitate internațională și rațiunile lor inițiale au fost, de asemenea, cu caracter internațional. Nici o discuție despre reforma universitară nu se poate ancora în realitate dacă face abstracție de acest context general.

E în fapt iluzoriu să gîndești că dreptul la studiu — care este definitoriu pentru fizionomia de clasă a universității italiene — poate fi rezolvat printr-o simplă ridicare a salariului, atunci cînd sînt în cauză întreaga societate, întreg sistemul de educație de la nivel mediu și liceal, care practică discriminări de clase ce nu pot fi anulate cu un plus de cinci litere. Nu e vorba de beneficii și nu asta vrem, spun studenții, e vorba de a recunoaște calificarea noastră de muncitori intelectuali, funcția socială a muncii noastre.

Nu e vorba de perfecționări, de ajustări tehnice, care uneori pot incita unele tendințe ale mișcării studențești la manifestări extremiste, e vorba de o problemă politică : **de opțiunea pro sau contra rămășițelor nefaste din vremea anilor fascismului, care mai reglementează unele aspecte ale universității italiene, e vorba de a alege între antifascismul demagogic și acțiunea pentru lichidarea în fapt a tuturor plăgilor care încă mai provoacă multor instituții din societatea noastră cancerul.**

Mai există în Italia o problemă — modificarea felului în care se aleg, calitativ, căile pe care merg banii din buget, pentru a se asigura o dezvoltare judicioasă prin ajutor financiar argumentat nu numai universității, ci și întregii societăți. Ar fi o modificare care ar întări vitalitatea, demnitatea tinerilor militanți, ar întări o luare de cunoștință. Legătura dintre reforma universitară și necesitatea construirii unei societăți noi se exprimă aici ; studenții au simțit necesitatea unei asemenea democrații fondate pe autogestiune fără aparatură birocratică, refuzînd orice încadrare în partidele clasice în favoarea sprijinirii organizațiilor tinerești create de ei înșiși, unde se încumetă să se măsoare cu importante probleme de conținut. Și studenții au înțeles că aceste probleme de conținut nu pot fi rezolvate în sine, printr-o meditație abstractă, intelectualistă, ci numai în colaborare cu clasa muncitoare, pentru stabilirea unui raport între rațiunile sociale și politice ale ambelor mișcări. De aici, nașterea numeroaselor „comitete de bază" formate din studenți și muncitori, în numeroase orașe italiene și în principalele fabrici. Au fost greve inițiate de aceste comitete, chiar fără acordul unor conducători sindicali, au existat adunări în fabrici care au înregistrat o influență sporită în urma creării acestor comitete.

Întreagă această mișcare semnifică de fapt că noile generații nu mai sînt simple consumatoare de politică, ci că și ele o produc, chiar dacă această politică e adesea diversificată și contradictorie.

Aceasta e lecția pe care forțele politice italiene trebuie să știe să o descifreze din „revoltele" studențești, care au primit o amplă infuzie de „L.S.D. antibirocratic" — cum spunea o lozincă din anul trecut, și o amplă infuzie de socialism.

Dezbaterea a ajuns acum în mîinile partidelor și guvernului. În Italia chiar luna aceasta s-au inițiat discuții în parlament asupra noii legi orientative a reformei universitare : o lege socotită insuficientă, dar care a provocat o mare dezbatere și o luptă pentru îmbunătățirea ei.

Astfel de alegeri nu se pot limita la posibilitățile partidelor din coaliția guvernamentală, cum ar dori unele forțe democrat-creștine sau socialiste, dar în același timp nu se poate cultiva iluzia că toate schimbările s-ar putea face împotriva dorințelor celor de centru-stînga, împotriva comuniștilor și împotriva studenților. Experiența anilor trecuți a demonstrat că orice reformă de structură, dacă vrea să fie eficientă și într-adevăr revoluționară, nu poate pica din cer, nu poate fi exclusiv domeniul verdictelor de sus în jos.

Deci se va deschide o vastă dezbatere în toată țara, și o luptă care va fi cu atît mai pozitivă dacă nu se va recurge la represiune polițienească — așa cum s-a întîmplat recent la Roma, cînd a fost ocupată Universitatea.

MAPAMOND STUDENȚESC

● **Între 1—5 iulie a.c. a avut loc la București, cu sprijinul U.A.S.R., ședința Consiliului de Administrație a Uniunii Studenților Africani din Europa (U.E.A.E.). La ședință au participat reprezentanți ai studenților africani care studiază în R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germană, R.P. Polonă, R.S. România, U.R.S.S., R.S.F. Iugoslavia, precum și membri ai Secretariatului permanent al U.E.A.E. și observatori ai Uniunii Studenților Zimbabwe din Europa.**

După ședință, participanții au efectuat o vizită la tabăra studențească Costinești unde s-au întîlnit cu studenții români.

● **Sam Russell, redactor de politică externă al ziarului londonez Morning Star, a publicat recent o serie de patru reportaje despre România, înfățișînd diferite aspecte ale vieții politice, economice și culturale din țara noastră. Unul din reportaje se oprește în mod special asupra învățămîntului, relevîndu-se o seamă de importante succese românești în acest domeniu. Ziaristul englez, care a vizitat universitățile din Craiova și Iași vorbește pe larg despre activitatea consiliilor profesorale, senatelor subliniind că „asociațiile studențești sînt încurajate să-și intensifice activitatea în scopul intensificării spiritului de răspundere al studenților, al integrării lor în viața și activitatea facultății, al asigurării folosirii de metode corespunzătoare de studiu și a realizării celor mai bune rezultate. În dezbaterile care se desfășoară în vederea pregătirii apropiatului Congres al partidului — continuă articolul — studenții și profesorii se concentrează asupra mijloacelor de a îmbunătăți progresele de pe acum importante care au fost înregistrate în ultimii 25 de ani în domeniul vital al învățămîntului".**

UNIVERSITĂȚILE LUMII SE PREGĂTESC PENTRU NOUL AN

● **Deși studenții se află încă în vacanță, universitățile și colegiile de pe toate meridianele se pregătesc pentru deschiderea cursurilor din toamnă. Școala de ingineri mecanici din Leipzig (R. D. Germană) a anunțat, de exemplu, modificări esențiale ale programului de învățămînt. Un an de practică obligatoriu va fi adăugat celor 2 ani de studiu teoretic. Noi materii, ca cibernetica, „sisteme tehnice" și „probleme de metodă ale ingineriei" vor intra în programă din septembrie 1969. La colegiul de chimie industrială din Vezprem (R.P. Ungară) se vor produce modificări în specialitatea studenților. Astfel, pentru calificarea de inginer industrial vor fi necesari 3 ani și jumătate. După 5 ani de studiu se obține titlul de inginer diplomat. O altă categorie va fi cea de inginer de cercetare, grad final, pentru care sînt necesari în total 7 ani de studiu, inclusiv practica și doctoratul.**

În Uniunea Sovietică celor 43 de universități existente li se vor adăuga în anul școlar viitor încă 4, fiecare avînd 12 facultăți. Este vorba de Universitățile Ordjonikidze (în Caucazul de nord), Krasnoiarsk (în Siberia), Kuibîșev și Gomel.

Colegiul de tehnologie din Darmstadt (R.F. a Germaniei) a hotărît să nu mai accepte înmatriculări de studenți pentru semestrul de iarnă 1969/70. Pînă acum, 1 200 ingineri puteau absolvi institutul într-un an, dar cererea pentru suplimentare de fonduri în vederea noului an n-a fost decît parțial satisfăcută de către ministerul educației din landul Hesse, ceea ce a determinat o restrîngere a capacității colegiului.

...ȘI TOTUȘI VACANȚA NU S-A SFÎRȘIT

● **În Polonia a fost înființat un curs dedicat turismului, recreației și sportului, printre inițiatori numărîndu-se și Universitatea muncitorească a Uniunii Tineretului din Wola. Cursurile sînt predate de profesori de la Academia de cultură fizică. Absolvenții vor fi, fără îndoială, specialiști necontestați în problemele odihnei și vacanțelor...**

PARAMETRI UNIVERSITARI POLONEZI ÎN ANUL 25

În aceste zile poporul polonez sărbătorește 25 de ani de existență liberă din ziua cînd, la 21 iulie 1944, în localitatea eliberată Chelm, a fost constituit Comitetul Polon de Eliberare Națională, primul guvern al poporului muncitor din istoria țării. În anul aniversării învățămîntul superior polonez, moștenitor al unor tradiții remarcabile, se prezintă cu un bilanț de importante realizări, semnificativ fiind faptul că 90 la sută din toate persoanele cu studii superioare, salariați ai economiei naționale, au absolvit facultățile în anii puterii populare.

În anul 1938 în Polonia existau 32 de școli superioare, dintre care 6 universități unde au studiat în total 49,5 mii studenți, reprezentînd 14,4 studenți la zece mii de locuitori. În anii de după război școala superioară, încadrată în efortul general de reconstrucție, fructificînd o generalizare tot mai avansată a școlii medii, a ajuns să cuprindă 77 de instituții superioare, dintre care 9 universități. Numărul studenților a crescut de șase ori — socotind și pe cei 114 mii de tineri de la cursurile serale. 42 la sută din studenții cursurilor de zi locuiesc în cele 280 de cămine studențești, iar 42,2 la sută beneficiază de burse. Aceste cifre situează Polonia pe unul din locurile de frunte în lume în ceea ce privește dezvoltarea rețelei de școli superioare, ea aflîndu-se pe al patrulea loc printre țările socialiste, iar în comparație cu țările capitaliste în urma S.U.A., Canadei și Japoniei. În 25 de ani promoțiile de absolvenți s-au ridicat la cifra de 475 de mii de tineri, dintre care 100 de mii la cursurile serale.

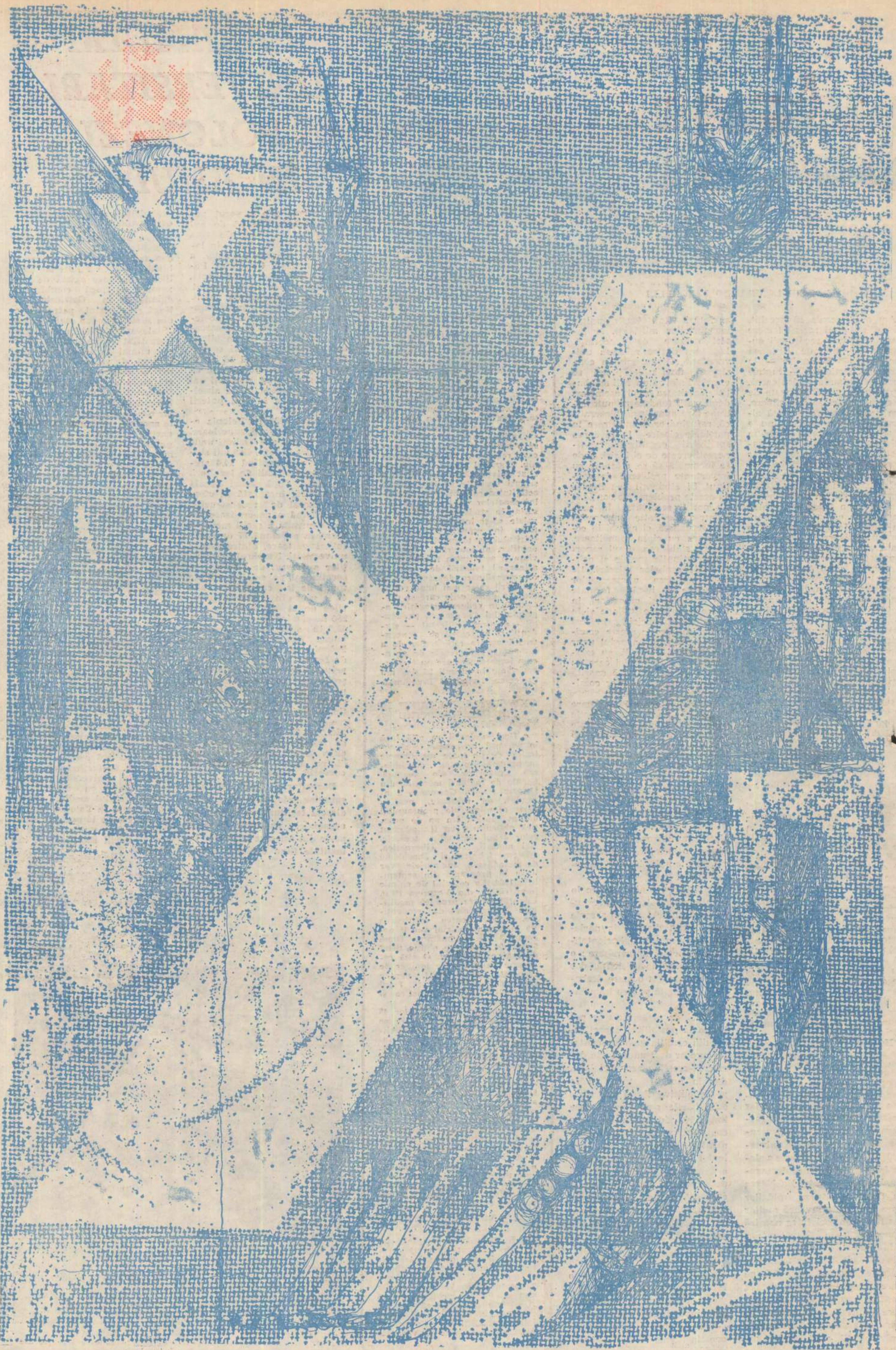
Dezvoltarea învățămîntului superior polonez se găsește în directă legătură cu orientarea economiei naționale, o mare parte din cei care studiază în institute fiind cursanți ai politehnicilor sau școlilor superioare inginerești.

S-au înființat facultăți politehnice pe lîngă întreprinderi, uzine metalurgice, la combinate chimice. Filiale ale școlilor superioare există de exemplu pe lîngă combinatul chimic de la Oswiecim, pe lîngă combinatul petrochimic din Plok, la uzina metalurgică „Stalova Wola" și în districtul industrial Rybnik, astfel încît nu numai toate orașele reședință de voievodat, dar și marile centre industriale au cel puțin o școală superioară. Studenții care locuiesc în localități depărtate de sediul școlilor beneficiază de 150 de puncte speciale de consultații. De curind s-a inițiat în Polonia un interesant experiment, sub auspiciile U.N.E.S.C.O., care are ca scop aplicarea televiziunii la studiile pentru salariați. Este vorba de „Politehnica TV" care, de trei ani de zile, difuzează pe micul ecran cursuri de profil larg.

Aparent perioada de învățămînt se încheie în Polonia prin studii postuniversitare, dezvoltate sistematic în ultimul timp, în special pentru disciplinele în care știința profesională se perimează repede. În fapt, acest curent de perfecționare a calificării se încheie prin studiile de doctorat, dezvoltate pe baza unui curs corespunzător de trei ani. Educația se află în permanentă evoluție, în continuă dezvoltare, ea încercînd să satisfacă nevoile mereu sporite de cadre pentru economia națională a Poloniei. Generalizarea treptelor tot mai înalte ale învățămîntului constituie, în acest sens, un principal factor în programarea planurilor de perspectivă asupra învățămîntului. Perfecționarea învățămîntului universitar se împletește, aici, cu dezvoltarea învățămîntului mediu, profesional (care în Polonia ocupă un loc foarte important, fiind factorul de universalizare a școlii medii complete) și industrial.

Imagine din Varșovia, unul din centrele de mare tradiție ale învățămîntului polonez

Desen de Radu VINCENZ

Redacția: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-460